پرفرۆشترین کتێب
لە لیستی ئەمازۆن و
نیویۆرک تایمز

Farhan kurdi

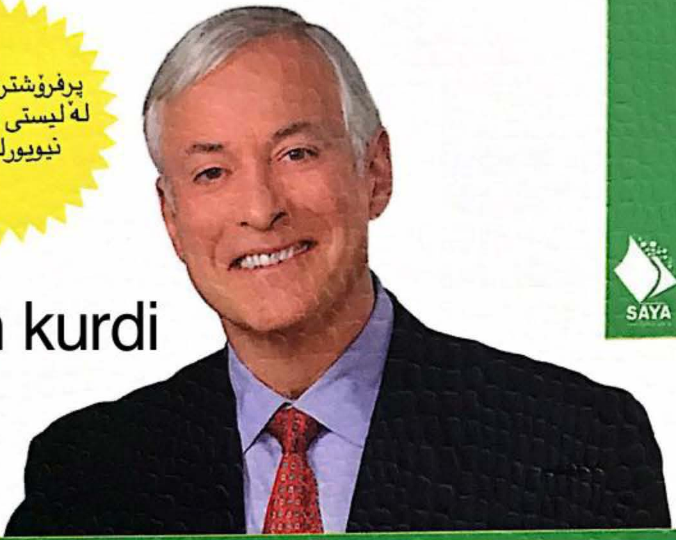

برایان تریسی

یاساکانی وتاربێژی

وەرگێڕانی: سوهەیب سەعید

بۆ بردنەوە قسە بکەن

SPEAK TO WIN

BRIAN TRACY

برایان تریسی

یاساکانی وتاربێژی

بۆ بردنەوە قسە بکەن

وەرگێڕانی: سوهەیب سەعید

Farhan Kurdi

بۆ چاپ و بڵاوکردنەوە
SAYA

یاساکانی وتاربێژی

ناوی کتێب: بۆ بردنەوە قسە بکەن

نوسینی: برایان تریسی

بابەت: گەشە پێدانی خود

وەرگێڕانی: سوهەیب سەعید

دیزاین: فازیل کەلۆسی

Farhan Kurdi

چاپخانە: تاران

نۆرەی چاپ: یەکەم 2018

تیراژ: ١٠٠٠ دانە

نرخ: ٤٠٠٠ دینار

لە بەڕێوبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتیەکان ژمارەی سپاردنی(١٦٩٩) ساڵی ٢٠١٨ پێدراوە.

بۆ دەسکەوتنی بڵاوکراوەکانی ناوەندی سایە بەتاکو کۆ..

ناونیشان: سلێمانی – شەقامی پیرەمێرد

Emil: saya.book@yahoo.com 07512460583

مافی لە چاپدانی پارێزراوە بۆ ناوەندی سایە

مافی بەرهەمەکانی سایە پارێزراوە بە هەموو شێوەیەك.

پێرست

بەشی ١: هونەری وتاربێژی و هونەری نوسین ١١
بەشی٢: پلان دانان و پێکهێنان بە زمانێکی سادە ٢٣
بەشی ٣: باوڕبەخۆبون و زاڵ بون بەسەر مێشکدا ٤٦
بەشی ٤: لە بەرامبەر هەموو بیسەراندا بەهێز بێنە پێش چاو ٦٢
بەشی ٥: زاڵ بوون بەسەر کۆڕ و کۆمەڵە بچووکەکاندا ٧٩
بەشی٦: لێهاتوی لە وتارداناو گفتوگۆ لەگەڵ کۆمەڵە بچوکەکاندا ٩٠
بەشی ٧: زاڵ بوون بەسەر تەمەندا: کاریگەری بڕیاردان لەسەر بیسەران ١٠٧
بەشی ٨: زاڵبوون بەسەر دەنگدا: ڕێگەکانی هەبونی دەنگێکی کاریگەر ١٣٤
بەشی ٩: فرت وفێڵی بازرگانی: شێوازەکانی مامۆستا وتاربێژەکان ١٤٩
بەشی ١٠: کۆنترۆڵ کردنی ناوچەی تایبەت بەخۆوە ١٦٥
بەشی ١١: لێدانی کۆتای بوەشێنن: هەناسەیان بگرن ١٨٨
بەشی ١٢: وتاردان بەمەبەستی فرۆشتن ١٩٩

پێشەکی
بۆ بردنەوە قسەبکەن

چۆیارەنوسی ئێمە بە بیرکردنەوەی ئێمەوە دەگۆڕێت. دەتوانین بگەین بەو ئامانجەی دەمانەوێت. دەتوانین ئەوکارەی کە حەزمان پێیەتی جێبەجێی بکەین. پێویستە بیرۆکە عادەت پێ کراوەکانمان لەگەڵ مەیلەکانمان هاوشێوە بن.

شارەزایی ئێوە لە قسەکردن و وتاربێژی کاریگەری دەبێت لەسەرکەوتنەکەتاندا جوان قسەکردن دەبێتە هۆی ئەوەی کە دەورروبەر زیاتر ڕێزتان لێ بگرن، بەهای ئێوە بۆ بەشداری کردنتان زیاتر دەکات، ئەو کەسانەی کە دەتوانن هاوکاریتان بکەن دەرگاکان بە ڕووی ئێوە والا بکەن، سەرنجی بۆچوونی ڕازیبونیان بۆلای ئێوە ڕادەکێشێت، توانایی جوان قسەکردن دەوروبەر رازی دەکات، کە ئێوە مرۆڤێکی زیرەکترن لە کەسانی دەوروبەر کە ناتوانن بە باشی وەك ئێوە قسە بکەن، گەورەترین و بە بەهاترین بونی ئێوە چۆییە؟ مێشکتان، یەکێکەو بەبەهاترینە ئەو تواناییانەی کە هەتانە، توانای باش بیرکردنەوە نیشاندانی ڕێگەی ڕاستی خۆتانە ئەم شارەزاییە دەتوانێت هاوکاری ئێوە بکات تا بەشداریەکانتان زیاتر بێت تا خێراتر پلەو پایە بەدەست بێنن. بەهەر شێوەیەك تەنها ڕێگەیەك کە دەتوانن لەسەری بەردەوام بن بابەتێك بیشان بدات دەربڕینی بیرۆکە و پێشنیارەکانتان بە دەنگی بەرز و نوسینەوەیەتی. کاتێك بە باشی قسەدەکەن خەڵکی دەڵێن ئەو ((لە ڕاستیدا دەزانیت کە لەبارەی چی بابەتێکەوە قسە دەکات)). هەواڵی خۆش ئەمەیە کە

مێشـکی ئێـوە وەك بـازوو ئـەمێنیت هەرچـەندە زیـاتر بـەکاری بهێـنن بەهێزترو بەتواناتر ئەبیت، ئەو بەشەی بیرۆکەو ڕستەکان بە وشیاری و وریـایی ئێـوە زیـاد دەکـات بـەم جـۆرە زیـاتر تێدەگـەن کەچـی دەڵـێن و قسەکانمان بە چی شێوازێك دەردەبڕین. دەست کردن بە خشتە دانـان و ڕێك خستن وگفتوگۆکردن، ئێوە وابەستە دەکـات کـە مێشـکی خۆتـان لـە شیرینی گەورەتر و بەرزتر بەکاربهێنن و زیرەکتر دەرکەون، بەسەر ترسـی خۆتاندا زاڵبن و لە کارەکانتان بە سـەرکەوتنی گـەورە بگـەن، چـەند سـاڵ پێش کۆنگرەیەکی یەك ڕۆژیم لە بواری کارتێکردن و بۆ بەڕێوەبەرانی پلە و پایە بەرزی بازرگانی بـەڕێوەبرد، لـە قسـەکانمدا بـە بـەهایی توانـایی ڕێـك قسـەکردن و کـارتێکردن بـۆ ئـەو کەسـانەی کـە لـە بـواری بازرگانیـدا کاردەکەن ئاماژەم پێ کرد.

لە کۆتایی ڕۆژەکەدا بازرگانێکی تا ڕادەیەك شـەرمەزار هاتـە لام بـە منـی وت کەوتومەتە ژێر کاریگەری قسەکانت ئەو بڕیـارەی داوە فێـری وتـاردان ببێت ئەو لەوەی سەرپەرشتیارەکانی گرنگیان بە قسەکانی نەدەدا ماندوو بووبو، گرنگیان پێ نەدەدا.

ساڵێ لەمەو پێش نامەیەکم لەوەوە بۆ هات کـە لەنامەکـەدا باسـی ژیانی خـۆی تێـدا کردبـوو، ئـەو بـە پـەلـە بـەپێی ئـەو بڕیـارەی کـە دایبـوی کاردانەوەی پیشان دا، لە کۆڕی هەفتانەدا بەژداری کردبوو. لە هەریـەکێك لـەم کۆڕانـەدا هـەرتاکێك دەبـوو لـە بـارەی بابەتێکـەوە قسـە بکـات. وەلەکۆتایی کۆڕەکەدا بە هەر یەکێك لـە بەشدار بـووان دیـاری دەدرایـە و کۆڕانەی کە ئەو بەشداری کردبوو، شێوازێکی ڕێکوپێکیان بـەکار دەهێنـا، واتاکـەی ئەوەیـە کـە ئەگـەر ئیشـێك چـەند جـار دووبـارە بکەنـەوە،

دوودڵیەکەیان نامێنێت. کاتێك چەند جار بۆ چەند کەسێك ووتار دەدەن، لە کۆتایدا ترستان نامێنێت. لە دەورەیەکی ١٤ هەفتەیدا بەشداری کردبوو. ئەو دەبوو لەهەر کۆڕێکدا بۆ دەوروبەرەکانی قسە بکات. لەماوەی شەش مانگدا ئەوەندە بۆ کۆمەڵەی جۆراو جۆر قسەی کردبوو کە ترسی لە وتاردان بەتەواوی نەمابوو.

دەرگاکان بە ڕوتاندا دەکرێنەوە لەم بەشەدا گەشەکردنێك بوو کە بارو دۆخێکی ناچیاری لە ڕێکخراوێکی موهەندیسی داوە پیش هاتبوو. یەکێك لە کرێکارەکان وا بڕیار بوو بۆ یەکێك لەکۆمپانیا موشتەریەکانی لە بوارێکدا قسە بکات، بەلام ئەم کەسە نەخۆش کەوتبوو وە ئێستا سەرۆکی کۆمپانیاکە لەو بازرگانەی کە من ئاماژەم پێ کردبوو داوایی کرد خۆی بۆ ئەم وتاردانە ئامادە بکات، ئەویش ئەم ئەرکەی پەسەند کرد. ئەویش بە درێژایی شەو خۆی بۆ ئەم وتاردانە ئامادە کرد بەیانی ڕۆژی دوایی ڕۆشتە ژووری موشتەری وە بەرهەمی کۆمپانیاکەی بە شێوەیەکی زۆر باش خستە ڕوو وە سەرکەوتوانە جێبەجێی کرد، کاتێك کە گەڕایەوە بۆ ژوورەکەی، سەرۆکی کۆمپانیاکە ئەوی بانگ کرد و ووتی بەڕێوبەری کۆمپانیاکە کە ئەو لەوێدا بەرهەرمی کۆمپانیاکەی دەرخستوە، تەلەفۆنی کردو لەوەی کە کارمەندێکی شیاوی بۆ کۆمپانیاکەی ناردووە سوپاس گوزاربوو، لەماوەی چەند هەفتەیەکدا ئەویان بە شێوەیەکی ڕێك و پێك بۆ کۆمپانیاو ڕێکخراوە جۆر بەجۆرەکان دەنارد تا لەبارەی بەرهەمەکانی کۆمپانیاکەوە قسە بکات. ئەو دووبارە هەنگاو بە هەنگاو پلەی وەرگرت و زۆری نەبرد بو بە یەکێك لە بەڕێوبەرانی گەورەی کۆمپانیاکەی، وە بە منی گوت ویستویەتی ببێت بە وتاربێژێکی باش هەموو ژیانی ئەو گۆڕا.

بەسەر نەفسی خۆتاندا زاڵ بن:

بوون بە ووتاربێژێکی باش کاریگەرییەکی باش بەسەر هەموو ئیشەکاندا جێ دەهێڵێت. بەڵام هۆکارێکی گرنگتریش بۆ باش قسەکردن لە بەرامبەر کۆمەڵگەدا هەیە. دەروونناسان بەئێمە دەڵێن گەورەی نەفسی ئێوە واتە ئەمە. تاچی ڕادەیەك خۆتان خۆشبوێت، گەشبین ترو دڵنیا تر دەبن هەرچەندە زیاتر خۆتان خۆشبوێت پەیوندیتان لەگەڵ دەوروبەر باشتر دەبێت هەرچەندە زیاتر خۆتان خۆشبوێت سالم تروو دڵخۆشترو باشتر دەبن.

وێنەی مێشکی خۆتان باشتر بکەن:

کاتێك فێری باش قسەکردن دەبن، وێنەی مێشکی ئێوە باشتر دەبێت و وێنەی مێشکی ئێوە ((ئاوێنەی ناختانە)). ئەم شێوازە شێوازێکە کەخۆتان تێیدا دەبیننەوە و بیری لێدەکەنەوە. هەرچەندە وێنەی مێشکی ئێوە باشتر ببێت. کارو کردەوەکانتان باشتر دەبێت. هەر ئەوەندەی پێش هەر پلان دانانو دەست پێکردنێك خۆتان ببینن لە بوارێکی باشدا دەرکەوتوون. کارو کردەوکانتان باشتر دەبێت.

ئێمە بە بیرۆکەکان، وهەستەکان، وە بەتایبەتی ڕێزگرتن لە دەوروبەر زۆر هەستیارین سامرست موام دەنوسێت:((هەر ئیشێك کەلە ژیانماندا دەیکەین، بۆ بدەست هێنانی ڕێزی دەورووبەرمانە وە لەکۆتایشدا نامانەوێت ئەو ڕێزەی کە پێشتر بۆیان دادەنایین و ڕێزیان لێدەگرتین لە دەستی بدەین)). کەواتە کاتێك بەباشی قسە دەکەن، ئەو کەسانەی کەلە کۆڕەکەتاندا دانیشتون، ئێوەیان زیاتر خۆش دەوێت و ڕێزی زیاترتان لێ دەگرن. ئەمەش دەبێتە هۆی ئەوەی کە ئێوەلە ئەنجامدا خۆتان زیاتر

خـۆش بوێـت وهەسـت بەتوانایـەکی زیـاتر دەکـەن. بەباوڕیـەخۆبونێکی زۆرەوە هەڵسوکوت دەکەن.

باش قسەکردن فێربوونە:

لەوانەیـە باشـترین هـەواڵ لـەبارەی قسـەکردنەوە بـۆ کۆمەڵـە کەسـانێك ئەمەبێت کە ئەمە شارەزاییەکی فێربوونە. زۆربەی ئەو کەسانەی کەئێستا وتـاردەرێکی باشـن زەمانێـك لەبـەر ترسـیان نـەیان وێـراوە قسـەبکەن. زۆربەی ئەو کەسانەی کە لە کۆمەڵەکاندا بەباشی قسە دەکەن، لەوەی کە لە بەرامبەر کۆمەڵە کەسانێکدا ڕاوەستابوون بۆ ئەوەی قسەبکەن هـەموو ئەندامەکانی جەستەیان دەلەرزا.

ئامـانجی ئێـوە دبێـت ئـەوە بێـت بگەنـەوە بـە لەسـەدا دەی کەسـە سەرکوتووەکان. ئەمەش بزانن هەموو ئەو کەسانەی کە ئـەمڕۆ لـە ٪ ١٠ی کەسە سەرکەوتوەکانن، سەردەمێك لە کۆتـای ڕیزەکانـەوە بـوون. هـەموو ئەو کەسانەی کە ئـەمڕۆ بەباشـی وتـار دەدەن، سـەردەمانێك وتاربێـژێکی خراپ بوون. ئێوە بەدڵنیایەوە دەبێت ئـەم قسـەتان بیسـتبێت ڕاهێنـان و مەشق کردن مـرۆڤ بـە لوتکـە دەگەیـەنێت وە هەنـدێ کـەس زیـاتر هـەوڵ دەدەن و هەنگاو دەنێن و دەڵێن ڕاهێنانی زۆربـاش مـرۆڤ باشـتر دەکـات. بەڵام ڕاستیەکەش ئەمەیە کـە ئەگـەر مەشـقەکە زۆر باشـیش نـەبێت مـرۆڤ هەر سودی لێ وەردەگرێت و پێی بەهێز دەبێت،

ئـەو ڕێگـاو سـەفەرەی کـە مرۆڤانێـك دەیـبڕن بـۆ گەشـتن بـە هونـەری قسەکردن، مـرۆڤ تووشـی هەڵـەی جۆراوجـۆر دەکـات. زۆرجـار وا هەست دەکەن کەشیاو نـین. وە ئـەم پرسیارەشـیان بـۆ دێتـە پێشـەوە کـە ئایا ڕۆژێك بێت لەم ئیشەدا سەرکەوتوو بن.

لەشوێنە ئاسودەکەتاندا بێنە دەرەوە:

بۆ گەشتن بە پلەیەکی باشی قسەکردن لە هەر بوارێکدا، دەبێت بتوانن لە شوێنە ئاسودەکەی خۆتان بێنە دەرەوەو هەنگاو بۆ شوێنە مەتسیدارەکان وبنێن. ئەگەر دەتانەوێت بە پلەیەکی باش بگەن، دەبێت تەحەمولی کێشەکانیش بکەن.

لەوانەیە چیرۆکی وتاردەری گەورە یونانی کۆنی دموستنس تان لەبیر بێت. کاتێك دەستی بە وتاردان کرد کێشەی زۆری بۆ دەهاتە پێشەوە لەو کێشانەش وەك تورەبوون و شەرمنی وە لەکاتی قسە کردنیشدا زمانی گیردەبوو، کێشەی قسەکردنیشی هەبوو. بەلآم ئەو لەوە دلنیا بوو کە دەبێت بە وتاردەرێکی باش. ئەو بۆ زاڵ بوون بەسەر کێشەکانیدا هەموو رۆژێ دەچیوو بۆلای دەریا و بۆماوەی چەند کاتژمێرێك بۆ دەریاکە قسەی دەکرد. وە زۆری نەبرد توانی بەسەر کێشەی گیربوونی زمانیدا سەربکەوێت. وە هەروەها توانی بەسەر ئەو کێشانەدا زاڵ ببێت کە لەکاتی وتارداندا ڕوو بەڕووی دەبویەوە. ناوبانگی کەم کەم پەیدا کردوو توانای پشت بەستن وباوەڕ بەخۆ بوونی زیادی کرد، بوو بەگەورەترین وتاربێژەکانی مێژوو.

ئەگەر ئێوە سەرەتای وتاردانتانە، ئەم کتێبە ڕێگەو شێوازی چۆنیەتی قسەکردنتان پێ نیشان دەدات. وە ئەگەر وتاردەرێکی بەئەزمونیشن ئەم کتێبە ئێوە بەشێوازێکی بەهێزو تازە دەناسێنێت.

چوار خاڵ بۆ ئەوەی ببنە وتاربێژێکی باش:

بۆ ئەوەی ببنە وتاربێژی باش دەبێت پەیرەوی ئەم چوار خاڵە گرنگە بن

١_ حەزوو ئارەزو: پێش هەمو شتێك دەبێت زۆر حەزتان لەباش قسەكردن هەبێت. ئەگەر حەزێكی تارادەیەك بەتواناتان هەبێت هەوڵێكی باش بدەن بۆ گەشتن بە ئامانجەكەتان كە ئەویش قسەكردنە، ئەوا هیچی هۆكارێك ناتوانێت ڕێگری لە ئێوە بكات و بتان وەستێنێت.

٢_ بڕیار: دەبێت لە ئەمڕۆوە بڕیار بدەن كەموو هەوڵەكانتان دەدەن بۆ ئەوەی بەسەر هەموو كۆسپەكاندا سەربكەون و بۆ باشتر بوون هەرئێشێك كە پێویست بێت بیكەن.

٣_ ڕێكوپێكی: دەبێت ڕێكوپێكیەكی باشتان هەبێت بۆ پلان دانان و ڕێكخستن و ڕەخنەگرتن لە هەر وتاردەرێك بۆ ئەوەی بگەنە ئاستێكی باش.

٤_ مەبەستی دیاریكراو: لەئەنجامدا پێویستتان بە مەبەستێكی دیاریكراو هەیە تا بگەن بەو ئاستەی كە دەتانەوێت.

تەنیا سنور ئێوەن: گەورەترین دوژمنانی ئێمە دوودڵیو ترسی خۆمانە. بەڵام سنورێك بۆ ئەوەی كە بتوانین چی بكەین نییە.

لەساڵانی ڕابردوودا زیاتر لە ٤٠٠٠ وتارم بۆ ٥٠٠٠، ٠٠٠ كەس لە ٤٦ وڵاتدا داوە. لە لاپەڕەكانی دواتردا هەنگاو بە هەنگاو نیشانم داون كە چۆن ئازای وپشت بەخۆ بەستن بدۆزنەوە بۆ ئەوەی لە هەر بارودۆخێكدا وتاردەرێكی سەركەوتوو بن

بەشی یەکەم

■

هونەری وتاربێژی و هونەری نوسین

هەموو وتارەکانی ئەو بۆ ئەوە بوو بەشێوەیەکی زانستی کاریگەرییەکی باش بەجێبهێڵێت. ئەو هەرگیز بۆ ئەوەی ناوبانگ پەیدا بکات وتاری نەدەدا.

"سپاسی سیاسەتمەدارێك بۆ هونەری گشتی".

بۆ نمونە کاتێك دموستنس وتاری دا خەڵکی گوتیان ((چی وتاردەرێکی باشە)). بەڵام کاتێك ئلسی پیادس دەستی کرد بە قسە کردن خەڵکی گوتیان وەرن بابرۆین، کەواتە ئەرکی ئێوە وەك وتار بێژێك ئەوەیە کە بیسەرانی خۆتان فێربکەن و، بیان خەنە ژێر کاریگەری قسەکانتان و بیرکردنەوەکانتانەوە.

دەبێت بە شێوەیەك دەست پێ بکەن کە ئامانجتان هاندانی ئەوان بێت بۆ ئەوەی بەرو پێشەوە بڕۆن. خۆشبەختانە ئەگەر بتەوێت ببیت بە وتاربێژێکی شارەزاوو لێهاتوو دەبێت خۆت فێر بکەیت، ئەگەر بتوانن خۆتان فێری شۆفێری بکەن، وئەگەر بتوانن چیاپ بکەن و یا موبایلێك بەکاربهێنن، ئەوا دەتوانن ببنە وتار بێژێکی سەرکەوتوو، نەك تەنیا هەر بۆخۆتان بەڵکو دەبێت کاریگەریشتان هەبێت لەسەر بیسەران.

سێ بەشی گرنگ بۆ ڕازی کردن:

ئەرستۆ فەیلەسوفی گەورە کە هونەری نوسینی وەك شتێکی پێویست بۆ ڕێنمای کردن دۆزییەوە. وە ئەو شتە پێویستیەکانی بۆ سێ بەش دابەش کرد کە ئەوانیش بریتین لەمانە:لوگوس (شوێن)، ئیتوس (ئەخلاق)، پاتوس (هەستەکان) بوار بدەن لەبارەی ئەم سێ بەشەوە درێژە باسێك بکەین.

یەکەم بەش: لوگوس ئامارەی بە شوێن داوە، ووشەکان باسەکە دەسەلمێنن. ئەو قسانەی کە دەیکەن دەبێت پەیوەندییان بەیەکەوە هەبێت. وەك چۆن ئەڵقەی زنجیرێك بەستراون بەیەکەوە. دەبێت قسەکانی ئێوەش ئاوابێت. واتە دەبێت ئەو باسەی ئێوە واتایەکی هەبێت، کاتێك باش بیردەکەنەوە و پلان بۆ قسەکانتان دادەنێن و خاڵە جۆراوجۆرەکان ڕێك دەکەن تا بابەتێك دەست پێ بکەن وە بە کۆتای بگەیەنن. هەر خاڵێك دەبێتە ڕاگرێك بۆ خاڵی پێشوتری بۆ ئەوەی باسێکی ڕازی کەرانە دروست ببێت.

دووەم بەش: ئتوسە کەپەیوەندی بە سروشتیەوە هەیە ئەخلاق و باوڕەکانی ئێوە لەکاتی وتاردانددا دروست دەبێت، بەزۆر بونی وزەی خۆتان لای بیسەرەکانتان، پێش وتاردان و لەکاتی وتاردانداا، بۆ ئەوەی کەبیسەرەکانتان باوڕی پێبکەن و ئامۆژگاریەکانی ئێوە جێ بەجێبکەن زیادی دەکەن.

سێیەم بەش: ڕازی بوونی پاتوسە کە ناوبراو بەسۆزەوە قسەکانتان وەردەگرێت و لەوانەیە لە بەشەکانی تر گرنگتر بێت. کاتێك کە هەست و سۆز دروست دەکەن دەبێت کاریگەر بن لەسەر خەڵکی، دەتوانن وزە بە

خەڵکی بدەن کە بیرۆکەکانیان بگۆڕن و دەست پێکردنێکی باشیان هەبێت. ئەگەر دەتوانن هەستی خەڵکی بجوڵێنن و کاریگەریتان هەبێت لەسەریان ئەم سێ مادە دەبێت جێ بەجێبکەن.

سێ بەشی هەواڵ یان مەبەستی ئێوە:

ئەلبێرت محرابیان مامۆستای زانکۆی کالیفۆرنیا لە لوس ئەنجلوس، چەند ساڵ لەمەوپێش لەسەر پەیوەنیەکی کاریگەر خوێندنەوەی هەبوو. ئەو بەم ئەنجامە گەشت کەهەر هەواڵێك لە سێ بەش پێك دێت: ووشەکان، ئاوازی دەنگ، زمان و جەستەی وتاردەر.

ووشەکان:

محرابیان دەڵێت ووشەکان تەنیا لە٧٪ ی هەواڵەکان تایبەت دەکەن بە خۆیانەوە. ئەڵبەتە ئەو ووشانەی کە بەکاری دێنن بەهایەکی زۆریان هەیە و دەبێت لە هەڵبژاردنی ئەواندا سەرنجێکی تەواو بدەن. دەبێت زنجیرەیەکی ڕێکخراویان هەبێت و لەڕووی یاسای زمانیشەوە ڕاست و بێ کەموکوڕی بن. ئێمە گوێمان بۆ زۆر لە قسەکانی مامۆستاکان گرتوە کە ووشەی زۆر باش و کەم وێنەیان بەکار هێناوە، بەم حاڵەیشەوە لە بیستنی قسەکانیان ماندوو بووین، بۆیە ووشەکان بەتەنیا بەس نین.

ئاوازی دەنگ:

دووەمین بەش کە پەیوەندی بە شانۆوە هەیەو ئاماژەی پێکردووە ئاوازی دەنگە. لەژماردنی ئەودا، لەصەدا ٣٨٪ ی هەواڵ یان مەبەست لە ئاوازی دەنگدا پوختە دەبێتەوە. گرنگ دڵنیابونێکە یان تەئکیدیەکە کە دەیخەینە سەر ووشەکان.

بۆ نمونە بە ڕستەی ((تۆم زۆر خۆشدەوێت)) سەرنج بدە. بەدڵنیا بوون لەسەر ئەم ووشانە یان بە پرسیاری کردنی ڕستەکە دەتوانن مانای دەستەواژەکە بگۆڕن. هەر پیاوێکی بە ئەزموون لەسەر بابەتێکی سادە لەگەڵ هاوسەرەکەیدا قسەی کردوە. پیاوان وشەی بەکار هاتوو دەردەبڕن بەڵام ژنان هەوڵ دەدەن کۆمەڵە وشەیەك بەکاربهێنن کە پەیوەندی دروست بکەن. لەبەر ئەمەیە هەر ووشەیەك بەشێوازێکی جۆراو جۆر دەبیستن. بۆنمونە بۆی هەیە ژن لەو قسەیەی کە پیاوەکەی کردوویەتی عاجز بێت و پیاو لەوانەیە بڵێت: ((بەڵام من تەنها ئەمەم وت)). ژن لەوانەیە بە توڕەییەوە بڵێت:((گرنگ نییە چیت وت، گرنگ ئەوەیە کە چۆن وتت)). بەگۆڕانی ئاوازی دەنگتان بە ئەنقەستی وە بە ئاگاو هاتنەوە لەگرنگی ئەو، دەتوانن هەموو هەواڵەکان بگۆڕن و کاریگەری جۆراوجۆر بخەنە سەر بیسەران.

جسم و جەستە:

لەسەر شانۆ بەم دەرئەنجام گەشت کە لە ٥٥٪ ی هەواڵ پەیوەندی بە زمانی جەستەوە هەیە. هۆکارەکەشی ئەمەیە کە ژمارەی ئەو دەمارانەی کە لە چاوەوە بە مێشك دەگات، ٢٢ ئەوەندەی ئەو دەمارانەیە کە لە گوێوە بە مێشك دەگات. لەبەر ئەم هۆکارەیە کە کاریگەری بینین زۆر زیاترە.

ئاگاداری شێوازی پەیوەندی خۆتان بن:

پەیوەندی دامەزرێنەرە باشەکان بەوەی کە زمانی جەستەی ئەوان چی کاریگەریەکی لەبارەی ڕاستی هەواڵی ئەوان بەجێ دێڵێت سەرنج زیاد دەدەن.

کاتێك دەستەکانتان بەشێوەیەکی ئازادانە لە هەردوو لای جەستەتانەوە هەڵواسراون، کاتێ کە لەپی دەستتان بۆ سەرەوە کراوەیە وئێوە بە زەردەخەنەیەك لەکاتی قسەکردندان بۆ ئامادەبوان وسەیری ئەوان دەکەن. بیسەران هەست بە ئارامی دەکەن. هەروەك چۆن ئسفەنجێك بەئاسانی ئاو هەڵدەمژێت، ئەوانیش ئاوا بەئاسانی لە بابەتەکانی ئێوە تێ دەگەن و بابەتەکان وەر دەگرن. بەڵام ئەگەر شێوەو ڕووتان توڕەو جدی بێت، وە ئەگەر دەستەکانتان بەشێوەی کەڕەتی دابنێن و بە دەستەکانتان لێواری مێزی وتاردانەکە بگرن، بیسەران وابیردەکەنەوە کە دایك و باوکێکی توڕە قسەیان لەگەڵدا بکەن، بەم جۆرە خانەکانی مێشکیان بەڕووی ئێوەدا دەبەستن و، حاڵەتی پارێزراوانە وەردەگرن، و لەبەرامبەر پەیامەکەتاندا بەرگری دەکەن، و زۆر بەسادەییانە ڕازی نین لەو قسانەی کە دەیکەن. زمانی جەستە بابەتێکی زۆر گرنگە!

لەو شوێنانەی کە بۆ کۆمەڵە جۆراو جۆرەکاندا وتارم داوە، وتاربێژان بەردەوام داوام لێ دەکەن کە بۆچوونەکانم لەبارەی وتارەکانی ئەوانەوە بڵێم لە سیمینارەکاندا. من حەز ناکەم کاردانەوەی خراپم هەبێت بەرامبەریان چونکە وادەردەکەوێت کە کەسەکان بەو بۆچوونانەی کە باش نەبن بەزۆری کاردانەوەی خراپ نیشان دەدەن. بەم حاڵەسەرسوڕهێنەرەوە کە لە زۆربەی کاتدا من بەبابەتێك ئاماژە پێ دەکەم. ((لەسەر خۆ قسە بکەن، خێرای ووشەکانتان کەم بکەنەوە، تۆزێ بێدەنگ بن و لەنێوان ڕستەکانتاندا زەردەخەنەیەك بکەن.))

بەڕاستی ئەوانەی کە ئامۆژگارییەکانی من جێ بەجێدەکەن، تێبینی جیاواز شیاوی کاردانەوەیە کە ئامادەبوان لە کۆڕدا دەبینن. کاتێ خێرای

قسەکردن کەم دەکەنەوە، ووشەکانی ئێوە ڕوون تر دەبن، وە ئێوە هێواش تر قسە دەکەن. کەئاوازی دەنگتان ڕوون ترو خۆشتر دەبێت، کاتێك پیَ دەکەنن، ئێوە بەگرو تینێکی جیاوازترەوە دەردەکەون، ئەم داخوازییە دەبێتە هۆی ئەوەی کە بیسەرانی ئێوە ئارام بگرن. وە پەیامی ئێوە باشتر وەربگرن. لەبەشی هەشتەمدا زیاتر لەم بارەیەوە قسەم کردووە.

پێکهاتەیەکی سادە بۆ قسەکردنی کورت:

پێکهاتەیەکی سادە سیَ بەشی هەیە کە دەتوانن بەکاری بهێنن بۆ بنیادنانی قسەکانتان. دەتوانن ئەم نمونانە بەکار بهێنن بۆ یەك خولەك یان ۳۰ خولەك قسەکردن.

بەشی یەکەم:

بەشی یەکەم دەست پیَ کردنی قسەیە. لەم بەشەدا بە ئامادەبوان لە کۆڕەکەدا دەوترێت کەدەتانەوێت لە بارەی چی بابەتێکەوە قسە بکەم. بۆ نمونە دەتوانن بڵێن:((لەوەی کە هاتون بۆ ئەم کۆڕە سپاس گوزارم. دەمەوێت لە چەند خولەکێکدا لە بارەی سیَ شتەوە ڕون کردنەوە تا بدەمیَ کە پیشەی ئێمە ئەمڕۆ ڕوبەڕوی بوەتەوە. دوای ئەوە ڕونی دەکەمەوە کە دەتوانم چیتان بۆ بکەم، تا بارودۆخی ئێمە لە مانگەکانی داهاتودا باشتر ببێت.))

بەم شێوەیە بیسەران بۆ بیستنی قسەکانتان ئامادە دەبن.

بەشی دووەم:

لەم بەشەدا ئەوەی کە لە بەشی یەکدا بەڵێنتان دا باسی بکەن. ئەمە دەتوانێت هەڵگری یەك، دوو یا سێ خاڵ بێت، ئەگەر وتاردانەکە کورتە، دەبێت لە سێ بەش پێك بێت. بۆ نمونە دەتوانین بڵێین ئێمە بە زیاد کردنی پێش برکێ، کەم کردنەوەی ڕادەی سود وگۆڕانی سەلیقەی کڕیا بوینەتەوە. مۆڵەت بدەن بەڕێکوپێکی سەیری هەر یەکێك لەمانە بکەین.

بەشی سێیەم:

سێیەمین بەشی باسەکە، پوختەکردنی بابەتێکە کە تا چەند چرکەیەك لەمەو پێش لە کۆڕەکەدا بۆ ئامادەبوان باستان کردووە. هەرگیز نابێت چاوەروان بن کە بیسەرانی ئێوە ئەوەی بۆ یەکەم جار پێیان دەڵێن وەری گرن.

لەم ڕوەوە بەگەرانەوە بۆ دواوە و پوختە کردنی بابەتە گرنگەکان بۆ بیسەرانی ئێوە زۆر سەرنج ڕاکێشە.

بەکورتی بە زیاد کردنی پێشبڕکێ دەبێت باشی شت ومەك و خێرا دانەوەبان زیاد بکەین، لەبارەی کەم کردنەوەی ڕێژەی سوود دەبێت بۆ بازارە نوێیەکان بڕۆین و هەوڵ بدەین کڕیاری نوێ پەیدا بکەین، بۆ گۆڕانی سەلیقەی کڕیارەکان دەبێت شت ومەکێکی نوێ بەدڵی ئەوان بەرهەم بهێنین، نەك ئەو شت ومەکانەی کە لە ڕابردوودا دەیانویست. ئەگەر بەڵێندەرانەپەیوەست بین بەم سێ ئامانجەمانەوە، نەك تەنیا پارێزگاری لە ئیشەکەمان بکەین بەڵکو داهاتویەکی ڕوناکتر چاوەڕێمان دەکات.

ئیشێکتان هەیە کە دەبێت جێ بەجێیبکەن:

(پگی نونان) نوسەری دەقی وتاردەرانی (ڕۆناڵد ریگان) سەردەمانێك نوسی: ((هەر وتاربێژێك كارێكی هەیە كە دەبێت جێ بەجێی بكات.))

یەكێك لە گرنگترین ئیشەكان كە پێش وتاردان دەبێت. بیكەین ئەمەیە كە ئەو ئەنجامەی كە لای خۆتان پەسەندە لە مێشكتاندا بیپارێزن. دیاری بكەن كە وتاردانی ئێوە دەیەوێت بەچی ئامانجێك بگات. لە خۆتان بپرسن كە من ((هاوشێوەی ئەو پرسیارە))

دەڵێم: ((ئەگەر دوای قسەكردنەكەم چاوپێكەوتن لەگەڵ بەشدار بوانی كۆڕی وتاردانەكە بكەن وە بپرسن كەلەم وتاردانەدا چیتان دەسكەوت؟ وە ئێستا چی گۆڕانكارییەك لە ئیشەكەتاندا دەكەن؟ دەمەوێت ئەوان چی وەلامێك بدەنەوە؟)) تەواوی بەشی باسەكەی ئێوە دەبێت بیسەرەكانتان بۆ وەلام دانەوەی پرسیارەكە ئامادە بكات.

كاتێك من لەگەڵ كرێكارەكاندا لە كۆمپانیایەك ئیش دەكەم، پرسیار دەكەم لەوان دەپرسم دەیانەوێت باسی چی بابەتێكیان بۆ بكەم. وتاردەرەكان بە من دەڵێن بیسەران چی بابەتێك بزانن وە دوای تەواو بونی سیمینار چی هەستێكیان دەبێت. كاتێك ئەم بابەتە ڕوون بویەوە، من سیمینارەكە دەست پێ دەكەم.

پێكهاتەیەكی ئالۆز بۆ وتاردانێكی درێژ:

لەدروست كردنی وتارە درێژەكاندا، دەتوانن سود لە پێكهاتەی ئالۆز وەربگرن. ئەم پێكهاتەیە لە پێنج بەش پێك دێت كە لە لاپەڕەكانی دواتری ئەم كتێبەدا هەریەكە لەو بەشانەم ڕوندەكەینەوە.

یەکـەم: دەسـت پـێ کـردن. ئامـانجی کردنـەوەی بابـەتی قسـەکردن، بەدەسـت هێنـانی سـەرنجی ئامـادەبوان لـە کۆڕەکـەدا، دروسـت کردنـی چاوەڕوانی ئەوان و بەدەست هێنانی بیروڕای بیسەرانە، ئەگەر بڕیار بێـت کەسێك گوێ نەگرێت یان سەرنج نەدات، واتای قسـەکردنەکەو تێگەشتنی لە دەست دەدات.

دووەم: پێشـەکی. لێـرەدا بـە ئامـادەبوانی کۆڕەکـە دەڵـێین دەتانـەوێت لەبارەی چی بابەتێکەوە قسەبکەین وە بۆچی ئەم بابەتە گرنگە.

سێیەم: یەکەم خاڵ. لێرەدا بەشێوازی دەرەوەی باسـەکە دەگـەن. خـاڵی دەست پێکردنی ئێوە شوێنەکە دەڕازێنێتەوە. تا ئەو بەڵێنەی کە داوتانـە جێ بەجێی بکەن.

چوارەم: گواستنەوە بـۆ خـاڵی دواتـر. دەبێـت ڕوونـی بکەینـەوە کـەخاڵی یەکـەممان تـەواو کـردووە دەگەینـە خـاڵی دواتـر، ئەمـەش ئیشـێکی هونەرییە.

پێنجـەم: دووەمـین خـاڵی سـەرەکی. ئـەم خاڵـە دەبێـت بەشـێوەیەکی گونجاوو بەدوای خاڵی یەکەمدا باس بکرێت.

شەشەم: گواستنەوەیەکی تر. لێرەدا ڕوونی دەکەینەوە کە بە خاڵی دواتر گەشتوین.

حەوتەم: سێیەمین خاڵی سەرەکی. ئەم خاڵە بەدوای خاڵی پێشـودا بـاس دەکرێت وە ئێوە بۆ کۆتای پلانەکە ڕێنموی دەکات.

هەشتەم: پوختەو کۆکردنەوە. لێرەدا بە ئەنجام دەگەین وە لـە بیسـەران داوا دەکەین کە بێنە ناو ئیشەکەوە.

لە بەشی ١_٢ دا ڕونم کردوەتەوە کە چۆن دەتوانن قسەکانی خۆتان ڕێکخراوانە بن تا بتوانن بە ڕێك و پێکی بە یەکێك لە ئامانجەکانی خۆتان بگەن. لە فێربونی کاری وتاردانێکی کاریگەر دەبێت ڕاهێنان بکەن. بەتایبەتی ڕاهێنانەکان بە دەنگی بن.

قسەکردن بە هێزەوە:

(ئەلبێرت هیوبارد)ی نوسەری خاوەن ناوی پرسیا بوو کە چۆن کەسێك دەتوانێت ببێتە نوسەر. ئەو وەلامی دایەوە: ((چیاکترین ڕێگە بۆ بوون بە نوسەر، نوسین، نوسین، نوسین دووبارە نوسینەوەیە.))

بەهەمان شێوە بۆ فێربوونی هونەری وتاردان، تەنها ڕێگەیەك بۆ فێربونی قسەکردن، قسەکرن، قسەکردن، قسەکردن و دووبارە قسەکردنە. فێربونی وتاربێژی هاوشێوەی فێربونی هەموو شارەزایەکی ترە. پێویستی بە ڕاهێنان و دووبارە کردنەوەیە.

یەکێك لە چیاکترین ڕێگەکانی قسەکردن، خوێندنەوەی شیعر بە دەنگی بەرزە، ئەو شیعرەی کە حەزتان لێیەو لەبیرتانەو دوای ئەو شیعرە چەند جار دووبارە بخوێننەوە. هەر جارێ کە ئەم شیعرە بە دەنگی بەرز دەخوێننەوە، هێزوو ویستن لە دەنگتاندا جێ بکەنەوە. ئاواز و دەنگ خۆشیتان بگۆڕن. لە ووشەکان دلّنیا بن.

کاتێك شیعرێکی جوان و باش دەخوێن، نەك تەنها فێر دەبن کە ڕستەی باش دروست بکەن بەڵکو دەتوانن لە ووشەی جۆراوجۆری زیاتر سود وەربگرن تا قسەکانتان کاریگەری زیاتری هەبیت، بنچینەی لەم بڕیارەدایە: خەڵکی قسەکانی ئێوە لە بیر دەکەن، بەلام شێوازی وتنی لەبیر ناکەن و لەیادیاندا دەمێنێتەوە. کاتێك دلّنیا دەبن لە ووشەیەك بۆ

ووشـەیەکی تـر، کاتێـك دڵنیـا دەبـن لـە ڕستـەیەك بـۆ ڕستـەیەکی تـر، بەشێوازێك قسە دەکەن. کە بیسەران سەرنجی بابەتەکەی ئێـوە دەدەن و ئاگایان لێیە. ڕێگەیەکی تر، خۆێندنەوەی کتێبە ئەدەبیەکان لە زمانەکـەی خۆتاندا.

لەخەڵکانی ترەوە فێربن:

یەکێك لە چیاکترین ڕێگاکان بۆ ئەوەی ببنە وتاربێژێکی باش، ئەمەیە کـە تا ئاستێك کە دەتوانن گوێ بۆ قسەی وتاردەرەکانی تر بگرن. سەرنجیان بـدەن، لـە چـۆنیەتی ڕێکردنیـان، جوڵـەکردنیان و سـەرنجیش بدەنـە ئامۆژگاریـەکانیان، سـەرنج بـدەن بـزانن وتـاردەرێکی بـە ئـەزموون چـۆن دەست بە وتارەکان و قسەکانی دەکات.

لەو خاڵانەی کە دەتەوێت سەرنج بدە، بۆ هەر یەك لە خاڵەکان لە یەکـەوە تا ١٠ نمرە بدە. بیر لەوە بکەنەوە کەئەم نمرانە لە کارەکەی خۆتدا باشتر بکەیت.

هەنـدێك لـە وتـاردەرە باشـەکان کـە وتارەکانیـان لەسـەر سـی دی تۆمـار کردووە گـوێ بگـرن. سـی دیەکـە دووبـارەو چـەند بـارە بکەنـەوەو گـوێی لێبگرن. بزانن ئەو وتاردەرە لە چی پەنـدێك یـان قسـەیەکی بـەنرخ سـود وەردەگرێـت. بـۆ ئـەوەی کرپارەکـانی خـۆی تـێ دەگەیـەنێت و ڕازیـان دەکات.

پـوختــە:

خــاڵی ســەرنج ڕاکــێش لــەبارەی پەیوەندییەکانــەوە ئەمەیــە بــەجێ بەجێکردنی ئەو خاڵە ناتوانن خراپ تر ببن.

بۆ گەشتن بەتوانای و لێهاتوی دەبێت، ئامادەی ئەوەتان هەبێت کە فێر بن و ڕاهێنان بکەن. چەندین جار ئیشەکەتان دووبارە بکەنەوە. حەوتەو مانگ و تەنانەت سالأنیش ڕاهێنان لەسەر ئەم کارە بکەن. و دووبارەی بکەنەوە.

هەروەها ئاگاتان لەوە بێت پێکهێنان و خۆئامادەکردنێکی باش، وتاردانی باش لە وتاردانی خراپ جیا دەکاتەوە. پلان دانێن بۆ ووشەکانتان و لە کۆتایدا ڕاهێنان لەبیر نەکەن. بزانن بە لەبەر چاوگرتنی ئەم خالأنە سنورێك لە کاردا بوونی نییە.

بەشی دووەم

■

پلان دانان و پێکهێنان بە زمانێکی سادە

بەهای ڕاستی پیاوێك دەبێت بەو ئامانجانە
پێوانە بکرێت کە بەدوایدا دەگەڕێت.
"مارکۆس ئۆرلیۆس"

٩٠٪ی سەرکەوتنی ئێوە وەك وتاربێژێك پەیوەندی بەمەوە هەیە کە چۆن پلانی وتاربێژی خۆت دابڕێژیت.

(ئەرنست) سەردەمانێك نوسی: ((لەبری هەر ووشەیەك کە دەینوسن، دەبێت شارەزاییتان هەبێت لە ١٠ووشەی هاوشێوە، بەدەر لەم شێوەیە خوێنەر بەم ئەنجامە دەگات کە مەبەستەکەتان ڕاست نییە.)) بەلاّم لە بارەی قسەکردن دەبێت لە بری هەر ووشەیەك کەدەیلێن، ١٠٠ووشە بخوێننەوەو لەیەکی بدەنەوە، بەدەر لەم شێوەیە بیسەر بەم ئەنجامە دەگات کە لەخۆتانەوە قسە دەکەن. بیسەر خێرا تێدەگات کە زانست و زانیاریەکانی بێ ناوەڕۆکە و لە بابەتێك کە لەسەری قسە دەکات زانیاریەکی ئەوتۆیان نییە، نەك تەنیا دەبێت ئامادە بن، بەڵکو دەبێت بە تەواوی شارەزایەکی زۆر باشتان هەبێت.

پێکهێنانی لاواز لە وتاردا هۆکارێکە تا بیسەرانی ئێوە، زانست و باوەڕی ئێوە لانی کەم بەدەست بهێنن، ئەگەر خۆتان بۆ وتاردان ئامادە نەکردوە

لەوە خراپ تر ئەوەیە ئەگەر بە ئامادەبوانی کۆڕەکە بڵێین کە لە بارەی چی بابەتێکەوە قسەبکەین. شارەزاییەکی ئەوتۆتان نیە لەسەر هەمان بابەت کە ئامادەبوان دیاری دەکەن. ئامادەبوان خێرا پەیوەندییان لەگەڵ ئێوەدا دەپچڕێنن، تەنانەت ئەگەر بە جوانیش قسە بکەن، لەڕویەکی ترەوە پێکهێنانی باشتری خێرای خۆیان نیشان دەدەن. پێکهێنانی باش لەسەر بیسەرانی ئێوە کاریگەر دەبێت تا هەواڵی ئێوە باشتر وەربگرن.

بەتایبەتمەندیەکانی بیسەرانی خۆتان دەست پێ بکەن:

پێکهێنانی خاڵی دەست پێ کردن کەسانێك هەن کە بڕیارە گوێ بیستی هەواڵتان بن. لەبیرتان بێت کە وتاری ئێوە بۆ ئەوانە، بۆ ئێوە نییە. بەشێوەیەك دەست پێبکەن وەك ئەوەی لێکۆڵەری بازاڕ بن وە سور بن لەسەر ئەوەی کە کریارەکانی خۆتان بەشێوەیەکی تەواو بناسن. ئەوان بەتەواوی چی کەسانێکن؟ چی کەسانێك لە کۆڕی وتاربێژی ئێوەدا ئامادەییان هەیە؟ ئەم خاڵە گرنگە بۆ ڕەخنەی وتاربێژی کاریگەر بۆ ڕێکخستنێکی زۆر باش. سەرنجی ئەم خاڵانەی خوارەوە بدەن:

تەمەن و سنوری تەمەن:

کەسانێك کە بڕیارە لە کۆڕەکەی ئێوەدا ئامادەبن تەمەنیان چەند ساڵە؟ وە لە چی قۆناغێکی تەمەن دان؟ ئامادەبوانی گەنج تێگەشتنێکی جیاوازیان هەیە لە زانست و ڕێو ڕەسمدا لە بەراورد کردن لەگەڵ ئەوانەی کە بەتەمەن ترن کەواتە بوار جیاوازیان هەیە. کەواتە زانینی تەمەنی بیسەران زۆر گرنکە.

ڕەگەز:

تێکەڵاوی ڕەگەزی لە کۆڕی وتاربێژی ئێوەدا چۆنە؟ هەندێ جار بەشداربوان لە کۆڕەکانی مندا لە٥٠٪ی پیاون وە ٥٠٪ی ژنن وە هەندێك جار لەوانەیە پیاوەکان ٩٥٪یان بەشدارین لە کۆڕەکەداو تایبەتی کەن بە خۆیانەوە وە هەندێك جار ژنەکان لەم ئاستەدا دەردەکەون.

دەسکەوت:

دەسکەوتی ئەو کەسانەی کە لە کۆڕەکەدا بەشداری دەکەن لە چی ئاستێکدایە؟ بە شێوەیەکی ناوەندی دەسکەوتیان چەندە؟ کەمترین دەسکەوتو زۆرترین دەسکەوت لە چی ئاستێکدایە؟ بەتایبەتی دەسکەوتیان چۆن بەدەست دەهێنن و چی هۆکارێك لەسەر ئەم دەسکەوتانە کاریگەری دەبێت؟ بە زانست و زانیاری لەم بوارەدا دەتوانن نمونەکانی خۆتان لە بواری دەسکەوتی ئامادەبوانی کۆڕەکە هەڵبژێرن.

بڕوانامە:

بواری خوێندنی کەسانێك کە بڕیارە لە کۆڕی وتاربێژی ئێوەدا ئامادە بن لە چی ئاستێکدایە؟ ئایا خوێندەوارییان لە ئاستی دەرچوانی دواناوەندی دایە؟ ئایا دەرچووی زانکۆن؟ بە زانینی ئەم زانیاریانە دەتوانن بەسەرنج دان لە ئاستی خوێندەواری و زانیاری ئەوان قسە بکەن و نمونە بهێننەوە.

کارو پیشە:

ئەو کەسانەی کە لە کۆڕەکەدا بەشدار دەبن چۆن ژیان بەسەر دەبەن؟ ماوەی چەندە لەم بوارەدا ئیش دەکەن؟ لە کار و پیشەی ئەواندا ڕۆژانە

چیبیان دەست دەکەوێت؟ ئایا سەردەمێك لە گەشەو پەرەسەندن دەگوزەرێنن یان لە دۆخی وەستاوی دان.

دەرفەتی خێزانی:

دەرفەتی خێزانی ئامادەبوانی ئێوە لە چی دۆخێکدایە؟ ئایا بێ هاوسەرن، یان هاوسەرگیریان کردووە، تەلاق دراون، یا بێوەژنن؟ واتە ئایا زۆربەی ئامادەبوان هاوسەردارن یان بێ هاوسەرن؟ ئایا زۆربەی ئامادەبوان منداڵ دارن؟ ئەمانە خاڵێکی گرنگن کە دەبێت زانیاریتان لە سەریان هەبێت.

زانیاری ئامادەبوانی کۆڕەکە لەسەر بابەتی قسەکردنەکە:

ئامادەبوانی کۆڕەکەی ئێوە تا چی ڕادەیەك لە سەر ئەو بابەتەی کە قسەی لەسەر دەکەن زانیارییان هەیە؟ تا چی ڕادەیەك دەزانن کە دەتانەوێت لەبارەی چی بابەتێکەوە قسە بکەن؟ ئایا ئامادەبوانی کۆڕەکەی ئێوە تازە شارەزا دەبن؟ ئایا لە زانست و زانیاری تەواودا شارەزاییان هەیە؟ زانینی ئەم بابەتانەو شارەزا بونیان یارمەتی ئێوە دەدات کە وتارێکی باش پێشکەش بکەن.

چۆن بیر دەکەنەوە:

بە نوسینی ئەم پرسیارانەی کە لە ژێرەوەدا هاتون شێوازی بیرکردنەوەی کەسانێك کە بڕیارە لە کۆڕی ئێوەدا ئامادەبن لێکبدەنەوە:

*چی ئامانج و ئاواتێك لە مێشکیاندا گەشە پێدەدەن؟

*هیوا و وترسی ئەوان لە پەیوەنی وتاردانی ئێوەدا چییە؟

*چی داواکارییەکیان هەیە کە دەتوانن چارەسەری بکەن؟
*بەهاو باوڕەکانی ئەوان کامانەیە؟
*زانیاری و شارەزای ئەوان لە چی ئاستێکدایە؟
*ڕێگەی ڕامیاریان چۆنە؟
*چی باوریگی دینی و چی پەیمانێکیان هەیە؟
*بێتاقەتی و کێشەو گرفتەکانی ئەوان چیەن؟

تیگەشتن لەم پرسیارانە نەخشێکی سەرەکی باسەکەی ئێوەیە، کە ئەگەر ئەم زانیاریانە بزانن. گاریگەریەکی زۆری لەسەر بابەتەکە و وتاردانەکەی ئێوە دەبێت. وە ئەمەش دەبێتە هۆی ئەوەی کە پەیوەندییەکی بەهێز لە نێوانتاندا دروست ببێت. دەبێت هەوڵ بدەن کە ئەم زانیاریانە بزانن.

داواکارییە هاوبەشەکان:

تێگەشتنی ئەم خاڵە زۆر گرنگە، ئامانج و بۆچوونی ئامادەبوان لە کۆڕەکەدا وتاردانەکەی ئێوە بەیەکەوە دەبەستێتەوە. مۆڵەت بدەن نمونەیەك باس بکەم. من بۆ زۆربەی خەڵکی هەر لە فرۆشیاران هەتا کارمەندان و خاوەن نوسینگە بازرگانیەکان و. . . . . هتد قسەم کردووە و قسەش دەکەم ئامانج و خەونی ئەم کەسانە ئەوەیە کە دەیانەوێت لە داهاتوودا لە ڕووی داراییەوە سەرکەوتووبن. کەواتە منیش ئەگەر بابەتەکەشم جیاواز لەم حەزوو خەونەی ئەوان بێت.
بەلآم دواتر هەر لەو بارەشەوە قسە دەکەم، وئاماژە بەوە دەکەم کە چۆن دەتوانن دەسکەوتەکانی خۆیان زیاد بکەن و زیاتر سود وەر بگرن. لەم شێوازە هەڵس و کەوتەو قسەکردنەم ئامادەبوان زۆر خۆشیان دێت،

ڕێزی خۆیان نیشان دەدەن و بە جوانی گوێ بۆ قسەکانم دەگرن. ئێوەش دەتوانن هەمان هەڵس و کەوت و قسەکردنە بەکار بێنن.

لە ژیانی ئەواندا چی ڕوودەدات:

جارێك دوایان لێکردم بۆ کۆمپانیایەکی گەورەی نێودەوڵتی کە کەلوپەلەکانی لەڕێگەی وردەفرۆشیارە کانەوە دابەش کرابون لە سەرتاسەری وڵات دەفرۆشت وتار بدەم. بڕیار بوو دوای ئەوەی کە مەقامێکی بەرزی ڕێکخراو بە بیسەران یان کاسپکاران بگەیەنم، من قسە بکەم. مەبەستی بەڕێوبەری پلەوپایە بەرز، ئەمەبوو. کە تا ٣٠ ڕۆژی تر هەموو بەرهەمەکانی کۆمپانیا ڕاستەوخۆ بە کڕیارەکانی کۆمپانیا بفرۆشرێن. نرخی ئەم کەلوپەلانەش هەمان نرخ بوو کە فرۆشیارانی کۆمپانیا بەرهەمەکانیان دەنارد بۆ فرۆشتن. لە لایەکی ترەوە بڕیاریان دا. ئەو کڕیارانەی کە ڕاستەوخۆ کەلو پەلەکانیان لە کۆمپانیا دەکڕن. داشکاندیان بۆ بکەن، دووبارەش بیان دەنەوە.

بە هەمان شێوەی کە دەتوانن بیر بکەنەوە. فرۆشیارانی ئامادە لە کۆڕەکەدا بە تەواوی سەرسام بووبون. تەواوی ژیانیان بەسترابویەوە بەو بڕە پارەیەی کە لە شوینی فرۆشتنەکە وەریان دەگرت. ئێستا بەم سیاسەتە تازەی ڕونکەرەوەکان کڕیاران دەیان توانی ڕاستەوخۆ لە کۆمپانیاوە کەل وپەل بکڕن. فرۆشیاران لەو بارودۆخەی کە پێش هاتبوو زۆر نارەحەت بوون.

کۆمپانیا میوانداری منیان کرد لە بەرامبەردا بڕێك پارەدا کە بە منیان دا. بۆئەوەی کڕیاران هان بدەم کە کەل و پەلەکان زیاتر بکڕن. وە ئەمە لە کاتێکدا بوو کە دەرامەتی یەکەمی ئەوان بە شێوەیەکی زۆر کەمی

کردبوو. لەبیرمە کاتێك سەیری دەم وچاوی فرۆشیارانم دەکرد هەموویان بێزار بوون. وەك دوژمنی خۆیان سەیری منیان دەکرد. ئاگاتان لێ بێت. هەمیشە بزانن لەو کۆمپانیادا ئەو کۆمەڵە کەسەی کە بڕیارە گوێ بۆ ئێوە بگرن جەویان چۆنە یان بە چی بارودۆخێکدا تێ دەپەڕن.

ئەرکەکانی خۆتان جێ بەجێبکەن:

بۆ ناسینی جەماوەر و تایبەتمەندیەکانیان بڕۆن

کاتێك لەگەڵ کەسان و ئیش کەرانی پیشەسازییەکی تایبەت قسەدەکەن، پێش وتاردان بۆ ئەوان دەبێت تا ڕادەیەك کە دەتوانن زانیاری لە بارەی ئەوانەوە بە دەست بێنن. ئایا بازاڕی ئەو کاڵایە کە دەیفرۆشن چۆناك و گونجاوە؟ ئایا ئەوان لە کاتی گەشەکردندان. ئایا لە بازاڕدا گەشە بوون پێچەوانەی هەیە؟ بابەتی ڕامیاری و بابەتی بازرگانی لە ئێستادا لە سەر ئەوان چی کاریگەریەك بەجێ دێڵێت؟ لە کاتی پلانداندا بۆ وتاربێژێك یا باس کردنی بەرنامەیەك سەرنجی ئەم خاڵانەی خوارەوە بدەن.

بزانن لە بازرگانی ئەواندا چی ڕوودەدات:

سەردەمێك بانگهێشتی منیان کرد کە بۆ کۆمەڵێك لە بەڕێو بەرە گەورەکانی کۆمپانیایەکی چەند نەتەوەی قسە بکەم. پێش تر ئاشکرایان کرد یان بە منیان ووت کە کۆمەڵێ لە بەڕێوبەرانی کۆمپانیاکەیان دەرکردووە. من بۆ کەسانێك قسەم دەکرد کە لەو کۆمپانیایەدا مابونەوە. بەڵام ڕێك پێش ئەوەی بەهرەداری شەخسی و کاریگەری ڕابەری قسە بکەم، کۆمپانیا ئاشکرای کرد کە ژمارەیەکی تری لە بەڕێوبەران دەرکردووە. زۆربەی ئەو بەڕێوبەرانەی کە لە کۆڕەکەدا ئامادە بوون. تا

۳۰ ڕۆژی تر پیشەکەیان لێ دەست دەدا. بەم حاڵ و نیگەرانیەوە هیچی خۆشیەك لەواندا نەبوو. تەنها بابەتێك کە ئامادەبوانی کوڕەکەی من دەیان توانی بیری لێ بکەنەوە ئەمە بوو. کە لەوانەیە ئەو کەسەی کە دواتر دەر دەکرێ یەکێك بێت لەم کۆمەڵەیە. ئەمە بارودۆخێکی باش نە بوو بەڵام پێویست بوو کە ئێوە ئەم بابەتە بزانن. کات سەرف بکەن و ئاگاداری ئەم بابەتە بن.

بزانن بارودۆخی ناوخۆی چۆنە:

لەو شارەی کە دەتانەوێت قسەبکەن، یان وتار بدەن بزانن چی ڕوودەدات. بۆ نمونە لە زۆربەی ئەو قسەکردنانەی مندا کە لە شارەکاندا ئەنجامم داوە. تیپێکی وەرزشی ناوخۆی لە یەك یان دوو ڕۆژی پێشوتردا براوە یان دۆڕاوەی پێشبڕکێیەکی پاڵەوانی بووە. وە گرنگە زانیاری یان شارەزایتان لەسەر ئەم بابەتانە هەبێت، وە ئەو قسانەی سەرەتای خۆتان لە بیربکەن. بەدەر لەم شێوەیە بیسەران و ئامادەبوانی کوڕەکەی ئێوە دەبەسترێنەوە بە خەیاڵی پێشبڕکێکەوە و ئاگایان لە قسەکانی ئێوە نامێنێت و گوێتان بۆ ناگرن.

بزانن چی کەسێکی تر پێش ئێوە وتاری بۆ ئەوان داوە:

بەشێکی تر لە پێکهێنانەکان ئەمەیە، دەبێت بزانن کە پێش ئێوە چی وتاردەرێکی تر وتاری بۆ ئەمان داوە. ئەمەش لە ڕێگەی ئامادەبوانی کۆڕەکەوە دەزانرێت. دەبێت بزانن چی کەسانێك یان چی کەسێك پێش ئێوە لە سەر ئەم بابەتە قسەی لەگەڵ ئەماندا کردووە؟ بیسەران ڕازی بوون لە وتاردانەکەی ئەو یان ئەوان ئەگەر ناڕازی بوون چۆن

نارەزایەتیان نیشان داوە؟ ئایا ئەوەی بیستویانە حەزیان لێ بووە؟ ئایا بێزار بوون لە وتاردەری پێشوو؟ ئەگەر بەم شێوەیە، بۆچی وەها رِوداوێك رِووی داوە؟ ئەگەر پێشوازیان لە وتاردەرەکەی پێشو کرد چی هۆکارێکی هەبوو؟ ئەو لە چی بوارێکدا قسەی کرد؟

قسەکانی خۆتان بەراورد بکەن لەگەڵ داواکاریەکان بیسەراندا:

کۆتاییەن بۆ کۆمڵێکی ٤٠٠٠ کەسی قسەم دەکرد. لە کاتی شیاودا تێبینیەکەم بەکار هێنا تا بۆچیونەکەم ئامادە بکەم. پێشتر لە بارەی داواکارییەکانی بیسەران لەگەڵ رِێکخەرانی کۆرِەکەدا بە شێوەیەکی تێرو تەسەلی قسەم کردبوو. ئەنجامەکەی ئەوە بوو کە لە ماوەی ٩٠ خولەك قسە کردن توانیم لە زۆربەی مەبەستەکانی ئەوان تێبگەم. توانیم لە سەر نیگەرانی، و بارودۆخی ململانێیان لە بازارِدا و لەسەر رِەوتی ئایندەیان قسە بکەم. پاش وتاردانەکەم سەرۆکی کۆمپانیا منی بردە سوچێك و پێی گوتم ئەمە باشترین وتاردان بوو لە تەمەنمدا کە بیستبێتم. کۆمپانیای ناوبراو پێشتر میوانداری وتاردەرەکانی تری کردبوو. لە بەرامبەر برِە پارەیەکی زۆردا، بەلاّم ئەوان سەرکەوتو نەبو بوون. ئەو دەیگوت وتاردەرانی پێشو کەمترین کاریگەرییان لە سەر نیگەرانیەکانی کۆمپانیا و کرێکارەکان نەبووە.

بە لە پێش چاوگرتنی ئەنجام دەست پێ بکەن:

ئەگەر بریار بێت لە کۆتای وتاردانەکەدا بتانەوێت لەگەڵ ئامادەبوانی کۆرِەکە وتو وێژ بکەن و لەوان بپرسن کە لەم وتاردانەدا چی فێر بوون، حەز دەکەن چی وەلاّمێکتان بدەنەوە؟ قسەکانی خۆتان بە شێوەیەك

بەکاربهێنن کە ئەنجامەکەی بەو شێوەیە بێت کە دەتانەوێت وەڵامتان بدەنەوە.

کات لە بیر مەکەن:

دەبێت بە تەواوی بزانن چی هەلێکتان بۆ قسەکردن هەیە. هەندێك کات ئامادەبوان چاوەڕێی ئەوە دەکەن ٧٥٪ی کاتی پێویست قسە بکەن و ٢٥٪ی ئەو کاتەی کە ماوەتەوە بە پرسیاری تایبەت وەڵام بدەنەوە. لە هەندێك کاتدا ئامادەبوان دەیانەوێت لە تەواوی کاتی بەرنامەکەدا ئێوە قسەبکەن. لە هەرکاتێکدا وریای کاتی قسەکردنی خۆتا بن.

زۆربەی قسەکان، کۆڕەکان، کۆبونەوە وتاربێژییەکان کاتێکی دیاریکراویان هەیە. سەردەمانێك بۆ وتاردان بۆ ٥٠٠٠ کەس بانگهێشت کرا بووم. ڕێکخەران بە جۆرێك دڵنیا بوون لەوەی کە من وتارەکەم بنوسمەوە. ئەوان دەیان ویست بزانن کە وتاردانەکەی من چەندێ کات دەبات. پێش من وتاردەرێك بڕیار بوو کە وتار بدات ماوەی وتاردانەکەشیان بۆ دیاری کردبوو، کە ٢٢ خولەك قسە بکات. بەڵام وتاردەرەکە بۆ ماوەی ٢٨ خولەك قسەی کرد. کاتێك لە پشتی وتاردانەوە وەستا بووم. تێگەشتم کە ڕێکخەران یان ئامادەبوان ئێد ناڕەحت و توڕ بوون. بۆ ئەوان ئەوەی کە وتاربێژ گوتی گرنگ نەبوو. هەموو ناڕەحەتی ئەوان ئەمە بوو وتاردەر زیاتر لەو کاتەی کە بۆی دانرا بوو قسەی کردبوو. وە هەرگیز جارێکی تر ئەم وتاردەرەیان بانگهێشت نەکردەوە.

دوای ئەوەی ئەرکەکانتان جێ بەجێ کرد، ئامادە بن:

ڕێگەیەکی بەهێز بۆ پێکهێنان و ئامادە بوون بونی هەیە کە من ساڵانێکە لەو ڕێگەیە سود وەردەگرم. ئیشەکەم بە وەرەقەیەکی سپی دەس پێ دەکەم. ناونیشانی وتارەکەم لە سەرووی وەرەقەکە یان لە ناوڕاستیدا دەنوسم. دوای بە ئەندازەی یەك دێڕ لەبارەی ئامانجی وتاردردانەکەم دەنوسم. بڕیارە وتار دانەکەی من کاریگەرییەکی هەبێت؟ دواتر لە وتاردانەکەدا هەر بیرو بۆچوونێك بە مێشکمدا بێت دەینوسم.

هەندێ جار نوسینەکانم بۆ دوو یان سێ لاپەڕە زیاد دەبن. دوای ئەمە سەر دێڕی نوسراوە تایبەتیەکان هەڵدەبژێرم. ڕیز بەندییەکی گونجاویان بۆ دەکەم. ئێوەش دەتوانن هەمان ئیشی من بکەن. سەرسام دەبن لەوەی کە کاتێك کە خۆتان مەجبور دەکەن ٢٠ یا ٣٠ یان ٥٠ خاڵ کە بە مێشکتاندا دێت پلانێکی گونجاویان دەزانن دەینوسنەوە. چەند بابەت و بۆچوونێك بۆ باس کردن پەیدا دەکەن.

دوای ئەوەی ئەم هەموو خاڵەتان ڕێکخست، بە پێنووسێکی ڕەنگدار بە پێنوسێ سور ئەو بەشەی کە زۆرترین کاریگەری لە سەر وتاردانەکەی ئێوە هەیە دیاری بکەن.

یاسای پێك هێنان:

دوای ئەوەی کە خاڵە گرنگەکانتان دیاری کرد. دەتوانن لە یاسای پێك هێنان بەو شێوەیەی کە لە خوارەوە ئاماژەم پێ کردووە سود وەرگرن.

ئەلف) بیرو بۆچوون:

بیر، بۆچوونەکان یان ڕاستیەکان ئاشکرا بکەن. دەتوانن بڵێن: ((ژمارەیەکی زیاتر لە خەڵکی لە ١٠ ساڵی داهاتوودا زیاتر لە ١٠٠ ساڵی ڕابردوو دەتوانن دەرامەتی زیاتر بە دەست بێنن.))

ب) هۆکار:

هۆکارەکانتان بۆ ئەم پێشبینیە ڕوون بکەنەوە. پێشتر دەتوانن بڵێن: ((ژمارەی ملیۆنلەرەکان و ملیاردێرەکانی خۆپەروەر لە سەردەمێکدا لە چاو پێنج ساڵی ڕابردوودا بۆ لە ٦٠٪ زیادی کردووە. ڕادەی زیاد بوونەکەش شێوەیەکی باشی هەیە.))

ج) نمونە:

بۆچیوونەکانی خۆتان نیشان بدەن یان ئەوان جێگیر بکەن. بۆ نمونە دەتوانن بڵێن: ((لە ساڵی ١٩٠٠دا ٥٠٠٠ ملیۆنەر لە ئەمریکا ژیانیان بەسەر دەبرد. لەو سەردەمەدا ملیاردلێری بیانی لەم وڵاتەدا نەبوو. لە ساڵی ٢٠٠٠ دا ژمارەی ملیاردێرەکان بۆ ٥٠٠ کەس زیادی کرد. تاکو ساڵی ٢٠٠٧ بە پشت بەستن بە ڕۆژنامەی بزنس ٨، ٩٠٠، ٠٠٠ ملیۆنەر لە ئەمریکادا و زیاتر لە٧٠٠ ملیاردلێرد لە سەرتاسەری دنیادا ژیانیان بە سەر دەبرد.

د) بۆچوون:

بۆچوونی یەکەمی خۆتان بەهێز بکەن. بۆ نمونە دەتوانن بڵێن: ((بۆ ئێوە کۆمەڵگەی داهێنەر هەرگیز هێندەی ئەمڕۆ هەلی گونجاوی نەبووە. کە بە سەرکەوتنی دارای بگات. مەگەر بەیانی و ساڵی داهاتوو کە ئەم هەلە گونجاوەی بۆ دروست ببێت.))

پێکهێنانی یاسای ئیش کردن:

دەتوانن یاسای پێكهێنان لە تەنیشت یەكترەوە دابنێن:

لە مێژووی ژیانی مرۆڤایەتیدا هەرگیز هەلێكی باشی وەك ئەمڕۆ بۆ هەڵ نەكەوتووە. خاوەنی هەر بەشێك لە بەشەكانی نیشتەجێ بوون لە هەر سەردەمێك بۆ سەردەمێكی تر زیادی كردووە. بێكاری لە هەر سەردەمێكدا كەمترە. لە دنیای بازرگانی و پیشەسازیدا لەوانەیە ڕووبەڕووی خێرا ترین گەشە ببینەوە. لە ساڵی ڕابردوودا زیاتر لە١، ٠٠٠، ٠٠٠ كەس لەم وڵاتە دەستیان كرد بە بازرگانیە تایبەتیەكەی خۆیان، ئێمە لە سەردمێكی گەورەدا دەژین. لە چەند ساڵی داهاتودا زۆربەی خەڵك ئەو دەرامەتەی كە بەدەستی دێنن زیاترە لەو دەرامەتەی كە لە١٠٠ ساڵی ڕابردوودا دەستیان كەوتبوو.

ڕێگەی بەفرماڵ:

دەتوانن بۆ پلاندانانی قسەكانتان سود لە ڕێگەی بە فرماڵ وەربگرن. بە هەمان شێوەی كە دەزانن. ئێوە مێشكتان دەبێت بە دووبەشەوە كە بەشی لای ڕاست، بەشی لای چەپە. بەشی لای چەپ لە ژێر كاریگەری ڕاستیەكان و زانیاریەكاندا كارا دەبێت. بەڵام بەشی لای ڕاست لە ژێر كاریگەری هەستەكان و چیرۆكەكان و گێڕانەوەی قسەی كەسێك و نمونەكان كارا دەبێت.

شێوازی سود وەرگرتن لەم ڕێگەیە سادەیە: ڕاستیەك دەڵێن و بە چیرۆكێك ئاماژەی پێ دەكەن. دواتر ڕاستیەكی تر بڵێن و لە گێڕانەوەی قسەی كەسێك سود وەربگرن. جارێكی تریش بە ڕاستیەكی تر ئاماژە بكەن. لە بەردەوامبونی ئەودا نمونەیەك بهێننەوە. لە ڕاستیدا هەر وەك فلچەی ئوتومبیلێكە لە لایەكی ترەوە بۆ لایەكی تر دەڕوات.

ڕێگەی بازنەی:

بۆ ئەوەی پلان داڕێژن بۆ قسەکردنی خۆتان لە سەر وەرەقەیەك، دەتوانن لە وێنەیەك یان خشتەیەك سود وەربگرن، من لە ناوەڕاستی وەرەقەیەك نزیکەی ٥ بازنەی گەورە دەکێشم. هەریەکێك لە بازنەکان ئاماژە بۆ بابەتێك دەدات. بازنەی یەکەم، دەستپێکی بابەتێکە کە بۆ ڕاکێشانی سەرنجی بیسەران و ئامادەبوانی کۆڕەکە سودی لێ وەردەگرم. بازنەی دووەم و سێیەم و چوارم خاڵێکی گرنگن کە دەمەوێت باسیان بکەم و دواتر بازنەی پێنجەم ئەنجام و پوختەیە. ئەگەر بڕیار بێت وتاردانێکی درێژتر بێت واتە ماوەکەی زۆرتر بێت. هەندێك کات ٧ بازنە لەسەر وەرەقەکە دەکێشم وە ئەگەر پێویست بکات لاپەڕەی دووەمی وەرەقەکەش بەکا دێنم. لە هەر بارودۆخێکدا بازنەی یەکەم پێویستە دەسپێك و بازنەی کۆتای پێویستە کۆکراوە و ئەنجام و پوختە بێت. بازنەی ناوەندیش خاڵە سەرەکیەکانن کە دەمەوێت باسیان بکەم وبیان خەمە ڕوو.

بە وردی پلان بۆ دەسپێکردن و واتای وتارەکە دابنێن:

پلان دانان بۆ دەستپێکردنی وتاردانەکە زۆر گرنگە. بیر بکەنەوە، لە یەك بە یەکی ئەو ووشانەی کە بە کاریان دێنن. دڵنیابنەوە لەیەك بەیەکی ووشەکان و ڕاهێنان لە سەر ووشەکان بکەن. دەتوانن لە بەرامبەر ئاوێنەیەکدا بوەستن و بەدەنگی بەرز ووشەکان یەك بە یەك دووبارە بکەنەوە و ڕاهێنانیان لە سەر بکەن. وتاردانی سەرەتای ئێوە کۆڕەکە دروست دەکات، هەروەها چاوەڕوانیش دروست دەکات. واتایەکی ڕوون

بــه ئامـــادەبوان دەدات. هیچـــی شـــتێك بـــه شـــانس و ناوچـــاوەوە مەبەستنەوە.

لــه بــارەی كۆكردنــەوەی قســه كردنــەكانیش پێویســتتان بــه پێكهێنــانی ووشەیە. بزانن بۆ كۆكردنەوەی بابەتێك چیتان دەوێت بیڵێن.

پلان دانان بۆ بەشی چاوپێكەوتن:

بۆ باس كردنی وتارەكەتان به شێوازی چاوپێكەوتن بـۆ ڕوون كردنـەوەی دەبێت له بابەتەكانی خۆتان كەڵك وەرگرن. كەڵك وەرگرتن لـەم شـێوازانه سەرنجی ئامادەبوان زیاتر ڕادەكێشێت.

ڕێگەی گۆچانی سحری (جادوی):

یەكێكی تر له ڕێگاكان كه من ناوم ناوە گۆچـیانی سـحری (جـادوی). لـه كـاتی قسـەكردنمدا قەڵـەمێكی ئـاڵتونی لـه باخەڵمدا دەرئـەێنم. دوای بـه ئامـادەبوانی كۆڕەكـه دەڵـێم. بـیر بكەنـەوە، كـه دەتـوانن گۆچـیانێكی سحری بجولێنن و به هەلێكی باش بگەن.

دواتر قەڵەمه ئاڵتونیەكـه دەجـولێنم و كـات بـه ئـەوان دەدەم بـۆ ئـەوەی هەموو ئامادەبوان له مێشكیاندا بـیر لـه دەرفـەتێكی بـاش بكەنـەوە. ئـەو كاته ئاماژە به هەندێك له ڕێنمونیەكان دەكەم. بۆ ئەوەی بیسەران بتـوانن سودیان لێ وەربگرن بۆ باشتر كردنی دەرفەتەكانیان.

سود وەرگرتن لەپاوەرپۆینت له كاتی وتاردانـدا:

ئەگـەر بتانـەوێت سـود لـه پـاوەر پۆینـت وەرگـرن لـه كـاتی وتاردانـدا. پەیوەنـدی بـه هۆكـاری جـۆراو جـۆرەوە هەیـه. لـه هونـەری وتاربێـژی

سەرکەوتوو، هەندێك کەس هێندە پاوەرپۆینت بە کار دێنێت. کە کەسیەتی و زانیار خۆی لە دەست دەدات.

یاسای پێنج بە پێنج:

لە هیچی بارودۆخێکدا لە سەر وەرەقەکە زیاتر لە ٥ دێڕ مەنوسن. هەر دێڕێکیش نابێت لە ٥ ووشە زیاتر بێت. هەر شتێك زیاتر لە سنوری خۆی بیسەران بێ تاقەت و بێ ئاگا دەکات لە وتاردانەکە دەکات. لە ژووره بچووکەکاندا بەشدار بوان کەمتر دەتوانن سود لە بابەتە دوور و درێژەکان وەربگرن.

لە هەر کاتێکدا کە دەتانەوێت سود لە وەرەقە وەربگرن. نابێت هێندە زانیاری لە سەر بنوسن. کە بیسەران یان ئامادەبوان سەرقاڵی خوێندنەوەی زانیاریەکان بن، لەبەر ئەمە سەرنجیان لای ئێوە نەمێنێت و گوێ بۆ قسەکانتان نەگرن.

ماوەیەك لەمەوبەر وتارم بۆ کۆمپانیایەکی چەند نەتەوەی دەدا، سەرۆکی کۆمپانیا پێش ئەوەی سەرەی وتاردانەکەی من بگات، بۆ ماوەی کاتژمێرێك وتاری بۆ ئامادەبوان دابو. ئەو تەنها وەرقەی بەکار دەهێنا بۆ بەردەوامی لە قسەکانیدا و هێندە زانیاری و خاڵی لەسەر نوسیبوو. هێندە سەر ئسلایدەکە جەنجاڵ بو کە هیچی کەس سەری لە بابەتەکە دەر نەدەکرد. بەلام چونکە ئەو سەرۆکی کۆمپانیا بوو. هەموان بە رێزەوە گوێیان بۆ قسەکانی ئەو دەگرت. بەلام دیار بوو کە هەموان لە قسەکانی ئەو وڕس بوو بوون. بۆیە ئێوەش نابێت هێندە زانیار و خاڵ لەسەر سلایدەکە بنوسن کە ئاواتان لێ بێت.

بەرامبەر ئەوان بوەستن و سەیری ئەوان بکەن:

کاتێك لە پاوەرپۆینت سود وەردەگرن. بەرامبەر بە ئامادەبوان بوەستن. دەبێت لەو کۆمپیوتەر و لاپتۆپەی کە لەبەر دەستاندایە یان لە بەرامبەرتانە سود وەربگرن. بابەتی سەر ئسلایدەکە یان وێنەی پشتی سەرتان ڕوون بکەنەوە. لەتەواوی ماوەکەدا دەبێت چاوتان لەسەر ئامادەبوانی کۆڕەکە بێت و سەیریان بکەن.

کاتێك بابەتی سەر ئسلایدەکە باس دەکەن. بەفشاردانی دوگمەی سەر کۆمپیوتەرەکەی خۆتان وێنەکە لابەرن. لە بیرتان بێت شێوەی ئێوە گرنگترین بەشی هەر وتاردەرێکە. کاتێ ئسلایدەکە نیشان دەدرێت، ئامادەبوانی کۆڕەکە هەندێ کات سەیری ئسلایدەکە دەکەن و دوای سەیری شێوەتان دەکەن.

لە ژێر ڕۆشنایدا بن:

کاتێك سود لە پاوەر پۆینت وەردەگرن. گرنگە کە شێوەتان یان دەموچاوتان لە ژێر ڕۆشنایدا بێت. بەداخەوە چەند جار ئەوەم بینیوە لە بەڕێوبەرە گەورەکان بۆ ئەوەی وێنەی پشتی سەریان بە جوانی دیار بێت، گڵۆپەکان دەکوژێننەوە. بەم شێوەیە خۆیان لە تاریکیدا دەوەستن و ئامادەبوانی کۆڕەکە ناتوانن بەباشی پەیوەندی بە وتاردەرەکانەوە ببەستن.

پاوەرپۆینت لە کۆتایدا ئامێرێکی فێرکەرە:

لە پاوەرپۆینت وەك ئامێرێکی یارمەتیدەر بۆ تێگەیاندنی بابەتەکانتان سود وەربگرن. ئەوەی کە لە قسەکردنیدا بابەتێکی هەیە ئێوەن.

پاوەرپۆینت بڕیارە تەنها یارمەتی دەری ئێوە بێت بۆ ئەوەی بابەتەکەی خۆتان بەباشی و کاریگەرتر بۆ ئامادەبوانی کۆڕەکە باس بکەن.

چاوەڕوانی ڕووداوی لە ناکاو بن:

بە دڵنیایەوە لەوانەیە بینیبێتتان کە وتاردەرێك بۆ باس کردنی وتارەکەی پشت بە پاوەرپۆینت دەبەستێت، دوای ئەوەی کە پاوەرپۆینتەکە کێشەی تێدەکەوێت یان تێك دەچێت. لەم کاتەدا شارەزایان بۆ چاك کردنەوەی ئەم ئامێرە دێنە سەر شانۆ و هەوڵێکی زۆر دەدەن بۆ چارە سەر کردنی. کەسە شارەزاکان داوای یارمەتی لە وتاردەرەکە دەکەن. بەم شێوەیە وتاردەرەکە لە وتاردان دەوەستێت. ئەگەر پێش وتاردانەکە دڵنیا بینەوە لە بەرنامەو ئامێرەکان ئەوا لەوە دەچێ ئەم ڕووداوانە ڕوو نەدەن.

ئاگاتان لە خۆتان و هەواڵەکەتان بێت:

لەهەر کاتێکدا کە سود لە پاوەرپۆینت وەردەگرن، قسەکانتان دەبێت واتایەکی بەهێزی هەبێت بۆ ئەوەی سەرنجی ئامادەبوانی کۆڕەکە بۆ لای خۆتان ڕابکێشن. دوای دەتوانن بۆ پیشاندانی ڕەقەمەکان و خاڵە گرنگەکان سود لە پاوەرپۆینتەکە وە ربگرن. کاتێك خاڵ و بابەتی سەر پاوەرپوۆینتەکەتان باس کرد بە شێوازێك لە شێوازەکان پاوەرپۆینتەکە بوکژێننەوە. بۆ ئەوەی ئامادەبوان سەرقاڵی ئەو نەبن و ئاگایان لە ئێوە بێت.

پلان دانان بۆ وتاردانێکی باش:

هەر وتاردەرێک لە هەر بارودۆخێکدا سێ باسی هەیە، یەکەم. قسە کردنێکە کە وتاردەر لەسەرەتای وتاردانەکەیدا قسە دەکات. دووەم، باسێکە کە وتاردەر باسی دەکات. سێیەم، قسەکردنێکە کە لە کۆتای وتاردانەکەدا وتاردەر قسەی لە سەر دەکات و ئەو هیوای وایە کە توانیبێتی قسەکردن و باسەکانی سودی هەبوو بێت بۆ گوێگران و ئامادەبوانی.

لە خاڵێکەوە بۆ خاڵێکی تر بڕۆن:

بەرنامەی وتاردانەکەتان بە جۆرێك پلانی بۆ دارێژن کە بە تەواو کردنی بەشێك بۆ بەشێکی ترو لە خاڵێکەوە بۆ خاڵێکی تر بڕۆن، ئامادەبوانی کۆڕەکە بزانن کە باسێکتان تەواو کردووەو بۆ باسێکی تر بڕۆن.

سەیری بابەتەکانی خۆتان دووبار بکەنەوەو بە شوێن ڕێگەیەکدا بگەڕێن کە هەر سێ باسەکەی خۆتان بەیەکەوە ببەستێنەوە.

ڕاهێنان(تەمرین) بکەن:

چەند ساڵ لەمەوبەر وتارێکی گرنگم بۆ کۆمەڵێك پێشکەش کرد. بارودۆخەکە بە شێوەیەك بوو کە ئەگەر ئامادەبوانی کۆڕەکە لە شێوەی وتاردانەکەی من خۆشیان بهاتایە. ئەوا دەیان توانی دووبارە بۆ وتاردانێکی تر بانگهێشتم بکەنەوە. بە هەمان شێوە بە جوانی وتارەکەم پێکهێناو ڕاهێنانم لەسەر کرد. پێش ئەوەی لە پشتی مێزی وتاردانەکەوە بوەستم، ٥٠ جار تەمرینم لەسەر وتاردانەکەم کردبوو.

هەر لەبەر ئەمەش وتاردانەكەم بە سەركەوتوی پێشكەش كردوو وتارەكەی منیان لە سەر سیدی تۆمار كرد، سیدی وتاردانەكەی من بۆ تەواوی جیهان نێردرا و لە تەواوی جیهاندا بلاّو بویەوە. دەیان هەزار كەس گوێ بیستی وتاردانەكانی من بوون بە زمانە جیاوازەكانی جیهان. چەند ساڵ دواتر ئەم وتارانەی من زیاتر بوون و بوون بە دوانزە وتار ڕۆژ لە دوای ڕۆژ زیاتر دەبوون و گەشتنە هەزار وتار. ئەمەش لە ئەنجامی ٣٧ساڵ ئەزموون وتاردان.

خاڵە گرنگەكانی وتارەكە لەسەر كارتێك بە شێوەی پێڕست بنوسن:

ئەگەر لە مێزی وتاردان یان مینبەر سود وەردەگرن. یەكێ لە باشترین ئیشانێك كە دەتوانن بۆ پێكهێنانی وتاردانەكەی خۆتان بیكەن ئەوەیە كە لەسەر كارتێك خاڵە گرنگەكان بە قەبارەی جیاواز بنوسن. هەر خاڵێكی گرنگ لەسەر كارتێك بنوسن. ئەم خاڵە گرنگە بابەتێك كە دەبێت لە بارەیەوە قسە بكەن ڕوون دەكاتەوە. كارتەكان بەپێشكەوتن و یەك بەدوای یەكی بابەتەكانی وتاردان ڕێك بخەن. بە تەواو بونی خاڵی سەر كارتێك ئەو كارتە لابەرن و بڕۆنە سەر كارتێكی تر. من چەندین جار چاوم بە وتاردەرە گەورەكان كەوتووە كە لە بەرامبەر ئامادە بوانێكی زۆر لە كۆڕێكدا وەستاون و لە دەستیاندا چەندین كارت هەبووە، بەم شێوەیە وتارەكەیان پێشكەش كردوە. ئەم وتاردەرانە بۆ گەشتن بەم دەرفەتە بەرنامەڕێژی و پێكهێنان و هەوڵێكی زۆریان داوە.

سەرەتا بۆ كۆمەڵە بچووك و كەمەكان وتار بدەن:

ڕێگەیەك بۆ سەركەوتن لە وتارداندا ئەوەیە كەپێش وتاردان بۆ كۆمەڵە گەورەكان، سەرەتا بۆ كۆمەڵە بچووكەكان وتار بدەن. ماوەیەك لەمەو پێش كۆڕێكم بۆ دەستەی بەڕێوسبەران هەبوو. كە بڕیار بوو هەموو ئامادەبوان لە كۆتای كۆڕەكەدا نانی ئێوارە بە یەكەوە بخۆن. یەكێك لە ئامادەبوانی كۆڕەكە بە گەرم و گوڕییەوە دەستی بەقسەكردن كرد. ئەو لە ڕێكخستندا بەهرەیەكی باشی هەبوو. بۆ ماوەی ٢٠ خولەك بەردەوام بوو لە قسەكردن. هەموو ئامادەبوانی كۆڕەكە بە جوانی گوێیان بۆ وتاردانەكە گرتبوو. لە كۆتای كۆڕەكەدا هەموان لە ژێر كاریگەری بیرو بۆچوونەكانی ئەودا بوون.

ئەوشەوە لەكاتی نانی ئێوارەدا دەبوایە لە بەرامبەر ٥٠٠ كەس وتارەكەی دووبارە بكردایەتەوە. من لەو كاتەدا تێگەشتم وتاردان بۆ ئەم دەستەیە هەندێك ئاڵۆزەو پێویستی بە ماوەیەك دەبوو كە دەبوایە ڕاهێنانم تێدا بكرایە چونكە ئەم كۆمەڵەیە یان ئەم دەستەیە كەسانی بەتوانای تێدا بوو.

بە ڕێگادا بڕۆن و قسە بكەن:

یەكێك لە ڕێگەكان كە هەندێك لە وتاردەران بۆ خۆ ئامادەكردن بۆ وتاربێژی سودی لێ وەردەگرن ئەم ڕێگەیەیە، كە لە شوێنێكی دیاریكراوی خۆیان ڕێ دەكەن و ئەو قسانەی كە پێویستە لە كاتی وتاردانەكەدا بیڵێن. لە هەمان كاتی ڕێ كردنەكەدا لەگەڵ خۆیاندا دەیڵێن و هەندێ كات بە دەنگێكی بەرز قسە دەكەن بۆ ئەوەی ڕاهێنانەكەیان ئاسای بێت. ئەم بەشە یان ئەم ڕێگەیە كە ڕۆشتن و قسەكردنە باشترین هۆكارە بۆ خۆئامادەكردن بۆ وتارادنە.

لە سایتی گوگڵ لەئینتەرنێتدا زانیار لەسەر باسەکەتان وەر گرن:

کاتێك بۆ کۆمەڵێکی تایبەت قسە دەکەن، پێویستە بە تەواوی خۆتان ئامادە بکەن تا ئەو ڕادەیەی کە بڵێن پسپۆڕن لەم بوارەدا، ئەگەر تا ئەم ئاستەش نەبێت پێویستە تا ئاستی وتاردەرێکی بە ئەزمون خۆتان ئامادە بکەن. بۆ دەوڵەمند کردنی بابەتەکە و زیاتر زانیاری بە دەست هێنان لەسەر ئەو بابەتە دەتوانن لە گوگڵی ئینترنێت یان دەیان سایتی تر سود وەرگرن.

کاتێك ئەم زانیاریانە لە سەر بابەتەکانتان وەردەگرن و لە کاتی وتارداندا ئاماژەیان پێ دەکەن بەدڵنیایەوە کاریگەریگەریەکی زۆری لەسەر ئامادەبوان دەبێت.

لێکۆڵینەوە لە سەر کەسە سەرەکیەکان بکەن

لە ئەنجامدا یەکێك لە باشترین شێوەکانی پێکهێنان ناسینی ئەو کەسانەیە کە لە ژێر فەرمانی کەسێکی تردا لە ڕێکخراوێکدا ئیش دەکات کە تکای وتاردانی لە ئێوە کردووە. سەیری ژیاننامەی ئەوان بکەن لە ئینتەرنێتدا. ئەگەر کەسێکی ئیشکەر لە ڕێکخراوێکدا ئیش بکات، ژیانی ئەو کەسە بەدڵنیایەوە لە سایتی کۆمپانیاکەدا بونی هەیە. لە هەمان کاتیشدا دەتوانن لە ڕێکخەرانی کۆڕەکە زانیاری لە سەر ئەم کەسانە وەرگرن یان بەدەست بێنن.

کاتێك بۆ دەستەیەك وتار دەدەم، هەوڵ دەدەم زانیاری لە بارەی ئەم کەسانەوە بە دەست بێنم. دواتر لەکاتی وتاردنەکەمدا سود لە ناوەکانی ئەوان وەردەگرم، بۆ نمونە دەڵێم: ((بە دڵنیایەوە چەندین جار لە ڕالف

ویلسون ئانەوە بیستوە کە دەبێت بەرامبەر بە ناڕەحەتیەکان بەرگە بگرن.))

پوختە:

کەسەکان هەندێ کات لە من دەپرسن کە نهێنی باش قسەکردن چیە؟ من هەمیشە لە وەڵامدا دەڵێم وتاردانێکی باش دەبێت بە پێکهێنان و خۆ ئامادەکردنێکی باش دەست پێ بکرێت. زیاتر لە ٩٠٪ سەرکەوتنی ئێوە پەیوەندی بە پێکهێنان و خۆئامادە کردنەوە هەیە. کەواتە لە دوای چەند خولەك وتاردان، ئامادەبوانی کۆڕەکە تێ دەگەن کە خۆتان تا چی ئاستێك ئامادە کردوە. بەم شێوەیە ئامادەبوان دەرەجەیەکی باش یان خراپ بە ئێوە دەدەن. ئەرکی ئێوە ئەوەیە تا ئاستێکی باش و پێویست خۆتان ئامادە بکەن تا هەر لەو کاتەی یەکەمەوە بەکەسێکی بەهێز دەرکەون.

هەواڵی خۆش ئەوەیە کە هەرچی زیاتر خۆتان ئامادە بکەن و وتارەکانتان بە جوانی پێك بهێنن، کاتێك لە بەرامبەر ئامادەبواندا ڕادەوەستن هەست بە باوڕبەخۆنێکی زۆر دەکەن. هەست بە هێزێکی زۆر دەکەن لە بەرامبەر بیسەراندا و هەست بە ئارامبونێکی زۆر دەکەن.

بەشی سێیەم

باوڕبەخۆبون و زاڵ بون بەسەر مێشکدا
ترس لە قسەکردن لە بەرامبەر ئامادەبوان لە ناو بەرن

بە باشی بیر بکەنەوە، باوڕتان بە خۆتان هەبێت. بەم شێوەیە ژیان لە سەلامەتی و ئارامی زیاتردا دەبینرێت، و کاراتر دەبن و ئەزمون و سەرکەوتنی زیاتر بە دەست دێنن.

"ئەدی ریکن بیکر"

مەبەستی ئێوە لە کاتی وتاردانـدا ئەمەیە کە بە باوڕبەخۆبونەوە ڕابوەستن: بە باشی، ئارامی، بە هەستێکی باشتر لە بارەی خۆتانەوە، مەبەستی ئێوە ئەوەیە کە لە کاتی وتارداندا هەست بە باشی بکەن یان هەستێکی باشتان هەبێت، هەروەك ئەوەی کە لە شەوی جەژندا لە تەنیشت ئەندامانی خێزانەکەتانەوە دانیشتبن.

لێرەدا چەند پرسیارێك دروست دەبێت: کە چۆن دەتوانن بەم ئارامیە بکەن؟ چۆن دەتوانن بە باوڕبەخۆبوونەوە لە بەرامبەر هەر کۆمەڵێکدا ڕاوەستن و قسەبکەن؟ ئەمە بابەتێکە کەلەم بەشەدا باسی دەکەین و دەیخوێننەوە.

سەرەتا ئەوە بزانن کە ترسان لە بەرامبەر ئامادەبواندا هەستێکی سادەو ئاساییە، هەتا ئەو وتاردەرانەی کە بەناوبانگن و هەزاران جار لەپشت

مێژی وتاردانەوە وەستاون، بێ خەم نین و هەمیشە دوودڵن. (دیوید نیون) ئەكتەری بیانی كە هەزاران جار لە سەر شانۆ دەركەوتووە دەڵێت:
هەر جارێ كە دێمە سەر شانۆ هەست بە ترس و دوودڵی دەكەم.
هەندێ لە وتاردەرەكان دەڵێن ترسی قسەكردن لە بەرامبەر كۆمەڵێكدا زیاترە لە ترسی مردن. بەڵام بەوتەی هەمان وتاردەران. هەرگیز هەستی بێتاقەتی و دوودڵی بە بابەتێكی گرنگ دانانێن.

هەموو ترسەكان داگیر كەرن:

هەواڵی خۆش ئەمەیە كە منداڵان دوور لە ترس لە دایك دەبن. هەموو ترسەكان ئێوە هی سەردەمی منداڵی و هەرزەكارین كە ئێستاش كاریگەری لە سەرتان ماون. وزە خراپەكان هەم لەلای خەڵكان وهەم لەلای خۆتان، زیاد دەبن.
بەڵام ئەو ترسانەی كە لە كاتی وتارداندا فێر بوون، دەتوانن بە دووبارە پێكهێنانەوە ترسەكان لە مێشكی خۆتاندا لەناو بەرن.
هۆكاری سەرەكی ترسی گەورەكان ئەو رەخنە روخێنەرانەی سەردەمی منداڵیە كە لێیان گیراون. كاتێك باوك و دایك بەشێوەیەكی وێرانكەر رەخنە لە منداڵەكانیان دەگرن، منداڵ لە جواب كردن و رەخنەگرتنی روخێنەر دەترسێت. بەبیروباوڕی هەندێك خەڵك ترس لە جواب كردن دەبێتە هۆی هەستۆكیەكی لە رادەبەدەر لە قۆناغەكانی تری ژیاندا.
هەروەها دەرون ناسان دەڵێن مرۆڤەكان لە سەردەمی منداڵیدا بێ بەش دەبن لە هەموو مەسەلە فكری و سۆزیەكان، ئەمە كاتێك روودەدات كە دایك وباوكەكان بۆ پەروەردە كردنی منداڵەكانیان سوز و خۆشەویستی وەك چیەكێك بەكار دێنن. واتە منداڵەكانیان لە سۆز وخۆشەویستی بێ

بەش دەکەن، یان بەبێ هۆ ناز بە ئەوان دەدەن تا بتوانن ڕەفتاری نەشیاوی منداڵەکە ڕابگرن. لەئەنجامدا منداڵەکە بیر دەکاتەوەو تێ دەگات: ((تا کاتێك گوێڕایەڵی باوك ودایکم بکەم، لە هێمنی و خۆشیدا دەبم، بەلام ئەگەر گوێڕایەڵی ئەوان نەبم ئەوا توشی کێشەو نارەحەتی دەبم.))

منداڵ وگەنجە لەڕادەبەدەر هەستیارەکان:

منداڵێك كە ڕووبەڕووی ڕەخنە قورسەکان دەبێتەوە یا بێ بەش دەبێت لە سۆز وخۆشەویستی، دەگۆڕرێت بۆ گەنجێك كە نیگەرانە لە بیروبۆچوونی خەڵکان یان دەترسێت وا دەزانێت هەر پێشنیارو ڕەخنەیەك لە لایەن خەڵکیەوە ڕوخێنەرە، لە دەسکەوتەکانی خۆیاندا بەردەوام ترسیان هەیە.

زۆربەی خەڵکی لەوە دەترسن كە لەبەرامبەر کۆمەڵە کەسێکدا ڕاوەستن و وتاربدەن. ئەمە ترس و جواب کردنێکە کەمنداڵ پێشتر لە پێنج ساڵی دا ڕووبەڕووی بوەتەوە. بەلام دەتوانن ئەم ترس و دڵەراوکێیە بگۆڕن بە ئارامی ولێهاتوی وباوڕبەخۆبوون.

زۆربەی وتاربێژە گەورەکانی ئەمڕۆ سەردەمانێك كە دەیان ویست وتار بدەن هەموو گیانیان دەلەرزی و زۆر بە ئالۆزی دەیان توانی قسە بکەن. ئەوان هەتا لە کۆڕە بچووکەکان یا کۆڕی کرێکارەکانیشدا جورئەت یان غیرەتی قسە کردنیان نەبوو. یەکێك لە هاوڕێکانی من کاتێك لە بەرامبەر هەزاران کەسدا بە باوڕبەخۆبونێکی زۆرەوە قسەی دەکرد، لە یەکەمین کۆڕی وتاردانیدا لە ترساندا میزی کرد بە خۆیداو پانتۆڵەکانی تەڕ کرد بەم شێوەیە ناچار بوو كە هۆڵەکە بەجێ بهێڵێت.

بە هەواڵی خۆتان دەست پێ بکەن:

وتاردان بە باوڕبەخۆبون بۆ خەڵكان دەبێت بە هەواڵێك دەست پێ بكات كە دەتانەوێت وتارەكە بە گوێی خەڵكی بگەیەنن. ئەم بابەتە بە تەواوی گرنگە.

كاتێك كەسێك بە من دەڵێت كە دەیەوێت خۆی بكات بە وتاردەرێكی باش یەكەمین پرسیاری من لەوی دەكەم ئەمەیە ((بۆچی؟)) هۆكاری چیە كە ئەم كەسە دەیەوێت ببێت بە وتاردەر یان ئەو باسە چییە كە دەیەوێت لەگەڵ خەڵكیدا باسی بكات؟

بەداخەوە لە زۆربەی بابەتەكاندا كەسەكان دەیانەوێت وتاردەرێكی سەركەوتو بن بۆ ئەوەی برە پارەیەكی باش بە دەست بێنن یان ببێتە جێی باسی خەڵكان واتە بۆ ناوبانگ. ئەوان بیریان لەو بابەتانە نەكردوەتەوە كە دەیانەوێت قسەی لەسەر بكەن، تا ئەو شوێنەی من بزانم، ئەم كەسانە بەدەگمەنی لە ڕادەی ناوەندی بەرزتر دەبنەوە. بەڵام ئەگەر بابەتێك هەیە كە بە دڵنیایەوە دەتانەوێت قسەی لەسەر بكەن، ئەو بابەتە بۆ خەڵكی باس بكەیت، ڕێگەیەك دەدۆزنەوە بۆ ئەوەی ئەو بابەتە بە باشی بۆ خەڵكی باس بكەن.

بە تەواوی هێزەوە قسە بكەن:

چەند ساڵ لەمەو پێش قسەكانی (والی ئامۆس)م بیست كەلەبوارێكدا مشت ومڕی لەگەڵ نەخوێندەوارێكدا دەكرد. ئەو بۆ بە خوێندەواركردنی نەخوێندەواران هەوڵێكی زۆری دەدا و خەرجیەكی زۆری دەكرد. كاتێك بۆ ٦٠٠ كەسی ئامادەبوو لە كۆڕەكەدا قسەی دەكرد، بە تەواوی هێزەوە

قسەی دەکرد، ئەو بۆ فێربونی وتاردان بۆ هیچی خولێکی فێرکردن نەڕۆشتبوو بەلاّم ڕاوبۆچیونەکانی بە شێوەیەکی باش ڕێکخستبوو. ئەو گرنگی زۆری دەدا بە فێرکردنی بە تەمەنەکان بە تایبەتی قسەی بۆ دەکردن. بە ئەوانی دەگوت ئەگەر بتوانن خۆیان فێری خوێندنەوە و نوسین بکەن ئەوا لەگەڵ خوێندنەوەی هەرکتێبێکدا و نوسینی هەر شتێك ژیانیان دەگۆڕێت. لە کۆتای وتاردانەکەیدا هەموو ئامادەبوان بۆ نیشان دانی ڕێزی خۆیان بۆ ئەو لەسەر کورسیەکانیان هەستانەوە و دەستیان کرد بەستایش کردن وچەپڵەلێدان. ئەو بەتەواوی توانایەوە قسەی دەکرد بابەتی وتارەکەشی بابەتێك بوو کە بەتەواوی خەزو باوڕی پێی هەبوو.

ئامادەبوانی کۆڕەکە لە تەنیشت ئێوەدان:

خاڵی دەست پێ کردنی سەرکەوتن بەسەر ترس وتوڕەیدا لەکاتی وتاردان بۆ هەموان، گرنگی لەم خاڵەدا ئەوەیە کاتێك لەبەرامبەر ئامادەبوانی کۆڕێکدا دەوستن و وتاردەدەن، هەموو ئامادەبوانی کۆڕەکە خوازیارن کە لە وتاردانەکەتاندا سەرکەوتوو بن ئەو بابەتەی کە هەڵتان بژاردووە بەجوانی پێشکەشی بکەن. زۆر هاوشێوەی ئەوەیە کە بۆ سینەما بڕۆن. تا ئێستا ڕویداوە کە بۆ سینەما بڕۆن وئاواتە خوازبن کە فلیمێکی خراپ یان ناخۆش لێبدەن و کاتەکەتان بە فیڕۆ بدەن؟ بەدڵنیایەوە کە نا، حەزتان لە کات بە فیڕۆ دان نییە. کاتێك کە بۆ سینەما دەڕۆن ئاواتە خوازن کە فلیمێکی باش و بە سودتان پێشکەش بکەن بۆ ئەوەی وەلاّمێك بێت بۆ ئەو کاتەی کە بە فیڕۆتان داوە هاتوون بۆ سەیری ئەم فلیمە. لە کاتی قسەکردنیشدا هەمان بابەت ڕاستە. ئامادەبوانی کۆڕەکە ئاگاو سەرنجیان لای ئێوەیە، هەموو ئەوان سەرکەوتنی ئێوەیان دەوێت

لەو بابەتەی کە پێشکەشی دەکەن. ئەوان هاتوون کە ئێوە دڵخۆش بکەن و ئێوەش بە بابەتە بە سودەکانتان سود بە ئامادەبوان یان بە ئەوان بگەیەنن. ئەوان بە دڵخۆشیەوە هاتوون بۆ ئەوەی سود لە بابەتەکەتان وەرگرن.

چۆن باوڕ ودڵنیای بە دەست دەهێنن:

ڕێگای جۆراوجۆر هەیە کە دەتوانن بۆ سەرکەوتن بە سەر ترس ونیگەرانیەکانتان لە کاتی وتارداندا سودیان لێ وەرگرن. وتاردەرە بە ناوبانگەکان یان ناودارەکان سود لەم ڕێگایانە وەردەگرن.

بە زمان هێنان:

لە ٩٥٪ی هەستەکانی ئێوە لەگەڵ ئەو قسانەی کە لەگەڵ خۆتاندا دەیکەن ڕوون دەبێتەوە. بە واتایەکی تر قسەیەك کە لەگەڵ خۆتدا دەیکەیت تا ڕادەیەکی زۆر خەیاڵ و هەست وهەنگاوەکانی ئێوە دروست دەکات. ئێوە لە ڕووی وشانێك کە لەلایەن مێشکەوە هوشیاریتان دەبێت کۆنتڕۆڵی تەواوتان هەیە.

بە هێزترین ووشانێك کە دەتوانن بۆ ئامادەکرنی مێشکی خۆتان بۆ وتاردانێك سودی لێ وەربگرن، ((خۆمم خۆشدەوێت))ە.

پێش ئەوەی بۆ وتاردان کورسیەکانتان بەجێ بهێلن. چەند جار بە خۆتان بڵێن: ((من خۆمم خۆشدەوێت، من خۆمم خۆشدەوێت، من خۆمم خۆشدەوێت)) ئەم ووشانە کاریگەرییەکی سەرسوڕهێنەریان هەیە بۆ زۆر کردنی باوڕبەخۆبون و کەمکردنەوە و زاڵ بوون بەسەر ترسەکاندا. هەرچی زیاتر خۆتان خۆش بوێت، باوڕی زیاترتان بە خۆتان دەبێت،

هەرچی زیاتر خۆتان خۆشبوێت، هەست بە ئارامی زیاتر دەکەن. هەرچی زیاتر خۆتان خۆش بوێت، زۆربەی ئەو کەسانەتان خۆش دوێت کە وتاریان بۆ دەدەن. هەرچی زیاتر خۆتان خۆش بوێت، باشتر دەتوانن وتار بدەن.

کاتێك بە هەر هۆکارێك تورە دەبن یان ترستان هەیە، دەتوانن بە ووتنی ئە ووشانە ((دەتوانم ئەم ئیشە بکەم و سەرکەوتوو بم، دەتوانم ئەم ئیشە بکەم و سەرکەوتوو بم)) ترسەکانی خۆتان کەم بکەنەوە. ترس تورەی کاتێك دروست دەبێت کە ئێوە دەڵێن:((ناتوانم ئەم ئیشە بکەم و سەرکەوتوو بم تێیدا)). بەلاّم کاتێك بڵێن ئەم ئیشە دەتوانم بکەم و سەرکەوتوو دەبم، ئەوا هەستە خراپەکان و ترسەکانتان لەناو دەبەن.

کاتێك یەکەمین جارتانە کە ئەم شێوازە تاقی دەکەنەوە سەرتان سوڕ دەمێنێت لە ئەنجامە باشەکەی.

وێنا کردن:

تەواوی بەرەو پێش چوونەکانی ئێوە لە وتارداندا لەگەڵ باش بونی وێناکردنی مێشکی دروست دەبێت. کاتێك وێنەیەکی باش لە مێشکتاندا دروست دەکەن، کاتێك خۆتان دەبینن کە بە شێوەیەکی باش وتار دەدەن. مێشکی نیوە هوشیاری ئێوە ئەمە وەك داخوازییەك قەبوڵ دەکات و دوای ووشەکان، هەستەکان وحاڵەتانێك لە ئێوەدا دروست دەبێت کە لەگەڵ وێنەی مێشکی خۆتاندا هاوشێوەن.

دەبێت خۆتان بەم شێوەیە ((ببینن)) کە بە ئارامی و، دڵنیایەوە لە بەردەم ئامادەبواندا بە زەردەخەنە خستنە سەر لێوەکانتان بۆ ئەوان قسە دەکەن. بزانن ئامادەبوان هۆگری ئێوە بوون، یان زەردەخەنە

دەکەن، سەرنجی یەك بە یەکی وشەکانتان دەدەن. لە درێژەی باسەکەدا ئاماژەم بە دوو شێوە وێناکردن کردووە.

وێنا کردنی دەرەکی و ناوەکی:

بە وێناکردنی دەرەکی ئێوە خۆتان لە سەر شانۆ دەبینن. وەك ئەوەی کە کەسی سێیەمن یان یەکێك لە ئامادەبوانی ناو کۆڕەکەن کە سەیر دەکەن. خۆتان دەبینن کە بە ئارامی وەستاون و باوڕبەخۆبوونێکی باشتان هەیە. ڕێك و ڕاوەستن. لە ئارامیدا بەهرەمەندن. بەباشی قسە دەکەن. خۆتان دەبینن، هەر وەك ئەوەی کە کەسێکی تر بۆ سەیرکردن و گوێ گرتنی ئێوە ڕاوەستاوە وئێوە دەبینێت کە بۆ کۆمەڵێك وتار دەددەن. لە بارەی وێناکردنی ناوەکیشەوە ئێوە خۆتان و ئامادەبوان لەکۆڕەکەدا بە چاوەکانی خۆتان دەبینن. دەبینن کە ئامادەبوانی کۆڕەکە ڕەزامەندی بۆ ئێوە نیشان دەدەن.

دەتوانن بارودۆخی خۆتان لە دەرەوە و ناوەوە سەیر بکەن. سەرنجی هەردوو شێوازەکە بدەن. مێشکی نیوە هوشیاری ئێوە لەگەڵ خەیاڵەکان و هەستەکان کە دروست کراوە لەگەڵ وێنەکانی ئێوەدا ڕەزامەندی نیشان دەدات.

پلان دانانی مێشکی:

ڕێگەیەکی تر بۆ بەدەست هێنانی باوڕبەخۆبوون و گەشتن بە ئارامی لە وتارداندا بۆ خەڵکان ئەمەیە کە پێش خەوی خۆتان وا هەست بکەن کە بە ئاسانی و جوانی تەواو بۆ کۆمەڵێك وتار دەدەن. مێشکی نیوە هوشیار بە

ئاسانی ئەم وێناکردنەی ئێوە قەبوڵ دەکات. باشترین کات بۆ پلان دانانی مێشکی پێش خەوتنە یان ماوەیەك دوای لە خەو هەستانە.

کاتێك لە خەودان، خۆتان ببینن کە بە جوانیەکی تەواو بۆ کۆمەڵێك وتار دەدەن. ئەم داخوازییە لە سەر مێشکی نیوە هوشیاری ئێوە کاریگەری دەبێت کاتێك کە دەخەون، کاریگەریەکی باشی لەسەر ئێوە دەبێت، هەرچی زۆرتر وێناکردن بکەن، باشتر دەتوانن لە کۆڕەکاندا بە وتاردەرێکی باش بێنەپێش چاو. ئەم ڕێگە تاقی کردنەوە مێشکیە زۆر بە هێزە.

هەستەکان بەکاربهێنن:

ئەگەر وتاردەرێکی سەرکەوتو و ناودار بن، بە ئاسانی دەتوانن ئەو هەستە باشەی بەرچاوتان بەدەست بێنن. ئێوە دەتوانن ئەو هەستانەی کە پەیوەندی بە شادی، خۆشبەختی و شانازی و باوڕبەخۆبونەوە هەیەپێش لە وتاردان بەدیان بهێنن. وادای دەنێن کە وتارێکی زۆر باشتان داوە و ئێستا هەموویان راوەستاون، زەردەخەنەیان لە سەر لێوە و چەپڵەتان بۆ لێدەدەن و ستایشتان دەکەن، دواتر باوڕ دەکەن کە هەستی زۆر باشتان بەرامبەر بە خۆتان هەیە لەو وتارە باشەی کە پێشکەشتان کردووە ڕازین.

کاتێك بە تەنهان، ئەم هەستانە بە هەمان شێوە دەرکی پێ بکەن کە ئەگەر وتاردێکی باشتان بدایە، هەستەکانتان دەنواند. ئەم هەستانە دروست بکەن وە ئەوان لەگەڵ ((من هەمیشە وتار بەباشی دەدەم)) ڕێك بخەن.

(ویلیام جیمز) دەروون ناس و فەیلەسوفی بە ناوبانگ: ((باشترین ڕێگەی دەستکەوتنی هەستێك، پیشان دانی ئەم بابەتەیە کە ئێوە ئەم هەستەتان هەیە.))

یەکێك لە ڕێگە دڵ پێخۆشکەرەکان ڕێگەی ((کۆتای فیلمە)). بۆگەشتن بەم ڕێگەیە وا دابنێن کە بۆ سینەما هاتوون بۆ ئەوەی سەیری فلیمێك بکەن. بەلام هەندێك زوو هاتون و فیلمی پێشتر هێشتا تەواو نەبوە. بەم شێوەیە دەچنە ناو هۆڵی سینەماکەوە. ١٠خولەکی کۆتای ئەم فیلمە سەیر دەکەن. دەزانن کە ئەنجامی ئەم فیلمە چییە هەموان لە کۆتای فیلمەکەدا بە داواکاریەکانیان دەگەن.

کاتێك فیلمەکە تەواو دەبێت، چەند خولەکێك بۆ کات بەسەر بردن دەڕۆنە هۆڵی چاوەڕوانیەوە تا ئەو کاتەی کە فیلمەکە دووبارە دەست پێ دەکاتەوە، کە دەستیان کرد بە پێشکەش کردنی فیلمە کە ئەو کاتە ئێوەش دەچنە ناو هۆڵی سەیر کردنی فیلمەکەوە و سەر لە نوێ سەیری فیلمەکە دەکەنەوە. بەلام ئێستا دەزانن کە فیلمەکە ئەنجامەکەی چی دەبێت. کۆتایەکەی باش دەبێت ئێستا کە ئەنجامی فیلمەکە دەزانن، ئارامیەکی زۆرتان دەبێت، بەبێ ئەوەی هەست بە دوودڵی بکەن هەموو کاتەکانی فیلمەکە دەبینن. سەرەڕای ئەوەی کە دەزانن فیلمەکە ئەنجامێکی باشی هەیە.

لە ڕێگەی ((کۆتای فیلم))لە وتاردانداا سود وەرگرن. وا هەست بکەن کە بە کۆتای وتاردانەکە گەشتوون هەموویان وەستاون و چەپڵەتنان بۆ لێ دەدەن. وتاردانێکی باشتان پێشکەش کردووە. هەست بە دڵخۆشی دەکەن و شانازی بە خۆتانەوە دەکەن. هاوڕێکانتان لە ناو ئامادەبواندا

هەست بە دڵخۆشی دەکەن بە ڕەزامەندییەوە سەیری ئێوە دەکەن. ئێوە پێش ئەوەی وتارەکەتان دەست پێ بکەن، کۆتای ئەو دەبینن.

دەتوانن ئەم ڕێگەیە بە تەنها چەندین جار ڕاهێنانی لە سەر بکەن. لەوانەیە بە سەرسوڕمانەوە ئاگاداربینەوە کە وتاردانەکەتان بە شێوەیەك پێشکەش کردووە کە چاوەڕێی ئەو ئەنجامە باشەتان دەکرد.

ڕاستیخواز:

بەدۆزینەوەیەکی گرنگ گەشتوین: مێشکی نیوە هوشیاری ئێوە ناتوانێت لێکدانەوە بۆ ڕوداوێکی ڕاستی و ڕوداوێکی خەیاڵی بکات. بۆنمونە ئەگەر ئەزمونێکی سەرکەوتو و ڕاستتان هەبێت، مێشکی نیوە هوشیاری ئێوە ئەوە وەك سەرکەوتنێك تۆمار دەکات. ئەم ئەزمونە سەرکەوتوە باوڕبەخۆبونتان زیاد دەکات بە تایبەتی لە وتارداندا.

بەڵام ئەگەر ئەزمونێکی سەرکەوتو بێنەپێش چاوتان. تەنانەت ئەگەر تا ئێستا لە ئیشدا ئەزمونتان وەرنەگرتبێت. هەتا شوێنێك کە مێشکی نیوە هوشیاری ئێوە پەیوەندی دەبێت، ئێوە لە دنیای دەرەوەدا ئەم سەرکەوتنەتان بە دەست هێناوە. بەم شێوە ئەگەر ئەزمونی وتاردانی سەرکەوتوو بهێننە بەر چاو ئەو ١٠تا ٢٠ یان ٥٠ جار لە مێشکتاندا زیندوو بکەنەوە، ئەوا مێشکی نیوە هوشیاری ئێوە تۆماری دەکات کە ١٠تا ٢٠ یان ٥٠ جار لەو سەرکەوتنە ئاگادار کراونەتەوە.

کاتێك ئەم ڕێگەیە تاقی دەکەنەوە کاتی سەرکەوتن چەندین جار لە ئیشەکەتاندا وێناکردنی بۆ دەکەن، مێشکی نیوە هوشیاری ئێوە لە ئەنجامدا ئاگادار دەبێتەوە کە لە پیشەی قسەکردندا باشترن، لە ئارامی و باوڕبەخۆبوندا دەمێننەوە و دەتوانن وەك وتاردەرێکی ناودار وتار بدەن.

بەدیهێنانی باوڕبەخۆبون لە كۆتا خولەك دا:

گەورەترین بەش پێكهێنانی مێشكە بۆ وتاردان لە بەرامبەر خەڵكدا دەتوانرێت لە ماوەكانی پێشدا ئەنجامی بدەن. بەڵام وتاردەران دەتوانن ئەو ئیشانەی كە ماویانە لەماوەی ئەو چەند خولەكەی كە ماوە بۆ دەست پێ كردنی وتاردان جێ بەجێیان بكەن كە لەسەر ئیشەكەیان و بەهێزی وتاردانەكەیان كاریگەری دەبێت.

ژورەكە بپشكنن:

كاتێك سەرەی وتاردانی ئێوە دەگات، كەمێك پێشتر بۆ هۆڵی وتاردانەكە بێن وهۆڵەكە بپشكنن. بڕۆنە لای مێزی وتاردان و هەندێ ڕاوەستن و ئەوشوێنەی كە گونجاو بۆ وتاردان هەڵیبژێرن. لەگەڵ هەندێك لەو كەسانەی كە بە زۆری دێن بۆ هۆڵی وتاردان قسە بكەن. لەوان بپرسن كە خەڵكی كوێن و ئیشیان چییە؟ ناویان بپرسن وناوی خۆتانیان پێ بڵێن. هەرچی زیاتر لەگەڵ بەشداربواندا قسە بكەن، لە ئارامی زیاتردا دەبن. وا هەست دەكەن كە لەناو كۆمەڵێ لە هاوڕێكانتاندان.

بۆمانەوە لە ئارامی و ئاسایشدا ڕاهێنانی هەناسەدان بكەن:

· باشترین ڕێگەی هەناسەدان ئەو ڕێگەیەیە كە من ناوم ناوە (٧×٧×٧). دەبێت هەناسەی قوڵ هەڵمژن _هەرچی قوڵتر باشتر. هەڵمژینی هەوا بۆ ناو سیەكانتان دەبێت بە ژمارە بێت، دواتر بە ئەندازەی ژماردنی ١ تا ٧ هەناسە لە ناو سیەكانتاندا بهێڵنەوە دوای هێشتنەوە بە ژماردنی ١ تا ٧ هەوای ناو سیەكانتان بكەنە دەرەوە.

ئەم ڕامێنانی هەناسەدان و هەناسە دانەوە ٧ جار دووبارە بکەنەوە. بەم ڕامێنانە مێشکتان لە بارودۆخێکی ئارامدا دەمێنێتەوە، بیرۆکەکانتان ڕۆشن دەبێتەوە و تورەیتان نامێنێت و هێمن دەبنەوە و وتاردانێکی باش پێشکەش دەکەن.

خۆتان ببوژێنەوە:

ڕێك پێش ئەوەی بناسرێیت، بە خۆتان بڵێن: ((ئەمە قسەکردنێکی زۆر باش دەبێت. بۆ ئەم وتاردانە بێ هێزەم. ئەم وتاردانە.)) لەگەڵ خۆتاندا ئەمە دووبارە بکەنەوە: ((من خۆمم خۆش دەوێت، من خۆمم خۆش دەوێت، من خۆمم خۆش دەوێت.))

لە کاتی بەجێ هێنانی ئەم ووشانەدا هەستەکانتان بەکاربهێنن. کاتێك کە دەتانەوێت کەسێك ڕازی بکەن کە زۆر دڵنیان لە ووشەکانی خۆتان. هەرچی بەهەستێکی زیاترەوە لەگەڵ خۆتاندا قسە بکەن، کاریگەریەکی باشتر بەجێ دێڵن و مێشکی نیوە هوشیاری ئێوە ئەوە باوڕ دەکات.

پەنجەکانی پێتان بجوڵێنن:

ڕێگەیەکی باش بۆ زیادکردنی باوڕبەخۆبون و کەم کردنەوەی ترسەکانتان ئەمەیە کە پێش دەست کردن بە وتاردان پەنجەکانی پێتان بجوڵێنن، کاتێك دڵخۆش و بە کەیفن، بە تایبەتی لە سەردەمی منداڵیدا، پەنجەکانی پێتان دەجوڵێنن. کاتێك پێش لە وتاردان ئەم ئیشە بکەن، بە ئێوە حەزێکی زیاتر دەدات و زەردەخەنەیەك لە سەر لێوەکانتان دەنێت تا بە هەستی دڵخۆشی بگەن. ئاگاداربن ئیشەکان و هەستەکانی ئێوە هۆکار دەبن، ڕێك بە هەمان شێوە هەستەکان و ئیشەکانی ئێوە شکڵ دەدەن.

شانەکانتان بجولێنن:

لەو شوێنەوەی کە بەشی گەورەی فشاری ڕۆحی لە سەر بازوەکان و پشت و شانەکانتان کاریگەری دەبێت، پێش لە دەست کردن وباس کردنی وتارەکەتان چەند جار شانەکانتان بجولێنن و بسوڕێنن. دەستەکانتان بجولێنن و دەستەکانتان بە شێوەیەکی شل نیشان بدەن. ئەم هەنگاوە لە فشاری ڕۆحیتان کەم دەکاتەوە و ترسەکانتان کەم دەکاتەوە یان هەر نایهێڵێت و دوودڵیشتان لە ناو دەبات. کاتێك هەموو ئەم خاڵانە_هەڵمژینی هەناسەیەکی قوڵ، جولاندنی شانەکانتان، جولاندنی دەستەکانتان وپەنجەکانی پێتان بەیەکەوە ڕێك بخەن بە حاڵەتی ئارامی ودڵخۆشی دەگەن و خولیای وتاردان دەبن.

ڕێك و ڕاست بوەستن:

کاتێك بۆ وتاردان ڕادەوەستن، سەرتان بۆ سەرەوە بە شێوەیەکی ڕاست بوەستێنن. وا هەست بکەن کەپەتێك لە سەقفی هۆڵەکەوە بۆ سەر سەرتان ڕاکێشراوە. بە ڕێك و ڕاست وەستان دەتوانن هەست بە باوڕبەخۆبونی زیاتر بکەن.

بیر لە ئامادەبوانی کۆڕەکە بکەنەوە:

ڕێگەیەك بدۆزنەوە تا بە بەراورد لەگەڵ کەسانێك کە بۆ بیستنی وتارەکەی ئێوە هاتون هەست بە هێزێکی زۆر بکەن. بۆ نمونە پێش لەباس کردنی وتارەکە وا بیهێننە پێش چاو کە ئامادەبوانی کۆڕەکە پارەی ئێوە قەرزارن و ئێستا هەموویان بۆ لای ئێوە هاتون و تا بڵێن ماوەی دانەوەی قەرزەکەتان بۆ ماوەیەکی دواتر درێژ بکەنەوە.

دەتوانن وا هەست بکەن کە بەشداربوانی کۆڕەکە لە وتاردانەکەی ئێوەدا بە جل وبەرگی ماڵەوە دانیشتون و گوێ بۆ وتارەکەی ئێوە دەگرن. بەم شێوەیە دەتوانن دڵی خۆتان خۆش بکەن و زەردەخەنەیەك بکەن ولە فشاری ڕۆحی خۆتان ڕزگار بکەن، لە ئەنجامدا وتارێکی کاریگەر بدەن.

سوپاسگوزار بن:

ڕێگەیەکی باش بۆ زیادکردنی باوڕبەخۆبون لە کاتی وتاردانـدا، سوپاسگوزار بن لەوەی کە ئەم هەلەیان پێ داون بۆ وتاردان. بە خۆتان بڵێن: ((سوپاسگوزارم کە ئەم هەلەتان بە من دا بۆ ئەوەی وتار بۆ ئێوە و ئامادەبوان بدەم، دووبارە سوپاسگوزارم، سوپاسگوزارم و سوپاسگوزارم.)) بە خۆتان بڵێن: ((من ئامادەبوانی کۆڕەکەم خۆش دەوێت. من ئامادەبوانی کۆڕەکەم خۆش دەوێت.))

وتاردەرە ناودارەکان بە بابەتی ((نمرەی مێزی وتاردان)) ئاشنان. کاتێك بۆ وتاردان لە پشتی مێزی وتاردانەوە دەوەستن، هەمیشە بیر لەوە بکەنەوە کە شایەنی چی دەرەجەیەکن کە بۆ کەسە ناودار یان ناسراوەکان وتار دەدەن. هەرچی زیاتر سوپاسگوزار بن لە بری ئەوەی کە ئەم هەلەیان پێ داون بۆ وتاردان، زیاتر لە وتارەکەتان و ووشەکانتان چێژ وەردەگرن.

هەرچی زیاتر کەسە ئامادەبوانی کۆڕەکەتان خۆش بوێت، ئێوەش زیاتر هەست بەوە دەکەن کە ئامادەبوانیش زیاتر ئێوەیان خۆش دەوێت، بەم شێوەیە بە ئارامیەکی زیاتر دەگەن.

بابەتەكە سەبارەت بە ئێوە نیە:

وە لە ئەنجامدا سەرنجی ئەم بابەتە بدەن کە بابەتەکە پەیوەندی بە ئێوەوە نییە، بێ مانا بیر مەکەنەوە کە ئەوان لە بارەی ئێوەوە چی بیرێك دەکەنەوە. لە بری ئەم بیر کردنەوەیە بیر لە ئامادەبوان بکەنەوە.

هاوڕێم (کاوت ڕۆبرت) دامەزرێنەری کۆمەڵەی وتاردەرانی نەتەوەیە، کە کەسایەتیەکی زۆر بەناوبانگە سەردەمێك بە منی ووت کە ئەو کاتە وتاردەرێکی گەنج بوو. بەپەلە خۆی دەگەیاندە سەر شانۆ تا ((من هاتم)) بە ئامادەبوانی کۆڕەکە ڕابگەیەنێت. ئەو دەیگوت کاتێك کە بوو بە وتاردەرێکی باش بیرۆکەکەی خۆی گۆڕا. واتە لە بری ئەوەی کە بڵێت:((من هاتم)) بە پەلە دەهات و دەیگوت: ((زۆر باشە، ئێوە هەمووتان ئامادەن.))

کاتێك کە ئامادەبوانی کۆڕەکەتان زیاتر خۆش دەوێت و ڕێزیان لێ دەگرن حەزتان لە ئامادە بونیانە، کاتێك ئەوان بە گەرم و گوڕ و هاوڕێ دەزانن، ترس و دوودڵیەکانتان دەڕەوێتەوە.

پوختە:

ئامادەی مێشکی وەك ئامادەی جەستەیە. بۆ گەشتن بە هەر دوو ئامادەییەکە پێویستتان بە ڕاهێنانی زیاتر هەیە. کاتێك پێش لە وتاردان بە داخوازییەکی کتێبەکان ئیش دەکەن. بە خێرای بە ئارامی و باوڕبەخۆبوون دەگەن و کونترۆڵی بەرنامەی وتاردانەکە دەکەن.

بـەشــی چـوارەم

لـە بەرامبـەر هـەمـوو بیسـەرانـدا بـەهێـز بێنـە پێش چاو

دەسـت پـێ کردنـی هـەر ئیشـێك بەتایبـەتی بـۆ چـیینی گـەنجان و بەشداربووە تازەکان گرنگترین بەشی ئەو کارەیە چونکە ئەمە کاتێکە کە کەسایەتی تێدا دروست دەبێت کاریگەرییەکی گەورەی دەبێت.

"ئەفلاتون"

بە دڵنیایەوە ئێوەش بیستوتانە کـە دەڵێن:((کاریگەرییـە سـەرەتاییەکان دەمێننەوە بەردەوام دەبن. لە کاتەکانی دواتر هەلی واتان بـۆ نارەخسێت کە هێندەی بە دەست هێنانی هەلی یەکەم کاریگەری هەبێت.))

کاتێـك قسـەکانتان دەسـت پـێ ئەکـەن، دەبێـت هـەوڵ بـدەن یەکـەمین کاریگەری کە لەسەر بیسـەرانی خۆتـان دایـدەنێن بـاش و سـەرنج ڕاکێش بێت. ئەم هەنگاوە لە سەر پێشوازی کردنی ئەوان زیاتر دەبێت بۆ ئـەوەی باشتر گوێ بۆ قسەکانی ئێوە بگرن.

ناساندنی ئێوە:

ئەگەر پێش لە وتاردانتان کەسێك ئێـوە بـەئامادەبوان دەناسێنێت، ئـەم ئیشـە بـارودۆخی وتاردانەکـە دەگونجێنێـت. ئامـانج لـە ناسـاندن ئەمەیـە کەچاوەڕوانیەکی باش لەئامادەبوانـدا دروسـت ببێـت. ئامـانج ئەمەیـە کـە

بیسەران مێشکیان ئامادە بکەن بۆ ئەوەی گوێ بۆ قسەکانتان بگرن. لە بەر ئەمە دەبێت بە وردی بەشی ناساندن لە پێشدا بە جوانی پێشکەش بکرێت.

بۆ پێشەکیەکی باش و کاریگەر دەبێت پشت بە قسەکانی خۆتان ببەستن وسود لە قسەکانی خۆتان وەربگرن. دوای بابەتەکە وەك وتاردەرێك ئێوە رادەکێشێت. بە سەرنجدان بە ناونیشانی وتارەکە. پێشەکیەکەی ئێوە دەتوانێت کورت و پوخت بێت.

با لێرەدا نمونەیەك بهێنمەوە:((وتاردەری ئەمشەوی ئێمە ٢٢چالاکی ئابوری باس کرد لە ٨ رێکخراوی بازرگانیدا زیاتر لەیەك ملیۆن دۆلاری دەسکەوت هەبووە. ئەمرۆ ئەوان بۆمان باس دەکەن کە چۆن دەتوانین لە ئیشی بازرگانیدا سەرکەوتوو بین. تکایە چەپڵەیەکی بەهێز بۆ بەرێز (برایان تریسی) لێبدەن.))

ناساندنی زیاتر دەتوانێت وردەکاری زیاتر لە بارەی بەسەرهات وسەرکەوتنەکانی وتاردەر نیشان بدات. ئامانج ئەمەیە کە سەرنجی ئامادەبوانی کۆڕەکە رابکێشیت و ئەوان لە چاوەڕوانی دەست پێ کردنی وتارەکە بێنیتەدەرەوە.

دوای ناساندن:

لەنێوان کۆتای ناساندن و دەست پێ کردنی وتارەکەتان، ئیشە جیاوازەکان شێوەیەکی لاوەکی پەیدا بکات، لە ڕووەوە کاتێك کە دەچیەنە سەرشانۆ (مەسرەح)، دەبێت سەرنجی ئەم پێنج بابەتە بدەن. ئەم پێنج بابەتە یان خاڵە یارمەتی ئێوە دەدات کە کاریگەری زیاترتان لەسەر بیسەران و ئامادەبوانی کۆڕەکە هەبێت.

به دڵنیایەوە بڕۆنە سەر شانۆ (مەسرەح):

دوای ئـەوەی کـە ناسـران، بڕۆنـە سـەر شـانۆ (مەسـرەح) و لەگـەڵ ئـەو کەسەی کە ئێوەی ناساندوە تەوقـە بکـەن و سپاسـگوزاری بـن، چاوەڕێ بکەن تا کەسە ناسێنەرەکە لە سەر شانۆ (مەسرەحەکە) بڕواتـە خـوارەوە و دواتر سەیری ئامادەبوانی کۆڕەکە بکەن.

دواتر بۆ ماوەیەکی کەم بێدەنگ بن بـۆ ئـەوەی بیسـەران یـان ئامـادەبوان گوێ گرتنی قسەکانتان بن.

زەردەخەنەیەك بکەن و سەیری تەواوی هۆڵی وتاردانەکە بکەن. وانیشـانی بـدەن کـە بـەبینینی هـەموو بیسـەران و ئامادەبونیـان لـەم کـۆڕەدا زۆر دڵخۆشن.

لە کاتێکدا کە بێدەنگ دەبن و زەردەخەنەیەك دەخەنە سـەر لێوەکانتـان، ئامـادەبوانی کۆڕەکـە وردە وردە بێـدەنگ دەبـن، ئاگـادار دەبنـەوەو چاوەڕێی ئەوە دەکەن کە ئێوە وتارەکەتان دەست پێ بکـەن. کاتێـك کـە دەنگـە دەنگـی هۆڵەکـە تـەواو بـوو و هـەموان بێـدەنگ بـون، قسـەکانی سەرەتای خۆتان بـە دەنگێکـی خـۆش و سـەرنج ڕاکێشـەرانە دەسـت پـێ بکـەن. ئـەم قسـە سـەرەتایانە دەبێـت پلـە بەپلـەو بـەبێ دەس کـاری وتارەکەتان بێت دواتر تێ دەگەن کە بە کۆتای قسەکانتان گەشتوون.

ڕواڵەتێکی جوانتان هەبێت:

یاسا لێرەدا ئەوەیە شتێك لە جل وبەرگ یـان جوانکاریتانـدا نابێـت ببێتـە هۆی ئەوەی سەرنج ڕاکێشان کە بیسەران پێیەوە سەرقاڵ بن وئاگایان لـە قسـەکانی ئێـوە نـەمێنێت. بیسـەران و ئامـادەبوان لـە ٣٠ چـرکەی

سەرەتادا بڕیار لەسەر وتاردانەكەتان دەدەن. بە هەمان هۆكار لەش ولاری ئێوە، جل وبەرگ وشێوەی جوانكاریتان ڕۆڵێكی زۆر گرنگ دەبینێت.

شێوەی ڕواڵەتتان روونی دەكاتەوە كە چۆن بیر دەكەنەوە و لە بارەی خۆتانەوە چی هەستێكتان هەیە. ئەم دۆخە وێنەی مێشكی ئێوەیە. شیوەی ڕواڵەتتان لەهەمان كاتیشدا بە ئامادەبوان دەڵێت كە لەبارەی ئەوانەوە چی هەستێكتان هەیە و لە بارەیانەوە چۆن بیر دەكەنەوە. زۆربەی وتاردەرەكان وابیر دەكەنەوە كە لە كاتی وتارداندا دەبێت جلو بەرگی ماڵەوە لەبەر بكەن. ئەمەش وەك ئەوە وایە كە تا چەند خولەكێك لە باخچەیەی ماڵەوەیاندا ئیشیان كردبێت. بەلآم ڕاو بیركردنەوەی ئامادەبوان و بیسەران لەم شێوە جلوبەرگ لەبەر كردنە ئەوەیە كە ئێوە نە ڕێز بۆخۆتان و نە بۆ ئامادەبوانی كۆڕەكە دادەنێن. ئەم شێوە جلوبەرگ لەبەركردنە لە بەهای ئەو قسانەی كە دەیكەن كەم دەكاتەوە ئەگەر قسەكانیشتان زۆر كاریگەروو بەهێزبن.

چەندین جار ڕووی داوە كە بانگهێشتكەرانی من كۆڕی ساڵآنەیان لە شوێنە جوان و گەشتیارەكان لە باشوورو ڕۆژئاوادا ڕێكخستوە. ئەوان لە بەشداربوانیان دەوێت كە جلوبەرگی وەرزشی لەبەربكەن و بەو شێوە جلوبەرگانەوە ئامادە بن. بۆ منیش هەمان قسەیان كردووە كە دەبێت منیش وەك ئامادەبوان بەو جلوبەرگانەوە ئامادە بم. بەلآم من هەمیشە بە جاوبەرگی تایبەتی لە كۆڕی وتارداندا ئامادەبم و باوڕم وایە كە جلوبەرگی وتاردەر دەبێت لە جلوبەرگی بیسەران و ئامادەبوان باشتر بێت.

چاوەڕوانی باش دروست بکەن:

یەکەمین ئیشی ئێوە دەبێت ئەمە بێت کە ئاستی چاوەڕوانیتان بەرز بکەنەوە. دەتانەوێت ئیشێك بکەن بیسەرانێك بۆ بەشداری لە وتاردانی ئێوەدا هاتوون، لە هاتنیان ڕازی بن، ئاگادار بن هەموو بەشداربووانی وتارەکەتان سەرکەوتنی ئێوەیان دەوێت. ئەوان هاودەنگانە دەیانەوێت وتارێکی باش پێشکەش بکەن.

زۆر گرنگە کە بیسەران لە هەمان کاتدا حەزیان لە وتاردانەکەی ئێوە بێت. هەرچی لەلای ئەوان خۆشەویست تر بێنی پێش چاو، ئەوان باشتر پێشوازی لە قسەکانتان دەکەن و باشتر گوێتان بۆ دەگرن.

بەبێ دواکەوتن چارەسەری ڕوداوەکە بکەن:

کاتێك بۆ قسەکردن لەپشتی مێزی وتارداندا دەوەستن، وەك سەرۆکێك دەردەکەون. ئەو کەسانەی کە لەکۆڕەکەی ئێوەدا هەن، دەیانەوێت ئێوە ڕەوتی وتاردانەکە کونترۆڵ بکەن، حەز دەکەن کە چارەسەری ڕوداوەکە بکەن. بەشێوەیەك ڕەفتار یان هەڵسوکەوت بکەن کە وەك ئەوە وابێ ژووری خۆتانە، یان هەروەك ئەوە وابێ هەمویان ئیش بۆ ئێوە دەکەن ولە ژێر ئەمری ئێوەدان.

دوای ئێوە کە ناسێنران، بڕۆنە سەر شانۆ بۆ باسکردنی وتارەکە، شانەکانتان بە ڕێکوپێکی و بۆ سەرەوە ببەن. پێبکەنن و باوڕتان بە خۆتان هەبێت. چاوەکانتان بە کراوەی بهێڵنەوە بۆ ئەوەی بیسەران هەست بە باوڕبەخۆبونتان بکەن.

کاتێك دەست بە وتاردان دەکەن، بە وردی سەیری یەکێك لە ئامادەبوان بکەن و قسەکانتان بە گەرم و گوڕییەوە بکەن، دواتر لە سەیر کردنی یەکێکەوە بۆ یەکێکی تر بڕۆن، ئەم پەیوەندییە ڕاستەوخۆی چاوییە، ئارامی بە ئێوە دەدات تا وتاردانەکەی خۆتان بەباشترین شێوە باس بکەن.

ڕەسەنی و سادەو ساکاری خۆتان نیشان بدەن:

بۆ ئەوەی ئێویان خۆشبوێت، دەبێت سادەی و ساکاری خۆتان نیشان بدەن و بە باشی قسە بکەن. لەوانەیە بکەونە ژێر کاریگەری ئەو سەرنجدانە باشەی کە ئامادەبوانی کۆڕەکە بۆ ئێوەیان هەیە. هەندێك شەرم بکەن. زەردەخەنەیەك بکەن و چاوەکانتان لەسەر ئامادەبوان بجولێنن.

ئەگەر دەتانەوێت ڕەسەنی و سادەی وساکاری خۆتان نیشان بدەن، وەك کەسێك کە هەموو شتێك بزانێ خۆتان نیشان مەدەن. خۆتان زاناتر لە هەموان مەزانن.

پێڕستە درێژەکانی ڕێگای وتاردانێك:

ئێستا کە بونەتە جێگای سەیرکردنی بیسەران، چۆن تۆپەکەتان هەڵدەسوڕێنن؟ بە ڕێگە جیاوازەکان دەتوانن وتاردانە بەسودەکەی خۆتان دەست پێ بکەن.

لە ڕێکخەرانی وتاردان سوپاسگوزار بن:

دەتوانن لە بەرامبەر بیسەران و ڕێکخەرانی کۆڕی وتاردانەکە سپاسگوزاری بکەن، بەو کەسەی ئێوەی ناساندوە ئاماژە بکەن یان بۆ

ئەو کەسانەی کە ئێوەیان بانگهێشت کردووە، هەروەها ئاماژەش بە کەسە سەرەکییەکان یان کەسە ناودارەکانی کۆڕەکەش بکەن. بە شێوازێك قسە بکەن کە هەست بەخۆشی و شانازی بکەن. بەم شێوەیە ئەوان لەوەی کە ئێوەیان بانگهێشت کردووە خۆشحاڵ دەبن.

بە دەستەواژە و ڕستە باشەکان دەست پێ بکەن:

ئامادەبوانی کۆڕەکە دڵنیا بکەنەوە کە لە قسەو وتارەکەتان سود وەردەگرن. بۆ نمونە بڵێن: ((لە بەرنامەکەی ئەمشەو کە بە سوتفە بەشداریمان کردووە سود وەردەگرن. دەمەوێت لە بارەی هەندێك لە گرنگترین بۆچوونەکانم کە لەم بوارەدا هەمە قسە بکەم.))

باسی ئامادەبوانی کۆڕەکە بکەن:

دەتوانن لە بەشداربوانی کۆڕی وتاردانەکە سوپاسگوزاربن و بەڕێزەوە لە بارەیانەوە قسە بکەن. زەردەخەنەیەك بکەن، لەبەر ئەوەی بیسەران یان ئامادەبوان هەست بەوە بکەن کە ئێوە لە ئامادە بونی ئەوان خۆشحاڵن. بە شێوازێك هەڵسوکەوتیان لەگەڵدا بکەن هەروەك ئەوەی کە هاوڕێیانی کۆنی خۆتانن و دوای ماوەیەکی زۆر ئێستا دەیان بیننەوە.

دەتوانن بە ئەوان بڵێن کە ئامادەبونیان و بینینیان لە کۆڕەکەدا دەبێتە شانازی بۆ ئێوە. دەتوانن پێیان بڵێن کە لەلای ئێوە ناودارترین و گرنگترین کەسانن وە هەروەها لە بارەی گرنگترین بابەتیشەوە قسەیان لەگەڵدا دەکەن. دەتوانن بە ئەوان بڵێن کە لە ١٠٪ی زیاتری ئەو کەسانەن کە لەم بوارەدا ئیش دەکەن.

ئامادەبوانی کۆڕەکە خۆشحاڵ بکەن:

زۆربەی کات بۆ کۆمەڵێك لە کارمەندان کە قسە دەکەم، دەستپێکی قسەکانم بەم شێوەیە دەبێت: ((لەوەی کە منتان بانگهێشت کردووە بۆ وتاردان بۆ ئێوە سوپاسگوزارم و زۆر خۆشحاڵم، بە منیان گوت بڕیارە ئەمڕۆ بۆ کەسانێك قسە بکەم کە ملیۆنلەرو دەوڵەمەندن.))

کاتێك ئەم قسە دەکەم، بۆ ماوەیەك بێدەنگ دەبم. پێدەکەنم و سەیری دەموچاوی ئامادەبوانی کۆڕەکە دەکەم. لە ڕاستیدا هەڵێك بە ئەوان دەدەم کە قسەکانی من لەقوڵای دڵیاندا لێکبدەنەوەو لێیتێبگەن. دواتر بەردەوام دەبم لەسەر قسەکانم، ((بەو جۆرەی کە هەڵسەنگاندنم بۆ کردووە، ئامادەبوانی کۆڕەکە یان ملیۆنلەرەکانن یان لە داهاتودا بەم شێوەیان لێدێت.))

بەم شێوە قسەکردنە هەموو ئەوان زەردەخەنەیەك دەکەن و خۆشحاڵ دەبن و بۆ قسەکانی ئێوە گوێ دەگرن.

بە ڕووداوە ڕوونەکان ئاماژە بکەن:

بۆ دڵنیا بوون لە قسەکانی خۆتان ئەو ڕووداوانەی کە لە کۆتاییدا ڕوویان داوە ئاماژە بکەن و باسیان بکەن.

بە یەکێك لە ڕووداوەکانی مێژوو ئاماژە بکەن و باسی بکەن:

ساڵانێك لەمەوبەر مێژووی شەڕەکانم خوێندوەتەوە. بە تایبەتی چیارەنوسی جەنەڕاڵ یان ژەنەڕاڵە گەورەکانم خوێندوەتەوە و جەنگە گەورەکانی ئەوانم لە بیر ماوە. یەکێك لە جەنەڕاڵە گەورانەی کە من لەسەریم خوێندوەتەوە حەزم لێی بووە ئەسکەندەری گەورەیە. من

چەندین جار بۆ بەهێز کردنی وتارەکەم و کاریگەر بوونی باسی ئەم کەسایەتیە گەورەیەم کردووە و ناوم هێناوە، داوام لە ئامادەبوانی کۆڕەکە کردووە کە بۆ چالاك کردنی بازرگانی سود لەو ڕێگایە ببینن کە ئەو بەکاری هێناون.

بە یەکێك لە کەسایەتیە ناودارەکان ئاماژە بکەن:

دەتوانن لە دەست پێکردنی وتارەکەتاندا سود لە کەسایەتیەکی ناودار وەربگرن و وتەیەك لە وتەکانی ئەوان بۆ ئامادەبوان بڵێن یان باسی بکەن. سەرنجی ئەم نمونەیەی خوارەوە بدەن:

ئەمڕۆ دەمەوێت ڕوونی بکەمەوە کە بۆچی هەندێك کەس زیاتر لەوانی تر دەسکەوتیان هەیە. گری بکەر ئابوریانە براوەی خەڵاتی نۆبڵ بوو لە کۆتاییدا لە شوێنێکدا نوسی تەقریبەن هەموو نادادپەروەییە دەستکەوتەکان نادادپەروەری زانست وجیاوازی لێزانیە یان کارامەییە. لە چەند خولەکی دواتردا نیشانتان دەدەم کە چۆن دەتوانن زانست و کارامەی بۆ کەم کردنەوەی ئەم شێوازە بەکاربهێنن بۆ ئەوەی لە ژیانی خۆتاندا چەندین ساڵ پێشکەون.

سەرنجی نمونەیەکی تر بدەن: یەکێك لە بابەتەکان کە زۆر کات ئاماژەی پێدەکەم، گرنگی گەشەکردن پەیوەندی بە لێزانی کەسیەوە هەیە. هەروەك دوای ئەونمونەیە دەڵێم: ((لە سەدەی بیستویەکەم زانست و کارامەی وزانیاری کلیلی سەرکەوتنن. بە هەمان شێوەی کە پت ریلی ڕاهێنەری سەلەیە دەڵێت: ((ئەگەر باشتر نەبیت، ئەوا خراپتر دەبیت.))

گفتوگۆیەك كە لە كۆتاییدا هەتان بوو دوبارەی بکەنەوە:

لە بارەی گفتوگۆیەك كە لە كۆتاییدا قسەتان لەگەڵ كەسێكدا كردووە قسە بکەن. بۆ نمونە بڵێن: ((چەند خولەكێك لەمەو پێش لەگەڵ تام رابینسون لە ناو هوتێلەكەدا قسەم دەكرد. ئەو دەیگوت ئێستا یەكێك لە باشترین سەردەمانێکە كە دەتوانرێت لەم پیشەدا ئیش بكرێت من بۆچوونەكەی ئەو تەئكید دەكەمەوە.))

قسەی بزوێنەر بکەن:

دەتوانن باسەكەی خۆتان بە قسەی بزوێنەردەست پێ بکەن. بۆ نمونە دەتوانن بڵێن:((بە پشت بەستن بە لێکۆلینەوەی کۆتای كە بەم شێوەیە، گۆڕانكاری لە ساڵی داهاتوودا، پێشبڕكێو هەلی گونجاوی زیاتر لەم پیشەیەدا شێوەی بیانی پەیدا دەكات كە لەمەو پێش نەبووە. ٧٢٪ی ئەوكەسانەی كە ئێستا لەم كۆڕەدا ئامادەن، لە ماوەی دوو ساڵی كەدا بە ئیشێكی تر جگە لەم ئیشەكەی خۆیان كە تا ئێستا دەیكەن سەر قاڵ دەبن بە مەرجی ئەوەی خۆیان لەگەڵ گۆڕانكارییەكاندا بگونجێنن.))

ئاماژە بە لێکۆڵینەوە تازەكان بکەن:

دەتوانن ئاماژە بکەن بەولێکۆڵینەوە كۆتایەی كە كراوە. وەك ئەم نمونەیە: ((بە پشت بەستن بە كۆتا گۆڤاری بی زینس ویگ، لە ساڵی ٢٠٠٧دا ژمارەی ملیۆنلەرەكانی وڵات كە زۆربەیان خۆیان پێ گەیاندووە ٩، ٠٠٠، ٠٠٠ كەس بوو ئەم ژمارەیە تا ساڵی ٢٠١٥بە دووئەوەندە زیاد دەكات.))

هیوا بە ئامادەبوانی کۆڕەکە بدەن:

(گوستاو لوبو) فەیلەسوفی فەڕانسە سەردەمێك نوسی: ((شتێك زۆر تر وباشتر لە هیوا بونی نیەوە بونیشی نابێت.))

کاتێك بە شێوەیەکی کاریگەر قسە دەکەن، بە شێوەیەك کە هیوا بە خەڵکی دەدەن. لە بیرتان بێت کە ئامانجی سەرەکی قسەکردنی ئێوە بۆ خەڵکی ئەوەیە کە ئلهام بە ئەوان ببەخشن بۆ ئەوەی خەیاڵ وهەست و کرداری خۆیان بگۆڕن. ئامانج ئەوەیە کەخەڵکی هان بدەن و وزەیان پێ ببەخشن و دەست بە کارێك بکەن کە ئەگەر قسەکانی ئێوە نەبوایە یان نەبیستایە، دەستیان بەو ئیشانە نەدەکرد. هەر قسەیەك کە دەیکەن دەبێت کاریگەری لەسەر بیسەران هەبێت و هەنگاوێکی گوڕانکاری بێت لە سەر ئەوان.

بە گاڵتەوە دەست پێ بکەن:

ئێوە دەتوانن قسەکانی خۆتان بە گاڵتەوە دەست پێ بکەن. بەلاَم تەنها مەرجی ئەوەیە کە تەبیعەتەن سوعبەت چی بن و بتوانن زەردەخەنە بخەنە سەر لێوی بیسەران و ئامادەبوان. لەم ڕووەوە دەبێت قسەخۆشەکان و گاڵتەکانتان لە سەر چەند کەسێك تاقی بکەنەوە بۆ ئەوەی لە کاریگەری ئیشەکەتان دڵنیا بن.

هەندێك لە باشترین وتاردەران وتارەکانیان بە قسەی خۆش دەست پێ دەکەن. ئەم نوکتە یان ئەم قسەخۆشانە دەبێت بە شێوەیەك بێت کە کاریگەری لەسەر ئامادەبوانی کۆڕەکە هەبێت و سەرنجی ئەوان بۆ لای

خۆتـان ڕابکێشـێت. بـەلاّم ئەمـەش هونەرێکـە. کەسـایەتی تایبـەت داوا دەکات تا کەسێك قسەی خۆش وسەرنج ڕاکێش بکات.

لێرەدا ئاماژە بە خاڵێکی گرنگ دەکەم. دەست پێ کردنی وتار بە قسەی خۆش یان نوکتە ئیشـێکی زۆر سـادەیە، سـەرەتا هەمیشـە وتارەکانم بـە قسـەی خـۆش و نوکتـە دەبـوو، دواتـر بـەم ئەنجامـە گەشـتم کـە کـاتێ وتارەکـەم بـە قسـەی پێکـەنیناوی و نوکتـەوە دەسـت پـێ دەکـەم، ئامادەبوانی کۆڕەکە گومـان لـەوە دەکـەن کـە لەوانەیـە هـەموو قسـەکانم پێکەنیناوی بێت. دواتر ئەگـەر بشـمەوێت بڕۆمـە سـەر بابـەتێکی گـرنگ و باسی بکەم ئەوا ئەوان ئەم بابەتەش هەر بە پێکەنیناوی سـەیر دەکـەن و بەگومانن لە ڕاستی ئەم بابەتە و دوودڵ دەبن.

دڵ خۆشکەر بن:

(بیـل گـو) یەکێکە لە باشترین وتاردەران، دوای ئەوەی بۆ وتاردان ناسـرا بە شێوەیەك بـۆ سـەر شـانۆ (مەسرەح) دەڕوات. هـەروەك بلێـی لەگـەڵ کەسـێك لـە تەنیشـت مەسـرەحکەدا قسـە دەکـات ئێسـتا هـاتووە تـا قسەکەی بۆ ئامادەبوانی کۆڕەکە بکـات. ئامـادەبوانی کۆڕەکـە لـە بـارەی بابەتە کاریگەرەکەی ئەو وابیر دەکەنەوە کە بابەتەکەی بێ هاوتاییە.

بیـل بۆ تەنیشت شانۆ (مەسرەح) دەڕوات و بەشێوەی چەپەکردن قسـە دەکات. دواتـر بـە دەسـتەکانی بـە ئامـادەبوانی کۆڕەکـە دەڵێت کەبێنـە پێشـەوە و نزیـك بنـەوە لێـی. بـە کەسـێك دەڵێت نزیـك بـەرەوە لـێم و دەمەوێت قسـەت لەگەڵ بکەم، دواتریش دەسـت بـە قسـانێك دەکـات وەك ئەوەی بیەوێت کە ئەوان ڕازی بکات. بە ڕەفتارەکـانی هـەموو ئامـادەبوان دەخاتە پێکەنین.

پرسیارێك بکەن، لێکۆڵینەوەی لەسەر بکەن:

دەتوانن وتارەکەتان بە باشی دەست پێبکەن و پرسیار لە ئامادەبوانی کۆڕەکە بکەن. پێیان بڵێن هەرکەس کە دەیەوێت وەڵامی پرسیارەکە بداتەوە با دەستی بەرز بکاتەوە ئەو کاتەش من مۆڵەتی قسەکردنی پێ دەدەم، بۆ نمونە بڵێن: ((ئەمە سەردەمێکی باشە بۆ ئیش کردن چەند کەس لە ئێوە لەم سەردەمەدا ئیش دەکات؟)) دواتر خۆتان دەستەکانتان بۆ سەرەوە بەرن بۆ ئەوەی ئامادەبوانی کۆڕەکە چاو لە ئێوە بکەن و ئەوانیش هەمان شت بکەن. من بۆ خۆم سودێکی زۆر باشم لەم ڕێگەیە بینیوە. دوای ئەوەی کە هەندێکیان دەستیان بەرز کردەوە، پرسیارێکی تر دەکەم: ((چەند کەس لە ئێوە ئیش بۆ خۆی دەکات؟)) دواتر کەسێك لە ئامادەبوانی کۆڕەکە دەڵێت: ((ئێمە هەموومان ئیش بۆ خۆمان دەکەین!)) دواتر منیش دەڵێم: ((بەڵی وایە حەق بە ئێوەیە، ئێمە هەمووومان ئیش بۆ خۆمان دەکەین. لەو ڕۆژەوەی کە دەست بە ئیشەکەمان دەکەین تا ئەو کاتەی کە توانای ئیش کردنمان نامێنێت وخانەنشین دەبین، بۆ خۆمان ئیش دەکەین. گرنگ نییە کە چی کەسێك پارە بە ئێمە دەدات گرنگ ئەوەیە کە ئێمە ئیش دەکەین.))

کارێك بکەن کە ئامادەبوانی کۆڕەکە لەگەڵ یەکتردا قسەبکەن:

دەتوانن لە ئامادەبوانی کۆڕەکە داوا بکەن هەرکەسێك لەگەڵ ئەو کەسەی کە لە تەنیشتیدا دانیشتوە قسە بکات. بۆ نمونە دەتوانن بڵێن:((بەو کەسەی کە لە تەنیشتاندا دانیشتوە بڵێن کە دەتانەوێت لەم کۆڕەدا فێری

چی ببن.)) ئه گەر قسەکەتان زانستی بێت. ئەوان وەلامی ئەم پرسیارەی ئێوە دەدەنەوە.

وتارەکەتان بە بابەتێك دەست پێبکەن:

دەتوانن بابەتێك باس بکەن کە ئەوان تێبگەن. ئەگەر بابەتەکەی ئێوە بە شێوازێك بێت کە هەموو ئەوان لێی تێبگەن، ئەو کاتە سەرنجی ئامادەبوانی کۆڕەکە بۆ خۆتان ڕادەکێشن، بۆ نمونە دەتوانن بڵێن:

لە ٦٣٪ی ئەو کەسانەی کە لە ساڵی ١٩٤٠دا لە دایك بوون. ئێستا خانەنشین بوون و ئەمە لە کاتێکدایە کە هێشتا زۆربەی ئەوان پارەیەکی باشیان کۆ نەکردوەتەوە. دەبێت لەم بوارەدا هەنگاوی خێرا بەجێ بگەیەنن بۆ ئەوەی هەر کەسێك کە خانەنشین دەبێت بتوانێت ماوەی ئەو تەمەنەی کە ماویەتی بە خەیاڵێکی ئاسان بژیت.

دەستەواژەیەك بڵێن و پرسیارێك بکەن:

دەتوانن قسەیەکی جدی بکەن و دواتر پرسیارێکیش بکەن. دوای جوابی پرسیارەکە بدەنەوە و پرسیارێکی تر دروست بکەن. ئەم کارە دەبێتە هۆی ئەوەی کە ئامادەبوانی کۆڕەکە سەرنجی بابەتەکە بدەن و بۆ یەك بەیەکی ووشەکانی ئێوە گوێ بگرن. سەرنجی ئەم نمونەیەی خوارەوە بدەن:

لە٢٠٪ی خەڵکی لە کۆمەڵگادا لە ٨٠٪ی دەسکەوتی کۆمەڵگا بەدەست دێنن. ئایا ئێوە لە ڕیزی ئەم لە٢٠٪ەن؟ ئەگەر نین، ئایا حەز دەکەن لە ڕیزی ئەم لە ٢٠٪ە یان لە ڕیزی ١٠٪ سەروتر بن؟ زۆر باشە، لە چەند خولەکی داهاتودا ئێوە بە بابەتێك دەناسێنم کە بتوانن بە ئەم

داواکارییەی خۆتان بکەن. ئایا ئەمە دەتوانێت ئامانجێکی گونجاو بێت بۆ کۆرەکەی ئەمڕۆ؟ ئەمە ڕووداوێکی باشە کە کەسەکان لەماوەی منداڵیاندا فێری ئەوە دەبن کە کاتێك پرسیارێك لە ئەوان دەکرێت، وەلامی پرسیارەکە بدەنەوە. کاتێك پرسیارێك دەکەن ئەوان وەلامی پرسیارەکە دەدەنەوە تەنانەت ئەگەر وەلامی پرسیارەکەش لە دڵیاندا بیدەنەوە.

کاتێك دەپرسن: ((چەند کەس لە ئێوە دەیەوێت لە چەند ساڵی داهاتوودا یان لە یەك یان دوو ساڵی داهاتودا دەسکەوتەکەی بۆ دووئەوەندە زیاد بکات؟)) تەقریبەن بۆ وەلامی ئەم پرسیارە زۆربەی یان هەموو ئامادەبوان دەستیان بەرز دەکەنەوە.

هەرکاتێك پرسیار دەکەن و دواتر بۆ ماوەیەك بێدەنگ دەبن بۆ ئەوەی ئامادەبوان پرسیارەکە لێکبدەنەوە کونترۆڵی تەواوی ئامادەبوان بە دەست دێنن.

تەنانەت ئەگەر ئامادەبوانی کۆرەکە وەلامی پرسیارەکەش بەدەنگی بەرز نەدەنەوە. ئەوا ناتوانن وەلامی پرسیارەکە بە خۆیان نەدەنەوە.

بە چیرۆکێك دەست پێبکەن:

دەتوانن وتارەکانتان بە ڕووداو یان چیرۆکێك دەست پێبکەن. ((یەکێ هەبوو یەکێ نەبوو)) ئەم ڕستەیە باشترین مەبەستە بۆ ڕاکێشانی سەرنجی بیسەران بۆ خۆتان.

کەسەکان لەماوەی منداڵیەوە تا ئێستا زۆر چیرۆك و ڕووداوی جیاوازییان بیستووە و لە بیریانە. وتارەکەتان بە ((یەکێ هەبوو، یەکێ نەبوو)) دەست پێ دەکەن، بە ئامادەبوانی کۆرەکە دەڵێن چیرۆکێك هەیە. بیسەران دوای ئەوەی کە ئێوە ئەم قسە دەکەن بێدەنگ دەبن وەك

منداڵەکان سەیری پێشەوە دەکەن و چاوەڕوانی قسەی ئێوە دەکەن. وەك ئەوەی لە تەنیشت ئاگرێکدا دانیشتبن و خۆیان گەرم بکەنەوە. من لە کۆڕەکانمدا، بەتایبەتی ئەگەر بڕیار بێت ڕۆژێکی تەواو بەردەوام بم یان ڕۆژێکی تەواو ببات. لە نێو قسەکانمدا دەڵێم: ((یەکێ هەبوو، یەکێ نەبوو، پیاوێك لە شارێکدا دەژیا کە. . . . .))
لە کاتی ئەوەدا کە ئەم ووشانە دەڵێم، بیسەران بە خێرای لە سەر کورسیەکانیان دادەنیشن و جێگیر دەبن. بۆ ئەوەی گوێ بۆ ئەو بەشەی تری چیرۆکەکە بگرن کە ماویەتی.))

پردێك دروست بکەن:

یەکێك لە گرنگترین بەشەکانی دەست پێ کردنی وتاردانێك ئەوەیە کە پردێك لە نێوان خۆتان و ئامادەبوانی کۆڕەکەدا دروست بکەن. بە بابەتێك دەست پێ بکەن کە ئێوەو ئامادەبوانیش لە سەر ئەو بابەتە هاودەنگ بن. وەك ئەوەی ئەمڕۆ لە کارەکەی ئەواندا یاخود لە پیشەکەی ئەواندا کار دەکەن یان لە ڕابردوودا کارتان کردووە. یان وەك ئەوەی ئێوە لەوانەیە منداڵتان هەبێت. بە هەمان شێوەش لەوانەیە ئەوانیش منداڵیان هەبێت یان لە ڕابردوودا ببنە خاوەنی منداڵ، یان لەوانەیە ئێوە شارەکەی ئەوان بناسن یان لایەنگری تیپی وەرزشی ئەو شارە بن.
کاتێك چەند خولەکێك بەهەدەر دەدەن بۆ ئەوەی ئەم پردە لە نێوان خۆتان و ئەواندا دروست بکەن. ئەوان بخەنە سەر بیرۆکەکەی خۆتان. لەم بارودۆخەدا ئەوان بە ئاسانی چاوپۆشی هەڵەکانی ئێوە دەکەن. وا هەست دەکەن کە ئێوە زانست زانیاری زۆرتان پێیە بە ئاسانی دەتوانن لەگەڵ ئێوەدا بژین.

له بارەی خۆتانەوە لەگەڵ ئەواندا قسە بکەن:

کاتێك کە لەگەڵ کۆمەڵێ لە بەڕێوبەران، فرۆشیاران و کارمەندانـدا قسـە دەکەم، بە ئەوان دەڵێم: ((مـن بـەبێ ئـەوەی لـە ئامادەییـدا دەربچـم، دەستم بە کارەکەم کرد. ماڵـەوەمان پـارەی پێویسـتیان نـەبوو. مـن هـەر سەرکەوتنێك و هەر هەنگاوێکی باشم لە ژیانمـدا بـە دەسـت هێنابێـت، بـە چالاکی و ماندوو بونی خۆم بە دەست هێناوە.))

ژمارەیـەکی زۆری ئـەو کەسـانەی کـە قسـەکانی منیـان بیسـت لـە کۆتـای وتاردانەکەمدا بۆ لای من دێن و پێم دەڵێن کە ژیانی ئـەوانیش هاوشـێوەی ژیانی من بووە. پشتگیری قسەکانم دەکـەن. کاتێـك ئـەم قسـانە دەکـەم، ئەوان بە خۆشەویسـتی و دڵ گەرمیـەوە گـوێ بـۆ قسـەکانی مـن دەگـرن. دروستکردنی پـردێ لـەم شـێوەیە بـۆ هانـدان و ڕاکێشـانی ئـەوان بـۆ لای خۆتان کاریگەریەکی زۆر و دەورێکی سەرەکی هەیە.

پـوختـە:

توانای دەست پێ کردنێکی بەهێز بۆ ئامادەبوانی کۆڕەکە هەوڵێکی زۆری دەوێت بۆ ئەوەی فێر بن کە چۆن دەست بە وتـاردانێکی بـە هێـز بکـەن. لـەوەی بـزانن کـە چـۆن دەناسـرێن. چـۆن بێنـە سـەر شـانۆ (مەصـرەح) وتارەکە دەست پێ بکـەن یـان باسـی بکـەن. ڕۆڵـی سـەرەکی کاریگـەری دەبێت. توانای دەست پێ کردنـی وتـاردان بـە شـێوەیەکی گـەرم و گـوڕ، هاوڕێیان، بارودۆخێك دروست دەکات بۆ ئەوەی بتوانن وتارە داواکراوەکـە بە شێوەیەکی باش و کاریگەر پێشکەش بکەن.

بەشی پێنجەم

■

زاڵ بوون بەسەر کۆڕ و کۆمەڵە بچوکەکاندا

مرۆڤی کاریگەر، هەمیشە لە دەست پێ کردنی کۆڕەکەیدا بە ئامانج و ئەنجامێك کە دەیەوێت بگات ئاماژە دەکات. ئەو هەمیشە لە کۆتای کۆڕەکان بە دەستەواژەی سەرەتای خۆی لە وتاردانەکەیدا دەگەڕێتەوە ئەنجامی دەسکەوتوی لەگەڵ نیازی سەرەکی خۆیدا بەراورد دەکات.

" پیتر دروکر"

توانی ئێوە لە باش وتاردانــدا و ڕازی کردنی کەسەکان لە کۆڕە بچووکەکاندا دەتوانێت کاریگەریەکی باشی لە سەر ناوبانگ و ژیانتان دابنێت. لە ئیشی بازرگانی خەڵکانی تردا هەمیشە ئێوە هەڵدەسەنگێنن بە ئاگادار بوون لە خۆتان یان بێ ئاگایانە بیر و بۆچوونی خۆیان لە بارەی کەسایەتی، توانای لێهاتوی یەك باوەڕی و دڵنیاییان سەبارەت بە ئێوە دیاری دەکەن. لە بەر ئەم هۆکارە دەبێت لە کۆڕە بازرگانیەکاندا ڕووداوی گرنگ لە ئیش و ناوبانگی خۆتان لێکبدەنەوە. نابێت بهێڵن کۆڕەکانی ئێوە بە دوو یان چەند کەس بەبێ پلانی پێشو بە شێوەیەکی هەڵکەوتانە بەڕێوە بچێت. ئاگاداربن یان بزانن ٥٠٪ی کاتەکان یان ڕۆژەکانی بەڕێوبەران لە کۆمپانیاو کۆڕەکاندا بە سەر دەبەن وە هەروەها

ئەم رایەیش بوونی هەیە کە لە ٥٠٪ی کاتی کۆڕەکانیش بە هەدەر دەدرێت.

پیتەر دروکەر دەنوسێت: ((کۆر هۆکارێکی گرنگی بەڕێوبردنە)) بەڕێوبەر کەسێکە کە ئەرکی بەڕێوبردنی ئیشێك یان کۆمپانیایەك یان دەزگایەکی حوکمی . . . . . هتد پێ سپێردراوە هەر بەو شێوەیە کەباسمان کرد هەر کەسێك لە بەرامبەر کارەکەیدا بەڕێوبەرە. کەواتە ئێوەش لەم یاسایە بەدەر نین.

کۆڕە بچوکەکان گرنگن:

زۆربەی قسەکانی ئێوە لە زۆربەی کاتدا لەگەڵ کۆڕە بچووکەکاندایە وهەندێ کات ژمارەی ئەو کەسانە کە لەگەڵ ئێوەدا لە کۆڕەکەدا ئامادەن لە یەك یان دوو نەفەر تێ ناپەڕێت. ئەم کۆڕانەش لە رووی پلان دانانەوە هیچی جیاوازیکیان نیەو دەبێت بە شێوەیەکی ورد پلانی بۆ دابنرێت. ئەوەی کە ئێوە لەم کۆڕەدا چۆن دەردەکەون. پەیوەندی بە خۆ ئامادەکردن و راهێنانی ئێوە وە هەیە بۆیە ئەگەر بتانەوێت بەو شێوەیەی کە خۆتان دەتانەوێت دەربکەون. دەبێت هەوڵێکی زۆر بدەن.

چەند ساڵ لەمەوپێش بۆ کۆمپانیایەکی گەورە لە بواری پلاندانانی ستراتیژی ئیشم دەکرد. بەڕێوبەران و کەسە پلە بەرزەکانی کۆمپانیا لە شوێنە دوورەکانی ولآتەوە بۆ ئەم کۆمپانیایە هاتبون. زۆربەی بەڕێوبەران و کەسە پلەوپایە بەرزەکانی کۆمپانیا کە لەوێدا کاریان دەکرد، گرنگیان بەوە نەدەدا کە کۆڕەکە بە چی رێگەیەکدا دەڕوات و بە کوێ دەگات. بەلآم دوو کەس لە بەڕێوبەرە پلەوپایە بەرزەکان کە لە بەشە دوورەکانی

کۆمپانیا ئیشیان دەکرد. هەوڵێکی زۆریان دابوو خۆیان ئامادە کردبوو وە ڕۆڵێکی سەرەکیان لە کۆڕەکەدا بینی.

لە یەکێك لە ڕێستەکاندا لەگەڵ سەرۆکی کۆڕەکەدا لە بارەی پێشکەوتنی کۆڕەکە قسەم کرد. ئەو لە درێژەی قسەکانماندا بە منی گوت: ((ئایا تۆ ئاگادار بووی ئەو دوو بەڕێوبەرە چالاکە چەند ئامادەیەکی باشیان هەبوو؟)) بۆ هەمووان ئاشکرا بوو کە ئەو دووبەڕێوبەر ئامادەیەکی زۆر باشیان هەبوو. من لێرەدا لە قسەی سەرۆکی کۆمپانیاکە تێگەشتم. کە ئەویش کەوتوەتە ژێر کاریگەری ئەوانەوە. بۆ ماوە یەك مانگ دواتر، لە ڕۆژنامەیەکدا لە بەشی بازرگانی ناوخۆیدا ئاگادارییەك چاپکرابوو کە ئەمەی ئاشکرا دەکرد ئەم دوو بەڕێوبەرە بەرەو پێش چووبوون پلەو پایەیان پەیا کردبوو تا ئەو ڕادەیەی کە گەشتبونە جێگری سەرۆکی کۆمپانیا، چەند ساڵ دواتر یەکێك لەو دوو بەڕێوبەرە چالاکە لە لایەن کۆمپانیایەکی یەك ملیارد دۆلاری هەڵبژێردرا. چەند مانگێك دواتر لە هەمان کۆمپانیادا چەند بەڕێوبەرێکی خانەنشین کرد کە لەو کۆڕەدا گوێیان بە وتاردان نەدا.

خۆتان بە باشی ئامادە بکەن:

خاڵی دەست پێ کردنی سەرکەوتن لە کۆڕەکاندا بە پێکهێنان و ئامادە کردنی خۆتان دەست پێ دەکات. هەموو ئەو کەسانەی کە لە کۆڕەکاندا بەشدار دەبن لە ئامادەبون یان ئامادە نەبونی کەسانی تر ئاگادار دەبن. ئەگەر بڕیار بێت کۆڕەکە بەڕێوەبەرن، خۆتان بۆ بەڕێوە بردنی کۆڕەکە ئامادە بکەن.

یاسای کۆڕەکە پێکبهێنن. ئەو کەسانە کە دەتانەوێت میوانداریان بکەن هەڵیان بژێرن. زانیاری بە ئەوان بدەن کە چی چاوەڕوانییەکتان لەوان هەیە.

ئەگەر بڕیار بێت یەکێك بن لە بەشداربوانی کۆڕەکە، پلان بۆ بەشداربوونتان دابنێن. زانیاریتان لە بارەی کۆڕەکەوە هەبێت، ئەو بزانن کە بڕیارە لە بارەی چی بابەتێکەوە قسە بکرێت. سەرنجی ئەم خاڵە بدەن کەسانێك کە لە کۆڕەکەدا قسە ناکەن. بە بۆچوونی خەڵکانی تر هیچی قسەیەکیان بۆ وتن پێ نییە.

گرنگی بەوە بدەن کە لە کوێدا دادەنیشن:

چەند خولەکێك پێش ئەوەی کۆڕەکە دەست پێ بکات بۆ هۆڵ یان شوێنی کۆڕەکە بڕۆن بۆ ئەوەی جێی دانیشتنی خۆتان بە وردی دیاری بکەن. ئەگەر ئێوە بەڕێوبەری کۆڕەکەن، بە شێوازێك بوەستن یان دابنیشن کە پشتتان لە دیوارەوە بێت. لە بەرامبەر دەرگای هاتنە ژوورەوەدا بن بۆ ئەوەی بتوانن شوێنەکە بەباشی بەڕێوەبەرن. دەبێت لە شوێنێکدا بن کە بە ڕوونی بتوانن هاتووچۆی هەموو بەشداربوان ببینن.

ئەگەر بڕیار بێت بەرپرسی بەڕێوبردنی کۆڕەکە بم، شوێنی هەموو بەشداربوان دیاری دەکەم. بەم شێوەیە دەتوانم کەسایەتیە گەورەکان و ناودارەکان لە باشترین شوینی هۆڵەکەدا دابنیشێنم.

ئەگەر ئێوە بەڕێوبەری کۆڕەکە نین بەڵکو بەشداربویەکی کۆڕەکەن، یا بەرانبەر دەرگاکە دابنیشن یا لە سوچی‌ەکانی کۆڕەکەدا یا لە بەرامبەر کەسە بەڕێوبەرەکەدا دابنیشن. کەواتە هەوڵبدەن لە شوێنێکدا دابنیشن

كه به سەر كۆڕەكەدا زاڵ بن و به جوانی بتوانن ببینن و به ڕوونی بتوانن ببیستن.

ئاگاداری كات بن:

له كاتی خۆیدا دەست پێ بكەن، ئەگەر كەسێك هێشتا نەهاتووه، چاوەڕێی ئەو مەكەن چونكه له كاته دیاری كراوەكەی ئێوه كەم دەبێتەوه. گریمان بۆ نەهاتنی ئەو دابنێن و وتارەكەتان دەست پێ بكەن. سوپاسگوزاری ئامادەبوانی كۆڕەكه بن به هۆی بەشداری كردن و هاتنیانەوه، هۆكاری ڕێكخستنی كۆڕەكه بڵێن. له بارەی پێكهێنانی كۆڕەكەوه قسه بكەن. كاتژمێرو تەنانەت خولەكی كۆتای هێنان به كۆڕەكه ئاشكرا بكەن و به ئامادەبوانی كۆڕەكه بڵێن. بۆ ئەوەی بەشداربوانی كۆڕەكه بزانن كه له چی كاتێكدا كۆڕەكه تەواو دەبێت.

جۆری كۆڕەكان:

دەتوانین كۆڕه بازرگانیەگان بۆ چوار بەش دابەش بكەین:

چارەسەری بابەت. ئامانجی كۆڕەكه باس كردنه له بارەی بابەتێك و پەیدا كردنی ڕێگه چیارەی.

زانیاری پێدان. ئامانجی كۆڕەكه ئەوەیه كه زانیارییەكان بۆ بەشداربوانی كۆڕەكه باس بكەن.

ئاشكرا كردنی بەرهەمی نوێ. ئامانجی پێكهێنانی كۆڕەكه ئەوەیه كه كالای بەرهەمهێنراوی نوێی خۆتان به ئامادەبوانی خۆتان بناسێنن. سەرنج بدەن بزانن كه هەموو بەشداربوانی كۆڕەكه به باشی لەگەڵ ئەم بەرهەمه نوێیەدا ناسێنراون.

*کۆمەڵە دروست کردن. ئامانجی پێکهێنانی کۆڕەکە ئەوەیە کە بەشداربوان لە کارەکانیان پێشکەوتنەکانیان ئاگاداربن.

سەرۆکی کۆڕەکە:

ئەگەر ئێوە کۆڕەکە بەڕێوە دەبەن، دەبێت وەرەقەو کورتە باس لە بارەی وتارەکەوە لە نێو بەشداربواندا دابەش بکەن. ئەگەر لە پاورەپۆینت بۆ نیشاندان سود وەردەگرن، دەبێت لە پێش کۆڕەکەدا لە خراپ نەبونی دڵنیا بن و بەباشی ئامادەی بکەن. لەبارەی کارو پێ کردنیەوە زانیاری تەواوتان هەبێت.

کۆڕەکەتان بە گرنگترین زانیاری دەست پێ بکەن. ئامانج ئەوەیە کە ئەگەر لە ژێر کاریگەری پرسیارانێکی زۆری ئامادەبوانی کۆڕەکە نەتوانن هەموو بابەتەکە باس بکەن. بە لایەنی کەمەوە ٢٠٪ی بابەتەکە لە خۆ دەگرێت. دەبێت یان مەرجە کە لە ٨٠٪ی بابەتەکەتان باس کردبێت.

بەشداربووانی چالاک:

ئەگەر یەکێك لە بەشداربوانی کۆڕەکەن، پرسیار بکەن، قسەیەك بکەن و یالە ٥ خولەکی سەرەتای کۆڕەکە بابەتەکەی خۆتان ڕوون بکەنەوە. کەسانێك کە لە ٥ خولەکی سەرەتای کۆڕەکە قسە دەکەن، کاتی گونجاوی بۆ دەمێنێتەوە لەو کاتەی کە لە کۆڕەکەدا ماویەتیەوە.

بۆ قەبولکردنی بەر پرسیارەتی خۆتان هەڵبژێرن:

ڕێگەیەك بۆ گۆڕان بە بەشداربویەکی چالاك و زیرەك ئەوەیە کە پێشنیار بکەن ئیشێك کە بونی هەیە جێ بەجێی بکەن. لە هەر ڕێکخراو گروپێکدا

لـه۲۰٪ی كرێكـاران لـه ۸۰٪ی كارەكـەیان ئـەنجام دەدەن. ئـەو بەشداربوانەی كە بە شوێن كاردان. لەلای هەموو كەسێك داوا دەكەن.
كاتێك لە بارەی بابەتێكەوە قسە دەكرێت، لەخۆتان بپرسن كە چی كارێك پەیوەندی بەوەوە هەیە كە دەتوانن ئەنجامی بدەن. لە بەڕێوبەرانی كۆڕەكە بپرسن: ((چی پلانێك بۆ جێ بەجێ كردنی ئەم پلانە هەیە؟ دوای ئەمە دەبێت چی بكەین؟)) دەستتان بەرز بكەنەوە بۆ ئەم بەرپرسیاریەتیە خۆتان هەڵبژێرن.

لە پێشدا ئامادەبن:

كاتێك چاوەڕوانی ئێوە دەكرێت كە زانیارییەكان لە كۆڕەكەدا باس بكەن، لە پێشدا ئامادەكاری یان پێكهێنانێكی باش بكەن. سەرەتا بیروبۆچیونەكانی خۆتان باس بكەن، هۆكاری ئەم بۆچیونانەتان ڕوون بكەنەوە. ڕوونی بكەنەوە كە بۆچی هۆكارەكانی ئێوە ڕاستن ودواتر بۆچیونەكانی خۆتان كۆ بكەنەوە.
ئەمە ڕێگەیەكی گونجاوە بۆ كاركردنە سەر كەسان بەم ڕێگەیە دەتوانن بەشداربوانی كۆڕەكە بخەنە ژێر كاریگەری خۆتانەوە.

ڕازی كردنی خەڵكانی تر:

كلیلی سەركەوتن لە كۆڕێكدا ئەوەیە كە بتوانن خەڵكی ڕازی بكەن لە وتارەكەتان. بەم شێوەیە دەتوانن قسەكانتان بكەن ولەسەر بڕیاردانی كۆتای كاریگەریتان هەبێت.
بۆ ئەوەی لە كۆڕێكدا تایبەت دەركەون، دەبێت بەشداربوانی كۆڕەكە ئێوەیان خۆش بوێت. بۆ ئەوەی ئێوەیان خۆشبوێت. دەبێت خۆشەویست

بن. دەبێت بیانەوێت و حەز بکەن کە پشتیوانی ئێوە بکەن باوڕو بیروبۆچوونەکانی ئێوە قەبوڵ بکەن. ڕێگەی زۆر کردنی دەسەڵاتی خۆتان و ڕازی کردنی خەڵکی زۆر سادەیە: وا لە خەڵکی بکەن کە هەست بە گرنگی خۆیان بکەن.

بۆ ئەوەی هەستی گرنگ بوون بە خەڵکی بدەن، دەبێت سەرنجی شەش بابەت بدەن. بۆ بردنەوە لەوتارداندا دەبێت سەرنجی ئەم شەش بابەتە گرنگە بدەن.

١) قەبوڵ کردن: یەکێك لە گەورەترین ئاواتەکانی مرۆڤ ئەوەیە کە دەیەوێت خەڵکی بەبێ بەند و مەرج و بەبێ چۆن و بۆچی ئەو قەبوڵ بکەن. بۆ ئەوەی نیشان بدەن کە کەسێك قەبوڵ دەکەن، لە کاتی هاتنە ژوورەوەدا ولە کاتی قسەکردنیدا، سەیرێکی ئەو بکەن وپێکەنینێکی پێشکەش بکەن. ئەم هەنگاوەی ئێوە باوڕبەخۆبونی ئەو زیاد دەکات ئەو دەیەوێت بە هەرشێوەیەك بێت پشتگیری قسەکانی ئێوە بکات.

٢) سوپاس و ڕێز لێنان: هەرکاتێك سوپاسی کەسێك دەکەن و ڕێزی لێ دەگرن، باوڕبوونی ئەو زیاد دەکات وبە هۆی ئەو ڕێزەوە کە ئێوە لێی دەگرن خۆش ویستنی خۆی زیاد دەکات. ئاسانترین کار بۆ گەشتن بە ئاوا سوپاس کردنێکی گرنگ ئاسای ترە لەوکارە کە لایەنی بەرامبەر ئەنجامی داوە. هەرکاتێك سوپاسی کەسێك دەکەن بەهۆی ئەو کارەی کە کردوویەتی، هانی ئەو دەدەن کە ڕەفتار پێشوی دووبارە بکاتەوە.

٣) پەسەندکردن: هەموان حەز دەکەن لەلایەن بەرامبەریانەوە پەسەند بکرێن و باس بکرێن. کاتێك سوپاسی کەسێك دەکەن بە هۆی ئەو قسەی کە کردوویانە یان ئەو ئیشەی جێ بەجێیان کردووە. هەست بە ڕێزبان

بەهایەکی زیاتری خۆیان دەکەن. هەست دەکەن کە مرۆڤێکی بە نرخن لە ئەنجامیشدا خۆشەویستیان بۆ ئێوە زیاتر و زیاتر دەبێت.

٤) پشتگیری: بە دڵنیایەوە ئێوەش ئەم ڕستەتان بیستوە:((بچووکەکان بۆی دەگرین، گەورەکانیش بۆی دەمرن.)) هەموان پێویستمان بە پشتگیری یەکترییە، بە تایبەتی کەسانێک کەڕێزیان لێ دەگرین. هەرکاتێك باسی کەسێك دەکەن و پشتگیری پیشەکەی دەکەن وکارەکەی پەسەند دەکەن، باوڕبەخۆبوون و بیرکردنەوەی ئەو باشتر دەکەن. هۆکار دەبن بۆ ئەوەی لەبارەی خۆی ولەبارەی ئێوەش هەستی باشتر پەیدا بکات. باشترە لە کاتی پشتگیری هەر کەسێك زۆر بڵێی نەکەن. لەبری ئەو بڵێن: ((کارەکەت زۆر باش بوو.)) بڵێن: ((ئەو بابەتەی کە هەڵتان بژاردبو و باستان کرد زۆر کاریگەر وسەرنج ڕاکێش بوو.))

٥) سەرنج: کەسەکان هەمیشە سەرنجی کەسانێك و شتانێك دەدەن کە لەلای ئەوان گرنگن یان بە نرخن. هەرکاتێك سەرنجی هەر کارێکی تایبەتی بدەن، ئەو هەست بەنرخ بوون و گرنگ بوونی خۆی دەکات. ڕێگەی سەرنج دان، گوێ گرتنێکی وردە بۆ کەسێك کە قسە دەکات. کەسێك کەسەرنجی کەسێك دەدات، هەرگیز قسەکانی ئەو نابڕێت. لە کاتێکدا کەکەسێك قسە دەکات پێویستە ئێوە سەیری ئەوان بکەن و لە ووشەکانیان ورد بنەوە و بەباشی گوێ بۆ قسەکانیان بگرن، سەرتان بۆ پشتگیری کردنی قسەکانی بجولێنن، زەردەخەنەیەك بکەن و وادای بنێن ئەو قسەیەی کە دەیکات زۆر گرنگە.

٦) هاودەنگی: کارێکی تر کە دەبێت لە کۆڕەکاندا بیکەن ئەوەیە کە لەگەڵ بەشداربواندا دەبێت هاودەنگ بن و بۆچوونی سەرکەوتوتان

هـەبێت، بـەبێ هـۆ و لـەخۆوە لـە ئـەوان نـاڕازی مـەبن یـان بەرهەڵستیان مەکەن. بڵێن: ((خاڵکی گرنگم بەبیردا دێت، کە پێشتر بیرم لـەم بابەتـە نەکردبویەوە.))

لـە بـری ئـەوەی بڵـێن:((مـن بەرهەڵسـتی قسـەکەی تـۆ دەکـەم یـان مـن هاودەنگ نیم لەگەڵ قسەکەی تۆدا و مخالفی قسەکەی تۆم.))

دەتـوانن بڵـێن: ((خـاڵێکی سـەرنج ڕاکێشـە، بـەڵام ئەگـەر کەسێ لـەم پەیوەندیەدا بەرهەڵستیت بکات چی وەڵامێکی ئەو کەسە دەدەیتەوە؟))

ڕەخنە مەگرن و بە نهێنی قسە مەکەن:

ئەگەر کۆڕێك بەڕێوە دەبەن، هێزێکـی زۆرتـان هەیـە. هـەموان دەیانـەوێت بـە شـێوەیەك پەیوەنـدییان لەگـەڵ ئێـوەدا هـەبێت کەلـە پشـتیوانی و بەرهەڵستی ئێوەدا قسە بکەن. کاتێـك خـەڵکی بـۆ پشـتیوانی ئێوە قسـە دەکەن، دەبێت زەردەخەنەیـەك بکـەن وسـەرتان بـە شـێوەی ڕەزامەنـدی بجوڵێنن و لە پلەوپایەی ئەوان پارێزگاری بکەن و قسە بکەن.

تەنانـەت بـرۆ بـەرز کردنـەوەش، سـەیرکردنێکی تونـد یـان تـوڕە لەلایـەن وتاردەر بۆ ئەو کەسـەی کـە ڕەخنەکـەی گرتـوە، دەبیتـە جێـی سـەرنجی هەموان. ئەم کردارەی وتاردەر دەبێتە هۆی ئـەوەی کـە لایـەنی بەرامبـەر هەست بە نا ئارامی بکات. ئێوە دەبێ ئـەو کاتـە دیاریکراوەی کە پێتان دراوە سودی لێ وەرگرن بەوەی کە ئارامی ئامادەبوانی کۆڕەکە بپارێزن.

ئەگەر حەزتان لە قسە یان بۆچوونی یەکێك لـە ئامـادەبوان نـەبوو، هێمن بن ئارامی خۆتان تێك مەدەن و لە بەرامبەر بەشداربواندا نـاڕەزای پیشان مەدەن.

لە کۆسپەکانی سەر ڕێگاتان پەیوەندی خۆتان بپارێزن:

کاتێك لـە بەرامبـەر کەسێکدا دادەنیشن، کـەل وپەلـەکان لـە سـەر مێـزو جێگاکانی تردا دەبێتـە هـۆی کۆسپێك لەسـەر ڕێگـەی ئێـوەو ئـەوان یـان کۆسپێك دروست دەکات لەسەر ڕێگەی هەردووکتان بەم شێوەیە هـەردوو کتان هەست بە جیاوازی دەکەن. بۆ ڕزگار بوون لـەم بارودۆخـە، دەتـوانن لە تەنیشـت ئـەودا دابنیشـن. بـەم جـۆرە پـەیوەنـدی دروسـتکردن لەگـەڵ ئەودا زۆر ئاسان دەبێت.

پـوختـە:

نیشانەی ناودار بـون لـە هـەر کارێکـدا پێکهێنـان و ئامـادەبونی پێشـترە. هەرچی زیاتر خۆتان بۆ کۆڕەکە ئامادە بکەن، تەنانەت ئەگەر لەم کۆڕەدا تەنانەت یەك نەفەر سەر بە ئێوە ئامادە بێت بە سودتر وکاریگـەرتر دێنـە پێش چاو وئەنجامی باشتر بە دەست دێنن.

هێز هەمیشە لەگەڵ کەسێکدایە کە پێکهێنانی زیاتری بینیـوەو بـە ئاسـتی ئامادەییەکی باش گەشـتوە. کـاری ئێـوە دەبێـت ئـەوە بێـت کـە لـە هـەر چاوپێکەوتن و گفتوگۆیەکدا سـەرکەوتوو بـن. دەبێـت لـە هـەر گفتوگـۆ و چاوپێکەوتنێکدا ڕۆڵی ئەکتەرێکی سەرەکی ببینن. ئامـانجی ئێـوە دەبێـت ئەوە بێت کە خەڵکی ڕازی بکـەن و کاریگـەریتان لـە سـەریان هـەبێت. بـۆ گەشتن بەم ئامانجە. دەبێت لەو ڕێگایانـە سـود وەربگـرن کـە بـە خـەڵکی هەستی بە نرخ بوون وگرنگ بوون دەدات.

بەشی شەشەم

لێهاتوی لە وتاردانداو گفتوگۆ لەگەڵ کۆمەڵە بچوکەکاندا

دابەشکردنی دەرامەتەکەتان لەگەڵ خەڵکیدا، گەورەترین چیاکە نیە کە دەتوانن لە بەرامبەر ئەواندا ئەنجامی بدەن. بەڵکو دەبێت دارایەکەی خۆی پێ نیشان بدەن.

" بنجامین دیزرائیلی"

ناوبانگ ودەرەجە لە کاتێکدا بە دەست دێت کە قسە بۆ کۆڕە بچووکە بازرگانیەکان دەکەن. بە هەمان شێوەی کە لە بەشی پێنجەم دا گوتم، زانینی چۆنیەتی سەرۆکی و بەشداریەکی کاریگەر لەکۆڕەکاندا گرنگ دەبێت. زۆربەیان لەم کۆڕانەدا لە ئێوەیان دەوێت بۆ ئەوەی ڕوانگەو بەرهەم، یان ڕێبازی خۆتان بەشێوەیەك باس بکەن کە خەڵکی ڕازی بکەن لەگەڵ ئێوەدا بن و پشتیوانی ئێوە بکەن.

کەواتە ئەگەر کۆڕە بازرگانیەکان دەرکەوتنی گرنگی بۆ بەڕێوبەرەکان هەبێت چۆنیەتی باس چۆنیەتی باس کردن لە کۆڕەکاندا گرنگ دەبێت.

چۆنیەتی باس کردن لە کۆمەڵە بچووکەکاندا دەتوانێت ببێتە هۆی سەرکەوتن یان سەرنەکەوتن لە پیشەکەتاندا:

هەر کاتێك کە بڕیارە بۆ کۆمەڵەیەکی بچووك وتار بدەن، وا دابنێن کە داهاتوی پیشەکەی ئێوە نادیارە و نەزانراوە. وا دابنێن کە بڕیارە ئەم کۆڕە لە سەر شریت تۆمار بکرێت و نیشانی هەزاران کەس بدرێت. وا هەست بکەن کە کامێرە شاراوەکانی کۆڕەکەیان خستوەتە کاروو وتارەکەی ئێوە تۆمار دەکات و لە کاتی گواستنەوەی وتارەکەی ئێوەیە بۆ تەواوی خەڵکی وڵات.

بە واتایەکی تر وتارەکەتان بەرەسمی وەربگرن. هەرچی وتاردانەکەتان جدی وجدی تر بگرن. ئامادەبوانی کۆڕەکە بەجدی ترەوە وەڵامە ئێوە دەدەنەوە. ئامادەبوان لە هەر کۆڕێکدا بەهەر ڕادەیەك، کلیلی سەرکەوتن بە دەست دێنن. دامەزرێنەر لە ٩٠٪ لە ئەنجامی سەرکەوتن یان سەرنەکەوتنی ئێوە تێ دەگات. بە وتەی یەکێ لە بریکارە بە ئەزمونەکان:((بە بۆچوونی من هیچی ووشەیەك یان ڕستەیەك هێندەی ئامادەیەکی زۆر باشی پێش وەخت گرنگ نییە.))

بەوێنەگرتنی کۆتای کارەکە لە مێشکی خۆتاندا دەست پێ بکەن:

ئامانجی وتاردانی خۆتان دیاری بکەن. ئامانج گیرانە بیربکەنەوە و لە خۆتان بپرسن: ((ئەگەر ئەم کۆڕە بە باشی پێشکەش بکریت چی ئەنجامێکی دەبێت؟))

بیروبۆچونەکانی خۆتان لە سەر وەرەقەیەك بنوسن، بنوسن ئەگەر وتاردانێکی زۆر باش پێشکەش بکەن هەموو ئەو ئەنجامانەی کە لە مێشکتاندایە بەدەستی دێنن. باشترین ئەنجامێك کە بە دەستان دەهێنا چی ئەنجامێك دەبێت. هەرچی باشتر هەوڵ بدەن و خۆتان ئامادە بکەن. ئەگەری بەدەست هێنانی ئامانجەکانتان زیاتر دەبێت.

لە بیرتان بێت کە هەر کارێك جۆرێکە لە گفتوگۆ:

کاتێك بۆ کۆمەڵەیەکی بچووك وتاردەدەن و بۆ ئەوەی ئەوان ڕازی بکەن، لە ڕاستیدا لە کاتی ئەنجامدانی جۆرێك لە وتو وێژن. هەر تاکێك ی سەلیقەو بیروبۆچوونی تایبەتی خۆیەوە دێتە ناو هۆڵی وتاردانەکە. ئامانجی ئێوە نزێك کردنەوەی بۆچیونەکانی ئەوانە بە بۆچیونەکانی خۆتان و بەدەست هێنانی پشتگیری ئەوانە. بەم شێوەیە دەبێت بۆچوونی ئەوان لە هەندێك بواردا بە تەواوی بگۆڕن.

وەك وەکیلێك بیر بکەنەوە:

بە مەبەستی ئامادەبون بۆ وتاردانێك، لە ((ڕێگەی بریکار))سود وەربگرن. بریکارەکان فێر بوون کە بابەتی پەیوەندیدار بە لایەنی بەرامبەر زیاتر لە بابەتی پەیوەندیداری پەیوەست بە خۆیانەوە ئامادە بکەن. بۆ جێ بەجێ کردنی ئەم کارە دەبێت تەواوی داواکاریەکان و بیرۆکەکانی لایەنی بەرامبەر لەگەڵ ئەوەی کە لەمێشکی ئێوەدا جیاوازییان هەیە لە سەر وەرەقەیەك بیان نوسن. ئەگەر دەتوانن وردترین جیاوازیەکان و ناڕەزایەکانی خۆتان کە پەیوەندی بەو کۆمەڵەوە هەیە کە لەگەڵیاندا قسە دەکەن پەیوەست بکەن.

جیاوازی لە نێوان ترس و ویستندا بکەن:

من ساڵی یەك دوو جار لەگەڵ یەکێك لە بەڕێوبەرانی کۆمپانیا گەورەکان وتوویژ دەکەم. پێش دەست پێ کردنی کۆڕەکە لەگەڵ ئەواندا، تەواوی ئەو بابەت و هۆکارانەی کە بووەتە دوودڵی بۆ ئەوان و جێی گرنگی پێدانە دەینوسم. زۆربەی کات دەزانم کە ئەوان بەرگەی گۆڕان دەگرن. ئەم

بابەتە لە کاتی باس کردنیدا جێگەی گرنگی پێدانە. زۆربەی کات ئەم کۆمەڵە بە دوای شوێنێکی ئاسایش یان ئارامدا دەگەڕێن و لە بەرامبەر هەر بۆچوون و پێشنیارێکدا کە ئەوان لەم جێگەیە دوور بکاتەوە بەرهەڵستی دەکەن یان دژی دەوەستنەوە.

دووهۆکاری سەرەتای بۆ کڕین ـ یا تەقریبەن تەواوی بڕیارەکان کە پەیوەندییان بە گۆڕانکاری ـ ترس و ویستن دەبێت. لە دەستدانی کات، پارە، بایەخ، کەڵك یان هەرشتێکی تر کە خەڵکی دەخاتە ترسەوە. خەڵکی خەڵکی داواکاری کات و پارەو هەل و هیترن.

لە قسەکەر تێ بگەن:

لە کاتی قسەکردن بۆ کۆمەڵێك لە خەڵکی. زۆربەی کات بە تەواوەتی لەگەڵ کەسانێکی جیاوازدا ڕووبەڕوو دەبنەوە. بەم واتایە کە هەر تاکێك ترسی جیاوازی هەیە. هەرچی زانیاریەکانی ئێوە لە بارەی ئەزموونەکان و ترسەکانی ئەوانەوە زۆرتر بێت، ئاسانتر دەتوانن توانا ئاشکراکانی خۆتان بە گونجاوی لەگەڵ ئەواندا باس بکەن و سەرنجیان ڕابکێشن.

من دەزانم بەڕێوبەرانی هەمان کۆمپانیا کە پێشتر لە بارەیانەوە قسەم کرد، لە بەرامبەر گۆڕانکارییەکاندا خۆڕاگر دەبن. لە کاتێکدا حەزێکی زۆریان لە فرۆشتن و قازانجی خۆیان هەیە، من هەمیشە بۆ زۆرتر فرۆشتن وقازانجی زۆر هەوڵ دەدەم، دوای ئەوە بۆ کەم بونەوەی ترس لە زیان، پێشنیار دەکەم بە کەمترین تێ چوون و یان بەبێ تێ چوون تاقی بکرێتەوە بۆ ئەوەی بزانم ئێمە بە قازانجی زۆر دەبات یان نا.

تێ گەشتن لە ترسە ئاساییەکان:

زۆربەی خەڵکی لەوە دەترسن کە خەڵك بە خراپی کەڵکیان لێ وەربگرێت یان ببنە ئامرازێکی دەستی بۆ خراپ بەکارهێنانیان. ئەوان لەوە دەترسن کە مەجبور بە کارێك بکرێن لەگەڵ حەزی ئەواندا جیاواز بێت دەترسن لەوەی کەل و پەلێك بکڕن یان بیرۆکەیەك قەبوڵ بکەن کە پێویستیان بەو نەبێت، ناتوانن بە کاری بهێنن، یان توانای داراییان نییە بۆ ئەوەی ئەو شتە بکڕن: یان دوای قەبوڵ کردنی ئەو تێ بگەن کە هێندەی پێشتر بەهای نییە.

ترسی خەڵکی لە بەر ئەوەیە کە لە سەردەمی منداڵیدا، ئەوانیان بە زۆر مەجبوری کردنی کارێك یان نەکردنی کردووە. کە سودی بۆ خۆیان نەبوە یا بون بە یاری دەستی کۆمەڵگا. لە ئەنجامدا لە بەرامبەر هەر تاکێکدا کە هەوڵ بۆ رازی کردنی ئەوان دەدات، بە شێوەیەك وەڵام دەداتەوە. خەڵکی لە خۆیاندا گومانی خراپ دەکەن. بە نەویستن یان بە ویستن بە خۆیان دەڵێن: ((ئەم رووداوە ئیتر بۆ من روونادات.)) ئێوە لە کاتی باس کردنی بابەتەکانتان لە کۆمەڵە بچووکەکاندا دەبێت ئەم خاڵەتان لە بیر بێت.

کەمکردنەوەی ترسەکانی خەڵکی:

هەرکاتێك لەکاتی ناساندنی بەرهەمێك یان کەلوپەلێکن، ئەم ترسانە لە مێشکی و دڵی بیسەرانی ئێوەدا دروست دەبێت و بە ویستراوانە یان بە نەویستراوانە ئەم ترسەیان بۆ دروست دەبێت. ئەرکی ئێوە ئەوەیە کە لە کاتی قسە کردندا ئەم ترسەیان کەم بکەنەوە ولە ناوی بەرن.

لە باسکردنی خۆتاندا ڕێگەی سوقرات بەکاربهێنن: هەمیشە کە دەتانەوێت بابەتێکی گرنگ بە تاکێك یان کۆمەڵێك بناسێنن. قسەکانی خۆتان بە ڕاستیەك دەست پێ بکەن کە هەموان لەسەر ئەم دەستپێکردنە ڕازین و قسەیەکیان نیە.

وتووێژ لەسەر مامەڵە گەورەکان بکەن:

کاتێك لەسەر گرێبەستە گەورەکان لەگەڵ کۆمەڵێکدا گفتوگۆدەکەم، عادەتەن من بەتەنها لەلایەکی مێزی وتووێژەکە دەبم و ٦ تا ١٠ کەس لە بەڕێوبەران یان پلەو پایە بەرزەکانی کۆمپانیایەك لە لاکەی تری مێزەکە دەبن، هەمیشە بەدوای ئەو زانیاریانەدا دەگەڕێم سەرکەوتنی کە چەندین جار چێبەسپاندووە.

ئێمە عادەتەن لە سەر گرێبەست یان پێکهاتەیەك ٣٠ تا ٤٠ یان هەتا ٥٠ وەرەقەی ئیشەکەمان دەست پێ دەکەین. پێشتر لێکۆڵینەوەیەکی ورد لە سەر یەك بە یەکی بابەتەکانی گرێبەستەکە دەکەم و بەم شێوەیە باش دەزانم کە کام بابەتە بۆ من گرنگە و کام بابەتیش بۆ لایەنی بەرامبەر گرنگە. پاشان ئێمە یەك بە یەکی بابەتەکان و دێڕ بەدێڕی گرێبەستەکە لەگەڵ یەکدا دەخوێنینەوەو تاوتوێیان دەکەین لە ئەنجامدا دەردەکەوێت لەسەر هەندێ لە بابەتەکان هاودەنگ و هاوبیرین، لەسەر هەندێ لە بابەتەکانی تریش بۆچوونی جیاوازمان هەیە و هاودەنگ نیین.

لە ٨٠٪ بابەتەکانی نێو گرێبەستەکە شایەنی باس کردن نین. بەم شێوەیە لەلاپەڕەی یەکەمەوە تاکۆتا لاپەڕە لەسەر ئەم شێوە بابەتانە هاودەنگین و پێیان ڕازین. کاتێك بە بەشێك دەگەین کە هاوڕا نین لەسەری، گفتوگۆیەکی کورت لەگەڵ لایەنی بەرامبەردا دەکەم بۆ ئەوەی

لە سەرنج وتێبینیەکانی بەرامبەرم تێ بگەم. دواتر بە ئەو یان ئەوان دەڵێم: ((باشتر نیە ئەم بابەتە وەلا بنێین و وازی لێبێنین ولە کۆتایدا لە سەری ڕێك دەکەوین؟)) بەو شێوەیە واز لەم بابەتەدێنین و دەچینە سەر بابەتێکی تر تەواوی بابەتەکان بۆ ئەوانەی دواتر دەگۆڕین. بەم شێوە پلانە لەسەر خاڵە هاودەنگەکان لە تەواوی گرێبەستەکەدا هیچی وەستانێك دروست نابێت.

دوای ئەوەی چاومان خشاندەوە بە تەواوی گرێبەستەکەدا لەسەر زۆربەی بابەتەکان هاودەنگ یان ڕازی بووین، ئەو بابەتەی لە کاتی باس کردنیدا ین. ئەگەر یەکێك لەئێمە قسەی لەسەر هەمان بابەت هەبوو. باش گفتوگۆیەکی کورتی تر وگوێ گرتن بۆی دووبارە پێشنیار دەکەم کە واز لەم بابەتە بهێنرێت و بۆ بابەتی دواتر بڕۆین و قسەی لەسەر بکەین.

لە خولی دووەم لێکۆڵینەوەی بەڵگەنامەکەدا لە ٢٠٪ی ئەوەی کە ماوەتەوە چارەسەر دەکرێت. لێرەدا ئێمە لەسەر ٩٦٪ ئەو بابەتانەی کە لە بەڵگەنامەکەدا هەیە کە پێکەوە لەسەری ڕێك کەوتوین هەموان هەستێکی باشیان هەیە. هەست دەکەن کەکارەکەیان بەرەو پێش دەڕوات. ئێستە دەتوانین بۆ دواوە بگەڕێینەوە بەبێ بەکارهێنانی هەستەکان و بە چاوێکی کراوەتر لە بارەی ئەو بابەتەی کە ماوەتەوە گفتوگۆ بکەین وە ئەو ٤٪ی کە ماوەتەوە دەبێت بە شێوەیەکی ڕێك وپێك بکەوێتە ژێر قسەکردن و ڕێککەوتنەوە.

یاسای چوار:

لە گفتوگۆی یاسایدا هەیە بە ناوی ((یاسای چوار)) لەبەر ئەمە لە گفتوگۆدا تەنها چوار بابەتی سەرەکی هەیە کە دەبێت لە بابەتی

باسکراودا هەبێت. لە هەمان کاتدا بۆ ئەوەی هەر دوو لای قسەکەر یان گفتوگۆکەر بە هاودەنگی و ڕازی بوون بگەن، دەبێت ڕیز بەندی ئەم چوار بابەتە لەلای ئەوان جیاواز بێت.

بۆ نمونە، ئەگەر بۆ یەکێك لە ئەوان نرخ و بۆ لایەکەی تری ئەوان کات گرنگ بێت، گفتوگۆکە یان قسەکردنەکە بە شێوەیەکی ئاسای بەرەو پێش دەڕوات. کاتێك کە هەر دوولا لەسەر بابەتی قسەکردن ڕێك دەکەون، کاتێك کە نرخەکان ناگۆڕرێت گفتوگۆکە کۆتای پێ دێت.

ئەرکی ئێوە جگە لە باس کردنی بابەتێك بۆ کۆمەڵێك، ڕوون کردنەوەی چواربابەتەکەیە کە لە درێژەی قسەکردنەکەتاندا بە ئەو دەگەن. دوای ئەوەی کە ڕوونتان کردەوە دەبێت بە شێوەیەك سەرنجی ئەوان بۆ خۆتان ڕابکێشن بۆ ئەوەی بتوانن ئەوەی جێی سەرنجی خۆتانە بیڵێن.

بیرۆکەکانی خۆتان لەسەر وەرەقەیەك بنوسن:

هەر کاتێك کۆڕێکی بازرگانیتان هەیە، دەبێت بیرۆکەکانی خۆتان لەسەر وەرەقەیەك بنوسن. هەر جۆرە ناڕازییەك کە دەبێتە هۆی پێشنەکەوتن یان قەبوڵ نەکردنتان بینوسن. دواتر لە بەرامبەر هەر یەك لە ناڕەزاییەکان وەڵامێك یان چەند وەڵامی گونجاو بدەنەوە ولەسەر وەرەقەیەك بینوسن.

هەرکاتێك ڕووبەڕووی هەر پرسیارێك یان ناڕەزایەتیەك بونەوە، دەبێت بەڕێزو ڕەفتارێکی جوانەوە وەڵام بدەنەوە. دڵنیای و تواناکانی خۆتان زیاد بکەن. دواتر ئەو وەڵامانەی کە پێشتر ئامادەتان کردووە بە جۆرێك بدەنەوە کە واهەست بکەن کە لەم چەند چرکەیەدا بە مێشکتاندا هاتووە.

هەمیشە ژیرانەو سەرکەوتوانە خۆتان نیشان بدەن:

ئەمەش تەنها بەگوتن نابێت بەڵکو دەبێت بە کردار بیسەلمێنن. لەگەڵ هەر جۆرە نارەزایەك و جیاوازییەك کە لە بەرامبەر ئێوەدا دەکرێت. دەبێت هەمیشە خۆڕاگرو لەسەر خۆبن. هەرچی بەنەرم و نیانی وبەجوانی رەفتار لەگەڵ ئەوکەساندا بکەن ئەوان ئاسانترو راحەتتر لە بابەتەکان دەکۆڵنەوە و گوێتان بۆ دەگرن. ئەم پەندە گرنگەتان لە بیر بێت کە دەڵێت: ((مار بە قسەی خۆش لە کون دێتە دەر)) یان ((کەوچێکی پڕ لە شەکر دەبێتە هۆی ئەوەی کە دەرمانە تاڵەکان قوت بدەی یان بە ئاسانی بیان خۆی.))

لە بیرتان بێت کەباس کردنی ئێوە بۆ کۆمەڵێکی بچووك گفتوگۆیەك یان وتووێژێکی رووبەڕووە مەبەست لەم قسەیەش ئەوەیە کە نابێت تەنها ئێوە قسەبکەن. خاڵێك یان بابەتێك کە ئاماژەی پێ بکەن وبابەتەکەتان یان خاڵکەتان کۆبکەنەوەو پوختەکەی باس بکەن. دواتر داوا لە ئامادەبوان وبیسەران بکەن کە ئەوانیش پێشنیار وبۆچوونێك یان هەر شتێکیان لەسەر بابەتەکە هەیە بیڵێن. یان پرسیارەکانی بکەن.

بەشداری بەئەوانیش بکەن:

هەرچی بەشداربوان زیاتر بەشداری پێ بکەن، ئەمەش دەبێتە هۆی ئەوەی کە بەشداربوان لە دوودڵی و ترسان لە قسەکردن ڕزگار بکەن، زیاتر چالاکیان کەن هەمبۆ ئەم کۆڕەکە هەم بۆ کۆڕەکانی تریش ئەگەر لە کۆڕی ئێوشدا نەبن. باشتر دەتوانن لەهەست و بیرۆکەکانی ئەوان تێ

بگەن. ئەوانەی لە کۆتای کۆڕەکەدا زۆرتر لە ئێوە رازین و زۆر سوپاسگوزاری ئێوە دەبن.

یەککگرتوی کۆمەڵەکە:

کاتێك ئێوە لەگەڵ یەك بەیەکی کۆمەڵەکە بە خۆشەویست و رێزێکی زۆرەوە رەفتار دەکەن، هەر یەك لە کۆمەڵەکە هەست بە خۆشەویستی و رێزێکی زۆر دەکەن بە جوانی گوێتان بۆ دەگرن. هەر یەك لە ئەوان وا هەست دەکەن یەکێکن لە کۆمەڵێك. بەڵام بە پێچەوانەوە، ئەگەر بەبێ سەبرانەو بەتورەی و بەبێ هیچی رێزگرتنێك لەگەڵ ئەواندا رەفتار بکەن، هەست بە ترس و دوودڵیەکی زۆر دەکەن گوێتان بۆ ناگرن.

زنجیرەو پلەوپایەکانتان لە بیر بێت:

ئەگەر ئێوە لە کۆری بچوکی بازرگانیدان دەبێت رەفتاری یەکسان لەگەڵ هەموو ئەواندا بکەن، دەبێت بیرتان لە ((زنجیرەو پلەوپایە)) ی هەموو کۆمەڵەکە بێت. لە زۆربەی کۆمەڵەکاندا، یەکێك لە کۆمەڵەکە یان گروپەکە گرنگترو بە بەهاترە لەوانی کە. بیرۆکەکانی ئەم کەسە پلەوپایەدارە چی بە شێوەی قسەکردن یان بەبێ قسەکردن دەبێتە هۆی کاریگەریەکی زۆر لەسەر بیرۆکەکانی ئەوانی تر.

واتە ئەم زنجیرەو پلەوپایە لە نێو هەموو کۆمەڵەکاندا هەیە. کەسێك لە جێگەی یەکەم و یەکێکی تر لە شوێنی دووەم و یان سێیەم دایە. هەندێك لە کەسەکان کە لە کۆڕەکەدان هێزو هەڵبژاردنێکی زۆر کەمیان هەیەو یان هیچی زانیاریەکیان پێ نییە، بە پێچەوانەشەوە هەندێکیان زۆر زیرەکن و لە لوتکەی زانیاری ئەم بابەتان کە ئێوە باسی دەکەن.

ئەگەر دەتانەوێت وتاردانەكەتان كاریگەری هەبێت وبەسەد بێت بۆ ئامادەبوان. دەبێت ئەوكەسانە كە گوێیان بۆ وتارەكەتان گرتوە یان لە ژێر دەستاندان بیان ناسن ئەمەش وادەكات كە وتاردانەكەتان كاریگەریەكی باشی هەبێت. لەهەندێ بابەتدا، كەسێك كە لەسەرەتادایە زۆر كەم قسە دەكات. لە هەندێ بابەتیشدا كەسێك كە گەورەیە زۆر قسە دەكات.

زنجیرە پلەو پایە:

لە گەشتی كۆتایمدا بۆ ولاتە عەرەبیەكان، لەبارەی تەكنیك وزانیاریەكانی وتاردانی خەڵكی عەرەب لێكۆڵینەوەم كرد. تێ گەشتم كەسێك لەنێوان ئەواندا بێ دەنگترەو كەمتر قسە دەكات، لە هەموشیان بە تواناترە. كەسێكیش كە لە هەمویان زۆرتر قسە دەكات ودەپرسێت، كەم تواناترەو پلەوپایەیەكی كەمی هەیە.

ئەگەر لە بارەیەوە لێكۆڵینەوەم نەدەكرد، لەوە دەچێت ئەو كەسانەی كە لەهەموان زیاتر قسەی دەكرد منی بخستایەتە ژێر كاریگەری خۆیەوەو من وا لە ئەوان تێبگشتایەم كە لە هەموان زانیاری زیاتری پێیە، لەگۆمەڵگای ڕۆژئاوادا، یكەسی یەكەم زۆر یان كەم قسە بكات. لە هەمو بوارەكاندا دەبێت بزانیت لەگەڵ چی كەسێكدا قسە دەكەیت وڕێزی لێ بگریت. بیرۆكەكانی خۆتان بۆ ئەو باس بكەن، دواتر بە ئارامی سەیری یەك بەیەكی ئامادەبوانی ناو ژوورەكە بكەن لەگەڵ ئەواندا پەیوەندی سەیركرن دروست بكەن و بەردەوام سەیری ئەوان بكەن، و هەر جارێ سەیری كەسێك بكەن. دواتر ڕاستەوخۆ بگەڕێنەوە بۆ كەسی یەكەم و

سەیری بکەن بۆ ئەوەی دڵنیابن کە ئاگای لە ئێوەیە سەرنجی ئێوە دەدات و گوێ بۆ وتارەکەتان دەگرێت.

وتووێژی شەقامی دوولایەنەیە:

بۆنمونە کاتێك کەسانی کۆمەڵێك هاندەدەن بۆ پرسیارکردن، باسی بۆچیوون و سەرکەوتن یان نارازییەکان دەکەن، ئەوان زیاتر بڕیارەکانتان بە دەست دێنن وپشتگیری لێ دەکەن.

ئەگەر ئەوان بۆچیونێکیان نەبێت و پرسیارێك نەکەن، لەڕاستیدا هەست بە هیچی پێکهێنانێك ناکەن وتەنیا بیسەرن. بەقسەنەکردن لەبەشداری نەکردتان زۆر سود وەرناگرن بەرهەمێکتان نیە. ئالفرد ئەسلوان یەکێکە لە بنیادنەرەکان، کاتێك باسی بەرهەمێك بۆ کۆمەڵێ لە بەڕێوبەران دەکات. لەکۆتای کۆڕەکەدا دەپرسێت:((ئایا بۆچیون یان پرسیار لەم بارەیەوە هەیە؟)) ئەگەر کەس قسەنەکات، یان ئەگەر هەموان لەسەر جۆرو شێوەی باس کردنەکە ڕازی بن، یەکسەر دەڵێت: ((لە بڕیاری ئاشکرای کۆمەڵەکەدا دیارە کە سەرنجی ئەو بابەتە گرنگە نەدراوە کە باس کراوە. لە کاتێکدا کە هەموان لەسەر ئەم بابەتە ڕازین، دەبێت ئەم کۆڕە بۆ دواتر دوابخرێت، چاوەڕێ دەکەم لەکۆڕەکانی داهاتودا ڕەخنەو پێشنیارەکانتان ببیستم.))ئەوەی کە تێ گەشتبو و ئەوەی کە بەڕێوبەران و پێشکەشکاران فێر بوون ئەوە بوو کە کەسێ قسە نەکات یان هەموان ڕازی بن، کەواتە هیچی کەس بیری لە باسەکە نەکردوەتەوە. ئەمە مانای ئەوەی کە ئەوان دواتر دەست بەبیرکردنەوە دەکەن لەبارەی بابەتەکەوە هەر ئەمە تەواوی هەوڵ وکۆششەکان لە ناو دەبات.

لە بەشێکی بەهێزدا بن:

لە کاتی دەست پێ کردنی کۆرە بچووکەکاندا، ژوورەکە بەشێوەیەك برازێننەوە کەلەپشتانەوە دیوار بێت و دەرگاکە ڕووبەڕوتان بێت. بەم شێوە ڕێکخستنە ئامادەبوان لە کۆرەکەدا، بەبێ وەستان و دوودڵی دەتوانن بێنە ژوورەوە وبڕۆنە دەرەوە بۆئەوەی لە هەمان هەموو ئەوان ببینن. باشترین ڕازاندنەوە بۆ کۆرە بچووکەکان شێوەی نیوە بازنەیە کەئێوە لەسەرە کراوەکەیەوە وەستاون و بابەتەکەی خۆتان باس دەکەن. ئەگەر هەمو بەشداربوان بە شێوەی نیوە بازنەی دابنیشن ئەوا دەتوانن هەموان یەکتر ڕووبەڕوو ببینن. ئەم ڕازاندنەوە یان ئەم ڕێکخستنە بە شێوەیەکی گشتی لەگەڵ بارودۆخێکدا کە کۆمەڵەکە بەشێوەی ڕێز بەرامبەر بە ئێوە دادەنیشن جیاوازە. لەم حاڵەدا هەڵێك بۆ دروست کردنی پەیوەندی یان باس کردنی بۆچوونەکان بونی نییە. تەنانەت ناتوانن بۆچوونەکان بە پێکەنینەوە، برۆ یان شانە بەرز کردنە بڵێن. هەمیشە هەوڵ بدەن ژوورەکە بەشێوەیەك برازێننەوە یان ڕێکبخەن کە هەموان بتوانن یەکتری و ئێوەش بە ئاسانی ببینن.

لە کاتی ڕێکخستنی کۆرەکان، بەڕێوبەران لە دەورووبەری مێزەکە بە شێوەی نیو بازنەی دادەنیشن. هەر کاتێك خاڵێك یان پرسیارێك دەخەمە ڕوو بە چوار دەوری مێزەکەدا دەخولێمەوە ودەڕۆمەلای یەك بە یەکیان داوا لە هەموویان دەکەم کە بۆچوون و وەڵامی خۆیان بڵێن. ئەم ڕێگەو شێوازە لەم ساڵانەدا ڕێگەیەکی زۆر سەرکەوتوو بووە بۆ من. لە شێوە ڕێکخستنە یەك بەیەکی ئامادەبوان دەتوانن بۆچوونەکانی خۆیان دەربڕن و ئەوانی تریش دەتوانن سەیری ئەو کەسە بکەن گوێی بۆ بگرن کاتێك کە

قسە دەكات. بە دانیشتن لە دەوروبەری مێزەكە باسێكی كاریگەرو قوڵمان دەبێت.

هەنگاوی دواتر ڕوون بكەنەوە:

لە بیرتان بێت ئامانجی وتاردان، بچووك گەورە، سەركەوتنە بە سەر زۆربەی هەنگاوەكانتاندا. لە بەردەوام بونی گفتوگۆ دەبێت ئەم پرسیارانە بە شێوەیەكی ڕاستەوخۆ بكەن و بپرسن: ((لەم كاتەدا دەبێت چی هەنگاوێك بنێین و جێ بەجێی بكەین؟ لە بارەی ئەم بابەتەوە ئیشێك دەبێت جێ بەجێ بكەین؟ بە شێوەیەكی ڕێككەوتنانە لەسەر ئەم بابەتە هەنگاوی دواتر چی دەبێت؟))

كاتێك كە وتاردانتان بۆ كۆمەڵێك هەیەو بەنیازن هەنگاوێكی ڕێكخراو جێ بەجێ بكەن پێویستە لەسەرتان ڕێك بكەون لەسەر ئەوەی كە چی كەسێك بەرپرسیارەو چی كاتێك دەبێت كارەكە تەواو ببێت. لە زۆربەی باشترین وتارەكانتاندا لەسەری ڕێك دەكەون بەڵام لەئەنجامدا لە كاتی جێ بەجێكردندا هیچی شتێك ڕوو نادات. هۆكارەكەشی ئەوەیە هیچی كەسێك وەك بەرپرسیار بۆ جێ بەجێ كردنی كارەكە لە كاتێكی دیاریكراودا دیاری نەكراوە.

لە شێوەیەكدا كە ئێوە كەسی ڕوون كەرەوەن، تەنانەت ئەگەر ناچاریش بن كە قسەكانی خۆتان دووبارە بكەنەوە، توانای ئێوە لە سور بون و دڵنیا بون لە جێ بەجێ كردنی ئەم هەنگاوانە، وتاردان و پلاندانانی ئێوە بە بەهاتر دەكات.

وتارەکەتان بە شیوەی دەنگ و ڕەنگ پێکەش بکەن:

لە هەموو کۆمەڵەکاندا، نزیکەی ٧٠٪ی بەشداربوان بینەری تەوەرەکەن و٣٠٪ی کە ماوەتەوە بیسەری تەوەرەکەن. کۆمەڵەی لە ٧٠٪ی هەمان بینەران، دەبێت خاڵەوبابەتاکان و نمونەکان بە شێوەی جوان ببینن بۆ ئەوەی بتوانن بەباشی لە قسەکانی ئێوە تێ بگەن و قسەکانتان قەبوڵ بکەن، لە ٣٠٪یەکەی تر، واتە بیسەرانی تەوەرەکان، دەتوانن بە گوێ گرتن بۆ وتارەکەتان لە زانیاری قسەکانتان تێ بگەن.

لە ئەنجامدا لە ٧٠٪ی بیسەرانی ئێوە تەنیا کاتێك لە قسەکانی ئێوە تێ دەگەن کە نمونەیان بۆ بهێننەوە. یاسای کۆڕەکەی خۆتان بنوسن بۆ ئەوەی ئەم کۆمەڵە زۆرە لە کۆڕو وتاردانەکەتان تێ بگەن. دەتوانن کاتێك خاڵێك باس دەکەن. دەتوانن سود لە پاوەرپۆینت وەرگرنو خاڵەکانی پێ نیشان بدەن. لە هەمان کاتدا دەتوانن سود لە تەختەڕەش وەربگرن بۆ نوسینی خاڵ و زانیاریەکانی بابەتەکە. کۆمەڵەی بینەرانی تەوەرەکە بە ((بینینی)) ئێوە لەکاتی وتارداندا هەست بە ئارامی دەکەن. لەلایەکی تر بیسەرانی تەوەرەکە، لەسەر ئەوەی بە بینینی زانیاریەکان و نوسینەکان ڕازین، بەڵام زۆرتر حەز دەکەن ئەو قسانە ببیستن، هەروەها لە بارەی واتای ئەو دەستەواژانەی کە بەکاری دینن پرسیار دەکەن. بۆیە ئێوەش دەبێت بەجوانی خۆتان ئامادە بکەن.

نیشان بدەن، بڵێن وپرسیار بکەن:

کاتێك دەستم بە سیمینارەکە کرد، کۆڕەکانی خۆم بە خاڵە گرنگەکان دەست پێ دەکەم، دواتر لە تەختە ڕەش یان لە پاوەرپۆینت سود

وەرگرم، وەها ئامێرێك کە ئەم هەڵبژاردنە بە من دەدات بۆ ئەوەی خاڵە گرنگەکان لە کاتی نوسینیاندا لەسەر پەردەیەك کەلە پشت یا لە تەنیشت مندایە نیشان بدەم.

لە کاتی وتاردا، خشتەکان و وێنەکان وبابەتەکانی تر وێنا دەکەم کە خاڵە گرنگەکانی وتاردانەکە بە شێوەیەك نیشان دەدات. کاتێك لەسەر ووشەیەك یان بابەتێك سور دەبم، بە ڕوونی دەینوسمەوە بەم شێوە ڕێکخستنە ئامادەبوان دەتوانن بیان بینن.

لە ئەنجامدا، خەڵکی زانیاری زۆر دەنوسن. لەوکاتەی کە شتێك دەنوسن، بیسەران وا بیردەکەنەوە کە ئەو بابەتە گرنگە بەو شێوەیە ئەوانیش هەمان بابەت دەنوسنەوە. ئەمە وادەکات بۆ ئەوەی ئەوان لە تەواوی سیمینارەکەی ئێوەدا ئامادەبن.

ئەگەر تەنها قسە بکەن، بێجگە لەوەی کە هیچی شتێك بنوسن یا نمونەیەك بهێننەوە، تەنانەت زۆربەی مێشکەکانیش ٨٠ تا ٩٠٪ قسەکانی ئێوە لە کۆتای وتاردانکەدا لە بیر دەچێنەوە. بە قسەکردن و نوسین، ئاگات هەم لە بینەرانی تەوەرەکەو هەم لە بیسەرانی تەوەرەکە دەبێت. بەم شێوە ڕێکخستنە وتارەکانی خۆتان بە سود و گرنگ دەکەن بۆ بیسەران و بینەرانی وتارەکە.

بەباشی خۆتان ئامادە بکەن:

کاتێك کەسێك لە ئامادەبوان پرسیارێك دەکات یان باسی بابەتێك دەکات، ئێوە دەبێت دوو کار بکەن مەگەر ئەوەی کە پرسیار یان بابەتی باسکراو لەلای ئەو بە تەواوی ڕوون بێت. یەکەم جار، پێش وەڵام دانەوەی پرسیارەکە یان بابەتەکە، دەبێت ئەو بابەتو پرسیارە بە مێشکی خۆتان

باس بکەن یان بە مێشکی خۆتان بۆ خۆتانی ڕوون بکەنەوە. بۆ ئەوەی بە تەواوی لە بابەت و پرسیارەکە تێ بگەن. دوای ئەوەی خۆتان لێی تێگەشتن بۆ ئەوی ڕوون بکەنەوە بۆ ئەوەی بزانن بە تەواوی لە مەبەستی تێگەشتون. دەتوانن بڵێن: ((مەبەستی ئێوە لەم پرسیارە. . . . . ئەمە بوو؟))

دووەمین شێواز بۆ وەڵامدانەوەیەکی ڕاست ودروست. ئەوەیە کە داوا لە کەسەکە بکەن پرسیار یان بابەتەکە بە شێوەیەك بڵێت کە ئێوە بتوانن بەباشی لێی تێ بگەن. هەرکاتێك لە پرسیار یان بابەتێك تێ نەگەشتن ولەلاتان زۆر ئاڵۆز بوو، دەتوانن ئێوە ئەم پرسیارە بکەن و بڵێن: ((مەبەستی ئێوە چیییە؟)) خراپترینکارێك کە دەیکەن ئەوەیە کە وەڵامی پرسیارێك بدەنەوە کە بەجوانی یان هەر لێی تێ نەگەشتون.

پوختە:

لە ئەمڕۆوە بڕیار بدەن کە بەشێوەیەکی تەواو ئامادە بن. لە هەر وتاردانێکدا هەرچی لە تواناتاندایە بیکەن یان بیلێن. لە بیرتان بێت کۆمەڵێك کە دەتوانن لەسەر کارەکەی ئێوە کاریگەرییان هەبێت لە کاتی سەیر کردنی ئەزمونەکانی ئێوەدان.

هەر کاتێك لە کۆمەڵێکدا دەست بە قسە دەکەن، بۆ هاندان یان بۆ نارەزای وە یان. . . . . دەبێتە هۆی پێشکەوتن یان دواکەوتنی خۆتان دەبێت چاوەڕێی هەموو شتێك بن!

بەشی حەوتەم

زاڵ بوون بەسەر تەمەندا: كاریگەری بڕیاردان لەسەر بیسەران

گەورەترین وباشترین ئارەزووەكانتان بۆ خۆتان هەبێت. ئارەزوو گەلێك كە حەز بەپێشكەوتنی دەكەیت. هەواڵی ئێوە مژدەیەكە لەسەر ئەو ئارەزوانەی كە ڕۆژێك لە ژیانتاندا پێشكەوتن بەخۆیەوە دەبینێت.
" جیمز ئالن"

ڕۆژێ لە ڕۆژان بەرنامە داڕێژەرێكی پەیوەندی بەوتاردەرێكی بە ئەزمونەوە كرد بۆ ئەوەی كاتێكی گونجاو دابنێت بۆ وتاردان. یەكەم پرسیاری بەرنامە داڕێژەرەكە كە كردی ئەمە بوو: ((حەقی زەحمەتتان چەندە؟)) وتاردەر وەلامی دایەوە: ((پەیوەندی بەوەوە هەیە كەدەتەوێت ماوەی وتاردانەكە چەند بێت پەیوەندی بەو ماوەیەوە هەیە كەمن خۆمی بۆ ئامادە دەكەم.))
ئەو دواتر پرسیارێكی تری كردوو وتی: ((تێ چوونی ٣٠خولەك قسەكرد و ئامادەی بۆ ئەو چەندە)) وتاردەر وەلامی دایەوەو ئەمەی پێ گوت: ((شەش تا هەشت كاتژمێری پێویستە بۆ خۆ ئامادەكرنێكی باش بۆ وتاردانێكی٢٠خولەكی كاریگەر و ٥٠٠٠ هەزار دۆلار تێ چوونی هەیە.))
بەرنامە داڕێژەرەكە بە سەرسوڕمانەوە پرسی:((كەواتە تێ چوونی نیوە ڕۆژێك یان تاقێك قسەكردن و ئامادەبون چەندی تێ دەچێت؟))

وتـاردەر وەلامـی دایەوەو ئەمـەی گـوت: ((بـۆ نیـوە ڕۆژێـك یـان تاقێك قسەكردن و سێ تا چوار كاتژمێر دەبێت بۆ پێكهێنان و خۆ ئامـادەكردن دانێم تێ چیونەكەشی ٤٠٠٠ هەزار دۆلار دەبێت.))

((ڕۆژێكی تەواو قسەكردن چۆنە، تێ چـوونی ئـەو چـەندە و چـەند كـاتی دەوێت بۆ پێكهینان و خـۆ ئامادەكردن؟))

وەلامی وتاردەر بـەم شـێوەیە بـوو:((ئـەها، ئەگـەر وتـاردان بـۆ ڕۆژێكی تەواوە، لە ئێستاوە دەتوانم دەست پێ بكەم.))

وتاردان هەرچی كورت تر بێ كێشە ترە:

مەبەستی من لە باس كردنی ئەم باسە لە سەرەتای بەشەكەوە ئـەوە بـوو كـە هەرچـی كاتەكـە كـورت تـر بێـت، بـەهۆی ئـەوەی كـە بارودۆخەكەو كاتەكـە دیـاری دەكرێـت كاتەكـەش لەوەدەچـێت كـورت بێـت. بـەهۆی ئـەوەی كـە بارودۆخەكـە سـنور داردەبێـت خـۆ ئامـادەكردن بۆگەیانـدنی مەبەستەكەت كاتێكی زۆر دەوێت. ئەگەر بڕیـار بێـت كـە تـەواوی ڕۆژەكە قسە بكەیت، دەتوانن كاتەكانی خۆتان بە چیرۆكەكان، نمونەكان وئاماژە كردن بە جیاوازییەكان پڕ بكەنەوە، ئەگەر تەنها ٢٠ خولەك كاتتان هەبێت بۆ گەیاندنی مەبەستەكانتان دەبێت زۆر شیاواوی یان گونجاوانـە لـە سـەر بابەتەكان ورد بن ودەبێـت لـەو كاتـە دیـاریكراوەدا مەبەستەكەی خۆتان بگەیەنن.

یەكەمین وتاردانی من بۆ بیسەران ژمارەیان ٧كـەس بـوو. بـەلام دوای تێ پەڕ بوونی كات. جارێك بۆ ٢٥٠٠٠ هەزار كەس قسەم كرد. جارێكی تر بۆ ٨٥٠٠٠ كەس قسەم كرد كە ٢٠٠٠ كەس لەوان بە شـێوەیەكی ڕاستەوخۆ و ٨٣٠٠٠ هـەزار كەسـی تـر لـە ٦٠٠ شـوێنی تـر لـە ڕێگـەی سـەرتەلایتەوە

بیسەرو بینەری مـن بـوون. کـاتیّ وتاردنـەکان وکۆڕەکـانی مـن لـە ٢٠ خولەکەوە تا ٣و٤ رۆژ دەست پیّ دەکات.

هەر وتاردانێکم کە هەبوو بیّ، تەنها بۆ یەك جار یان زیاتر، دەبوایـە خـۆم بۆ یەك بەیەکی بابەتەکان ئامادە بکردایە وبـە وردی ڕاهینـانم دەکـرد بـۆ ئەوەی بتـوانم بـاس کردنەکـەم بـاش و کاریگـەر بێـت. هەرچـی ژمـارەی بیسەرەکانتان زیاتر بێت، دەبێت وەك وتاردەرێك ڕاهێنانی زیـاتر بکـەیت. قسە کـردن بـۆ ژمارەیـەکی زۆر لـە بیسـەران جیـاوازە لـە قسـەکردن بـۆ ژمارەیەکی کەم یان کۆمەڵەیەکی کەم.

هەشت بەشی وتاردانێکی کاریگەر:

بـە هـەمان شـێوەی کـە لـە بەشـی یەکەمـدا وتم، ٢٠ تـا ٦٠خولـەکی بـۆ کۆمەڵێکی زۆر لە خەڵکی، هەشت خاڵ یان هەشت بـەش بـوونی هەیـە کـە دەتوانن سودیان لیّ وەرگرن بۆ خۆئامادەکردن و ڕێکخسـتن. مۆڵـت بـدەن کە جارێکی تر ئەو خاڵانەتان بە بیر بهێنمەوە.

١)دەست پیّ کردنی بابەتەکە: لەم کاتەدا ئێوە سەرنجی بیسەران بۆ لای خۆتان ڕابکێشن وئەوان ناچار دەکەن کـە چـاوەڕێی بیسـتنی قسـەکانی تر یان بەشەکانی تر بن.

٢)دەستپێك یـان پێشـەکی: کـاتی ڕۆشـتن بـۆ یەکـەم خـاڵی قسـەکردنی ئێوەیە.

٣)بابەتی یەکەم: لەم کاتەدا بابەتی یەکەم باس بکەن.

٤)ڕۆشتن بۆ بابەتی دووەم: لەم کاتەدا ئێوە ئامـاژە بە ڕۆشتن بۆ بابـەتی دووەم دەکەن.

٥)دووەم خاڵی سەرەکی: سروشتیەن ئەم خاڵە یان ئەم بابەتە بە دوای بابەتی یەکەمدا باس دەکرێت.

٦) ڕۆشتنێکی تر: کاتی باسکردنی خاڵی سێیەمە.

٧)سێیەمین خاڵ: بەردەوامبونی بابەتی یەکەم و دووەمە.

٨)پوختە: لەم خاڵەدا ئێوە باسەکەی خۆتان کۆ دەکەنەوە ولە بیسەرانی خوتانتان دەوێت کە دەس بەکاربن.

حەوت خاڵی گرنگ لە وتارداندا:

بەمەبەستی نوسینی وتار لە هەر بوارێکدا بۆ هەر بیسەرێك، لە هەر وتاردانێکدا دەتوانی بۆ هەر یەك لەم حەوت بابەتە لە ١ تا ١٠ دەرەجە بدەن. دەرەجە کەم دان بە هەر وتاردەرێك بۆ هەر بابەتێك نیشانەی لاوازی و کاریگەری نەبوونی ئەو بابەتەیە.

پێشەکی ودەستپێکردنی بابەت:

زۆر گرنگە لەسەرەتای وتارداندا گاریگەریەکی باشتان هەبێت لەسەر بیسەران. یەکەمین گاریگەری لەسەر بیسەران پێش لە وتاردان دروست دەبێت. کارەکەی خۆتان بە ووتنی ووشە بەووشەو وتاردانی خۆتان وتاردانی خۆتان لەسەر وەرەقەیەك دەست پێ بکەن. بە هەمان شێوەی کە لە بەشی دووەمدا ڕوونم کردوەتەوە. تەواوی بۆچوونەکانتان لەسەر وەرەقەیەك بە تەواوی بنوسن. ناونیشانی وتارەکە لە سەرەوەی وەرەقەیەك بنوسن و دواتر هەموو ئەوبابەتانەی کە دەتانەوێت باسی بکەن یان پەیوەندی بەم باسەوە هەیە لە ژێر ناونیشانەکەدا بنوسن. زۆربەی کاتەکان ڕوون کردنەوەی بۆچوونەکان بە دوو تا سێ لاپەڕە دەگات.

دوای تەواوکردن وباسکردنی بۆچوونەکان، پێداچوونەوە بۆ خاڵە جیاوازەکان بکەن، تەواوی وتارەکەی خۆتان تۆمار بکەن و لەبەری بگرنەوە. بۆشای نێوان دێڕەکان دووبەرابەری بۆشای ئاسای بێت بۆئەوەی بە ئاسانی چاوپێیدا بخشێنرێتەوە هێندە چاوبە وتارەکەی خۆتاندا بخشێننەوە و ڕاهێنانی لەسەر بکەن. بۆ ئەوەی لە کاتی باس کردنی بابەتەکەو دەربڕینی ووشەکاندا هیچی کێشەیەکتان نەبێت.

بۆ دڵنیا بوون لە کاریگەری باش بە سود لەسەر بیسەران دەبێت چەند کارێکی تر جێ بەجێ بکەن.

هۆڵی وتاردانەکە بە تەواوی ئامادە بکەن:

دووەمین بەش بۆ کاریگەر بوون لەسەر بیسەران ئەوەیە کە زوو بگەنە هۆڵی وتاردان، تەقریبەن ڕۆژێك پێشتر، بچنە هۆڵی وتاردانەکەوە و پیاسەیەك بکەن لە ناو هۆڵەکەدا بۆ ئەوەی شوێنی وتارەکە لە کاتی وتاردانتاندا نامۆ نەبێت و ڕابێن لەسەری.

سەر شانۆ (مەصرەح) و سیستەمی دەنگی، ڕوناکی، شوێنی دانیشتنی ئامادەبوان بپشکنن. هەرگیز وا بیر نەکەنەوە کە کەسێکی تر بتوانێت وەك ئێوە چاودێری شتانی ناو هۆڵەکە بکات، لەبیرتان بێت، زۆربەی ئەو کەسانەی کە کاری ڕێکخستن و بەڕێوبەری ئەو شتانەن کە پەیوەندی بە هۆڵی وتاردانەکەوە هەیە، بە دڵنیایەوە دەسکەوتێکیان هەیە وە تەنیا ئامانجیان جێ بەجێ کردنی کارەکەتەو بەجێ هێڵانی شوێنەکەیە.

ئەمە دەزانم کە ماوەیەك لەمەو پێش بەمەبەستی وتاردانێکی ٩٠ خولەکی بۆ ٤٠٠٠ کەس لە بەڕێوبەران و ئیش کەران ویان کرێکارانی کۆمپانیایەکی نێودەوڵەتی بانگهێشت کرابووم. کۆڕەکە سێ ڕۆژە بوو کۆمپانیا ئەرکی

پاراستنی هۆڵەکەو ئەو شتانەی کە لە ناویدان بە کۆمەڵێك لەکارزانان سپارد ئەو شتانەش وەك دەنگ، ڕەنگ وکورسیە. من لە نێوان دووەمین ڕۆژدا و لەکاتی نانی نیوەڕۆدا گەشتم. من زوو گەشتم چەند باش بوو کە زوو گەشتم.

شێوازی وتاردانی من بەم شێوەیە لە کاتی قسەکردندا هەندێك لەو بابەتانەی کە لێکۆڵینەوەم لەسەر کردووە ونوسیومەتەوە بە ئامێری نیشاندان نیشانی ئامادەبوانی کۆڕەکەی دەدەم.

من لە ناوەڕاستدا دەوستم وئامێرە نیشان دەرەکە لەلای ڕاستم دادەنێم بۆ ئەوەی بتوانم لە کاتی قسەکردندا بابەتەکان بگۆڕم ولەگەڵ ئەواندا پەیوەندیم هەبێت و ڕاستەوخۆ سەیریان بکەم.

لەم وتاردانەدا، لێپرسراوانی ئەم کارە ئامێرەکەیان لە پشتمەوە دانا بوو واتە ئەگەر بمویستایە بابەتەکان بگۆڕم دەبوایە پشتم لە ئامادەبوانی کۆڕەکە و بیسەران بکردایە. لە کۆتایدا بە ئەوانم گوت یان بۆم ڕونکردەوە کە لەم بارودۆخەدا ئەگەر بمەوێت لەسەر ئامێرەکە بابەتێکی تر نیشان بدەم دەبێت لە پێش مەسرەحەکەوە بۆ دواوە بڕۆم وپشت لە ئامادەبوان وبیسەران بکەم ئەمەش کارێکی نەگونجاو ئاڵۆزە، بەڵام ئەوان تەنیا شانەکانیان بەرزکردەوەو ئەسڵەن ئەم قسەو بابەتەیان لا گرنگ نەبوو. داوام لە ئەوەان کرد کە ئامێرەکە بخەنە شوێنێکەوە کە بتوانم لەگەڵ بیسەراندا پەیوەندییەکی ڕاستەوخۆم هەبێت واتە ڕوم لە ئامادەبوان وبیسەران بێت. بەو شێوەیەی کە هەوڵم داو خۆم هۆڵەکەم ئامادە کرد وتاردانەکەم زۆر بەباشی بەڕێوە چیوو.

چاوپێکەوتن لەگەڵ بیسەرانی خۆتاندا بکەن:

پێش لەوتاردان، لەگەڵ پێکهێنەرەکانی کۆڕەکە، میوانەکان، لەگەڵ هەندێ لە ئامادەبوان چاوپێکەوتن بکەن. لەپێشدا خۆتان بناسێنن ودواتر ناوی ئەوان بپرسن وهەوڵ بدەن هەندێك زانیار لەبارەیانەو بەدەست بهێنن.

ئامادەبوان هەمیشە لە قسەکردن لەگەڵ وتاردەردا وپرسیارکردن لێیان چێژوەردەگرن. ئامانجی ئێوە دروست کردنی هەستێکی وەهایە لە نێوان ئەواندا. ئێوە دەتانەوێت لەبیروهەستەکانی ئەوان ئاگادار بن وتێ بگەن. سەرەڕای هەموو ئەمانە ئێوە دەتانەوێت ئەوان واهەست بکەن کە ئێوە وئەوان لەیەك ئاستدان.

گوێ بۆ وتاردەرانی تر بگرن:

ئەگەر وتەکەی ئێوە دوای وتاردەرانی چەند وتاردەرێکی ترە، زوو گەشتن وگوێ گرتن بۆ وتاردەرەکانی تر جێگەی گرنگیەو سودێکی زۆری بۆتان هەیە. زانینی ئەو زانیارانەی کە پێش وتاردانەکەی ئێوە بە بیسەران وتراوە، زۆر پێویستە.

هەندێ جار وتارەکانی من کۆتا وتاری پێش نانی نیوەڕۆیە، میوانەکان دەڵێن: ((لەبەرئەوەی وتاردانەکەی ئێوە کاتژمێر ١١دەیە پێویست ناکات زوتر لە کاتژمێر ١٠:٣٠ لێرە بن.))کاتێك کە یەکەمین وتاردەر دەست بە وتاردانەکەی دەکات، عادەتەن ئەو کاتەش کە بەڕێوبەری کۆمپانیا یەکەمین بابەتی ڕۆژەکە باس دەکات لە بەردەم دەرگای ژوورەکەدام. کاتێك کە سەرەی وتاردانەکەی من دێت، دوای ناساندنی خۆم، ئاماژەیەك بە قسەکانی وتاردەرەکەی پێشو دەکەم، بەتایبەتی ئەگەر بەڕێوبەرە

گەورەکە ئامـاژە بـە زانیارییـەکی گـرنگ بکـات. مـن قسـەکانی وتـاردەرە پێشوەکە تا ڕادەیەك دووبـارە دەکەمـەوە وەك ئـەوەی کـە ((کاتێك کە بەڕێز ڕابـرت ویڵسون ئاماژەی بەم خاڵـە زۆر گرنگـە کـرد. . . . .))و منیش لە بارەیەوە قسە دەکەم.

بەئەم ئیشەتان بیسەران تێ دەگەن کە سـەرنجدانی تـەواو بـە وتارەکانی ئێوە گرنیگیەکی زۆری هەیە بۆ وتاردەر.

بە گوێ گرتن بۆ وتارەکانی پێشوو هۆکارێکی ترە بـۆ ئـەوەی بـزانن چـی شتانێك یان زانیاریەك وتراوەو چی زانیاری وبابەتێکیش نـەوتراوە. ئەگەر گوێ بۆ وتاردەرکانی پێشـتر نـەگرن لەوانەیـە زۆربـەی ئـەو قسانەی کـە دەیکەن ئەو قسەو بابەتانەی پێشتر بێـت کـە وتاردەرکـانی پێشـتر باسـی کردبێـت. هـەر لەبەرئـەم هۆکـارە زۆربـەی وتارەکـەتان لـەلای بیسـەران دووبارەیە وبیسەران گۆێ بۆ قسەکانتان ناگرن.

بۆ نمونە، لەبیرمە کە لە شیکاگۆ بۆ ٢٠٠٠کەس وتارم هەبوو. وتاردانەکـەی مـن دوای نـانی نیـوەڕۆ بـوو. بـەلآم مـن لـە سـەعات ٨:٣٠ لـە یەکـەمین وتارداندا لە هۆڵەکەدا ئامـادەبووم یەکـەمین وتـاردەر وتارەکـەی لـەبارەی بابەتانێکی زۆر گرنگ وبەسود قسەی کردو بەقسەی پێکەناوی کۆتـای بە وتارەکەی هێنا.

پێش لە ناساندنی دووەمین وتاردەر، پشویەکی ٢٠ خولەکی بە وتاردەران وبیسەران درا. دووەمین وتاردەر لەکاتی وتاردانەکەی خۆیدا هـاتوو خۆی نەخستبویە نارەحەتیەوە کە لە یەکەمین وتارداندا ئامادە بێت. ئەو کاتێ گەشتە هۆڵکە کە دەبوایە بڕۆشتایەتە سەر شانۆ. ئەو ئەوبابـەتو قسانەی کـە دیـاری کردبـوو بـەڕێکو پێکـی تـەواوی کـرد. بـەلآم ئـەوەی جێگـەی

سەرسوڕمان بوو كەلە كۆتای وتارەكەیدا هەمان قسەی پێكەنیناوی وتاردەری یەكەمی كرد. ئەم جارەیان ژمارەیەكی كەمی ئامادەبوان وبیسەران پێكەنین، ئەوانی تریش كە مابونەوە لەم قسە دووبارەیە بێزار بوون وناڕەحەت دەكەوتنە بەر چاو. دەتانتوانی لەشێوە ودەموچاوی وتاردەر تێ بگەن كە لەپێنەكەنینی تەواوی بیسەران سەری سوڕما بوو.

دواتر خراپترین شتێك چاوەڕوانی ناكرێت ڕوویدا. سێیەمین وتاردەریش كە هەر وەك وتاردەری دووەم لە هەمان كاتدا گەشت كە دەبوایە بڕۆشتایەتە سەر شانۆ واتە لە وتاردانەكەی پێش خۆیدا ئامادە نەبوو. ئەم وتاردەرە بەڕێزەش دوای تەواوكردنی قسەوباسەكانی خۆی ئەمیش هەر بەهەمان قسەی پێكەنیناوی كۆتای بە وتارەكەی هێنا وهەمان قسە سێ بارە كرایەوە.

ئەم جارەیان، بیسەران بە تەواوی بێدەنگ بوون. هیچی كەس هەستی بەوە نەكرد كە وتاردەر مەبەستی ئەوەیە كە دڵی ئەوان خۆش بكات وبیان هێنێتەپێكەنین. لە ڕاستیدا بیسەران بۆیان ڕوون بویەوە كە وتاردەران قسەكانی وتاردەرانی پێشویان نەبیستوە. بەسەیركردنی شێوە ودەموچاوی بیسەران دەتوانی لەوە تێ بگەیت كە وتاردەران خۆیان لەوانی تر بە زیاتر دەزانن. بۆیە ئامادە نابن لە وتاركانی وتاردەرانی پێش خۆیاندا. لە ئەنجامدا ئەوان نەیان توانی سەركەوتوو بن. بۆیە دەڵێم لە وتاردانەكانی پێش خۆتاندا ئامادە بن.

چاوپێكەوتن لەگەڵ ناسێنەرەكەی خۆتاندا بكەن:

بۆ دڵنیابون لە پێشەكیەكی باش وبەهێز، ناسینی خۆتان ببینن و چاوپێكەوتنی لەگەڵدا بكەن. بە دڵنیایەوە دەبێت پێشەكی یان دەسپێكی

خۆتان استنساخ بكەن و بیدەن بە ئەو بۆ ئەوەی بیخوێنێتەوە. لە سەرەوەی لاپەڕەكەوە ئەمە بنوسن: ((تكایە ئەم نوسینانە بە وردی بخوێننەوە.)) دەستپێكی لاواز، خراپ بخوێنرێتەوە، وەك ئەوە وایە كە دیوارێك هەر لەسەرەتاوە بناغەكەی دروست نیە.

زۆر سەرنج ڕاكێشە كە زۆربەی كاتەكان ناسێنەرانی وتاردەران بە بێ ئەوەی هیچی شتێك لەو لاپەڕەیە بخوێننەوە كە وتاردەرەكە پێی دان، دەڕۆنە سەر شانۆ و ئەوان زۆربەی كات دەقی ناساندن بە دەست وپێ شكاوی دەخوێننەوە و لەكاتی ناسندا دووچیاری هەڵەو زمان دەبنەوە. ئێوە بە دڵنیا بوون لە باش نوسینی دەقی ناساندنتان دەتوانن ڕێ لە نائارامی بیسەران بگرن. كەواتە ئەگەر ناسێنەرەكەی ئێوە كارەكەی خۆی بەباشی جێ بەجێ نەكرد، نابێتە هۆی زیان گەیاندن بە ئێوە.

كاتی نیشان دان!

كاتێك كە ناسێنران، هەناسەیەكی قوڵ هەڵمژن بە باوڕبەخۆبونەوە وبە ئازایانەو بەبێ ترس بۆ سەر شانۆ بڕۆن. لە هەمان كاتدا ئەو كەسەی كە ئێوەی ناساند سوپاسی بكەن چی بەتەوقە كردن یان چی بە لەباوش كردن بێت. بەشانە ڕێكەكانتان بەرامبەر بە بیسەران ڕاوەستن ولەگەڵ ئەواندا پێبكەنن.

بۆ چەند چركەیەك هیچی مەڵێن وبێ دەنگ بن چاوەڕێی ئەوە بكەن كە لەگەڵ ئێوەدا ڕابێن وسەرنجی ئێوە بدەن. شوێنی بیسەران وئامادەبوان بۆ چوار بەش دابەش بكەن (دوو بەش لە پێش ودوو بەش لە دواوە) بە ئارامی چاوبگێڕن بەسەر ئەم بەشانەدا. كەسی نێوەندی هەر بەشێك

دیاری بکەن هەرجارێك کە گەشتنەوە ئەو بەشە، سەیری هەمان کەس بکەنەوە.

بە باس کردنی هەر ڕستەیەك کە پەیوەندی بە کێشەو ناڕەحەتی بیسەرانەوە هەیە، سەرنجی ئەوان بۆ خۆتان ڕابکێشن. بۆنمونە، کاتێك بۆ فرۆشیاران یان بازرگانان قسە دەکەم، زۆربەی کات بە وتنی ئەم ڕستانە قسەکانی خۆم دەست پێ دەکەم:

هەواڵ گەلێکی خۆشم بۆ ئێوە هەیە (هەندێك بێ دەنگ دەبم). ئێمە لە باشترین بەشی مێژووی مرۆڤایەتیدا دەژین (هەندێك بێ دەنگ دەبم). زۆربەی خەڵکی بە بەراورد ئەو خەڵکانەی کە لە سەردەمانی پێشتردا ژیاون، پارەیەکی زیاتر بەدەست دێنن. ئەرکی ئێوە ئەوەیە کە یەکێك لەوان بن و ئەرکی منیش نیشاندانی ئەو ڕێگەیە کە بگەن بەو شوێنە.

کاتێك سود لەم دەست پێ کردنەم دەگرم، سەرنج و حەزی بیسەران زیاتر دەبێت. خەڵکی چی بە مێشکیان یان چی بە جەستەیان ڕێزی خۆیان نیشان دەدەن و بۆ گەشتن وبەدەست هێنانی ئەم ئامانجە بە باشی گوێم بۆ دەگرن.

مەبەستی خۆتان بگەیەنن:

بابەتی وتاردانی ئێوە هەرچی بێت. دەبێت بە جوانی مەبەستەکانتان بگەیەنن. دڵنیا بن لەوەی کە بیسەران بۆ قسەکانتان بە باشی گوێ دەگرن، حەزیان لێیەو لە ژێر کاریگەری قسەکانی ئێوەدان.

هەریەك لەخاڵەكان بە چیرۆكێكەوە ببەستنەوە:

هەركاتێك بۆ تێگەیاندنی خاڵێك چیرۆكێك باس دەكەن، حەتمەن دووبارە ئەو بەو خاڵەوە ببەستنەوە، بۆ نمونە، كاتێك من بۆ دەست پێ كردن لە پێشەكیەك كە پێشتر گوتومە سود وەردەگرم، هەمویان خۆیان لار یان كوڕ دەكەنەوە و چاوەڕێی بیستنی بەشەكەی تری چیرۆكەكە دەكەن. لەوانەیە دوای ئەوە بۆیان ڕوون بكەمەوە كە ئەسكەندەر چۆن لە ئەردەبیلدا داریوشی تێكشكاندو دواتر نێردرا بۆ داگیركردنی جیهانێكی نەناسراو.

لە بەردەوامی قسەكانمدا. لەبارەی تایبەتمەندی سەرۆكێك وەك ڕوانگەو ئازادی وخۆگری وبەرپرسیاری قسە دەكەم. لەكۆتای وتارەكەدا، هەریەكێك لەبەڕێوبەران دەبێت خۆیان بە ئەسكەندەرێكی شیاو بزانن كە لە بەرامبەر ڕكابەرەكانیدا ڕكەبەرایەتی دەكرد.

مێشكی خۆتان بەتەواوی چالاك بكەن:

لە ڕاستیدا كەجایزەی نۆبڵی برد گوتراوە مێشكی مرۆڤ لە دوو بەش پێك دێت كە ئەوانیش بەشی لای ڕاست وبەشی لای چەپە. بەشی لای چەپ بۆ مەسەلەی ناوخۆی، بەكاربردەی، لێكدانەوەی ڕاستیەكان. . . . . وهتد بەكاردێت ئێمە لەم بەشەی مێشك بۆ بەدەست هێنانی هەر جۆرە زانیاریەك سود وەردەگرین. لەلایەكی ترەوە، بەشی ڕاستی مێشك بە وێنەكان و، سوز، مۆسیقاو چیرۆكەكان. . . . . . . و هتد چالاك دەبێت.

خەڵکی بە بەشی لای ڕاستی خۆیات بڕیار دەدەن. ئەرکی ئێوە ئەوەیە تا جێگایەك کە دەتوانن مێشکی لای ڕاستی ئەوان چالاك بکەن. هەرچی لە قسەکانی خۆتانەوە زیاترئەوان هان بدەن. ئەوکاتە بیسەران زیاتر گوێ بۆ ئێوە دەگرن. ڕێگەی ((فلچەی سەیارە))تان لە بیر بێت.

بە هەمان شێوەی کە قسەکانی خۆتان بە ڕاستیەکان وچیرۆکەکانەوە دەبەستنەوە، ئاگاتان لەکەسی نێوەندی هەر بەشێك بێت وبەردەوام سەیری ئەوان بکەن. کۆمەڵێك هەڵبژێرن کە پێ دەکەنن، وا دیارە کە بەتەواوی ئاگایان لە ئێوەیە. هەر جاری ویەکێك لە ڕستەکان بەوردی بۆیەکێك لەئەو کەسانە باس بکەن، وادابنێن کە لەو ژوورەدا تەنها ئەوانن. دواتر بە ئارامی ولەسەر خۆی چاوتان بۆ لای کەسی سەرنجدەری بەشێکی تر بجولێنن وڕستەیەك بەشێوەیەکی تەواو وڕاستەوخۆ بۆ ئەویش باس بکەن.

ڕاستەوخۆ سەیری بیسەران بکەن:

کاتێك ڕاستەوخۆ سەیری کەسێك دەکەن، ئەو کۆمەڵە کەسانەی کە دەکەونە چوار دەوری ئەوانەوە وا هەست دەکەن کە ڕاستەوخۆ سەیری ئەوان دەکەن. کاتێك سەیری ئەو کەسانە دەکەن کە لە دواترەوە دانیشتون، ئەوانەی کە دەکەونە دوای ئەم کۆمەڵەوە ئەمانیشن واهەست دەکەن سەیری ئەوان دەکەن. هەرچی بیسەران زیاتر هەست بەوە بکەن کە ئێوە ڕاستەوخۆ قسەیان لەگەڵدا دەکەن، زیاتر بۆ قسەکانتان گوێ دەگرن و سەرنجتان دەدەن.

ڕاوەستن و وتاربدەن:

لەکاتی وتاردان بۆ کۆمەڵەیەکی زۆر لە ڕێگەی ((ڕاوەستان وتار بدەن)) سود وەرگرن. لەنێو چوارگۆشەیەکی مەتر بەمەتر یان مەترونیو بە مەترونیودا ڕاوەستن. هەوڵ بدەن لەبەردوام جوڵان بۆ پێش ودواو چەپ وڕاست بە دوور بن. ئەم جوڵانە لە کۆتایدا دەبێتە هۆی تورەی. بە زانینی ئەمانە دەتوانن لە پێش وتارداندا کونترۆڵیان بکەن. دەستەکانتان بە شێوەیەکی ئاسای لە تەنیشتانەوە بن. خۆتان لە یاری کردن بە جل وبەرگ ودەست کردنە نێو باخەڵ ودرەهێنانی بپارێزن. کاتێك ئامارە بە خاڵێك دەکەن دەستەکانتان بۆ سەرەوە بەرز بکەنەوەو ئامارەی پێ بکەن دوای ئەوەی کە بە دەستەکانتان ئامارەتان بە خاڵەکە کرد دەستەکانتان بهێننەوە دۆخی پێشتری.

بە شێوەی ئەڵقەی زنجیرێك بۆ بابەتی دواتر بڕۆن:

ئەم ئیشە وەك گێر گۆڕینە و زۆر هاوشێوەن، کاتێك بابەتێك بەتەواوی ڕوون کرایەوە و بە جوانی باس کرا، دەبێت بە ڕوونی بە بیسەران بڵێن یان نیشان بدەن کە دەتانەوێت لە بارەی بابەتی دواتر قسە بکەن. لە کاتی ئەم کارەدا بیسەران واهەست دەکەن کە بابەتی دواتر بەشێکە لە بابەتی پێشتر. ڕۆشتنی ئێوە بۆ بابەت یان خاڵێکی تر دەتوانن بەم شێوەیەی لێ بکەن و بڵێن: ((خاڵ یان بابەتێکی تر کە دەمەوێت ئامارەی پێبکەم. . . . . . .)) هەندێ کاتیش من دەڵێم: ((ئێستا دەمەوێت بە ئێوە بڵێم. . . . . . .))

هەر خاڵێك بە شێوەیەکی تەواو باس بکەن پێش ئەوەی بچن بۆ بابەتێکی تر، ئەنجام و کۆتای ئەو بابەتە باس بکەن. ئەو بابەتەی کەباستان کردووە ئیتر باسی مەکەنەوە.

له سه‌ره‌تاوه ده‌ست به‌قسه‌کردن بکه‌ن:

هه‌ندێ کات له کاتی قسه‌کردنمدا، نمونه‌ی باش، چیرۆك یان قسه‌ی پێکه‌نین به مێشکمدا دێت. ئه‌مه ئیشێکی ئاساییه‌و خۆی له خۆیدایه، رێگه‌یه‌کی زۆر گونجاو بۆ دروست کردنی په‌یوه‌ندی له‌گه‌ڵ بیسه‌راندا. به‌وتنی رسته‌یه‌کی وه‌ك ((بابه‌تێك به مێشکمدا هات که‌ئه‌م خاڵه به جوانی روون ده‌کاته‌وه. . . . .)) یا به‌وتنی ئه‌وه‌ی که ((هه‌روه‌ك دوێنێ شه‌و که‌سێك له ته‌له‌فزیۆندا ده‌یوت. . . . . . .)) به بابه‌ته‌که ئاماژه بکه‌ن.

مۆڵه‌ت بده‌ن که ئه‌وان بزانن ده‌تانه‌وێت له باسه‌که دوور بکه‌ونه‌وه. به ئه‌وان بڵێن: ((مۆڵه‌ت بده‌ن بۆ چه‌ند خوله‌کێك له باسه‌که دوور بکه‌وینه‌وه. . . . .)) کاتێك چیرۆکه‌که ته‌واو بوو، هه‌روه‌ك گۆرینی گێره‌کان بۆ باسه سه‌ره‌کیه‌که بگه‌رێنه‌وه. من هه‌ندێ کات ده‌ڵێم: ((هه‌فته‌ی رابردوو رووداوێك رووی داوه که. . . . . . .))

هه‌رچی بڵێن وهه‌رچۆنێك که‌بڵێن، بیسه‌رانی ئێوه ده‌بێت بزانن که به‌سه‌ر باسه‌که‌دا زاڵ بوون و وتاره‌که‌ی ئێوه ده‌ستپێك وناوه‌راست وکۆتای و ئه‌نجامی هه‌یه.

به ئه‌رکی خۆتانی بزانن که له‌سه‌ر باسه‌که قسه بکه‌ن:

وتارده‌رانی زۆر هه‌ن که زۆر به‌گوڕن. ئه‌وان به‌باشی و، رووخۆشی وقسه‌زانی قسه‌ده‌که‌ن عاده‌ته‌ن به ئاگان وبه ئه‌زمونن. به‌ڵام قسه‌کانیان له‌باره‌ی هه‌موو شتێکه‌وه‌یه. زۆربه‌ی کات زۆربه‌یان به‌باشی ده‌ست پێ ده‌که‌ن، به چیرۆکێکی باش یان به‌خاڵێکی گرنگ. دوای ئه‌وه له

خالێکەوە بۆ خاڵێکی تر دەڕۆن هەروەك دەڵێن لەم کێوەوە بۆ کێوێکی تر دەڕۆن لە بارەی هەرشتێکەوە کە بیر دەکەنەوە ئەوان قسە دەکەن.
ئـەوان زۆربـەیان کەسـی گاڵتەکـەرو، خۆشەویسـت، سـەرگەرم کـەرن. ئامادەبوان پێدەکەنن وستایشی ئەوان دەکەن. بەڵام بیسەران لـە کۆتایدا نازانن کە وتاردەر لە بارەی چی بابەتێکـەوە قسـەی کرد یان مەبەستی لەم قسانە چی بوو. خەڵکی بە نائومێدی هۆڵەکە بـەجێ دێڵن، هـەروەك کەسێك وایە کە بۆ نـانی ئێـوەارە بانگێشـت بکرێـت و هیچـی پـێ نـەدەن تەنیا پێش نانێکی سادە نەبێت.

ئەنجامی بابەتەکە بپارێزن:

بەبۆچوونی دەروون ناسان مرۆڤی بە شەوقی فراوان لە تێگەشتنی زانست وهۆکـاری ڕێـك وپێکـی لـە جیهانـدا بـونی هەیـە. ئـەم هەسـتە ((هەسـتی یەکپارچەیەی یان هەستی کۆتـای)) نـاو دەبرێـت کاتێـك لـە وتارداندا لـە بابەتێکەوە بۆ بابـەتێکی تـر دەڕۆن، لـە ڕاسـتیدا ئـەم هەسـتەتان نیشـان داوە. لەئەنجامدا، ئامادەبوان لەگەڵ ئێـوەدا هەسـت بـە ڕاحـەتی وئـارامی دەکـەن. ئـەوان بـە شـەوق وریایـەکی زۆرەوە چـاوەڕێی بیسـتنی بابـەتی دواتری ئێوەن.

بە هـەمان شێوەی کـە لەبەشـی ٢دا باسـمـان کـرد، بـەم ڕێکخسـتنە کە لەسـەرەتا تـا کۆتـای وەرقەکـە بازنـەی گـەورە بکێشـن بـۆ ئـەو خاڵـە سەرکیانەی کە دەتانەوێت قسەی لەسەر بکەن.

ئەگەر وتاردانی خۆتان خاڵ بەخاڵ بـاس بکـەن، هـەروەك بۆقێکـە کە لە شوێنیکەوە بۆ شوێنێکی تـر بـاز دەدات. بـاس کـردن بـۆ ئێـوە ڕاحـەتتر ئاسانتر دەبێت بیستنی بابەتەکان بۆ بیسەران بە چێژتر دەبێت.

وتارەکەی خۆتان ووشە بە ووشە بنوسنەوە:

بەنوسینی یەك بەیەکی ڕستە سەرەکیەکان دڵنیا دەبنەوە کە قسەکانتان زۆرترین کاریگەری لەسەر بیسەران دەبێت. سەرنجی ئەم ڕستەیە بدەن: ((هەر ئیشێك کە بتانەوێت دەتوانن ئەنجامی بدەن.)) هەمان ڕستە بەراورد بکەن لەگەڵ ئەم ڕستەیەدا: ((باوڕەکانت ئیشانێك کەلە داهاتودا جێ بەجێی بکەی سنوردار دەکات)).

هێزی سێ بەکار بهێنن:

یەکێك لە بەهێزترین هۆکارەکانی وتاردان قسەکردن لە شێوە سێیە. کاتێك ئێوە بابەتێك بە سێ شێواز باس دەکەن، مێشکی مرۆڤ خۆی لە خۆیدا دەکەوێتە ژێر کاریگەریەوە.

بۆ نمونە، لینکلن لە وتاری گتیز برگ، لە دەستەواژەی بەناوبانگ ((لەخەڵکی، لەگەڵ خەڵکی، بۆ خەڵکی)) سودی وەرگرت. وتاری دەستپێکی بەناوبانگی جان ئف کندی، ئەم دەستەواژەی لەخۆ دەگرت: ((هەر بەهایەك قەبوڵ بکەن، تەحەمولی هەر بارێك بکەن، ڕووبەڕووی نارەحەتیەکان ببنەوە.))

لەبەر ئەمە زۆربەی کات لە وتارەکانمدا دەڵێم: ((ئێوە توانای چارەسەر کردنی هەر کێشەیەکتان هەیە، سەرکەوتن بەسەر هەر کۆسپێکدا وبەدەست هێنانی هەر ئامانجێك کەبۆخۆتان دیاریتان کردووە.)) ئەو ڕستەو دەستەواژانەی کە بڕیارە لە وتارەکەتاندا بیڵێن بە جوانی بیری لێ بکەنەوە، ئەو کاتە بەهێزتر و کاریگەرتو ڕازی کەرتر دەبن.

چەند ساڵ لەمەوبەر، هاوڕێیەکم هانی منی دا بۆ ئەوەی کتێبێك بنوسم. ئەو ئەو ڕستە باشەی دەستنیشان کرد بۆ ئەوەی هانی من بدات: ((نوسین ئیشێکە کەنابێتە هۆی دواکەوتن))لەبارەی وتاردانیشدا ئەم بابەتە ڕاستە. تەنها کاتێك کەدەتوانن لە وتاردانـدا باشتر قسە بکەن. لەبەر ئەم هۆکارە کلیلی سەرکەوتن لە وتاردانـدا وەك ئەلبـرت هـوبارد دەڵێت: ((قسەکردن و قسەکردن و قسەکردن و قسەکردن و قسەکردن و قسەکردن و قسەکردنە)).

بەدیهێنانی باش لەیەك تێگەشتن لە نێوان بیسەراندا:

هەرچی خەڵکی زیاتر ئێوە خۆشبوێت، زیاتر دەکەونە ژێر کاریگەری ئێوەوە وزیاتر لە ئێوە ڕازین. بەهەمان شێوە کە ویلی لمن کتێبی مردندا دەڵێت: ((باشترین بابەت کوشتنە)).

هیچی شتێك زیاتر لە پێکەنین ناتوانێت بیسەران ببەستێتەوە بە ئێوەوە. هەرچی زیاتر خۆتان لە وتاردان چێژ وەرگرن، ئامادەبوانیش لەگەڵ ئێوەدا زیاتر چێژ وەردەگرن. هەرچی خەڵکی ئێوەیان زیاتر خۆش بوێت، زیاتر گوێ بۆ قسەکانتان دەگرن و بیروبۆچونەکانتان قەبوڵ دەکەن.

پرسیار یەکێکە لە بەهێزترین شێوەکانی بەستنەوەی بیسەران بە خۆتانەوە. هەرکاتێك پرسیار لە کەسێك بکەن، ئەو ناچیار بە وەڵام دانەوە دەکرێت. تەنانەت ئەگەر ئەو وەڵامی پرسیارەکەش نەزانێت، یان پرسیارەکەی ئێوە بەجدی نەبێت، بەهەرحاڵ وریا دەبێتەوە. ئەو لەمێشکی خۆیدا بەدوای وەڵامی پرسیارەکەدا دەگەڕێت.

بۆنموونه، کاتێك که دەمەوێت سەرنجی بیسەران بۆلای خۆم ڕابکێشم وبه دەستی بێنم لە شوێنی ئیش وکاردان، هەندێ کات یان جاربەجار دەپرسم: ((گرنگترین وپڕدەرامەترین ئیش لە ئەمریکادا چیییە؟))
پێش هەموشتێك وەڵامی ئامادەبوان هیچی شتێك نیە جگە لەبێدەنگی.
دواتر ئەوان هەوڵ دەدەن بۆ ئەوەی وەڵامی پرسیارەکە بەدەنگێکی بەرز بدەنەوە: ((نایشکردنی بازرگانی! فرۆشتن! وتاردانی بە ناوبانگ! وەرزش!))

کاتێك کە وەڵمی پرسیارەکانم بیست، پێ دەکەنم ودەڵێم:
بەبەهاترین وپڕدەرامەترین کار لە ئەمریکادا، تێفکران یان بیرکردنەوەیە.
وەهەروەها لە نێوان تەواوی ئەوانیشدا کە خەڵکی جێ بەجێی دەکەن، بیرکردنەوە زۆرترین ئەنجامی هەیە. هەرچی زیاتر بیر بکەنەوە، بڕیارانێکی باشتر بەدەست دێنن. بە هۆی بڕیاردانێکی باشتر، دەتوانن ئیشانێکی باشتر بکەن. هەرچی ئیشە جێ بەجێ کراوەکان باشتر بێت، ئەنجامێکی باشترتان دەبێت ڕەوتی پیشەو وژیانتان باشتر دەبێت.
بیرکردنەوە دەست پێ کردن وسەرەتای هەر کارێکە.
دواتر لەبارەی هەندێك لە هۆکارەکان و شێوازەکانی گرنگترین بیرکردنەوە بۆ ئامادەبوان لە پیشەی بازرگانیدا قسە دەکەم. دواتر دەگەڕێمەوە بۆ بیرۆکەکانی ئامادەبوان لە سەر ئەم بابەتە، ئەم شێوە وتاردانە دەبێتە هۆی ئەوەی کە خەڵکی بە تەواوی سەرنجی وتاردانەکەی من بدەن.

لەگەڵ کاتدا بگونجێن:

باشترین باس کردنی وتاردەرێکی باش بۆ هەر جۆرە وتارێك ((وتووێژ یان گفتوگۆیەکی گەرم وگوڕ))ە.

وادابنێن شۆفێری ئۆتۆمبێلێکی گێڕ تەرحن نەوەك گێڕ ئۆتۆماتیك. ئێوەش لە وتاردانـدا لەکاتی گێـر گـۆڕینن. دەتـوانن بـەخێرای یـان لەسەرخۆی لێبخوڕن یان شۆفێری بکەن. دەتوانن بەدەنگێکی بەرز یان بەدەنگیکی لەسەر خۆی قسەبکەن. دەتوانن دەنگتان بە ئاوازێکی ئارام یان بەگوڕ بێت.

کاتێك هەمیشە لە حاڵی گۆڕانی ئاوازو خێرا وتنی ووشەکانی خۆتان بن، بیسەران بەجۆرێك پەیوەست دەکەن بە وتاردانەکەی خۆتانەوە هەروەك ئەوەی لەکاتیّ سەیرکردنی پێشبڕکێی ئۆتۆمبیلدان. لەم بارودۆخەدا بیسەران هەرگیز بێ هەواس وخەواڵو نابن. هەمیشە لەکاتی گۆڕانی هەندێك لە هۆکارەکانی وتاردانن. لەم بارەیەوە بە شێوەیەکی دوورو درێژ لە بەشی هەشتەم دا قسە دەکەم. بەتایبەتی ئەو کاتانەی کە بەشداربوانی کۆڕەکە زۆر دەبن، لە ئێوەیان دەوێت تا وتاردانێکی کورتتان هەبێت. زۆربەی کات وابڕیارە کە چەند وتاردەرێك لە کۆڕێکدا چەند وتارێك بدەن، لەم کاتەدا ژمارەی ئامادەبوان زۆر دەبێت. لەبەر زۆری وتاردەران کاتی ئەوان زۆر کورت کراوەتەوە وژەندین وتاردانیان لە بەرنامەکەدا گونجاندوە. بۆ نمونە لەم کۆتایانەدا

لە یەکێك لە هاوڕێکانمیان ویستبوو تا لە کۆنگرەیەکی نێودەوڵەتیدا کە ڕێکخرابوو وتار بدات. ئەو ١٢ خولەکی هەبو تا لەبارەی باسەکەی خۆیەوە قسە بکات. ڕێکخەرانی کۆنگرەکە کاتیان بۆ دیاری کردبوو. بابەتێك کە هەڵی دەبژێرن بۆ وتارەکەی خۆتان پەیوەندی دەبێت

بەوماوە دیاریکراوەی کە بۆیان داناون، واتە نابێت بابەتێك هەڵبژێرن کە زیاتر بەرێت لەو کاتەی کە بۆیان داناون. یاساکەی من ئەمەیە کەئەگەر کاتە دیاریکراوەکەی من ٣٠ خولەك بوو، بنچینەی وتارەکەم لەسەر سێ خاڵی گرنگ دادەنێم. ئەگەر کاتی من نزیکەی یەك کاتژمێر بێت، لە بارەی پێنج خاڵەوە قسە دەکەم. وە ئەگەر کاتی دیاری کراوی من زیاتر بێت واتە ٩٠ خولەك بێت، حەوت خاڵ باس دەکەم. ئەم ڕێ نیشاندانانە سەرمەشقێکن بۆ بنچینەی وتارەکانی ئێوە.

پوختەو کۆتای پێهێنان:

ئەم بەشە گرنگترین وتاردانی ئێوە ڕێك دەخات. ئەم بەشە زیاتر لەهەموو بابەتەکانی تر لە مێشکی بیسەراندا دەمێنێتەوە دەبێت لە کۆتایدا پوختەی بابەتەکەتان بڵێن. ئێوە دەبێت وەها دەستپێك وپێشەکی خۆتان لەبەربێت تەنانەت ئەگەر لەخەوێکی قوڵیشدا بن بتوانن باسی بکەن.

سادەترین ڕێگایەك بۆ کۆتای وتاردان پوختە کردنی خاڵەکانە لەگەڵ دووبارە کردنەوەی یەك بەیەکی ئەوان و باسکردنیان بەدەست هێنانی ئەنجامی وتارەکەتانە، قسەی کۆتای ئێوە ((بانگهێشت کردن بۆ جێ بەجێ کردنە.)) واتە بە ئامادەبوان دەڵێن ئەو زانیاریانەی کە بۆ ئەوانتان باس کردووە جێ بەجێی بکەن.

گرنگترین بەش ئەوەیە قسەکانی خۆتان بە پوختەیەکی بەهێز کۆتای پێ بهێنن. لە هەندێ کاتتدا دەتوانن لە ((یاسای سێ)) سود وەربگرن کۆتاترین داخوازی خۆتان بڵێن. هەندێ کاتیش دەتوانن شعرێك بەکاربهێنن. یان لە هەمان کاتدا دەتوانن لە کۆتایدا قسەیەکی خۆش

بکەن کە پەیوەندی هەبێت بەخاڵە سەرەکیەکەوە لە بەشی یانزیەمدا فێردەبن کە چۆن وتارەکەی خۆتان بە باشی کۆتای پێ بهێنن.

کاتێك بەکۆتای دەگەن، راوەستن بێ دەنگ بن:

کاتێك وتارەکەی خۆتان تەواو دەکەن، ئیتر قسە مەکەن. پێ بکەنن وبێ بەبێ دەنگی راوەستن.

کاتێك گەنجتر بووم، لە کۆتای وتاردانەکەدا دەم وگوت: ((سوپاسگوزارم))وە هەروەها بە شوێن ڕیگایەکدا دەگەڕام کە لەسەر شانۆ بڕۆمە خوارەوە. هەندێ کاتیش هێدی هێدی بۆ لای مێزەکە دڕۆشتم وسەرقاڵی کۆ کردنەوەی کەل وپەلەکانم دەبوم. دواتر تێ گەشتم کە ئەم ئیشە دەبێتە هۆی پەشێوی ومەشغوڵ کردنی ئامادەبوان. هەروەها فێر بوم کە وەستان وپێکەنین لە کۆتای وتارداندا، ئەم هەواڵە دەدات کە وتاردانەکە تەواو بوە. لەو کاتەدا ئامادەبوانیش ستایشی ئێوە دەکەن.

چاوەڕێی بکەن:

چەندین جار، کاتێك بێ دەنگ ڕاوەستاوم، کەسێك دەستی کردووە بە چەپڵە لێدان ودوای ئەو یەکێکی ترو یەکێکی تر. بە زووی تەواوی بەشداربوان دەستیان بە چەپڵە لێدان وستایش کردن کردووە. ئەگەر وتاردەرێکی زۆر باش بن، یەکێك لە ئامادەبوان هەڵدەستێتەوەو بە گەرم وگوڕییەوە چەپڵە لێدەدات و ستایشتان دەکات. دواتریش ئەو کەسانەی کە لە چواردەوریەوەن دەست بەهەمان ئیش دەکەن واتە هەڵدەستنەوە وچەپڵە لێدەدەن. بەم شێوەیە یەك بەیکی ئامادەبوان لە سەر

کورسیەکانیان بۆ ستایش کردن هەڵدەستنەوە. بەلام ئێوە دەبێت چاوەڕێی ئەمە بکەن.

وتاردان بۆ بۆنەکان:

هەندێ کات لە ئێوەیان دەوێت بۆ بۆنەیەکی تایبەت وتار بدەن زۆربەی جار کاتتان بۆ خۆئامادەکردن نییە. ئەم بارودۆخە دەتوانێت کاتێکی گرنگ بۆ ژیانی ئێوەو خەڵکانی تر بێت.

ئاسایترین بۆنەکان لە پێنج جۆر پێك دێن ئەوانیش:

١)بەخشینی خەلات. ٢)ناساندن یان سوپاسگوزاریەکی گشتی. ٣)ڕۆژی لە دایك بوون. ٤)شاییەکان. ٥)کاتی بە خاك سپاردن. لە هەموو جۆرەکاندا سود وەرگرن بۆ ئەوەی وتاردانێکی کاریگەر وبەهێزتان هەبێت.

١) پێشکەش کردنی خەلات: پێش ئەوەی بچنە سەر شانۆ بیر لەقسەکانی خۆتان بکەنەوە و بیان نوسنەوە. ئەوە بزانن کە بۆچی خەلاتیان پێشکەش دەکەن و بزانن ئەو کەسە لەبەر چیئێشێکیەتی کە شایەنی بەدەست هێنانی ئەم خەلاتەیە.

هەموان لەکاتی سەیرکردنی بەڕێوبردنەکەی ئێوەن ولە قسەکانی ئێوە دەنوسنەوە، بەتایبەت وەرگری خەلاتەکە. هەرچی پێگەی ئێوە لە ڕێکخراوەکەدا گرنگتر بێت. ووشەکانتان زیاتر کاریگەر دەبێت.

هەرکاتێك کەسێك لەبەرامبەر خەڵکی بەتایبەت لەبەرامبەر هاوئاستەکانی یان هاوپۆلەکانیدا بێت دبێتە جێی ستایش کردنیان. بۆنەکە یەکێك لە ڕووداوە گرنگەکان دەبێت. ئەگەر وتاردانێکی یەکدڵی، ژیرانەو بەئاگای لە

بەدەست هێنانی بەهای خەڵاتەکە بێت، دەتوانێت کاریگەری لەسەر ئامادەبوان دروست بکات.

٢) ناساندن یان سوپاسگوزاری: لەوانەیە لە ئێوەیان بوێت کە وتاردەرێك لە ئەنجومەنێك یان کۆنفرانسێکدا بناسێنن. ئەم بەر پرسیاریەتیە بەجدی وەربگرن. هەموان لە کاتی سەیر کردنی ئێوەدان.

لە زۆربەی بۆنەکاندا، کات بۆ ناساندنی وتاردەرەکە دیاری کراوە، خۆناساندن باشتر لە وتاردان دەبێت. زۆربەی بەڕێوبەرە گەورەکان بەرز دەفڕن بەناساندنی بەڕێوبەرێکی گەورە یان وتاردەرێکی باش یەکەمین هەنگاوی خۆیان لە بیر دەکەن.

چەند ساڵێك لەمەوبەر، بانگهێشت کرام بۆ ناساندنی باربارا بۆش، هاوسەر یان خێزانی سەرۆکی وڵات جۆرج بۆش بە ژمارەیەکی زۆری خەڵکی بناسێنم. من بە شێوەیەکی تەواو خۆم ئامادە کردبوو بە شێوەیەك ئەوم ناساند کە کاتێك هاتە سەر شانۆ، هەموو ئامادەبوان لەسەر جێگاکانیان هەستانەوە ستایشی ئەویان کرد وچەپڵەیان بۆلێدەدا. سەرۆکی وڵاتیش سەیری دەکرد، دواتر سوپاسگوزاری منی کرد. من هەرگیز ئەو کاتە لەبیر ناکەم.

لەوانەیە هەموان لەئێوەیان بوێت دوای تەواوبونی وتاردان سوپاسی وتاردەر بکەن. ئەو خاڵە گرنگەی بوەتە جێی باسی وتاردەر بینوسنەوە. کاتێك چوونە سەر شانۆ، بە شێوازێکی گونجاو گرنگترین خاڵەکانی وتاردانی ئەو بە بۆچوونی خۆتان بیڵێنەوە. ((سوپاسی ئێوە دەکەم بە بۆنەی ئەو وتارە باش وکاریگەرەی کە باستان کرد. هەمومان بە گشتی

لە قسەکانی ئێوە چێژمان وەرگرت. من لەو بابەتەی کە پێشتر دەستنیشانتان کردوو ئێستەش باستان کرد زۆر بە سود ببو لام.))

کاتێك لە بەرامبەر ئامادەبواندا قسەدەکەن. خەڵکی لە مێشکی خۆیاندا وابیر دەکەنەوە کە ئێوە بەئاگاتر وزیرەکترن، قسەزان ترو شایستە تر لە خەڵکین. ئەمە لە دەست مەدەن.

٣) ڕۆژی لەدایك بوون: ئەم بۆنانە بۆ زۆربەی خەڵکی گرنگە. کاتێك لە ئێوەیان دەوێت وتاردانێکی کورت یان بابەتێکی کورت بۆ خەڵکی باس بکەن، بە دڵنیایەوە داواکاریەکانیان جێ بەجێ بکەن. لە پێشدا لەگەڵ کەسی دیاریکراودا قسە بکەن و هەندێك زانیاری لە بارەی ژیانیەوە بپرسن وبزانن. هەوڵ بدەن ڕاستیەکی زانراوی ئەو بزانن بۆ ئەوەی لە وتاردانەکە خۆتاندا سودی لێ وەربگرن وباسی بکەن.

لە کاتی قسە کردندا، بەجەو دەم بەپێکەنین بن. قسەی خۆش بکەن و جۆرێك بکەن کە هەست بە دڵخۆشی خۆیان بکەن یان دڵخۆش بن بە بونی خۆیان. ئەم ئیشە دەبێتە هۆی ئەوەی کە هەموو ئامادەبوان هەست بە دڵخۆشی بکەن لەبارەی خۆیانەوە.

٤) شایی یان زەماوەندەکان:شایی یان زەماوەند یەکێکە لە گەورەترین بۆنەکانی ئەو دوو کەسەو دایك وباوك وخوشك وبرا. ئەو قسانەی کە دەیان کەن وئەو ووشانەی کە بەکاریان دێنن، تا سالآنێك لە بیری خەڵکیدا دەمێننەوە. بۆیە دەبێت بە وردی پلانی بۆ دابرێژن.

چەند ساڵ لەمەو بەربانگهێشت کرام بۆ شای کوڕ وکچێکی دوو خێزانی بەرێز. ئەوان کرێکار بوون بە موچەیەکی دیاری کراو کاریان دەکرد. ئەوان لە کوڕە ٢٣ ساڵکەیان ویست کە باسێك لە بارەی خوشکەکەیەوە

بکات کە ئەم برای بوکە فیتەر بوو. هەموو میوانەکان لە خۆشی وقسەی پێکەنین کردن وگاڵتە کردن بوون. بەڵام کاتێك کە برای بوك بۆ قسەکردن لەبارەی خوشکەکەیەوە هەستایەوە، هەموان تێگەشتن کە ئەو ئیشەکەی بە قورسی گرتووە. هەر کەدەستی بە قسەکردن لەبارەی خوشکەکەیەوە کرد، هەموان بێدەنگ بون ئەو بۆ ماوە ١٥ خولەك لە بارەی چۆنیەتی گەورە بون وباشی خوشکەکەی قسەی کرد. ئەو گەڕایەوە بۆ سەردەمی منداڵیان ودەستی کرد بە باسکردنی ئەو بەسەرهاتە ناخۆشانەی سەردەمی منداڵیان، دوای ئەوەی کە کۆتا ڕستەی وت وهیوای تەمەن درێژی وژیانێکی خۆشی بۆ خواستن، تەنانەت چاوی یەك کەس نەبو کە وشك بێت هەمویان لەناخی دڵەوە بۆ ئەو نارەحەتیانەی بوکە خان دەگریان.

کاتێك لە ئێوەیان دەوێت کە قسە بکەن، دەبێت هەموو قسەیەك لە کۆڕو مەجلسی خۆیدا بکرێت واتە نابێت لە کۆڕێکدا هەموو قسەیەك بکرێت. بیر لەوە بکەنەوە کە قسەکانتان دەبێت بمێننەوە لە مێشکی بیسەران وئامادەبواندا. لەم کۆڕانەدا دەبێت تەنیا باسی خۆشەویستی نێوان ئەم دووکەسە بکەن. خۆشحاڵی خۆتان دەربڕن و ئومێدی ژیانێکی پڕخۆشەویستی و بەختەوەریان بۆ بخوازن، بڵێن پێیان کە هیوادارم باشترین ژیانتان هەبێت. ووشەکانی ئێوە زۆر گرنگن لە کۆڕەکاندا.

٥) بۆنەی بەخاك سپاردن: لەوانەیە لە ئێوەیان بوێت بۆ هاوڕێیەك یان یەکێك لە ئەندامانی خێزانەکەی خۆتان باسێك بکەن. بە دوو هۆکار دەبێت تەواوی ووشەکانی خۆتان بنوسنەوە. یەکەم لەوانەیە کاتی

قسەکردندا دوو دڵ بن وبترسن. ئەگەر نوسینێکتان نەبێت، لەوانەیە ئەو پلەوپایەیەی خۆتان لە دەست بدەن.

دووەم: ئەگەر نوسیبێتتانەوە، خەڵکی داوا لە ئێوە دەکەن کە ئستنساخێکیان بدەنێ بۆ ئەوەی بۆ هەمیشە لەلای خۆیان هەڵی بگرن.

لەکاتی خوێندنەوەی ووشەکان دەبێت دان بنێن بە یەك بەیەکی ووشەکانداو بە جوانی بیان خوێننەوە. قسەکانتان نابێت لە پێن تا هەشت خولەك زیاتر بێت. لە سەرەتای نامەکەدا بنوسن دڵگرانین بە کۆچی دوای ئەم کەسە باش و ڕاستگۆ وخۆشەویست ودەستپاکە. دواتر لەبارەی خێزانەکەیەوە گرنگی ئەم لای ئەوان وگرنگی ئەوان لای ئەم کورتە باسێك بکەن هەندێك لەبارەی ژیان ودەسکەوتەکانی ئەو بڵێن. دواتر بەخێر هاتنی ئامادەبوان بکەن. قسەکانتان بە ڕستەیەکی نارەحەت ودڵتەنگی بەم شێوەیە ((ئێمە هەرگیز ئەو لە یاد ناکەین وهەمیشە بیری ئەو دەکەین، زۆر دڵتەنگین بەم ڕووداوە)) کۆتای پێ بهێنن.

پێکهێنان وخوێندنەوەی ئەم بابەتە یەکێك لە گرنگترین کارێکە کەبە ئێوە دەدرێت. زۆر بە جوانی خۆتان بۆ ئەم کارە یان ئەم وتاردانە ئامادە بکە.

پوختە:

قسەکردن لە بەرامبەر ڕادەیەکی بێ ژماری خەڵکی یەکێکە لە باشترین وچاکترین کارێك کە دەتوانن بیکەن. ڕۆژانە هەزاران کەس لە سەران سەری دنیادا بە وتاردانەوە خەریکن. لە بیرتان بێت چۆنیەتی باسکردنی وتارەکە یان چۆنیەتی وتاردان هێندەی ناوەڕۆکی وتارەکە گرنگە. کاتێك توانیتان بە جوانی خۆتان بۆ ئەم شێوە وتاردانە ئامادە بکەن. ئەوا بۆ یەکێك لە کاریگەرترین وڕازیکەرترین وتاردەر دەگۆڕدرێن.

بەشی هەشتەم

زاڵبوون بەسەر دەنگدا: ڕێگەکانی هەبوونی دەنگێکی کاریگەر

باشترین وتاردەر ئەوەیە کەفێر دەبێت،
دڵی بیسەر خۆش دەکات ومێشکی دەگۆڕێت.
"سیسرون"

دەنگی ئێوە، گرنگترین هۆکاری ئێوەیە لە کاتی وتارداندا خۆشحاڵانە کاتێك فێری ژەنین یان لێدانی مۆسیقا دەبن. دەتوانن فێر بن کەچۆن لە دەنگتان ڕەزامەندی کۆمەڵ بەدەست بێنن.
هونەرمەندان لەبەر ئەم هۆکارە بەناوبانگن یا ناسراون کە هەموو ڕۆژێ چەند کاتژمێر وهەندێ کاتیش چەندین مانگ یان چەندین ساڵ لەسەر دەنگیان ڕاهێنان دەکەن بۆ ئەوەی دەنگیان بگاتە باشترین ئاست. ئێوەش دەبێت ئەم کارە بکەن. دەنگە بەهێزەکان کاریگەرتر، ئەوان پڕلەهێزو وزەن. کاتێك بە هێزو باوڕبەخۆبونەوە قسەدەکەن، هەروەك ئەو بابەت وخاڵانەی کە باسیان دەکەن باوڕتان پێیانە لەبەرئەوە بیسەرانیش باوڕیان بەو خاڵانەیە کە باسیان دەکەن وقەبوڵیان دەکەن.

لەسەر خۆ قسە بکەن:

کاتێك هێمنانەتر قسەدەکەن، دەنگتان هێزو پەتەویەکی زۆری هەیە. بیسەران سەرنج وگوێ بۆ قسەکانتان دەگرن. باوڕبەخۆبونی خۆتان

نیشانی ئەوان دەدەن. گرنگی ووشەکانی خۆتان زیاد دەکەن. تەواوی کۆمەڵە بەهێزەکان لەسەر خۆ وئاشکرا قسەدەکەن، وەبەباوڕبەخۆبونەوە خۆیان نیشان دەدەن. وتاردانی بەهێز باوڕبەخۆبون کاریگەرتر ودڵ خۆشکەرترە.

بەهەرحاڵ کاتێك بەدەنگێکی زۆر بەرز قسە دەکەن، ئاوازی دەنگتان بەرز دەبێتەوە، زۆربەی دەنگەکەتان منداڵانە بەر گوێ دەکەوێت. لەبەر ئەم هۆکارە کاریگەری قسەکانتان لەسەر بیسەران کەم دەبێتەوە.

وزە لە پێویستیەکانە:

گرنگترین وتاردان وتاردانێکی پڕ وزەیە. کە وەك وتاردانێکی ((گەرم وگوڕ)) ناسێنراوە کەلە ئاستێکی بەرزی وزەدایە، بۆ ژمارەیەکی زۆری خەڵکی کە لەماوەیەکی دوردا جێ بەجێ دەکرێت.

چەندین ساڵ لەمەو بەر، بۆ ۳۰۰۰ کەس لە هوتێلی ئورلاندو وتارم دەدا. کە وتاردانەکەی من بەشی سەرکی کۆنفرانسەکە بوو چوار ڕۆژی پێدەچیوو. بەهۆی تازەی سیستەمی دەنگی ودڵنیا بون لەهەر دوو میکرۆفۆنەکە پەیوەندییان بەمنەوە کرد ٥٠ خولەك لە قسەکرنم تێپەڕی، هەردوو میکرۆفۆنەکە خراپ بوون. هۆڵکە پڕ بوو لە بەشداربوان. لەبەر ڕووداني ئەم ڕووداوە ناچیار بوم کە هێندە دەنگم بەرز بکەمەوە کە هەموو ئامادەبوانی ناو کۆڕەکە گوێیان لە دەنگم بێت.

تاڕادەیەك کە توانیم سەرکەوتو بووم. بۆ ماوەی ۹۰ خولەك لەسەر ئەم ئیشە بەردەوام بووم تا دەنگم بەتەواوی لە ناو هۆڵکەدا بلاو ببێتەوە. دوای وتاردانەکە بەتەواوی ماندو بوبوم. توند قسەکردن بۆ ماوەیەکی

کورتیش مانـدوت دەکـات چـی بکـات بـەوەی کـە بـۆ مـاوەی ٩٠ خولـەك بەدەنگی بەرز قسە بکەیت.

هـەواڵی خـۆش ئـەوە بـوو کـە وتاردانەکـەم پێشـوازی لێکـراو استنساخی وتارەکەم لە نێوان هەزاران کەسدا بلاو بویەوە.

دەنگ دەبێت بەگوێی هەموان بگات:

کاتێـك بـۆ کۆمـەڵێك لەخـەڵکی بـێ ئـەوەی بـزانن ژمارەیـان چـەندە قسـەدەکەن. دەبێـت دەنگتـان بـە کۆتـا ریـزی کۆڕەکـە بگـات. کاتێـك دەنگتان بە کۆتا کەس دەگات، کەواتە سەرنجی ئەو کەسانەش کەلە ناو کۆڕەکەدان بەدەست دێنن.

هەمیشە لە وتارداندا سیستەمی دەنگی باشترین هاوڕێی ئێوەیە. پێش لە وتاردان بەتەواوی کونترۆڵی بکەن یان دڵنیـا بـن لـە خـراپ نـەبونی. لەناو هۆڵەکەدا بە وردی بگـەڕێن بـۆ ئـەوەی کـە بـزانن ئایـا شـوێنێك هەیـە کە دەنگی پێ نەگات، ئەگەر هەبوو دەبێت بەزوترین کات چارەسەری بکەن. دڵنیـابن لـەوەی کەلـە هـەمو شـوێنێکی هۆڵەکـەدا سیسـتەمی دەنگـی بـە شێوەیەکی باش کار دەکات.

هیچی شتێك بەبێ کەم وکورتی نابێت:

ماوەیـەك لەمـەو پـێش کـۆڕێکی یـەك ڕۆژیـم بـۆ ٨٠٠ کـەس لـە فیلادلفیا هەبوو. لە ڕابردوودا لە هەمان کۆڕدا وتـارم دابـوو. لـە سیسـتەمی دەنگی بەتەواوی دڵنیا بوون.

بەڵام پێش لە دەست پێ کردنی وتارەکـە، ئـەو کەسـانەی کـە لـە دواوەی هۆڵەکـەدا دانیشـتبون. بەدەسـتەکانیان ئامـاژەیـان بـۆ دەکـردم نارازییـان دەربڕی لەوەی کە دەنگی من نابیستن. بەهەمان شێوە کەخۆتان بیری لێ

دەکەنەوە، کاتێك کە وتاردەر تێ دەگات کە نیوەی بیسەرانی ناڕەحەت ودڵ تەنگن، ناتوانێت بەباوڕبەخۆ بوون وئارامیەوە درێژە بە بابەتەکەی بدات.

هۆکاری ئەم ڕووداوەش ئەوە بوو کە بەرپرسانی سیستەمی دەنگی لەبیریان چووبو کە مکەبەرەی ئەو بەشەی هۆڵەکە دابگرسێنن. کێشەکە تەنها ئەوە بو کە بیریان چووبو کە دایبگرسێنن. لە کاتێکدا کە وتاردانەکە دەستی پێ کردبوو، بەرپرسان بۆ بەشێکی تری هوتێلەکە چووبوون. لەبەر ئەوە بوو کە ئەم ڕووداوە ڕوی دا. ماوەی نیو کاتژمێر ئەم کێشەیە درێژەی کێشا تا چارەسەر بوو ئەم ماوەیە دووبارە ناچار بووم بەدەنگی بەرز قسە بکەم.

سیستەمی دەنگی زۆر پێویستە:

ماوەیەك لەمەو پێش وابڕیار بوو کەلە شوێنێکدا بۆ ١٥٠٠ کەس قسە بکەم لە چەندین ساڵی ڕابردوودا چەندین جار لەم شوێنەدا وتارم داوە بەبێ ئەوەی هیچی کێشەیەك ڕووبدات. ئەم جارەیان بەرپرسانی یان ڕێکخەرانی کۆڕەکە لەبری ئەوەی کە ئەو جێگەیەی کە هەمیشە وتارم تێدا دەداپێم بدەن، هۆڵێکی پێشانگایان پێ دام.

جیاوازی نێوان ئەم دوو هۆڵەیە لەم ناوچەیەدا ئەمە بوو کە هۆڵەکەی پێشوتر فەرشی تێدا ڕاخرابوو سەقفێکی ڕێك وپێك وجوانی هەبوو. هۆڵی پێشانگاکە بە تەواوی پێچەوانەی هۆڵەکەی پێشوتر بوو، بە تەواوی شێواو وناڕێك بوو.

بەم هۆکارە ئەم شێوە ڕێکخستنە کە بۆ مەبەستی پێشانگاکان دروست کرابوو. هۆڵەکە بەهیچی شێوەیەك سیستەمی دەنگی باش یان تەواو

نەبو. دەنگ لە هۆڵەکەدا تەواو نەبوو زۆر بەناڕەحەتی لە قسەکان تێ دەگەشتی یان هەر تێنەدەگەشتی. کاتێك دەستم کرد بە قسەکردن، جگە لەچەند ڕیزێکی پێشەوە یان ڕیزی یەکەم هیچی کەس لەقسەکانم تێ نەدەگەشت. هاتوهاوارێك لە نێو بیسەراندا دروست بوو.

هەمویان هەستانەوەو قسەیان بەدەنگی بەرز دەکرد. ئەوان شوێنەکەی خۆیان جێهێلاو بەمەبەستی دەربڕینی نارەزای بۆ لای ڕێکخەرانی کۆڕەکە یان بەرپرسانی هۆڵەکە چوون لەبەر ئەم هۆکارە هەموو شتێك تێك چیوو.

بەبێ سیستەمی دەنگی _ وتاردان ئاڵۆز دەبێت:

خەڵکی بۆ هۆڵ بانگهێشت کران. هەروەك جاران بەرپرسانی هۆڵەکە لە بونی کێشەیەك لەم هۆڵەدا حاشایان دەکرد. واتریش وتیان ئەگەر کێشەیەکیش هەبێت بەدەستی ئەوان نیە یان هیچی کارێکیان لەدەست نایەت. ئێمە لە ژورێکی بەبێ مکەبەرەدا گیرمان خواردبوو. لەبەر ئەم هۆیە ئامادەبوان زۆر دڵگران بون. ئەوان ڕۆژێکیان تایبەت کردبوو بەم کۆڕەوە خۆیان لە ئیش وکار کردبوو تەنانەت زۆربەی ئەوان لە شوێنانێکی دورەوە هاتبون وخۆیان گەیاندبویە ئەم شوێنەیە.

لەبەر ئەوەی کە ڕازیبونی بیسەران بۆ من گرنگیەکی زۆری هەبوو. بڕیاری بەڕێوبردنم دا دوای ڕێککەوتنێکی خێرا لە نێوان ڕێکخەرانی کۆڕەکەدا، بۆ دیاریکردنی ڕۆژێکی تر کە هۆڵەکە هیچی بۆنەیەکی تێدا نەبێت، بە بیسەرانم گوت کە کۆڕەکە ئەمڕۆ ڕادەگیرێت وە بۆ دوو هەفتەی دواتر دوادەخرێت. هەروەها وەك سزایەك بۆ ئەم ڕووداوە کە ڕوویدا بڕیار وابو

که هەرکەسێك کە پارەی بۆ ئەم بەشداریکردنە داوە، بە شێوەیەکی ویستراوانە کەسێکی تر بێ بەرامبەر لەگەڵ خۆیاندا بهێنن.
هەندێك لەبەشداربوان زۆر بێزار بوون، خۆشبەختانە زۆربەیان فرۆشیارو دامێنەر بوون، وەهەروەها ڕازی بون کە دووهەفتەی تر بێنەوە. جاری دواتر کەهاتنەوە، ئێمە لە هۆڵێکدا بووین، سیستەمی دەنگی زۆر باش بوو، کۆڕەکە بەبێ هەبونی هیچی کیشەیەك بەڕێوە چیوو.

چاوەڕێی خراپ بونی یان تێکچوونی سیستەمی دەنگی بن:

زۆر ئاساییە کە هوتێلەکان ومەڵبەندەکانی وتاردان لە سیستەمی دەنگی هەرزان بەهاو لە کارکەوتوو سود وەربگرن، لەوە دەچێت زۆربەی هوتێلەکان لەکۆتایی لە کۆتای دروستکردنیدا ڕووبەڕوی چەندین کێشەی جۆراوجۆری وەك کەمبون یان دابەزینی بودجە ببنەوە. ئەوان بەردەوام بە دوای چەند شوێنێکدا دەگەڕێن کە بتوانن تێچیوونی دامەزراندن یان بنیادنانیان کەم بکاتەوە. ئەو دوو شتەی کە ئەوان دەست نیشانی دەکەن سیستەمی دەنگی و سیستەمی هەواییە. ئەو هوتێل ومەڵبەندانەی وتاردان کە سیستەمی دەنگی وسیستەمی هەوای خراپیان هەیە هێندە زۆرن کە هەمیشە جێی سەرسوڕمانن.
تەقریبەن هەموو ئەو ڕێکخەرانەی کە من ئیشم لەگەڵ کردوون خۆیان هەستاون بە دابین کردنی مکەبەرەو سیستەمی دەنگی. بەو هیوایەن کەئەم ئیشەیان تێچیونێکی کەمیان هەبێت، بەلام وتاردان لە بەرامبەر ناڕەزای ورقی بەشداربواندا سودێکی نابێت.

بەهێز کردنی دەنگ:

دەنگی مرۆڤ هاوشێوەی بازوە بەڕاهێنان وود وەرگرتن لێی زیاتر بەهێز دەبێت. زۆربەی ئەوکەسانەی کە دەنگێکی لاوازیان هەبوو، بەڕاهێنان وبەهێز کردنی دەنگی خۆیان، بۆ وتاربێژێکی بەهێزو باوڕبەخۆبوون گۆڕاون.

یەکێك لە باشترین تەکنیکەکان بۆ بەهێز کردنی دەنگی خویندنەوەی شیعرە بەدەنگێکی بەرز. ئەو کۆپلە شیعرەی کە حەزت لێیەتی ولە خوێندنەوەی چێژوەردەگریت دیاری بکەو لەبەری بکە لەکاتی ڕۆشتن وتەنانەت لە کاتی شۆفێری کردنیشدا بەدەنگێکی بەرز بیلێرەوە. لەکاتی خوێندنەوەی شیعرەکەدا وادابنێن کەلە بەرامبەر کۆمەڵێ لەخەڵکیدا وتاردەدەن. بەهەست، هێز، دڵنیایەوە یەك بەیەکی ووشەکان دەربڕن. بەهێمنیەوە بۆ پێشەوە بڕۆن هەروەك ئەوەی کە شیعرێکی تەواو دەخوێننەوە.

ئەو شاعیرەی کە من حەزم لە شیعرەکانیەتی ڕابرت دبلیو سرویسە. شیعرەکانی ئەو بەهێزن هەروەها ئاسانیشن بەئاسانی دەتوانرێت لێی تێبگەیت و زۆر بەئاسانیش دەتوانیت لەبەریان بکەیت، دەتوانیت تاکۆتای تەمەنت بۆ خۆت وخەڵکیشی بڵێیتەوە.

ڕێگایەکی تر بۆ بەهێزکردنی دەنگ خوێندنەوەی وتەکانی یەکێك لە ناودارەکانە بەدەنگێکی بەرز وەك شکسپیر. کاتێك کەلە ئامادەییدا بووم، وتاری ئانتونی کەلە بەخاك سپاردنی جولیس سزار کە شکسپیریش لەم بۆنیەدا ئامادە بوو لەبەرم کردو لەبەر خۆمەوە

دەموتەوە. تەنانەت ئێستاش پێش لە وتاردان لەبەر خۆمەوە دەیڵێمەوە بۆ ئەوەی هانی خۆم بدەم و ورەی حۆمی پێ بەرز بکەمەوە.

دەنگی خۆتان تۆماربکەن وگوێی لێ بگرن:

کاتێك شیعر یان وتەیەکی ناوداریك دەخوێننەوە بۆ ئەوەی توانای قسەکردنتان زیاد بێت، دەنگی خۆتان تەسجیل بکەن، چەندین جار بۆدەنگی خۆتان گوێ بگرن وبەدوای چەند ڕێگایەکدا بگەڕێن تا بتوانن ووشەکان بەباشی دەربڕن.

لەکاتێکدا کەسەرقاڵی وانە وتنەوەی وتاردانین بۆ ئەو کەسانەی کە حەزیان لێیە، لەئەوانمان دەوێت کەلە پێشەوەی کۆمەڵەیەکەدا بوەستن وبەشێك لە ژیانی خۆیان بۆ ئەوان باس بکەن. هەندێك لەبارەی پیشەکانیانەوە قسەدەکەن. هەندێك لەبارەی منداڵکانیانەوە دەڵێن. هەندێکیشیان لەبارەی ئەو ئەزمونە کەلە ژیانیدا وەریان گرتوە قسە دەکەن. ئێمە ئەوان فێردەکەین کەبە بەهێزی وبەدەنگی بەرز قسە بکەن و لە ئامازەی دەستەکانیان بە جۆرێك سود وەربگرن کە بتوانن زۆرترین کاریگەریان لەسەر بیسەران هەبێت.

ئێمە ئەم وتارە کورتانە تۆمار دەکەین وئەوانیان بۆ بلاّو دەکەینەوە. تەقریبەن لەهەموو بوارەکاندا خوێندکاران سەرسام دەبن. ئەوان سەریان دەسوڕمێ کەچەند بۆ ئەم کۆمەڵە کەم ولاوازە وتاریان داوە.

وتاردانی گشتی هاوشێوەی وتاردانی ئاساییە نییە:

دیارترین هەڵە کەخەڵکی ئەنجامی دەدەن، وازهێنانە لەسنوری دەنگ، گیرانی زمان یان کێشە وگیر بوونی زمان بەهۆی نۆر بەرز قسەکردنەوە

ویێ دەنگ نەبون یان زۆربێ دەنگ بوون، وەهەروەها وتنی بەردەوام نەگونجاوە.

کاتێك بە فێرخوازان دەوترێت کە بەهێزترو پڕوزە تر بن هەوڵ دەدەن ئەم ئیشانە لەکاتی کۆڕەکەدا تاقی بکەنەوە، بەبینینی تێدەگەن ئیشانێك کەجێ بەجێیان کردوە وبەبۆچوونی ئەوان زۆر بەهێز بووە، تەنیا ئیش کردنێکی سەرەتاو خۆ ویستانە بوە.

بۆ باش جێ بەجێ کردن دەبێت دووبارەی بکەنەوە:

بەمەبەستی زیادکردنی دەنگی خۆتان لەبەرامبەر ئامادەبواندا، تا ئەو رادەیەی کەدەتوانن بەرز قسە بکەن ولەسەر خاڵە گرنگەکان تەقریبەن بەدەنگێکی بەرز قسە بکەن. دەستەکانی خۆتان بۆ ڕوون کردنەوەی ئەم بابەتە گرنگانە بەتەوای بەرز بکەنەوە دواتر بۆ خوارەوە بیان هێننەوە. ئەم ئامارەی دەستانەتان زۆر کاریگەرن.

هاوسەرەکەم باربارا، لە خێزانێکدا گەورە بووە کە باوکی بەهۆی ئیشی شەوانەوە، کە پاسەوانی قەبرستان بوو، شەوانە بەهۆی ئەو ئیشەیەوە نەیدەتوانی بنوێت هەرلە بەر ئەمەلەڕۆژدا دەنوست. منداڵەکانی ئەو هەمیشە دەبوایە بەبێ دەنگی بمایانەوە یان بە هێواشی قسەیان بکردایە، بۆیە تەواوی سەردەمی منداڵی ئەوان بە هێواش قسەکردن تێپەڕی. کاتێك باربارا دەستی کرد بەفێربوون وچۆنیەتی قسەکردن لە بەرامبەر خەڵکیدا، هانی ئەومان دەدا کە بەدەنگی بەرز قسە بکات. کاتێك دەنگی بەرز دەکردەوە، لەو باوڕەدا بوو کە لەکاتی هاوار کردندایە. بەڵام کاتێك کە وتارەکەی تۆمار کراو بلاو بویەوە. تێگەشت کە ئاستی دەنگ بەرز کردنەوەی کەمێك لە قسەکردنی ئاسای بەرزترە یان زیاترە. ئەو زۆر

سەری سوڕما. ئێوەش ئەگەر وتاردانەکەی خۆتان تۆمار بکەن و دواتر گوێی لێ بگرن سەرتان سوڕ دەمێنیت.

چاوپێدا خشاندن وسود وەرگرتن:

یەکێك لە باشترین ڕێگاکان بۆ بەرەو پێش چوونێکی خێرا لە وتارداندا دەتوانن جێ بەجێی بکەن. ئەمەیە کە وتاردانەکانی خۆتان تەسویر بکەن وتۆماری بکەن، لەگەڵ کەسێکی شارەزادا سەیری شریتەکە بکەن. لە دوای تێپەڕ بوونی ٣٠ تا ٦٠ چرکە بۆ دواوە بگەڕێنەوە دووبارە بیبینەوە. لەبارەی ئەوەی بۆ کاریگەر بون دەبێت باشترە چی بکەن، لەگەڵ یەکتردا قسە بکەن. شریتەکە بوەستێنن وهەڵکان بە شێوەیەك ڕاست بکەنەوە کە ئەگەر کاتی قسەکردن هەبوایە بەو شێوە ڕاستە قسەتان دەکرد.

ئەوقسانەی کە بە تەلەفون دەیان کەن تەسجیلیان بکەن:

دەتوانن بەتۆمارکردن وبیستنی دەنگی خۆتان سود وەرگرن وبەسەر دەنگتاندا سەرکەوتوو بن. کاتێك بۆ دەنگی خۆتان گوێتان گرت، بە هۆی ئەو هەڵە ڕێزمانیانەی کەلە تەلەفونەکەدا کردوتانە سەرتان سوڕ دەمێنێت. هەواڵی خۆش ئەوەیە کە هەر جارێ کەدەنگی خۆتان تەسجیل دەکەن وگوێی بۆ دەگرن، ئەو هەلانە ڕاست دەکەنەوە کە پێشتر کردووتانە بۆ جاری دواتر دووبارەیان ناکەنەوەو باشتر دەبن.

بێ دەنگ بوون بۆ کاریگەری:

لەوانەیە بەهێزترین شێواز کە ئێستا فێری بوو بن ((بێ دەنگ بوونە.))

هەروەها جوانی مۆسیقا بە هۆی بێ دەنگیەتی لە نێوان تۆنەکاندا. لە وتاردانیشدا بێ دەنگ بون لەکاتی تەواوکردنی بابەتێك وچوونی بۆ بابەتێکی ترە، هێزو توانای دەوێت. ئێوە دەتوانن بە ڕاهێنان خۆتان فێری ئەم هونەرە بکەن.

زۆربەی وتاردەران لەکاتی وەستان لە بەرامبەر ئامادەبواندا تورە دەبن ودەشڵەژێن. لەبەر ئەم هۆکارەش خێرا و بە توندی وبەبێ بێ دەنگ بون قسە دەکەن. کاتێك هێمن تر بن بەهێمنی قسەدەکەن، لە شوێن وکاتی خۆیدا بێ دەنگ دەبن وکاریگەریتان لەسەر بیسەران دەبێت. بۆ بەهێز کردنی وتاردانی خۆتان دەتوانن لە چوار جۆر بێ دەنگی سودوەرگرن:

١)بێ دەنگ بونی هەستی. بە شێوەیەکی ڕێك وپێك لەکۆتای ئەو ڕستەو خاڵانەدا کە باسی دەکەن بێ دەنگ بن بۆ ئەوەی ئامادەبوان بتوانن لە زانیارییە نوێیەکان تێ بگەن وبگەنەوە بە ئێوەدا.

مێشکی بیسەران دەتوانێت سێ ڕستە لە یەك کاتدا دەرك پێ بکات وزیاتر لەوە ناتوانن لە مێشکیاندا جێگەی بکەنەوە. لەم بارودۆخەدا مێشکی ئەوان سەرسام دەبێت. مێشکی ئەوان تا کاتێك ئیشێك بۆ بەدەست هێنانی سەرنجیان ئەنجام نەدەن هەر بەهەمان شێوە سەرسام دەبێت.

هیچی شتێك هێندەی بێدەنگی ناتوانێت جێی سەرنج دان بێت. ئێوە ئەوان دەخەنە ناو دوای بێدەنگیەوە کە بۆ ئەوانتان داناوە. بەهەر جارێ بێدەنگی ئەوان ناچیار دەکەن کە سەرنجی ئێوە بدەن.

٢)بێ دەنگی نیشان دان. کاتێك ئێوە دەتانەوێت بابەتێك لە مێشکی بیسەراندا بچەسپێت. لەم جۆرە بێ دەنگیە سود وەربگرن. ئێوە

دەتوانن بۆ تێگەیاندنی پوختەی ئەوەی کە گوتوتانە، ڕاستەوخۆ پێش یان دوای قسەکانتان ئەم جۆرە بێدەنگیە بەکار بهێنن.

٣)بێ دەنگی تەئکیدی یان دڵنیای. بۆ دڵنیا بون لەسەر خاڵێك لەم جۆرە بێدەنگیە سود وەرگرن. بۆ نمونە، زۆربەی کات بە ژیرانە دەپرسم:((ناودارترین کەسی ئامادە بوو لە هۆڵەکەدا کێیە؟)) کەمێك بێ دەنگ دەبم بۆ ئەوەی ئامادەبوان بەم وەڵامەوە سەرقاڵ بن. هەندێ کەس دەڵێن:((من))، هەندێکیش دەڵێن: ((تۆ)). دوای هەندێك بێ دەنگی بەردەوامە بە قسەکانم دەدەم وئاماژە بۆ هەموان دەکەم ودەڵێم: ((ڕاستە! ئێوە ناودارترین یان گرنگترین کەسی ناو ئەم هۆڵەن.))

دواتر بۆ چەند چرکەیەك بێ دەنگ دەبم بۆ ئەوەی لە ڕستەی پێشو تێ بگەن. وە بەردەوامی دەدەم بە قسەکانم:((ئێوە گرنگترین کەسی دنیای خۆتانن. ئێوە بۆ تەواوی ئەو کەسانە کە لە ژیانتداندا هەن گرنگن، ئەو هەستەی کە هەتانە لە بارەی گرنگی خۆتانەوە دامەزرێنەری ژیانتانە.))

دواتر باسی گرنگی ڕێز دەکەم. وە بۆ ئەوانی ڕوون دەکەمەوە کە هەر مرۆڤێك بەهەر شێوەیەك بیر بکاتەوە، کاریگەری لەسەر ژیانی خۆی و ژیانی کۆمەڵگاش دەبێت.

٤)بێ دەنگی تەواو بونی ڕستە. لەم بەشەدا ئێوە ڕستە یان گێڕانەوەی وتەی کەسێك کە باس دەکەن هەموان دەیزانن. کاتێك کە نیوەی یەکەمی ئەو وتەیە تەواو دەکەن، بیسەران لە مێشکی خۆیاندا بەشەکەی تری وتەکە تەواو دەکەن. ئەم ئیشەتان دەبێتە هۆی ئەوەی کە بیسەران زیاتر ئاگایان لە وتاردانەکە هەبێت بە وردیەکی زۆرەوە گوێ بۆ قسەکانتان دەگرن.

بۆ نمونە، مـن لـەم ڕستەیەکی وەهـا سـود وەردەگـرم: ((تـا نارەحـەتی نەکێشی،. . . . .)) دواتر بێ دەنگ دەبم چاوەڕێ دەبم بۆ ئەوەی ئامادەبوان نیوەکەی تری پەندەکە ((شـیرینی ناچـێژی)) تـەواو بکەن. مادام لەم شێوازە سود وەردەگرن، دەبێت بە دڵنیایەوە بێ دەنگ بن وچاوەڕێ بن بۆ ئەوەی ئامادەبوان ڕستەکە تەواو بکەن. دواتر دەبێت خۆشتان ڕستەکە تـەواو و دووبـارە بکەنـەوە. بـەم شـێوەیە بیسـەران بـە تەواوی ئاگایان لە ئێوە دبێت.

ئاوازی دەنگ:

کاتێـك دەتانـەوێت خـاڵێکی گـرنگ بـاس بکـەن، بـەدەنگێکی بـەرزتر و بـەهێزتر قسـە دەکـەن، کـاتێکیش کـە دەتانـەوێت بابـەتێکی هەسـتیار وسۆزی باس بکەن، بەرزی دەنگی خۆتان کەم بکەنەوە یان لەسـەرخۆ بـە ئاوازێکی خۆشەوە قسە بکەن.

لە وتاردانێکی باشدا هەرچی زیـاتر لـە شـێوازی دەنگـی جۆراوجـۆر سـود وەرگرن، وتاردانتان بۆ بەشداربوان باشترو سەرنج ڕاکێشتر دەبێت بابەتی وتاردان هەربابەتێك دەبێت کێشە نییە.

لایەنی فیزیای دەنگ وقوڕگ:

ئێوە دەنگتان بۆ قسەکردن و ڕازی کردن بە کـاردەهێنن. بـە ئەنجامـدانی زۆربەی ئیشـەکانتان دەتـوانن دڵنیـا بـن لـەو ئەنجامـە باشـەی کـە دەنـگ وقورگت بۆت بەدی دەهێنێت.

وزە بەشێك لەپێویستیەكانی باش قسەكردنە. پێش لەپێش لە وتاردانێكی كورت، دەبێت هەندێك نان بخۆن بۆ ئەوەی مێشكتان هوشیار بێت توانای ئیش كردنی لە باشترین كاتدا بێت.

پێش لە وتاردانێكی درێژتر وەك كۆڕێكی نیوە ڕۆژی یان یەك ڕۆژی، دەبێت بەباشی نان بخۆن.

پرۆتین باشترین وزەیە. بە خواردنی نانی بەیانی یان نانی نیوەڕۆی پرۆتینی دەتوانن بۆ ماوەی ٤ تا ٥ كاتژمێر وزەی پێویستی قسەكردنتان هەبێت. پرۆتین خۆراكی مێشكەو بۆ باش بیركردنەوەو قسەكردن پێویستتان پێیە. بەخواردنی پرۆتین دەنگتان بەهێز ومیشكتان هوشیار دەبێت.

بۆ دڵنیا بون لە باش بونی دەنگتان، پێش لە وتاردان ئاوێكی مامناوەند بخۆنەوە، چونكە ئەگەر ئاوی سارد بخۆنەوە ئەو ئاوە ساردە وادەكات كە تۆنەكانی دەنگتان تێك دەچێت وهاوسەنگی لە دەست دەدەن.

كاتێك دەبێت كە دەنگتان ڕووبەڕووی كێشە دەبێتەوە. كاتێك قورگ ئێشەتان توش دەبێت، قسەكردن بە دەنگی بەرز زۆر ئاڵۆز دەبێت. لە هەبونی وەها كێشەیەكدا، ئاوی گەرم كەلە نێویدا هەنگوین وئاوی لیمۆی زۆری تێدا كراوە بخۆنەوە. ئەم شێوازە چەندین جار منی سەرسوڕهێنەرانە ڕزگار كردووە.

من ساڵی جارێك بەهۆی گەشتە درێژەكان وپشوە كورتەكان ڕووبەڕووی قورگ ئێشە دەبمەوە. بەلام بەكەم كەم خواردنەوەی ئاوی گەرم كە لەنێویدا هەنگوین وئاوی لیمۆی زۆری تێ كراوە لە درێژەی سیمینارەكەدا، دەنگم بە شێوەیەك نەرم و بەهێز دەكات. من دەتوانم

هەشت کاتژمێری تەواو لە بەیانیەوە تا عەصر، بە بونی قورگ ئێشەوە، قسە بکەم چونکە هەمیشە لە درێژەی سیمیناردا گەرووی خۆم بە جۆرە خواردنەوە چارەسەر دەکەم.

پوختە:

لە دەنگی خۆتان هەروەك ئامێرێکی مۆسیقا سود وەربگرن. بەرز کردنەوەو دابەزینی ئاستی دەنگتان و دروست کردنی بێ دەنگی، بەرز قسەکردن تارادەیەك بێت کە کۆتاترین ریز بتوانن گوێیان لە دەنگتان بێت، بە ئێوە ئەم هەلە دەدات تا لەهەر بارودۆخێکدا بەهێزەوە قسە بکەن.

بەشی نۆیەم

■

فرت وفێڵی بازرگانی: شێوازەکانی مامۆستا وتاربێژەکان

یەکێك لەگەورەترین ڕەزامەندییەکانی تاك لەبەر ئەوەیە کە دەزانێت، دەتوانێت ئیشێك بە باشترین شێوە ئەنجام بدات.

"هرتنس ئادلو"

لەوانەیە ئێستا ١٠، ٠٠٠ وتاردەری پێشکەوتو یان نیوە پێشکەوتو لە ئەمریکادا هەبن. کە ئیشەکانی خۆیان بەباشترین شێوە ئەنجام دەدەن. لە ٢٠٪ی ئەوان لە ٨٠٪ی پارەکانیان لە پیشەی وتارداندا بەدەست دەهێنن.

واتە موچەی ٢٠٠٠کەس لەم وتاردەرانە چوار هێندەی تەواوی ئەو ٨٠٪یەیە.

٢٠٪ی زیاتر ٢٠٪ی وتاردەرەکان _ واتە ٤٪ی وتاردەرە پێشکەوتوەکان کە نزیکی ٤٠٠ کەس دەبن _ ٨٠٪ی پێدانی مانگانە بۆ بابەتی فێر بوون ووتاربێژی کە بە باشترین واتاردەرەکان دەدەن، دەیکەنە هی خۆیان.

لە ٢٠٪ی زیاتر لە ٢٠٪ی زیاتر لە ٢٠٪ _واتە نزیکەی ٠، ٨٪ی تەواوی وتاردەرەکان کە نزیکەی ٨٠ کەس دەبن _ بۆ یەك وتاردانی ٢٠ خولەکی

۲، ۵۰۰ دۆلار وزیاتریش وەردەگرن. عادەتەن کاتی ئەوان سالآنە پرە لە وتـاردان سـالآنە مەبلـەغێك زیـاتر لـە ۱، ۰۰۰، ۰۰۰ ملیـۆن دۆلار داهاتیـان هەیە. داهاتی هەندێکیشیان زیاترە لەم برە پارەیە.

مامۆستایانی وتاردانی تەواوکات لەئەمریکادا بەشێوەیەکی ناوەندی کەمتر لــە ۵۰۰ دۆلار لــە رۆژێکــدا داهاتیــان هەیــە، لەکاتێکــدا وتاربێــژە پێشکەوتوەکانی هەمان بابەت عادەتـەن ۲، ۵۰۰، ۵۰، ۰۰۰ هـەتا ۱۰۰، ... دۆلار داهاتیان هەیە.

چـی جیاوازییـەك لـە نێـوان وتاردەرەکـەم دەرامەتـەمان وئەوانـەش کـە موچەیەکی خەیاڵیان هەیە، هەیە؟ من ۲۵ سـالّ توێژینـەوەم لەسـەر ئـەم ئیشە کردووە.

ئەو وتاردەرانەی کە موچەکانیان لە ئەوانی تر زیاترە:

بــۆ دەســت پــێ کــردن دەبێــت بڵــێن زۆربــەی ئــەو وتاردەرانــەی کەدەسکەوتیان زۆرە ((وتـاردەری زۆر گـەورەن))ئـەم کەسانە بـەهۆی جێ بـەجێ کردنـی کارێك لـە بـواری رامیـاری، وەرزش یـان ئـیش وکـاردا بەناوباگن. نوسەرانی کتێبە پڕ فرۆشرینەکانیشیان زۆربەی کـات لـە ریـزی وتـاردەرە ناودارەکـانن. لانـی کـەم بۆماوەیـەکی کـورتیش بێـت. زۆربـەی وتاردەران زۆربەی کات بۆ وتاردان بۆ رێکخراوەکـان وئەنجومەنـەکان یـان بـۆ کـۆرە بازرگانیــەکان بانگهێشــت دەکــرێن. ئامــانج لەدارێــژان یــان پێکهێنانی کۆڕەکە راکێشانی زۆربەی خەڵکە بۆ کۆڕ وکۆنگرەکە. هەرچی ئەو وتاردەرەی کە بانگهێشت دەکرێت زیاتر ناودارتر بێت، کەسانی زۆرتر ناودەنوسن وبلیت دەبڕن.

وتاردەرانی بەئەزموون:

دووەمین كۆمەڵە لەوتاردەران بێ گومان بەناوبانگ نین، بەلام دەسكەوتی باشیان دەبێت. ئەوان وتاری سەرنج ڕاكێش وەهێزوگرنگ بۆ زۆربەی كۆمپانیاو ڕێكخراوەكان وتار دەدەن. لە زۆربەی بوارەكاندا ئەوان پسپۆڕن ولە بواری تایبەتی خۆیاندا سەركەوتو دەبن وبەوتاردەرێكی بەناوبانگ دەناسرێن.

ئەم كۆمەڵەیە بە مامۆستای وتاردەران ناو دەبەن كەلە بواری ئیش وكار، فرۆشتن، بەڕێوبردن، سەرۆكی، گەشەكردنی تاكی وپیشەی وتاردەدەن كە وتاردەری پێكەنەرن یان قسە خۆشن. بەهۆی ئەوەی كە ئەوان ڕەزامەندی بیسەران بەدەست دێنن. چەندین جار ئەوان بانگهێشت دەكرێن ووتارە باشەكەیان لەناو خەڵكیدا ڕۆژ بەڕۆژ زیاتر دەوترێتەوە.

دووتایبەتمەندی باشترین وتاردەران:

باشترین وتاردەرەكانی هەر شوێنێك، چی ناوداریان چی ئاسایی دووتایبەتمەندییان هەیە.

١) پڕ وزەو بەختەوەرن: ئەوان بەگەرم وگوڕیەوە لەگەڵ بیسەرانی خۆیاندا قسە دەكەن، ئەوان خوێن گەرم خۆشەویست وبەسۆزن. ئەوان بیسەران دڵخۆش دەكەن و وەك هاوڕێیەك لەگەڵ بیسەراندا هەڵس وكەوت دەكەن. لەوەی كە بیسەران بۆچیوونەكانی خۆیان لەگەڵیاندا باس دەكەن چێژ وەردەگرن.

٢) وتاردانەكەیان پاراوە: بە هۆكاری ئەوەی كەگوێ گرتن بۆ قسەكانی وتاردەرێك بە شێوەی ((بەرنامەی خۆش _ فێركاری)) دەبێت، باشترین

وتاردەرەکان باشترین زانیارییەکانی خۆیان لەگەڵ بیسەراندا باس دەکەن. سەرکوتنی وتاردەرەکان تەنیا لەوکاتە درێژەکاندا دەبێت کە وتارەکەیان بەهێزو کاریگەر بێت.

ئامادەبوان دەبێت بە شێوەیەکی دڵخۆشانە وتێگەشتن لێیان هۆڵەکە بەجێ بهێڵن لەبارەی وتارەباشەکەوە لەگەڵ یەکتریدا قسە بکەن. ئەوان دەبێت ئامەزرۆی وتارێکی تری وتاردەرەکە بن.

زۆربەی ئەو کارانەی کە وتاردەرە ناودارەکان بەباشی ئەنجامی دەدەن بەهۆکاری ئەوەی کە ئێوەش دەبێت ئەم ئیشانە بە باشی ئەنجام بدەن. تەنانەت ئەگەر بەنیازی ئەوەش نەبن کە بۆ وتاردەرێکی باش بگۆڕدرێن، بەزانینی ئەوەی کە ئەم وتاردەرانە هانی خەڵکی دەدەن، وە دەتوانن لە سنوری خۆیاندا باشتر ئیش بکەن. لە بەردەوامی بابەتەکدا هەندێك لەیاساکانی ئەوانم هێناوە.

بەرنامە داڕێژەری وتاردانەکە ڕازی بکەن:

لەپیشەی وتارداندا، بابەتی زارەکی تەنها هۆیەکی گرنگ ودامەزراندنی دووبارە بانگهێشت کردن بۆ وتاردان دەبێت. پێش ئەوەی بەرنامەداڕێژەرێك بانگهێشتی وتاردەرێك بە پارەیەکی زۆر بکات، دەبێت لەوە دڵنیا بێت کە ئەم وتاردەرە ڕوو خۆشەو کاریگەرییەکی زۆری لەسەر بیسەران دەبێت.

بەهەمان هۆکار، لەپیشەی وتارداندا زۆربەمان دەڵێین ئەرکی وتاردەر ئەمەیە کە ئیشێك بکات کەڕێکخەری وتاردانەکە سەر بەرز بێت، کاتێك بەرنامە داڕێژەرەکە وتاردەرێکی باش بانگهێشت دەکات بەشداربوان خۆشحاڵ دەبن، بەشداربوان سوپاسی بەڕێوبەرەکە دەکەن بەهۆی

هەڵبـژاردنی ئـەو وتـاردەرە بـاش وکاریگـەرەوە. لەئەنجامـدا، ئیشـی بەرنامەدارێژەرەکەجێگـەی سەرسـەوڕمانە وزۆربـەی بەشـداربوان دەسـت خۆشی وخەڵاتیان پێشکەش دەکەن. بەهۆی ئـەوەی کـە ئـەم وتـاردەرە کاریگەرییـەکی باشـی هـەبووە جـارێکی تـر ئـەم وتـاردەرە بانگهێشـت دەکرێتەوە.

بۆنمونە، لە منیان دەویست بۆ ئـەوەی لـەکۆڕێکی سـاڵانەی کۆمپانیایـەك وتار بدەم. جێگری بەڕێوبەر لایەنگری من بوو، بۆ هـەموانی باس کردبـوو کە بەتەواوی لەبابەتی وتارەکانم سودی وەرگرتوە. لەبەر ئەمـە داوای لـە ئەوان کرد کە لە کۆڕەکانی دواتریشدا وەك وتاردەرێکی تەواو بانگهێشتی من بکەن. بەڕێوبەرە گەورەکەیان تائەو کاتـەی کـەمنی نـەدیبوو تەنانـەت نـاوی منیشـی نەبیسـتبوو بـۆ کـۆڕێکی وەهـا گـرنگ وگـەورە کەسـێکی نەناسـراو بانگهێشـت کـراوە، زۆر خۆشـحاڵ نـەبوو. لەگـەڵ ئـەم هـەموەدا جێگرەکەی ئەوی ڕازی کرد کە هەڵبژاردنی من هەڵبژاردنێکی زۆر ڕاستە.

وتـاردان زۆر بەباشـی پێشـکەش کـرا ئامـادەبوان بەهەسـتانەوە لەسـەر کورسیەکانیان سوپاسـگوزاری مـن بـوون وستایشـی منیـان کـرد. چـەند حەفتـە دواتـر نامەیـەکم پێگەشـت وکردمـەوە کـە جێگـری بەڕێوبـەر لەنامەکـەدا نوسـیبوی کەبەڕێوبەرەکـە بـە شـێوەیەك لـەکۆڕو وتاردانەکـە ڕازی بـووە کـە پلەکـەی بـەرز کردوەتـەوە تـا ئاسـتی بەڕێوبـەری و موچەکەی بۆ ٤٠٠٠ دۆلار زیاد کردووە.

ناوبانگی وتاردەرێك چی باش وچی خراپ، بەخێرای لەنێوان خەڵکیدا بـڵاو دەبێتـەوە. یاسـاکە ئەمەیـە: سـەرکەوتنی ئێـوە بـە کۆتـا وتاردانتانـەوە پەیوەندی هەیە. پێش ئەوەی کـە وتـاردەرێکی نـاودار بانگهێشـت بکـەن،

ئەو دەبێت دڵنیا بێت لەوەی کە سەرۆکەکەی و بیسەران لە ئەنجامی ئیشی وتاردانەکە ڕازی و دڵخۆش دەبن.

بۆدیداری وتاردەرەکانی تر بڕۆن:

تەنانەت ئەگەر ئامانجی ئێوە وتاردان بێت لەناوچیەی ئیشەکەتان یان لە کۆمەڵگاکەتان، دەبێت بۆ دیداری بۆ دیداری وتاردەرەکانی تر بڕۆن زانیاریان لێوە وەربگرن. ئێوەش دەبێت وەك ئەوان لەتەواوی وتارکان وکۆڕەکاندا بەشداری بکەن. خاڵە گرنگەکان بنوسنەوە. بزانن یا سەرنج بدەن بدەن چۆن پێش کۆڕەکەدا هەڵسوکەوت لەگەڵ بیسەراندا دەکەن وچۆن دەڕۆنە سەر شانۆ، وە چۆن دەست بە وتاردانەکەی خۆیان دەکەن.

کاتێك لە هەر جۆر یان وتاردانێکدا ئامادە دەبن، بەتەواوی هەوڵی خۆتان بدەن تا لەگەڵ وتاردەرە ئامادەبوەکانی کۆڕەکە چاوپێکەوتن بکەن وتەوقەیان لەگەڵدا بکەن، سوپاسی ئەو بکەن بەهۆی ئامادەبونیەوە. بەئەو بڵێن ئامەزرۆیانە چاوەڕێی قسەکانی ئەون. ئێوە لەم چاوپێکەوتنە تایبەتیەدا شتێك فێردەبن کە یارمەتی ئێوە دەدات لە وتاردانی خۆتاندا سودی لێ وەردەگرن.

بۆ خوێندەوە پێداچونەوە وئامادەبون کات دابنێن:

چەند یاسایەك هەیە کەوتاردەرە ناودارەکان و وتاردەرە بەناوبانگەکانی ئیش وکار بۆ بەدەست هێنانی بەرزترین دەسکەوت وباشترین ستایش کردن دەبێت پەیڕەوی ئەو یاسایانە بکەن. یەکەم، بەهەمان شێوە کە چەندین جار دووبارەم کردوەتەوە، وتاردەرە بەناوبانگەکان خۆیان بۆ

تەواوی وتاردانەکان ئامادە دەکەن. ئەگەر وتاردەرێك ١٠ کاتژمێر لە وەختی خۆی بۆ خوێندنەوە، پێداچونەوە، ڕێکخستن، ڕاهێنان لەسەر وتاردانەکەی خۆی بکات بە یەك کاتژمێر، ئیشێکی غیرە عادی یان خراپی نەکردووە.

وتاردەرە باشەکان تا ئەو شوێنەی کە دەتوانن لەبارەی بیسەرانیانەوە زانیاری بەدەست دێنن. ئەوان لەبارەی تەمەن، وپیشە، و ڕابردووی ئەو کەسانەی کەلە کۆڕەکەدا ئامادە بوون پرسیار دەکەن. ئەوان لەبارەی وتاردەرەکانی پێشو کەبۆ ئەم کەسانە وتاریان داوە وئەو بابەتەی کە بیسەران حەزیان لێبوەو ئەو بابەتەش کە حەزیان لێی نەبووە پرسیار دەکەن. ئەوان دەیانەوێت لەبارەی دەسکەوت وبەرپرسیارەتی ئامادەبوان بزانن.

وتاردەرە بەناوبانگاکان بەدوای ئەو زانیاریانەدا دەگەڕێن کەپەیوەندی بە کۆمپانیاکەوە هەیە وە بەوردی بەدوای ئەو ماڵپەڕەدا دەگەڕێن کەسەر بەم کۆمپانیایەیە بۆ ئەوەی زانیاری باشیان دەسکەوێت. و زیاتر کۆمپانیاکە بناسن.

لەبارەی ئەنجامەکەی خۆتانەوە بەڕوونی قسە بکەن:

ئێوەش هەروەك وتاردەرێکی بەناوبانگ، لەهەمان جاری یەکەمدا دەتانەوێت بەڕوونی هۆکاری هەڵبژاردنی وتاردەرێك بزانن. لەبیرتان بێت ئامانج ئەمەیە کەدارێژەری بەرنامەکە سەرفراز بێت، وە تەنیا کاتێك کە دەتوانن ببنە هۆی سەرفرازی ئەو کەبەتەواوی بزانن بەرنامەدارێژەرەکە چی لەئێوە دەوێت.

من هەمیشە پێش لە وتاردان دەپرسم کەحەز دەکەن بیسەران دوای تەواو بونی وتارەکەی من چی بڵێن وچی بکەن. کاتێك هەردووکمان بەتەواوی لەیەك تێگەشتین. وتارەکەی خۆم بەشێوەیەك دادەڕێژم کە بەو ئامانجەی هەردووکمان بگەم.

ماوەیەك لەمەو بەر بەڕێوبەری یەکێك لە ڕێکخراوەکان بە منی گوت: ((وتاردانەکەی تۆ باشترین وتاردان بوو کەلەم ١٨ ساڵەدا بیستبێتم. بەهەمان شێوە کە بەڵێنت دابوو، وتاردانەکەت یەك بەیەکی ئەو خاڵانەی تێدا بوو کە پێشتر قسەمان لەسەر کرد وبەباشی پێشکەش کرا.))

ئەو گوتی: وتاردەرنێکی زۆر هەبون کە بەڵێنیان داوە کە وتاردانەکەی خۆیان تایبەت بەم کۆمەڵە کەسەوە بێت، بەڵام ئەم کارەیان نەکرد. یان هەرنەیان توانی وا بکەن. قسەیەك یان بۆچوونێك لە نێوان وتاردەراندا هەیە کە ((پەیدا کردنی بیسەری نوێ، سادەتر لەداڕێژان یان پێکهێنانی وتارێکی نوێ دەبێت.)) ئەو کەسانەی کە ئەم نیگەرانیانەیان هەیە، بە ئاسانی هەمان بۆچوونە کۆنی خۆیان چەندین جار دووبارە دەکەنەوە لەلایان گرنگ نییە کە بیسەران کێن. ئەڵبەتە ئەوان زۆر لە پیشەیەدا نامێننەوە.

زمان فێر ببن:

هەر کۆمپانیاو ڕێکخراوێك زمانی تایبەت بە خۆیان هەیە، وتاردەرێکی باش وەها لەگەڵ کۆمپانیاکەدا دەناسرێت کەلە کاتی وتارداندا بیسەران هەست بەوە دەکەن، کەئەم وتاردەرە لە ئیشوکاری کۆمپانیاکەدا سەرقاڵی ئیش کردنە.

بابەتەکەی خۆتان بەجوانی پێك بهێنن:

وتاردەرە ناودارەکان بابەتی وتاردانەکەی خۆیان لەپێشدا بەجوانی پێکدەهێنن، ئەوان هەمیشە لەکاتی دووبارە نوسینەوەی بابەتەکە خۆیانن وهەندێك لە ڕستەکانیان پێش و پاش دەکەن. ئەوان هەمیشە بەدوای ڕێگەیەکدا دەگەڕێن بۆئەوەی بابەتەکەیان کاریگەرترو بەهێزتر بێت.

چاوی پێدا بخشێنەوەو ڕاهێنانیان لەسەر بکەن:

وتاردەرە ناودارەکان چەندین جار چاو بەوتارەکەی خۆیاندا دەخشێننەوە وڕاهێنانی لەسەر دەکەن، تەنانەت ئەگەر پێشتریش چەندین جار ئەم بابەتەیان پێشکەش وباس کردبێت. ئەوان هەرگیز بەمێشکی خۆیان یان ئەو زانیاریانەی کە لەبارەی ئەو بابەتەوە دەیزانن بەتەواوی نازانن بەدوای زیاتردا دەگەڕێن. وتاردەران هاوشێوەی فڕۆکەوانان کە پێش لە فڕین چاو بەبابەتی ناو لیستەکەدا دەخشێننەوە. چاو بەیەك بەیەکی ئەو بابەتانەدا دەخشێننەوە کە لە وتاردانەکەدا بوونی هەیە. تاك ئەو کاتەی کە باسەکەیان پێشکەش دەکەن ڕاهێنانی لەسەر دەکەن ودەیلێنەوە.

شوێنەکە کۆنترۆڵ بکەن:

وتاردەرە ناودارەکان بە زووی دەگەنە شوێنی کۆڕەکەو چاو بە پێداویستیەکانی هۆڵەکەدا دەخشێننەوە بۆ دڵنیا بون لە ئیش کردنیان وخراپ نەبوونیان، هەروەك ڕاهێنەرێك پێش دەست کردن بە یاریەکە

دڵنیا دەبێتەوە لە یاریزانەکان ونەبونی هیچی کێشەیەك لە نێوانیاندا. ئەوان سەرنجی سێ هۆکاری گرنگ دەدەن کە بریتین لە:

دەنگ، ڕوناکی، پلەی گەرماو سەرما تەقریبەن دەبێت یەکێك لەمانە باش بکرێت وبگۆڕدرێت.

بە بۆچوونی خەڵکی کامێرەکان دەبێت ڕوویکەنە یەك دەم وچاو. لەوتارداندا، لەوتارداندا بەشداربوان تەنیا بۆ یەك هۆکار بۆئەوێ دێن: ئەویش بینینی دەم وچاوشێوەی وتاردەر. ئەوان دەتوانن لەبابەتەکانی تر بەخوێندنەوەی کتێب یان گوێ گرتن بۆ وتارە تۆمار کراوەکان تێ بگەن وزانیاری وەرگرن. شێوەی وتاردەر شوێنێکە یان خاڵێکە کە بیسەران زۆربەی کات سەیری دەکەن وسەرنجی دەدەن.

بەهەمان هۆکار ڕێکخەرانی هەندێك لە هوتێلەکان دەبنە هۆی ئازار وناڕەحەتی بۆ من. بۆنمونە هەندێك لە هوتێلەکان ڕوناکیەکە بە شێوەیەك ڕێك دەخەن کە وتاردەر تەقریبەن لە تاریکیدا دەوەستێت ڕوناکی سەر شانۆ ١٠ تا ١٥ پێ دورترە لە وتاردەرەوە ئەم کارەش وا دەکات کە بیسەران بەجوانی شێوەو دەم وچاوی وتاربێژ بە جوانی نەبینن. کاتێك بەڕێوبەری کۆمپانیا بۆ باس کردنی بابەتێك بۆ سەرشانۆ دەڕوات، ئامادەبوان زۆر بە ئاڵۆزی دەتوانن شێوە ودەم وچاوی بەڕێوبەر ببینن. زۆربەی خەڵکی گرنگی بەم بابەتە نادەن.

بیسەران بناسن:

وتاردەرە ناودارەکان پێش لەدەست کردن بە وتاردان بەخێرهاتنی ئامادەبوان دەکەن بۆئەوەی لەگەڵ ئەواندا یەکتر بناسن. ئەوان خۆیان دەناسێنن ولەبیسەران دەپرسن کە پیشەیان چییەو وتو وێژێکی کورت

لەگەڵ بیسەراندا دەکەن. لەکاتێکی تردا بیسەران بزانن پێش دەست کردن بەوتاردان هەندێ گفتوگۆ لەگەڵدا هەندێ لە ئەوان دەکەن، بەبۆنەی ئەم ئیشەتانەوە بیسەران بەبینینی ئێوە خۆشحاڵ دەبن وبەشێوەیەکی وردترو باشتر گوێ بۆ قسەکانتان دەگرن.

ناوی کەسە سەرکیەکان بزانن:

یەکێك لەگرنگترین کارێك وتاردەرە پێشکەوتوەکان دەبێت ئەنجامی بدەن، فێربونی ناوی کەسە ناودارەکانی ناو بیسەران وهۆڵەکەیە وناوبردنیانە لەکاتی وتاردانداا. هەندێ کات هەندێ قسە بەناوی کەسە ناودارەکانی ناو هۆڵەکەوە دەکەم. بۆ نمونە دەڵێم: ((بەڕێوبەر ئێوە و، ویلیام هنری، هەمیشە جەخت لە چۆنیەتی ئەو کارانەی کەدەیکەن یان ئەو شتانی کە بە کڕیار دەدرێت دەکاتەوە.))
من ئەم بابەتە لەقسەکانی بەڕێوبەر لەکۆنگرەی ساڵانە، نامە یان ئیمەیلێکم لە ئەو بینیوە وەیا وتاردانێك لەپێش مندا پێشکەش کراوە بیستومەو سودم لێ وەرگرتوە. کاتێك ئێوە لەسەر شانۆ بەشێوەیەکی ئیجابی ئاماژە دەکەن ئەو هەست بەشانازی دەکات.

بزانن کە چۆن وتاردانەکە دەست پێ دەکەن وچۆنیش کۆتای پێ دێنن:

وتاردەرە ناودارەکان بەشێوەیەکی تەواو وتارەکەی خۆیان پێك هێناوە. لە نێو وتارەکەیاندا بەشێوازێك سەرەتاو کۆتای وتارەکەیان دیاری کردووە. ئەوان بەشێوازیکی جوان دەزانن کە چۆن ((دەست پێ بکەن)) و چۆنیش ((کۆتای))پێ بهێنن.

سەرنجی بیسەران ڕابکێشن:

وتاردەرە باشەکان هەر بەهەمان قسەی سەرەتایان سەرنجی بیسەران بەدەست دێنن. لەوانەیە ئەوان بۆ بەدەست هێنان یان ڕاکێشانی سەرنجی بیسەران بێ دەنگ بن یان بابەتێك باس بکەن. من زۆربەی کات کاتێك دەڕۆمە سەر شانۆ، چەند چرکەیەك بێ دەنگ دەبم ودواتر بەگەرم وگوڕییەوە دەڵێم: ((سوپاسی ئێوە دەکەم بەهۆی ئامادەبونتان لە وتارەدا. بەڵێن بەئێوە دەدەم کەلە قسەکانم چێژوەرگرن وسودیان هەبێت بۆتان.))

ئەم قسەم وەلامێك دەبێت بۆ پرسیارە نەکراوەکەی ئامادەبوان کەلە مێشکی خۆیاندا دەڵێن: ((نازانم ئەم وتاردانە بەسود دەبێت یان نا؟)) لەهەمان کاتدا بیسەران دڵخۆش دەبن. هەموان پێدەکەنن ولەئارامیدا دەبن. بەم ووشانە وەلامی پرسیاری سەرەکی ئەوان دراوەتەوە.

وتاردەرە ناودارەکان، بیسەران لەسەر جێگەی خۆیاندا دەبەستنەوە. ئەوان بە پرسیار کردن وبێ دەنگ بون وەلام دانەوە وا لەبیسەران دەکەن کەبە جوانی گوێ بگرن. ئەوان بابەتێك باس دەکەن وئاماژە بەخاڵانێك دەکەن کە دڵنیان لێی. بۆ ڕوونکردنەوەی بۆچونەکانیان، سود لەچیرۆکەکان وەردەگرن.

لەگەڵ ئەواندا وەك هاوڕێ هەڵسوکەوت بکەن:

وتاردەرە باشەکان لەگەڵ بیسەرانیاندا بەشێوەیەك هەڵسوکەوت دەکەن هەروەك ئەوەی هاوڕێ بن. ئەوان پێدەکەنن وخۆشحاڵن لەوەی کە بیسەران هەلێکی وەهایان پێ داون بۆ ئەوەی بۆچوون وبابەتەکانی خۆیان باس بکەن. بیسەران زۆر بەزووی هەست بەوە دەکەن کە ئایا

ئێوه ئەوانتان خۆش دەوێت یان نا. ئێوه بەپێکەنینێکی گەرم وگوڕ لەسەرتای قسەکانتانەوه دەتوانن وەلامی وەها هەستێکی ئەوان بدەنەوە.

هەموو ڕێگاکانی وتاردان بەکار بهێنن:

وتاردارە ناودارەکان لە کاتی دەست پێ کردنی وتارەکەیان بەڵێن دەدەن کەقسەکانیان بەسودو کاریگەر بێت.

ئەوان عادەتەن چیرۆکێك باس دەکەن کەپەیوەندی بە بابەتەکەیانەوە هەبێت وکاریگەری هەبێت لە گۆڕانی ژیانی بیسەراندا.

وتاردەرەناودارەکان لەهۆکارو ڕێگەکانی وتاردان کە ساڵانێکەلەفیلمەکان بینیویانە یان خۆیان لەسەر شانۆ بەکارییان هێناوە، سود وەردەگرن وبەکاری دێننەوە.

ئەوان بە مەبەستی ڕاکێشانی سەرنجی بیسەران یان بەدەست هێنانی هەلێك بۆ لێکدانەوەی بابەتەکەیان بێ دەنگ دەبن ئەوان پێش لە باسکردنی خاڵەگرنگەکایان ڕاستەوخۆ دوای ئەوە، بێ دەنگ دەبن بۆ ئەوەی لەسەر خاڵکانیان دڵنیا بن یان تەئکید بن. ئەوان بەردەوام پرسیار دەکەن. گوێ گرانیش بۆ وەلام دانەوەی پرسیارەکە ناچیار دەکرێن. کاتێك کە وتاردەر پرسیارێك لەئامادەبوان دەکات، ئەوان وەلام دەدەنەوە تەنانەت ئەگەر لەدڵیشیاندا وەلام بدەنەوە. پەندێك هەیە کە دەڵێت: کەسێك کەپرسیار دەکات کونترۆڵی لەدەست دایە. کاتێك پرسیار دەکەن، تەواوی ئەو کاتەی کە ئەوان بیردەکەنەوە بۆ ئەوەی وەلامی پرسیارەکە بدەنەوە، سەرنجی ئەوانتان بۆ لای خۆتان ڕاکێشاوە. مێشکی ئەوان سەرقاڵی پرسیارەکەی ئێوەیە بۆ ئەوەی وەلامتان

بداتــەوە، بەتایبــەت ئەگــەر پرســیارەکە بەشــێوەیەك بێــت کــە وەلامــی جۆراوجۆری هەبێت.

بەردەوام بن لەگۆرینی گێرەکان:

گــوتن، فرۆشــتن نییــە. بەپرســیار کــردن دواتــر وەلام دانــەوەی، گێرێــك بگۆرن. پێش یان پاش باسکردنی خاڵە گرنگەکان، بــێ دەنــگ بــن وقســە مەکــەن. لــەنێوان رســتەکەداو پــێش لەباســکردنی خــاڵێکی گــرنگ بــۆ ماوەیەکی زۆر بێ دەنگ بن.

وتــاردەرە ناودارەکــان مامۆســتای رێکخســتنی کــاتن. ئــەوان چــیرۆکێك بەشــێوەیەك بــەش بــەش دەکــەن، بــەبێ دەنگــی وبەشــێوەیەکی ســەرنج راکێش باسی دەکەن. هەندێ کات چیرۆکەکە دەبرن بۆ باسکردنی خاڵێك ودوای تــەوابونی خاڵەکــە دووبــارە دەگەرێنــەوە ســەر چــیرۆکەکە. ئــەوان بابەتەکــەیان بــەم شــێوەیە بــاس دەکــەن. نمونەکــەی ژێــرەوە بــەجوانی مەبەستەکەی من روون دەکاتەوە.

زۆربەی خەڵکی کاتێك رووداوێك لــەژێر بەرپرســیاریەتیەکەیاندا روودەدات سەرسام بێ هۆش دەبن

ئەم بابەتە چیرۆکی (ئــال وســون)م بەبیر دێنێتەوە کــە ســالآنێك لەمەوبــەر سەر کەشتیەکی باری کەوت بوون کە بۆ ســوید دەگەرانــەوە. کەشتیەکە لەباکوری ئــەتلــەتیکدا رووبــەرِوی بــاو بــارانێکی زۆر بویــەوە. ئــال بۆلای ســـون رای دەکــردوو دەیگــوت: ((ســـــون، ســــون، کەشــتی وکەشــتی خەریکە دەشکێت و ژێر ئاو بکەوێت !)) ســون دەڵێت: ((ئێمە بــۆ دەبێت نارەحــەت ونیگــەران بــین؟ ئــەم کەشــتیە ئێمــە خــاوەنی نــین وهــی ئێمــە نییە.))

باشە، کۆمپانیاکەش هەروەك کەشتیەکە دەبێت بۆ ئێوە.

کات بە ئەوان بدەن تا لەقسەکانتان تێ بگەن:

وتاردەرە ناودارەکان چیرۆکێك باس دەکەن کە هەندێك خاڵی گرنگی تێدا بێت. دواتر چاوەڕێ دەکەن بۆ ئەوەی بەجوانی لەچیرۆکەکە تێ بگەن. ئەوان کات بەخەڵکی دەدەن تا لەخاڵەکانی ناو چیرۆکەکە تێ بگەن ولەگەڵ مێشکیاندا بگونجێت. ئەوان وەك ئامادەبوان سەیر دەکەن بۆ ئەوەی بۆیان ڕوون ببێتەوە کەلە مەبەستی چیرۆکەکە تێ گەشتون.

لەبارەی قسەی پێکەنیناویشەوە بەهەمان شێوە. زۆر گرنگە کاتێك قسەیەکە خۆش یان پێکەنیناوی دەکەن، چاوەڕێ بکەن بۆ ئەوەی هەمویان پێبکەنن ودواتر بێ دەنگ بن. دوای تەواوبونی پێکەنینەکە بەردەوامی بەقسەکانتان بدەن. وتاردەران لەم بارودۆخە چێژ وەردەگرن. ئەوانیش حەز لە پێکەنین دەکەن. ئەوکاتەی کە بیسەران پێویستیانە چی بۆ بیرکردنەوە بێت یان چی بۆ پێکەنین لێیان مەگرن.

هەم لەدەنگ وهەم لە جەستەی خۆتان سود وەرگرن:

وتاردەرە ناودارەکان هەندێك بە بەرزی قسەدەکەن. ئەم ئیشەیان ئەوە نیشان دەدات کەباوڕیان بە قسەکانی خۆیان هەیە. ئەوان زیاتر لەجەستەیان سود وەردەگرن. بە زۆری دەستەکانیان وشانەکانیان دەجوڵێنن وزیاتر پێ دەکەنن.

بۆ نمونە، کاتێك دەتانەوێت بابەتێکی گرنگ باس بکەن، دەستەکانی خۆتان بە تەواوی بکەنەوە یا دەنگتان بەرز بکەنەوە. کاتێك دەتانەوێت

یەك دەنگ بن، لەهەمان کاتدا بە نزیکبونەوە لە ئامادەبوان دەستەکانتان لە یەکترییەوە نزیك بکەنەوە.
ئێوە ئەتوانن بۆ دڵنیابون لە خاڵێك سەری پەنجەکانتان بە هێواشی لەمس بکەن. بەبەرز ڕاگرتنی سەر وچەناکەتان ئەو نیشان دەدات کە باوڕتان بە خۆتان هەیە.
پێکەنینێك بۆ ئامادەبوان بکەن. هەروەك بابا نوئێل چاو داگرن. ڕووخۆش بن. بە شێوەیەك قسەبکەن کە چێژ لە کاتەکەتان وەربگرن. ئەم وتاردانە ئەزمونێکی باش دەبێت بۆ ئێوە.

پوختە:

لە کۆتایدا، تەنیا ڕێگەیەکی فێربونی قسەکردن، قسەکردن و قسەکردن و قسەکردنە. کاتێك ئێوە چەندین جار خۆتان ئامادە کردووە، ڕاهێنا دەکەن وهەوڵ بۆ باشتر کردنی وتارەکەی خۆتان دەدەن، زۆر بەزوی دەبن بە وتاردەرێکی باش و سەرسوڕهێنەر. هەموکەس وکەرتە تایبەتیەکان بانگهێشتان دەکەن و بۆ هەر وتاردانێکیش دەسکەوتێکی باش یان پارەیەکی زۆر وەردەگرن.

بەشی دەیەم

■

کۆنترۆڵ کردنی ناوچەی تایبەت بەئێوە

ئێمە ناتوانین ببینە هۆکارێك بۆ بارینی باران، بەڵام دەتوانین ببینە شایەتێك لەبارینی باران بەسەر کێڵگەیەکی ئامادەکراودا.

"هنری نوون"

یەکێك لە کارە سەرەکیەکانی سەرکەوتنی ئێوە وەك وتاردەرێك ئەو هۆڵەیە کەتێیدا وتار دەدەن. ئێوە دەبێت بەجوانی تا ڕادەیەکی باش هۆڵەکە ئامادە بکەن. سێ هۆکاری سەرەکی لە وتارداندا کەدەبێت بەتەواوی ئاگاتان لێ بێت، کە بریتین لەمانە: ١) دەنگ ٢) ڕوناکی ٣) پلەی گەرما وپلەی سەرما. هەمیشە یەکێك لەمانە لەوتارداندا توشی کێشە یان خراپ بون دەبێت. بەدڵنیایەوە شتێکتان لەسەر یاسای مورفی بیستوە کە یاساکە دەڵێت: هەرستێك بیەوێت خراپ بێت، خراپ دەبێت. لەوە دەچێت ئەم یاسایانە کەسانێك ئاشکرایان کردبێت کەلە هوتێلەکاندا وتاریان داوە یان سیمیناریان تێدا هەبوبێت.

ئاگاتان لە درۆی خەڵکی بێت:

یەکەمین یاسایەك کەدەبێت لەکاتی باسکردنی هەر وتارێکی ئاساییدا بیزانن ئەمەیە کە بەرپرسانی هوتێلەکان درۆ دەکەن. من لەیەکەمین

وتاردانـدا تـێ گەشـتم لـە ٩٠٪ی ئـەم کێشـانەم بـۆ دووبـارە بوەتـەوە.

بەرپرسانی هوتێلەکان ڕاست گۆنین.

بەبۆچـوونی مـن تـەواوی ئـەو کەسـانەی کـە بەرپرسـن لـە ڕێکخسـتنی کۆنگرەکان، سیمینارەکان و وتاردانەکان، خولێکی تایبەتیان بۆ درۆکردن ونەبردنە سەری بەڵێنەکانیان بینیوە بۆئەوەی لە ڕۆژی پێشـکەش کردنی وتارەکەدا ولەکاتی باسـکردنیدا لەگـەڵ بەرنامـە داڕێـژەرانی وتاردانەکـە و لەگەڵ خودی وتاردەرەکەدا درۆ بـکەن.

کونترۆڵ کردنی ئاگر:

یەکێك لە درۆکانی ئـەوان: ((کـونترۆڵ کردنـی ئـاگرە)). ئـەوان هەمیشـە دەڵێن لەبەر ئەگەری کەوتنەوەی ئاگر ناتوانن هیچی ئیشێك ڕاپەڕێنن یان گۆڕانکاری تێدا بکەن. ڕاستیەکەی ئەوەیە کە ئەوان نایانـەوێت کـە هیچـی شتێك باش بکەن وگۆڕانکاری تێدا بکەن. پڕوپاگەندەی ئەوان لـەبارەی ((کۆنترۆڵ کردنی ئاگر)) ەوە هەمیشە درۆیە بەلاّم ئەم قسانە دەبێتـە هـۆی ئەوەی کە وتاردەرە تازەکان باوڕیان پیّ بکەن.

هەرکاتێك ئەوان ئەم بەهانە بۆ مـن دێننـەوە، بـە ئـەوان دەڵـێم: ((بـاوکی من کارمەندی ئاگرکوژێنەوەیە، بە تەواوی شارەزایم لـەم بارەیـەوە هەیە. بـەمن بڵـێن کـام یـەك لەیاسـاکانی کـونترۆڵ کردنـی ئـاگر دەڵـێن کـە دامەزرانـدنی هۆڵەکـە ناتوانێـت بـەو شـێوەیە بێـت.)) ئـەم قسـەی مـن هەمیشـە ئـەوان سەرسـام دەکـات وئـەوانیش ڕاسـتەوخۆ دەسـت بەهێنانەوەی بیـانو دەکـەن، مـن چـەندین جـار دووچـیاری ئـەم کێشـەیە بووم.

بەهۆی کۆمپیوتەرەوە کونترۆڵ دەکرێت:

یەکێك لەبیانوەکانی تری ئەوان کەلەوانەیە ڕووبەڕووی ببنەوە، ئەمەیە: ((کارو ڕەوتی ڕێکخستنی ڕووناکی هۆڵەکە بە کۆمپیوتەر کۆنترۆڵ دەبێت. تاکاتێك موهەندیسی تایبەت بەم کارە نەیەت، ئێمە ناتوانین هیچی شتێك بکەین.))

چۆن هەڵسوکەوت بکەین لەگەڵ ئەو درۆیانەی کە خەڵکی دەیکەن:

بۆ ئەوەی کێشەی ناو ژوو، کۆنفرانسەکە چارەسەر بکەین، دەبێت بە دڵنەرمانەومونەدەبانە و یەك دلانە، لەسەر داواکاریەکانتان پێدا گری بکەن. ئامانجی ئێوە ئەوەیە کە فێرخوازان لە مەرحەلەی یەکەمدا لە ئێوە تورە نەبن. ئەوان تەنها کەسانێکن کە دەتوانن هاوکاری ئێوە بکەن. بەم شێوەیە بۆ بەدەست هێنانی ئامانجەکانتان دەتوانن بابەتەکانی خوارەوە جێ بەجێ بکەن.

لەکاتی پێویستدا ئاگاداریان بکەنەوە:

جارێکیان سیمینارێکم لە شاری تامپای فلۆریدا هەبو. گەرمی ژورەکە ٨٠ پلەی فەرەنهایت بوو. بەهۆی گەرمیەوە ئامادەبوان ئارەقیان کردبوو. وەك باوەشێنێك کاغەز و وەرەقەکانی خۆیان بەکاردەهێنا، بەتەواوی نارەزای وناڕەحەت بوون. ئەوان کەم کەم دەستیان کرد بەڕۆشتن وجێ هێلانی هۆڵەکە. من داوام لەبرپرسانی کۆنفرانسەکە کرد وگوتم تەلەفون بکەن بۆ هوتێلەکە بۆ ئەوە ئامێرێکی فێنك کەرەوە دابگرسێنن تا پلەی گەرمی هۆڵەکە کەم ببێتەوە. ئەو چەندین جار تەلەفونی کرد بەڵام

نەیتوانی کەس بدۆزێتەوە. ئەوان هەروەك جاران بەهانەیان دەهێنایەوە ودەیانگوت: ((سەرقاڵی چارەسەر کردنی ئەو کێشەیەن. دابەزینی پلەی گەرمی بە کۆمپیوتەر کۆنترۆڵ دەکرێت وئێمە هەر ئیشێکمان لەدەست بێت ئەنجامی دەدەین.))
لەئەنجامدا، لەکاتی پشوداندا، من تەلەفونم بۆ بەڕێوبەری هۆڵەکە کردو گوتم ئەگەر تا دوو خولەکی تر ئامێری فێنك كەرەوە ئیش پێ نەکرێت، سیمینارەکە هەڵدەوەشێنمەوە. پارەی گرتنی هۆڵەکەش نادەین وسەرەڕای ئەوەش شکات دەکەین. زۆر باش بوو. دوای ئەوەی کە چوومە سەر شانۆ، هەستم بە هەوایەکی فێنك دەکرد کە دەهات. ئامێری فێنك کەرەوە کەیان داگیرساندو تاکۆتای ئیشی دەکرد. دوای دووسەعات گوێ گرتن لێیان کەبەهانەیان دەهێنایەوە بۆ ئەوەی پارەکەیان پێ بدەین، چونکە ئێمە ئاگادارمان کردبوونەوە کە پارەیان پێ نادەین.

لە پێ دانی پارە پەلە مەکەن:

من هەمیشە بەهاوکارانم دەڵێم کاتێك کە دەتانەوێت هۆڵێك بگرن لەگەڵ بەرپرسانی هۆڵەکەدا قسە بکەن وبڵێن: ((ئێمە تائەو کاتەی کە ئامێری فێنك کەرەوەو گەرم کەرەوە بە باشی ئیش نەکەن، پارە نادەین.)) تەقریبەن بە قسەکردن لەگەڵیاندا دەتوانین کێشەکان کەم بکەینەوە. بەم شێوەیەش پلەی گەرما ئاسای دەبێتەوە.

ڕوناکی کۆنترۆڵ بکەن:

ڕوناکی هۆکارێکی گرنگە لەسیمینارەکاندا. تەواوی سەرنجی ئامادەبوان دەبێت لەسەر شێوە ودەم وچاوی ئێوە بێت. لەبیرتان بێت لە٧٠٪ی

ئامادەبوان ((بينەرى تەوەرەكەن.)) ئەوان تەنيا كاتێك دەتوانن زانيارى وەرگرن كە وتاردەرەكە ببينن. ٣٠٪ى كەماوەتەوە ((بيسەرى تەوەرەكەن.)) ئەم كەسانەش تەنيا كاتێك كەدەتوانن زانيارى لە ئێوە وەرگرن بە ڕونى قسەكانتان ببيستن. ئەركى ئێوە دروست كردنى هەر دوو بارودۆخەكە وبەدەست هێنانى ڕەزامەندى ئەم دوو كۆمەڵەيە.

٥٠٪ى كێشەكە كاتێكە كە دەتانەوێت دەست بە وتاردان بكەن، ئەو كاتە تێ دەگەن كە ڕوناكى كێشەى هەيە ولەئاستى پێويستدا نييە. بۆ ئەوەى توشى ئەم كێشەيە نەبن. دەبێت ماوەيەك پێش لە وتاردان بڕۆن بۆ هۆڵەكەو ئەم كێشانە چارەسەر بكەن. زۆربەى كات ئەگەر كێشەش لە ڕوناكيدا هەبێت ناتوانن چارەسەرى بكەن چونكە ئێوە لە وتارداندان.

گڵۆپەكان دەبێت لەكوێدا بن:

پێشكەش كارى تەلەفزيۆنەكان يەك يان دوو ڕۆژ لەسەر سيستەمى دەنگى ئيش دەكەن. ئەوان بۆ ئەوەى هيچى سێبەر وتاريكيەك نەكەوێتە سەر شانۆ چەندين جار گڵۆپەكان لە شوێنێكەوە بۆ شوێنێكى تر دەگوازنەوە. ڕوناكيەكە دەبێت بەشێوەيەك بێت ئامادەبوان لەهەر شوێنێكدا بن بەڕوونى كەسى سەر شانۆ يان وتاردەر ببينن. ئەمە گرنگترين حاڵەتە.

كاتێك وتار دەدەن دەبێت ڕوناكى بە شێوەيەكى باش لەسەر ئێوە بێت وهيچى سێبەرێك نەكەوێتە سەر شێوەو دەم وچاوى ئێوە. زۆر ئاساييە كە ڕوناكى لەسەر شانۆ بێت لەبرى ئەوەى كەلە بەرامبەرتان بێت، واتە ڕوناكيەكە لەسەر سەرتانەوە بێت بەڵام ئەم ڕێگەيە سەركەوتو نييە لەبەر ئەوەى نيوەى دەم وچاوتان ڕوناكى دەكەوێتە سەر ونيوەكەى تريشى

سـێبەر وتاریکـە. ئـەم هۆکـارەش نـاڕەزای لـەنێوان بیسـەراندا دروسـت دەکات.

تارمای ئۆپێرا:

لەیەکێك لەبۆنەکاندا کەوتاردانم هەبوو، داوا م کرد کەچەندین بلاجیکتۆرم بـۆ بێـنن بـەلاّم هــەر وەك جـاران بــەردەوام بــوون لــە درۆکــردن وبەهانەهێنانەوە. بەئێمەیات گوت تەنیا یەك بلاجیکتۆر دەتـوانن بۆ ئێمـە بێنن. بەرێوبەرانی ئەم هۆڵە بلاجیکتۆرێکیان هێناو لـە سوچـێێکدا دایـان نـا. ڕونـاکی ئـەم بلاجیکتـۆرە لـەنیوەی دەم وچـاوی منـی دەدا کـە وەك تارمایی ئۆپێرا وابوو.

نـاڕەزای وبەرهەڵسـتی بیسـەرا ڕوولـەزیادبونی دەکـرد، بەتـەواوی تـوڕە بووبون پەشـیمان بـوون لـەوەی کـە پـارە بـدەن. بیسـەران لـە هۆڵەکـەدا چیونە دەرەوە. لەبەر ئەوەی کە دەم وچاوی من نیوەی تاریك بوو، وەك شتێکی ترسێنەرم لێهاتبوو. زۆر تـوڕەو نـاڕازی بـون. ئێمـە هـەرگیز ئـەم هەڵەمان دووبارە نەکردەوە.

شێوەو دەم وچاوی ئێوە زۆر گرنگە:

هەرکاتێك خەریکی ڕێکخستنی ڕوناکی هۆڵەکەم، بەبەرپرسە تایبەتەکـەی ئەم کارە دەڵێم دەبێت بەشێوەیەك ئەم هۆڵـە ڕونـاك بێـت کـەڕیزی دواوە بەجوانی دەم وچاوی من ببینن. من زۆر سورم لەسەر ئەم خاڵە کـەدەبێت ڕونــاکی ســەر شــانۆ بەشــێوەیەکی تــەواو ڕێکبخرێــت. ئــەوان وەك ڕەزامەندیـەك سـەریان دەجـوڵێنن لەسـەر قسـەکەی ئێـوە یـەك دەنـگ

وهاوڕان. هەندێ کات ئەوان وابردەکەنەوە کەئێوە نازانن لەسەر چی بابەتێك قسەدەکەن. لەبەر ئەمە دەبێت لەسەر قسەکەی خۆتان سور بن.
لەزۆربەی کاتەکاندا، بەرپرسانی ڕوناکی دەڵێن: ((ئەگەر ئێمە هەمو گڵۆپەکان دابگرسێنین، ئەوا پەردەکە نابینرێت.)) دەبێت ئاگاتان لەم قسەیە بێت. بەدڵنیایەوە پێیان بڵێن کە بینی پەردە گرنگیەکی وەهای نیە. بەڵکو گرنگترین شت ئەوەیە کەڕوناکی لەسەر شێوەو دەم وچاوی ئێوە بێت.

لەپێشدا هەمو شتەکان ڕێك وتەواو بکەن:

چەند ساڵ لەمەوبەر کۆڕێکم لە ئێروینی کالیفۆرنیادا. سیمینارەکەی من دوای نیوەڕۆ بوو وەك جاران بەیانی بۆ شوێنی وتاردانەکە چیووم توانیم بەباشی وتاردانەکانی پێشو ببینم.
کاتێك ڕۆشتمە ناو هۆڵەکەوە، تێگەشتم کەهۆڵەکە وەك یانەیەکی شەوانەیە کەبە تەواوی ڕوناك نییە. دەم وچاوی وتاردەران بەتەوای دەرنەدەکەوتو وناڕون بوو. زۆر سەرم سوڕماو هەستم بەبێزاری دەکرد.
دواتر یەکێك لەبەرپرسەکانم بۆ ناوهۆڵکە هێناو بەوم گوت: ((دەتوانیت بەهەر شێوازێك بێت ڕوناکی ناوهۆڵەکە زیاد بکەیت.)) ئەو وەڵامی دایەوە وگوتی: ((ئۆو واتە تۆ دەتەوێت هەموو گڵۆپەکان دابگرسێنم؟))
کاتێك گوتم بەڵێ. ئەو بێ ئاگایانە بۆلای دیوارەکە چیوو کەپلاکی گڵۆپەکانی پێوە بوو چەندین گڵۆپی داگیرساندو تەواوی هۆڵەکە وەك پۆلێکی دەرس خوێندن ڕوناك بویەوە. بە ڕوناك بونی هۆڵەکە بەلای ئامادەبوانەوە سەرسوڕهێنەر بوو. ئەوان ئەو دوو کاتژمێرەی کە مابویەوە. بەتەواوی توانیان وتاردانەکە ببینن وبە جوانی لێی تێبگەن.

وتاردان بەرنامەیەك بۆ یانەی شەوانە نییە:

من پشت بەم ڕستەیە دەبەستم. هەرکاتێك لەگەڵ بەرپرسان لەبارەی هۆڵەکەوە قسەدەکەم بەئەوان دەڵێم کە دەبێت هەموو گڵۆپەکانی ناو هۆڵەکە ئیش بکات، ((ئەمە بەرنامەیەك نیە بۆ یانەی شەوان)) کە بەتەواوی ڕوناك نەبێت.

من سەرم لەم خاڵە سوڕ دەمێنێت کە زۆربەی وەستاکانی بلاجیکتۆر وابیردەکەنەوە کە وتاردەر حەز دەکات کە ئامادەبوان لەناوچەیەی تاریکیدا دابنیشن، لە کاتێکدا بەهۆی ئەوەی کە ڕوناکیەکی زۆر لەناوچاوانی دەدات ناتوانێت ئامادەبوان بەباشی ببینێت. کێشەیەکی تر لەم بارەیەوە ئەوەیە کەئامادەبوان وەك کەسێکی سەرقاڵ کەر سەیری ئێوە دەکەن. ئامادەبوان بەبێ دەنگی دادەنیشن وچاوەڕێی دەست پێ کردنی وتارن وهیچی دەنگێکیان لێوە نایەت. ئەوان وەڵامی پرسیارەکانی وتاردەر نادەنەوە ولەگەڵ وتاردەردا نین. ئامادەبوان وەك مشکی کوێریان لێ دێت. کە بەشێوەیەکی چاوەڕوان نەکراو کونەکەی خۆیان لە ڕێڕەوێکدا هەڵکەندوە کە وتاردەر لەبەردەمیاندا وەستاوە و ئەوانیش سەر لەکونەکەیان دەردێنن.

لەبیرتان بێت کە ئێوە دەبێت بتانەوێت ((چەندین گڵۆپ لەتەواوی هۆڵەکەدا دابگرسێنن)) مەگەر ئەوەی کە یاریزانێکی یانەی شەوانە بن.

واتە تەواوی هۆڵەکە دەبێت بەشێوەیەکی یەکسان ڕوناك بێت وەك پۆلێکی دەرس خوێندن. ئێوە دەتانەوێت ئامادەبوان بتوانن ئێوە وئەوانی تریش ببینن، لەقسەکانی ئێوە بنوسنەوە. ئەم ڕێگەیە دەبێتە هۆی دڵخۆشی وڕەزامەندی ئامادەبوان.

دەبێت ڕێکخستنی هۆڵەکە ڕێك بخەن:

بەڵەوکەسانەی کە مێزو کورسیەکان دادەنێن وڕێکیان دەکەن بڕێکی کەم پارە دەدەن. هەندێ لەئەوان گوێ بەوخاڵانە نادەن کەلەسەری ڕێك کەوتون لەگەڵ بەرپرسانی هۆڵەکەدا. ئامانجی ئەوان ئەوەیە کەلەناو هۆڵەکەدا خێرا کورسیەکان دابنێن وپێش ئەوەی کەسێك بێت ورەخنە لەچۆنیەتی دانانی کورسی ومێزەکان بگرێت، خێرا دەچنە دەرەوە.

پێشنیار لەسەر دانانی کورسیەکان بکەن:

لەکاتێکدا کەخەریکی ڕێکخستنی وتاردان لەسەرانسەری ولاتدا بوم، لە ئێمەیان ویست کەلە کاتی دانانی کورسیەکاندا ئامادە بین. ئێمە دەمانزانی کەلەوانەیە سەدان هەڵە ڕووبدات دەمانویست تاکاتێك کە خزمەتکاران لە بەردەستدان ونەڕۆشتون، لە ئەوانمان بویت کە گۆڕانکاریەکی پێویست دروست بکەن. چەندین جار بەئێمەیان گوتوە کە شەوپێش لە وتاردانەکەی ئێمە خزمەتکاران کاتژمێر ٢ی بەیانی بۆ ئیش کردن وڕێکخستنی مێزوکورسەکان لەوێ دەبن. ئێمەش دەمان گوت: ((زۆر باشە، ئێمەش کاتژمێر ٢ لەوێ دەبین.)) چەندین جار ڕوویداوە کە ئێمە کاتژمێر ٢ گەشتوین بینیومانە کە کورسیەکان بەشێوەیەکی ناڕێك دانراون وکرێکارەکان ڕۆشتونەتەوە. دۆزینەوەو کۆکردنەوەی تەواوی کرێکاران وڕێکخستنی کورسیەکان بەو شێوەیەی کە ئێمە دەمانەوێت ئیشێکی زۆر قورس ودژوار دەبێت بۆمان. هیچی کات ئەم بەشە گرنگەی ئیشەکەتان بەئاسای وسادەی مەگرن. دەبێت گرنگی پێبدەن.

هیچی شتێك بەبێ نرخ دامەنێن:

هـەتا كاتێـك ئێـوە بەشـێوەیەكی تـەواو ڕونـی دەكەنـەوە كەڕێكخسـتنی هۆڵەكە دەبێت چۆن بێـت. هەنـدێك كرێكارەكـان لەوانەیـە بـە شـێوەیەكی تەواو لەبۆچـیون ومەبەسـتەكانی ئێـوە تـێ نەگـەن. گرنگـی ئامـادەبونی ئێـوە پـێش لـەوتاردان بەمەبەسـتی كـونترۆڵ كردنـی هـەوو شـتێك پـێش لەوتاردان لێرەدا ئاشكرا دەبێت.

بەشێك لەسەركەوتنی من وەك وتاردەرێـك لـە درێـژای ئـەم سـالأنەدا، دوو دڵیمــە لــەبارەی ڕاحــەتی ئامــادەبوان وبیســەرانەوە. لەیەكــەمین كۆنفرانسمەوە كەنزیكـەی ٧كـەس بـوون، هـەوڵم دەدا كـە ئامـادەبوان بـە ئاسانی من وئەو زانیاریانەی كەلە سەر تەختەكە دەینوسم بتـوانن ببیـنن. من لەكاتی ڕێكخستن ودانانی مێز وكورسیەكاندا ئامـادە بـووم بـۆ ئـەوەی دڵنیا بم كەئامادەبوان لەسەر كورسیەكاندا بەئاسانی بتوانن ببینن.

بـەزۆر بـونی ژمـارەی بیسەرانیشـم، هەمیشـە هـەوڵی ئـەوەم دەدا كـە بیسەران ئاسودە بن. لەڕاستیدا لـەماوەی ئـەم چـەند سـاڵەدا بـۆ هـەزاران كەس وتـارم داوە هەمیشـە هـەوڵم داوە بـۆ ئـەوەی بیسـەران ئاسـودەبن، ئەگەر هەوڵەكەشم بۆ شتێكی بچووك بووبێت.

هەموان دەبێت بەئاسانی ئێوە ببینن:

هــەموو ئامــادەبوان دەبێــت لــەو شــوێنەی كەتێیــدا دانیشــتون بتــوانن بەئاســانی ئێـوە ببیـنن. بـەم واتایـە، دەبێـت كورسـیەكان بەشـێوەی نیوبازنەی دابنرێت وڕێكبخرێن، ئەگـەر ژمـارەی بیسـەران زۆر زیـاد بێـت، هەموو كورسیەكان دەبێت لەگۆشەی ٤٥دا دابنرێن وڕێكبخرێن، بۆ ئـەوەی

ئەو كەسانەى كەلە كۆتاييەوەن، بەبێ هەستانەوە يان چى‌يەمانەوە وتاردەرەكە بە ئاسانى ببينن.

دەبێت لەيەكەم ڕيزەوە هێندە نزيك بن كە بەچى‌يەمانەوەتان بتوانن دەس لەئەوان بدەن يان تەوقەيان لەگەڵدا بكەن، هەرچى ڕيزى پێشەوە دورترين، بۆ پەيوەندى دروست كردن لەگەڵ ئەواند پێويستتان بە وزەى زياتر دەبێت.

ئامادەبوان لەنزيك يەكدا دابنيشێنن:

وادابنێن كە وزەى ئێوە وەك وزەى كارەبايە. ئێوە دەتانەوێت وێستگەيەكى كارەبا دروست بكەن پەيوەندى عاتفى لەگەڵ ئامادەبواندا. هەرچى ڕيزى يەكەم زياتر نزيك بن. دروست كردنى پەيوەندى وزەى كارەبا ئاسانترەو بەم شێوەيە ئاسانتر دەگوازرێتەوە وئەم باسە بەئاسانى دەگاتە گوێى ئەوان.

كاتێك لەنێوان ئێوە وڕيزى يەكەمدا مەودايەكى زۆر هەبێت، وزەى ئێوە بە نارەحەتيەكى زۆر دەگاتە ڕيزى يەكەم. بەڵام كاتێك ڕيزەكانى پێشەوە زۆر نزيكبن لێتانەوە، وزەى ئێوە بەئاسانى دەگاتە ڕيزى يەكەم وەك شەپۆل لە ڕيزێكەو بۆ ڕيزێكى تر دەڕوات تا دەگوازرێتەوە يان دەگاتە ڕيزى كۆتاى. ڕێك وەك شەپۆلێكى بچووك كەلە ئاودا دروستى دەكەن دواتر دەگۆڕێت بۆ شەپۆلێكى گەورە ولەناو ئاوەكەدا بلاو دەبێتەوە.

ڕێنمووييان بكەن بۆ پێشەوە:

هەندێك لەبەرپرسە ڕێكخەرەكان وابير دەكەنەوە كەئەگەر مێز وكورسيەكان بەشێوەيەكى بلاو لەهۆڵەكەدا دابنێن، وا هەست دەكەن بەم

شێوەیە بەهایەکی زۆر بۆ هۆڵەکە دادەنێن. ئەم بیرۆکەیە ڕاست نییە. خەڵکی گرنگی بە پشتەوەیان نادەن. ئەوان تەنها گرنگی بە مەودای نێوان خۆیان و وتاردەرەکە دەدەن.

لەشانۆدا ئەو کورسیانەی کەلە سەر شانۆ وئەکتەرەکانەوە نزیکە، نرخیان زۆرترە وگرانترە لەو کورسیانەی کەدورترن. شتێکی باش هەیە لەم کارەدا، ئەو کەسانەی کەلە وتاردەروە نزیکترن، چێژی زیاتر وەردەگرن وباشتر تێ دەگەن. ئەگەر کورسیەکانی ڕیزی پێشەوە ١٠ _ ٢٠پێ دورتر بن لە شانۆوە لەلای کرێکارەکانی هۆڵەکە ئیشێکی نائاسای نییە. منیش ئەم ڕێگەیە بە ((هاوار کردن لە شەقامدا)) ناو دەبەم. لەم شێوازەدا دەبێت هەوڵی زیاتر بدەن و وزەی زیاتر سەرف بکەن بۆ ئەوەی بتوانن پەیوەندی لەگەڵ ڕیزی یەکەمدا ببەستن. ئەم ئیشە هەم ئاڵۆزەو کێشەیەو هەم پێویستیش نییە.

ئەگەر بەیانی زوو بگەن. دەتوانن بە ئەوان بڵێن کە مێزو کورسیەکان بۆ پێشەوە بەرن. زۆربەی کات ناچار دەبن بۆ پڕکردنەوەی بۆشای پێشەوەی هۆڵەکە سێ ڕیز دەهێننەپێشەوە. من دەمەوێت کاتێک بچەمێمەوە، تەوقە لەگەڵ کەسانی ڕیزی پێشەوە بکەم.

کورسیەکان بە بڵاوی دابنێن:

کۆتا باس لەبارەی دانیشتنەوە: ڕێکخستن ودانانی کورسیەکانی هوتێلەکان وهۆڵی کۆنفرانسەکان پەیوەندی بە لاوازی خەڵکی ئەو سەردەمە لەگەڵ ئەم سەردەمەدایە. بەم شێوەیە ئەگەر کورسیەکان بەتەواوی لەیەکەوە نزیك بن وجوت بن بەیەکەوە، هەندێ کاتیش جوتن بەیەکەوە، زۆربەی خەڵکی بەهۆی ئەوەی کە کەسێکی قەڵەو

لەتەنیشتیەوە دانیشتوە یان دادەنیشێت، یان دەبنەوە ناچیاران لەتەواوی وتاردانەکەدا خۆیان بچەمێننەوە لەکاتێکدا کە شانەکانیان بۆ پێشەوە چەماوەتەوە وگوێ بۆ قسەکانی ئێوە دەگرن.

ئەگەر کورسیەکان لە یەکتر جیان واتە نەلکێنراون بەیەکەوە، بەئیش کەران بڵێن کە مەودای نێوان هەر دوو کورسیەك ٤ ئینج یان زیاتر بێت. مەودا یان بۆشای نێوان کورسیەکان ڕاحەتی وئارامی بۆ ئامادەبوان دروست دەکات وئاسانتر گوێ بۆ قسەکانی ئێوە دەگرن.

بۆ بیسەران ئاڵۆزە کە بەهۆی بچوکی کورسیەکان وچەمینەوەیان ولە تەنیشت یەك دابنیشن وگوێ بۆ قسەکانتان بگرن _ بەتایبەتی ئەگەر ڕیزی یەکەم زۆر دورتر بێت لە شانۆوە. لەوانەیە ئەم بابەتە لە لای ئێوە گرنگیەکی وەهای نەبێت بەڵام لەلای یەك بەیەکی ئامادەبوان گرنگیەکی زۆری هەیە.

کونترۆڵی سەر شانۆ بکەن:

شوێنی بینینی وتاردەر پەیوەندی بەژمارەی ئامادەبوانەوە هەیە. هەرچی ئامادەبوان زۆرتر بن، سەرشانۆ یان ئەو شوێنەی کە وتاردەر وتاری لەسەر دەدات دەبێت بەرز بکرێتەوە.

یاسایەکی بەم شێوەیە: کەسانی ڕیزی دواوە دەبێت نیوەی سەرەوەی جەستەی ئێوە ببینن. واتە لەناوقەدەوە بۆ سەرەوە. لەبەر ئەمە بە زۆربونی ژمارەی ئامادەبوان وزیاد بونی ڕیزی کورسیەکان، دەبێت بەرزی سەر شانۆ یان ئەوشوێنەی کە ئێوە وتاری لەسەر دەدەن زیاتر بەرز بکرێتەوە .

هەنـدێك لـە وتـاردەران حەزدەكـەن كەلـە سەرشـانۆ بێنـە خـوارەوە ولەچواردەور ولەنێوان ئامادەبواندا بگەڕێن. بەبۆچوونی من لەم بارەیەوە كە ئەم ئیشە ئیشێكی زۆر باشە بەڵام كاریگەری نیە. بۆچی؟ چـونكە دوای ئـەوەی كـە وتـاردەر لەسـەر شـانۆ هاتـە خـوارەوە. ٨٠ تا٩٠٪بیسەران ناتوانن شێوە ودەم وچاوی ئەو ببینن. لەوانەیە ئـەم كـارە بۆ ئـەو كەسـانەی كەلـە تەنیشـت یـان دەورویـەری وتـاردەردان زۆر بـاش وسەرسوڕهێنەر بێت، بەڵام ئامادەبوانی تـر ئەگـەری بینینـی وتـاردەر لـە دەست دەدەن.

سیستمی دەنگی ڕێك بكەن:

سیستەمی دەنگی هوتێلەكان لەم سـاڵانەی دوایـدا بـەرەو پـێش چـووە. لەگـەڵ ئەوەشـدا بەهـەمان شـێوەی كەلـە بەشـی هەشـتەمدا باسـم كـرد. زۆربـەی جـار بەرپرسـانی هوتێلـەكان بـۆ ئـەوەی تـێ چـوون وپارەیـەكی كەمی تێبچێت سـود لـە سیسـتەمی دەنگـی هـەرزان بـەها وەردەگـرن. دواتر پێشـنیاریان كـرد كـە وتاردەرەكـان سیسـتەمی دەنگـی گـران بـەها لەگەڵ خۆیاندا بهێنن یـان سیسـتەمی دەنگـی گـران بـەها لـە هوتێلەكانـدا بەكرێ بگرن. لەبـەر ئەمـە سیسـتەمی دەنگیش دەسـكەوتێك دەبێـت بـۆ هوتێلەكان.

زۆربەی كۆمپانیا یا بەڕێوبەرەكانی سیمینارو ڕێكخراوە بەناوبانگـەكان كـە من ئیشیان لەگەڵدا دەكـەم، سیسـتەمی دەنگـی وپسـپۆڕان وشـارەزایانی دەنگ لەگەڵ خۆیاندا دەهێنن. زۆربـەی ئـەو كەسـانەی كەلـە هوتێلەكانـدا كار دەكەن، سەر بە ڕێكخراون وبەڕێك وپێكی سیستەمی دەنگـی وتـاردەر گرنگی نادەن. ئەم ڕاستیەكی زۆر ناخۆشە بەڵام ڕاستیە.

میکرۆفۆنەکان:

باشترین سیستمی دەنگی کەلەم ڕۆژانەدا سودی لێ وەردەگیرێت، میکرۆفۆنێکە کەوایەرێکی ناسکی رەنگی گۆشتی هەیە. کە قولاپێکی پێوەیە کەبەهۆی ئەو قولاپەوە لە گویێ دەئاڵێنرێت تا تەنیشت گۆنا دێت. ئەم ئامێرە تەقریبەن لای بیسەران نابینرێت ودەنگیشی ڕوون وئاشکرایە دەنگی هەروەك زەنگی کلێسایە کەلە تەواوی هۆڵەکەدا بەڕوونی دەبیسرێت ئەم ئامێرانە ڕۆژ بەڕۆژ زیاتر وباشتر دەبن. وتاردەران سودیان لێ وەردەگرن.

میکرۆفۆنی یەخەی:

باشترین وبەبەهاترین میکرۆفۆن لە ئەمڕۆدا میکرۆفۆنی یەخەییە. کە هەم بێ وایەر وهەم وایەرداریشی هەیە. میکرۆفۆنە بێ وایەرەکان باشترن. کە بەهۆی گیرەیەکەوە بە بۆینباخ ویەخەتانەوە دەیلکێنن ئەومیکرۆفۆنە بە ئامێرێکەوە کەلە پشتانەوە بە قایشەکەتانەوە بەستراوەتەوە پەیوەندی هەیە وقسەکانتان بە ئێم پی فایەر ومکەبەرەی گەورە بڵاو دەکاتەوە کە بەرپرسی دەنگ لە تەنیشت ئەو مکەبەرانەدایەو کۆنترۆڵیان دەکات. ئێوە دەتوانن بەهۆی ئەم میکرۆفۆنە یەخەییانەوە بە ئازادی بگەڕێن ودەستەکانتان بجوڵێنن. هەر لەبەر ئەم هۆیە هەندێ خەڵکی بەم میکرۆفۆنانە دەڵێن:((میکرۆفۆنی ئازاد)).

دووەمین جۆری میکرۆفۆنی یەخەی، کەمن پێش لە پێشکەوتنی تەکنۆلۆژیا ودروست کردن وخستنە بازاڕی میکرۆفۆنەکانی تر ئەم میکرۆفۆنە سیمدارەم بەکاردەهێنا. ئەم جۆرە میکرۆفۆنە بەستراوەتە

بەسیمێکی بەرزەوە کەپەیوەندی بە سیستمی دەنگیەوە هەیە. ئەم جۆرە میکرۆفۆنانە زۆر ئالۆز نین، بۆ سیمینار وتاردانەکان زۆر گونجاوە. ئەگەر سیمی ئەم وایەرانە بەڕادەیەکی پێویست بەرز بێت، دەتوانن بەئاسانی بۆ هەر شوێنێك کەدەتانەوێت بڕۆن.

ئەو میکرۆفۆنانەی کە بەدەستەوە دەگیرێن:

ئەم جۆرە میکرۆفۆنانە بۆ ناساندنی کەسێك یان باس کردنی چەند خاڵێکی گرنگی کورت گونجاوە. بەڵام بەکارهێنانی بۆ وتارێکی درێژ، ئالۆزەو ناچارن کە لەیەك دەستی خۆتان سود وەربگرن. سود وەرگرتن لەیەك دەستیش لە باسکردنی وتارێکدا ئالۆز دەبێت.

لەکاتی بەکارهێنانی میکرۆفۆنی دەستی بەدڵنیایەوە دەبێت میکرۆفۆنەکە نزیك بکەنەوە لەدەمتان ولەژێر چەناکەتاندا بێت.

بەڵام نابێت هێندە نزیکی بکەنەوە لە دەمتان کەبینەران نەتوانن نیوەی دەم وچاوتان ببینن! هەمیشە میکرۆفۆنەکە هەندێك لەخواردەم وچەناکەتانەوە بگرن. دەبێت بەشێوەیەکیش بێت کەلە دەمتانەوە نزیك بێت. بەکورتیەکەی نابێت هێندە نزیك بێت لە دەم وچاوتانەوە کە بینەران نیوەی دەم وچاوتان نەبینن. نابێت هێندە دوریش بێت کە دەنگتان بەباشی ڕونی بڵاو نەبێتەوە.

لێپرسراوی مێزی وتاردان:

زۆربەی وتاردانە بازرگانیەکان پێویستە لە پشت مێزی وتاردانەوە بدرێن. عادەتەن دەبێت یەك یان دوو میکرۆفۆن لەسەر مێزەکە بن، واباشە ئەم میکرۆفۆنانە تا ڕادەیەکی مام ناوەند لەدەمتانەوە نزیك بن. دواتر دەبێت

ڕێك بوەستن وهەندێك بۆ پێشەوە بچیەمنەوە. بۆ قسەکردن لە میکرۆفۆنەکەدا وبۆئەوەی دەنگتان بەڕونی وبەباشی بڕوات و هەموو ئامادەبوان دەنگتان بەڕوونی ببیستن.

زۆربەی وتاردەرەکان لەدوری میکرۆفۆن وسەر شانۆوە دەوەستن نازانن کە دەنگیان بەڕوونی لە ناوهۆڵەکەدا دابەش نابێت وبە ئاڵۆزی بیسەران لێی تێ دەگەن. بۆیە بەدڵنیایەوە دەبێت هەندێك بۆ پێشەوە بچەمنەوە. بەهیچی شێوەیەك دوودڵ مەبن لەنزیك بونتان لەسەر شانۆ. ئەم دوودڵیەتان دەبێتە هۆی ئەوەی کە بشڵەژێن وباوڕتان بەقسەکانی خۆتان نەبێت. دەتوانن بۆ دڵنیا بوون لە قسەکانتان دەستەکانتان بەکاربهێنن یان دەستەکانتان بەجەستەتانەوە بلکێنن یان کاتێك کەدەتانەوێت خاڵێکی گرنگ باس بکەن وخاڵەکە تەئکید بکەنەوە لەم کاتەدا دەستەکانتان بەرز بکەنەوە. بەڵام هەرگیز بیرۆکەی دەست هێنان بەمێزی وتارداندا بەمێشکتاندا نەیەت.

تەنانەت واباشترە لە کاتی وتارداندا لەتەنیشت مێزەکەوە ڕاوەستن وجار بەجار چاو بەزانیاریەکان وبابەتەکاندا بخشێننەوە. هەرچی ئامادەبوان زیاتر جەستەی ئێوە ببینن، زیاتر لە وتارەکانتان چێژوەردەگرن.

سود وەرگرتن لەئامێرە یارمەتی دەرەکان:

هەمیشە ئەو وتارانەی کەزیاتر لە ٦٠ خولەك دەبات بۆ ڕوون کردنەوەی خاڵە سەرەکیەکان ئامێرە یارمەتی دەرەکانی دەنگ وڕەنگ بەکار دەهێنم. وەهەروەها ٧٠٪بیسەران کاتێك زانیاری وبابەتەکانی ئێوە

وەردەگرن کە دەبێت بیان بینن. ئەوان دەبێت قسەو زانیاریەکانتان بە نوسین ببینن.

ئەو ئامێرەی کە من بەکاری دەهێنم داتاشۆیە. من لەتەنیشت داتاشۆکەدا دەوەستم ولەسەر لاپەڕە ڕونەکانی بەشێوەیەکی گەورە دەنوسم بۆئەوەی بەشێوەیەکی جوان لەسەر لاپەڕەکە دەرکەوێت. هەرکاتێك کەبمەوێت خاڵێکی گرنگ باس بکەم، داتاشۆکە دادەگیرسێنم دواتر باسەکە لەسەر لاپەڕەی داتاشۆکە دەنوسم. چەند چرکەیەك دەوەستم و دواتر داتاشۆکە دەکوژێنمەوەو بەردەوام دەبم لەسەر قسەکانم.

لەناوچون بۆ پاوەر پۆینت:

بەهەمان شێوەش کە پێشتر گوتم، ئێمە لەپیشەی وتاردانـدا دەڵێین: ((مردن ولەناوچوون بۆ پاوەرپۆینت)) چونکە بەهۆی هاتنی پاوەرپۆینت، زۆربەی خەڵکی بەگرنگترین هۆکاریان دانا لە وتاردانی خۆیاندا کاریگەری دەنگ، جەستە، ووشەکانی خۆیات لەبیر کرد. پاوەرپۆینت موهیم بوو، لەڕاستیدا نەدەبوایە بەم شێوەی لێ بهاتایە.

لەسود وەرگرتن لە پاوەرپۆینت یان هەر ئامێرێکی تر کەلە پێشدا ئامادە کراوە، دەبێت بەکارهێنای ئەو ئامێرانە بەشێوەیەك بێت کە ئامادەبوان سەرنجی شێوە ودەم وچاوی ئێوە بدەن. کاتێك کەلە کۆڕە بچووکەکاندا پاوەرپۆینت بەکاردەهێنم، هەرجاری وتەنیا یەك دێڕ نیشان دەدەم. پێش ئەوەی دێڕی دواتر نیشان بدەم، بەجوانی ڕوونی دەکەمەوە وباسی دەکەم. هەرگیز نابێت لەسەر ئسلایدەکە هێندە نوسین نیشان بدەن کە ئامادەبوان بەتەواوی سەرقاڵی خوێندنەوەی نوسین وزانیارییەکە بن، ئاگایان لەئێوە نەمێنێت وگوێتان بۆ نەگرن.

ڕووبەڕووی بیسەران بن:

لەکاتی بەکارهێنانی پاوەرپۆینتدا، لاپتۆپێک لەگەڵ خۆتاندا بهێنن بۆ ئەوەی ئەو لاپەڕەو نوسینانەی کەلەسەر پەردەکە نیشانی دەدەن بتوانن لە ناو کۆمپیوتەرەکەدا ببینن. هەرگیز سەیری پەردەکە مەکەن. هەرگیز ڕووتان لەبیسەران وەرمەجەرخێنن. هەمیشە لەکاتی وتارداندا سەیری ئامادەبوان بکەن. کاتێك کەبابەتەکەتان نیشان دا، دەبێت بەشێوەیەك لاپەڕەکە بسڕنەوە بۆ ئەوەی چاوی ئامادەبوان بگوازرێتەوە بۆ سەر ئێوەو سەرنجی ئێوە بدەن.

یاسای ٥×٥ تان لەبیر بێت:

دەبێت یاسای ٥لە٥ تان لەبیر بێت کەپێشتر باسمان کرد کە دەڵێت: هەرگیز زیاتر لە ٥دێڕ لەسەر پاوەرپۆینت مەنوسن هەر دێڕێکیش نابێت لەپێنج ووشە زیاتر بێت. سەرەڕای ئەوەش. دەبێت هەریەك لە ووشەکان هێندە گەورە بن کەدێڕەکە پڕ بکەنەوە. بۆ ئەوەی ڕیزی دواوە بتوانن بەئاسانی ووشەکان بخوێننەوە وتێکەڵی بابەتی سەرەکی وتاردانەکەی ئێوە بین.

هەمیشە ئەوەتان لە بیر بێت پاوەرپۆینت ئامێرێکی یارمەتی دەرە نەك بابەتی سەرەکی. پاوەرپۆینت تەنیا ئامێرێکە بۆ تەئکید کردن وجوان کردنی ئەو بابەتەی کە باسی دەکەن، بە تایبەتی کاتێك بابەتێکی ژماردن باس دەکەن.

دڵنیا بوون لەهەموو شتەکان:

ئەگەر دەتانەوێت پاوەرپۆینت یان هەر ئامێرێکی تری کارەبای بەکاربهێنن، دەبێت زووتر لە شوێنی پێشکەش کردنی وتاردانـدا ئامادەبن

ودڵنیابنەوە لە هەموو شتەکان پێش ئـەوەی بچـنە سـەر شـانۆ. دەبێت دڵنیابن لەنەبونی هیچی کێشەیەك لەنێوان پێویستیەکانی نـاو کۆرەکـەدا، بۆئەوەی لەکاتی وتارداندا دوچیاری هیچی کێشەیەك نەبنەوە.

پلەی گەرمای هۆڵەکە کونترۆڵ بکەن:

٩٠٪ی ئـەو کاتانـەی کـە وتاردانتـان هەیـە هـەوای هۆڵەکـە گونجـاو نییـە. لەهەنـدێ کاتـدا هۆڵەکـە زۆر سـاردەو لەزۆربـەی کاتیشـدا هۆڵەکـە زۆر گەرمـە. ئەمـەش لەبـەر ئەوەیـە: بەرهـەمهێنان وبـەکارهێنانی کارەبا بـۆ داگیرساندنی ئامێری فێنککەرەوە یان ئامێری گـەرم کـەرەوە تـێ چوونی هەیـە. دوای ئـەوەی هوتێـل یـان ئـەو هۆڵـەی کـە ئێـوە بـە برێك پـارەی دیاریکراو گرتوتانە، موهەندیسانی کارەبا هەموو رێگەیەك دەگرنە بـەر بـۆ ئـەوەی تـێ چـوونی کارەبایـان کـەم بێـت هـەروەك ئـەوەی بڵێیـت کـە فێرکراون بۆئەوەی ئەم ئیشە بکەن. هەرلەبەر ئەم هۆکـارە ئـامێری فێنـك کەرەوە یان گەرمکەرەوە بە زووی دەکوژێننەوە یان هەر دایناگرسێنن.

من هەمیشە ئاگام لەم خاڵە دەبێت وسورم لەسـەری کـەکاتێك ئامـادەبوان دێنە ژوورەوە دەبێت حەتمەن هەوای هۆڵەکـە فێنـك بێـت. زۆر گرنگـە کـە ئەوان لەسەر ئەم خاڵە رێك بکەون کە دەبێت هـەوای هۆڵەکـە فێنـك بێـت. هەمیشە زۆر سەرم سور دەمێنێت کە کاتژمێر ٦ی بەیانی گەرمای هۆڵەکە ٨٠تا٩٠ پلەی فەرەنەهایتە وهەرگیز ئەم بابەتە پشت گوێ ناخـەم. هیچی کاتێـك کەسـێك بـۆ داگیرسـاندنی ئـەم ئامێرانـە بـوونی نییـە. زۆربـەی پێشـکەش کـەرانی کۆرەکـە ناچـیار دەبـن بـەهاوارکردن ودەنـگ بـەرز کردنەوە بەرپرسانی هۆڵەکە ئاگادار بکەنەوە.

هەرگیز باوڕ بەبەرپرسەکان مەکەن:

چەند ساڵ لەمەوبەر لەکاتی وتاردانـدا لـە بـوکـاردتـن بـوم. دوای هـات وهاوارێکی زۆر لەبەر گەرما، بەرپرسانی هۆڵەکە ئامێری فێنـك کـەرەوەیان داگیرساند. پلەی گەرمی هۆڵەکە ٨٥ پلەی فەرەنهایت بوو کە لەو کاتەدا ئامادەبوانیش دەهاتنە ژوورەوە. دوای ئـەوەی ئـامێری فێنـك کـەرەوەیان داگیرساند پلەی گەرما دابەزی بۆ ٧٥ پلەی فەرەنهایت. دوای ئەوەی کە چوومە سەر شانۆ بۆ وتاردان هەستم بەوەکرد کە موهەندیسەکان ئامێری فێنك کەرەوەکـەیان کوژانـدەوە، ئامێرەکـە دەنگـی نـەما واتـە کوژایـەوە. پلەی گەرما وردە وردە دەسـتی کـرد بەبەرزبونـەوە تـا گەشـتە ٩٠ پلـەی فەرەنهایت. بەهیچی شێوەیەك ئەمە جێی باوەڕ نەبوو! .

پلەی گەرمای گونجاوی ناو هۆڵەکە:

باشـترین پلـەی گـەرما ٦٨ پلـەی فەرەنهایتـە. لـەم پلەیـە کـەمتر هـەوای هۆڵەکە بەرەوسارد بوون دەچـێت وزۆرتـر لـەم پلەیشـە گـەرمتر دەبێـت ومێشکی مرۆڤ ناتوانێت بەباشی ئیش بکات. لەتەواوی دنیـادا، دەبێـت بـۆ فێنك بوون و گونجاندنی هەوا هات وهاوار بکەیت.

لەکاتێکدا کەخەریکی ڕێککەوتنی بڕیـار نامەکـەن، ئـەم قسـەو ڕستانەشـی بۆ زیاد بکەن: ((ئەگەر پلەی گەرمای هۆڵەکە بۆماوەی ٥ خولـەك لـە ٦٨ پلەی فەرنهایتەوە بەرز بویەوە ئەوا ئێمە هیچی پارەیەك نادەین.))

هەندێك لە هاوڕێیانم کەلە ولاتدا سـیمینار ڕێـك دەخـەن. لـە بڕیارنامەکـەدا ئەو قسانە بەکاردێنن و لەهەندێ شوێنی جیـاوازی هۆڵەکـەدا گـەرمی پێـو دادەنێن. ئەوان گەرمی پێوەکە بەشێوەیەکی ڕێك وپێك کـونتڕۆڵ دەکـەن.

دوای ئـەوەی کـە گـەرمی پێوەکـە لـە ٦٨ پلـەی فەرەنـەهایت پلەکـە بەرزبویەوە، یەکێك لەئیش کەران یان بەرپرسـانی هۆڵەکە بانگ دەکەن وگـەرمی پێوەکـەی پـێ نیشـان دەدەن. ئـەوان بەبەرپرسـەکان دەڵـێن ٣ خولەك مۆڵەتتان هەیە بۆ ئەوەی گەرمای هۆڵکە بهێننەوە ئەو پلەیەی کە دیاری کراوە، بەدەر لەمە لەبری گرتنی هۆڵەکە هیچی پارەیەك نادەین.

ئەڵبەتە بەرپرسانی هۆڵەکە بێزارن لەم ئیشە.

کۆتا خاڵ: کاتێك کـە بەرپرسـانی هۆڵەکـە لەسـەر ٦٨پلـەی فەرەنـەهایت رێـك دەکـەون، بەدڵنیایـەوە ئەمـەیان پـێ بڵـێن: ((تاکاتێـك مـن نـەڵێم کەپلەی گەرما نزم یان بەرز بکەنـەوە نابێـت دەسـکاری بکـەن)) هەمیشـە هەندێك لەئامادەبوان سەرمایانەو کاتێك کە پلەی گەرما دەگاتە ٧٥ پلـەی فەرەنهایت، هەندێکی تریش گەرمایانە ولەتاو گەرمیدا ئارەقیـان کـردووە، ئـەم کەسـانە دەڕۆن بـۆلای ئـیش کـەرانی هۆڵەکـەو دەڵـێن سـەرما یـان گەرمامانە پلەی گەرما بەرز یان نزم بکەنـەوە. لەبـەر ئەمـە مـەهێڵن ئەمـە ڕوو بدات.

پـوختـە:

هـۆڵی کـۆنفرانس وسـەر شـانۆ گـرنگترین هۆکـاری ئێـوەن. یـەك بەیـەکی بابەتەکان کاریگەری باش یان خراپی لەسەر بیسەران هەیە.

لەسـەر وەرەقـەیـەك لـەبارەی ڕێکخسـتنی ڕونـاکی، دەنـگ، پلـەی گـەرما وسەرما بنوسـن. وەدواتـر وەرەقەکـە نیشـانی بەرپرسـانی هۆڵەکـە بـدەن وبـەیانی زوو بـۆ ئەوشـوێنە بـڕۆن ولەگـەڵ بەرپرسـاندا کـۆنترۆڵی هۆڵەکە بکـەن. هەمیشـە چـاوەڕوانی ڕوودانـی کێشـەکان بـن. هەمیشـە چـاوەڕێی درۆکردن بن لە بەرپرسانی هوتێلەکە. لەکاتی خراپ بوونی بارودۆخدا ئـەم

قسانە دەبیستن: ((لەبارەی ئەم بابەتەوە نیگەران مەبن، ئێمە خۆمان چارەسەری دەکەین.)) بەلاّم لە ڕاستیدا وانییە، بەلّکو بەم شێوەیە: ((هیچی ئیشێك بە پێی داواکاری ئێوە نابێت.))

هەر کاتێك دوودلّ بوون، ویستتان چاوتان بە بەڕێوبەر بکەوێت. ئەمە کۆتا چارەسەری ئێوەیە. ئیش کەران تەنیا مەبەستیان تێپەڕاندنی ئەو ڕۆژەیە. لەکاتێکدا بەڕێوبەر چاوەڕێی ئەوە دەکات کە جارێکی تر هۆلّەکە بگرنەوە.

کاتێك یەك بەیەکی بابەتەکانی ناو وەرەقەکە کونترۆلّ دەکەن، هیچی کەس جگە لەخۆتان لەم بابەتانە تێ ناگات. ئامادەبوان تێ ناگەن کەبۆچی لەسەر کورسیەکانیان بەڕاحەتی دانیشتوون وبۆچی هەموان بەئاسانی دەتوانن ئێوە ببینن. ئەوان تێ ناگەن کە بۆچی پلەی گەرما گونجاوە و بۆ چی دەنگتان ڕوونە. ئەوان خۆویستانە لەم مەسەلانە تێ ناگەن. بەلاّم خۆنەویستانە سپاسگوزارن وباسی وتارە باش وکاریگەرەکەی ئێوە دەکەن.

بەشی پانزدەیەم

لیدانی كۆتای بوەشێنن: هەناسەیان بگرن

ئەگەر لەناخی دڵتانەوە كار بكەن، سەركەوتو دەبن
هیچ پێشبڕكێیەك بوونی نییە.
" ئەلبرت هوبارد"

وتاردانی باش وەك نمایشی فلیمێك، یان گۆرانیەكی باشە. بەڕاكێشانی سەرنجی بیسەران دەست پێ دەكات، خاڵ بەخاڵ بۆ پێشەوە دەڕۆن وبەسەركەوتویانە بە كۆتای دەگەن.

ئەو ووشانەی كەلە كاتی سەرتاو بەتایبەت لەكۆتای وتاردانەكەی خۆتاندا، دەیڵێن، پێش لە قسەكانی تری ئێوە لەمێشكی بیسەراندا دەمێنێتەوە. هەندێك لە وتاردەرەكانی مێژوو واتایەكی بەهێز وكاریگەریان هەبوە لە مێشكی مرۆڤدا هەرماونەتەوە.

بۆنمونە، لەماوەی جەنگی جیهانی دووەم، وینستۆن چەرچڵ بەشێوەیەك ستایشی هێزی هەوای كرد كەلە هێرشێكی هەوای لەگەڵ ئەڵمانیەكاندا كوژران قسەكانی لەمێشكی هەموو خەڵكیدا تۆماركراوە وماوەتەوە. ئەو گوتی: ((لەماوەی مێژووی مرۆڤایەتیدا هەرگیز بەهۆی بابەتێكی بچوكی وەها هێندە زیان لە مرۆڤایەتی نەكەوتوە.))

بەشی کۆتای وتاردانەکەتان ووشە بەووشە بنوسنەوە:

بەمەبەستی دڵنیابوون لەباش پێشکەش کردنی بەشی کۆتای، دەبێت بەدڵنیایەوە ووشە بە ووشە ئەم بەشە بنوسنەوە.

کاتێك لەخۆتان دەپرسن: ((ئامانج لەم وتاردانە چیییە؟)) وەلامتان دەبێت هەڵگری سەرەتاییەك بێت کە دەتانەوێت بیسەران دوای بیستنی وتاردانەکەی ئێوە ئەوان هەستن بەجێ بەجێ کردن. زۆر ئاسانە ئەگەر بتانەوێت باسی ئەنجامی کۆتای بابەتە ویستراوەکەی خۆتان بکەن.

باشترین زانیاری بۆ باس کردنی کۆتاییەکی باش ئەمەیە کەلە پێش باسکردنی ئەوەی کە ماوەتەوە. بەشی کۆتای باس بکەن. دواتر بۆ دواوە بگەڕێنەوە بۆ ئەوبەشەی کەماوەتەوە، ناوەڕۆکی بابەتەکەتان لەم بەشەدایە کەدەتانەوێت بیروبڕوای خۆتان وبابەتێك باس بکەن کە دەتانەوێت ئامادەبوان دوای بیستنی قسەکانی خۆتان، قسەکانتانیان لەبیر بمێنێت وبۆ بەدی هێنان هەوڵ بدەن.

وتاردانەکەی خۆتان بەبانگهێشت کردن بۆ دەست پێ کردن کۆتای پێبهێنن:

زۆر گرنگە داواکاریەکانتان بە بیسەران بڵێن دوای کۆتای وتارەکە. بانگهێشت کردن بۆ دەست پێ کردن باشترین ڕێگایە بۆ کۆتای پێهێنان بە وتارە کاریگەرەکەتان. سەرنجی ئەم نمونەیە بدەن: ((ئێمە شانس ودەرفەتانێکی گەورە لەبەردەماندایە، دەتوانین بەهاوکاری ئێوە بەم هەلە باشانە بکەین وساڵی داهاتو بگۆڕین بە ساڵێکی باش وچالاکی خۆمان!))

بەهەمان شێوەی کەبە کۆتای نزیک دەبینەوە، گوڕ وتینی خۆتان کۆ بکەنەوە. بە هێزو دڵنیایەکی زۆرەوە قسە بکەن. قسەی کۆتایتان بڵێن. دەبێت داواکاریەکانی خۆتان زۆر بەڕونی باس بکەن.

بەباسکردنی پوختەی وتارەکەتان کۆتای بە قسەکانتان بهێنن:

ڕێگایەکی سادە بۆ هەر وتاردانێك هەیە: بە بیسەران بڵێن کە بڕیارە چی شتێکیان پێ بڵێن وە ئەوەیان پێ بڵێن. دواتر بەئەوان بڵێن کە چی شتێکیان پێ وتون. کاتێك بە کۆتای باسەکەتان نزیك دەبنەوە، شتێك بەشێوەی ((مۆڵەت بدەن تا خاڵانێك بەشێوەیەکی پوخت کراو دووبارە بڵێمەوە. . . . . . .)) باس بکەن. دواتر، خاڵە سەرەکیەکانی خۆتان بمەنە پێڕستێك و دووبارە باسیان بکەنەوە و نیشانی بدەن کە چۆن ئەم خاڵانە پەیوەندییان بەیەکەوە هەیە. بیسەران لە دووبارە کردنەوەی بابەتێك بیستویانە، خۆشحاڵ دەبن وبەم شێوەیە تێدەگەن کە بەکۆتای وتاردانەکە نزیك دەبنەوە.

وتاردانەکە بە باس کردنی چیرۆکێك کۆتای پێ بهێنن:

دەتوانن کە گەشتنە کۆتای وتاردانەکە، بڵێن: ((مۆڵەت بدەن بۆ پشت ڕاست کردن یان جوانکردنی ئەو بابەتەی کە باسم کرد چیرۆکێکتان بۆ باس بکەم. . . . . . .)) دواتر چیرۆکێك باس بکەن کە ئەنجامێکی باشی هەیە وخەڵکی شتی لێوە فێر دەبن، بۆ ئەوانی باس بکەن وئەنجامە باشەکەیان بۆ دووبارە بکەنەوە.

زۆربەی کات دوای باسکردنی چیرۆکەکە دەتوانن ئەنجامی چیرۆکەکەو کۆتای باسەکە بەیەکەوە ببەستنەوە، سەرنجی ئەم نمونەیە بدەن:

ڕۆژێ لەڕۆژان، لەچەندین ساڵی ڕابردوودا، دوو هاوڕێ بۆ گەڕان بەدوای زێڕدا لە ڕۆژهەلآتەو چیوون بۆڕۆژئاوا. ئەوان ئەو پارچەیە زەویەی کە دڵنیا بون لێی کە ئاڵتونی تێدا بێت. پەرژینیان کردوو دەستیان کردبە هەڵکەندنی زەویەکە بۆ ئەوەی ئاڵتونەکە بدۆزنەوە. ساڵێکی تەواو، لە هەموو ڕۆژەکانی هەفتەدا ئیشیان دەکرد زەویەکەیان تا دەهات زەویەکەیان قوڵتر وقوڵتر دەکرد. بەڵام تەنیا شتێك کە دەستیان دەکەوت بەردە بێ بەهاکان بوو. بەبێ ئومێدی وبێ هیوای زەویەکەیان بە چەند دۆلارێکی کەم بە یەکێك لە کڕیارەکانیان فرۆشت وگەڕانەوە بۆ ڕۆژهەلآت بۆ ئەوەی دەست بکەن بەئیش وپیشەیەکی تر بۆ ژیانێکی نوێ بنیاد بنێن.

دواتر تێ گەشتن کە کڕیاری زەویەکەی ئەوان موهەندیسی تایبەتی بردوەتە سەر زەوییەکە بۆ ئەوەی پشکنین بۆ زەوییەکە بکات. موهەندیسەکە بەئەوانی گوتبو کەلەم زەویەدا ئاڵتون بونی هەیە. بەلآم خاوەنەکانی پێشوی زەویەکە شوێنێکی هەڵەیان هەڵکەندووە. ئەگەر کڕیاری ئەم زەوییە شوێنێکی تر هەڵبکەنێت ئەوا بەدڵنیایەوە دەگاتە زێڕ.

تەنیا ٧٠مەتر دوورتر لەو شوێنەی کە دووهاوڕێکە هەڵیان کەندبوو، کەسە کڕیارەکە زەویەکەی هەڵکەند تا گەشتە بڕێکی زۆر لە ئاڵتون کە بەهای ٤٠ ملیۆن دۆلار بوو.

دوو هاوڕێ گەنجەکە بە بیستنی ئەم هەواڵە تێ گەشتن کە ژیانی ئەوانیان خۆش کردووە و سەرکەوتو بون. ئەو دوو هاوڕێیە بڕیاریان دا کەلەمەو دواتر هەندێك زیاتر خۆیان ماندو بکەن وهەوڵ بدەن، هەندێك

زیاتر هەڵبکەنن، لە هەر ئیشێکدا کە سەرقاڵی ئیش کردن بن ببنە پسپۆڕ لەو ئیشەدا.

خوشکان وبرایان، ئێمەش لەگەڕان بەدوای زێڕداین. توانای بەهێزی مێشکی ئێمە بێ سنورە. وەرن با زانیاریەکانمان لەگەڵ یەکتردا باس بکەین، هەندێك زیاتر هەوڵ لەگەڵ یەکتردا بدەین، تا ئەو کاتەی کە بەسەرکەوتن نەگەشتوین وازنەهێنین و بەردەوام بین.

ئەوان بخەنە پێکەنین:

ئێوە دەتوانن بەباسکردنی یان چیرۆکێکی پێکەنین کە پەیوەندی بەبابەتەکەو هەیە، کۆتای بە وتاردانەکەتان بهێنن. من لە درێژەی وتارەکانی خۆمدا باسی ئەو هەنگاوانە دەکەم کە پێویستە بیان نێین. دواتر ئەم چیرۆکە دەگێڕمەوە. ئال و سون لە جەنگەڵێکدا تەقەیان لە ئاسکێك کردوو برینداریان کرد ودواتر بەکلك ئاسکەکەیان ڕادەکێشا بۆ لای ئۆتۆمبیلەکەیان واتە بەپشتا ڕایان دەکێشا. بەڵام لە ڕێگەدا توشی کێشە دەبون وهەندێ کات کلکی ئاسکەکەیان بۆ نەدەگیراو بەردەبوو.

جوتیارێك لەوان دەپرسێت چی دەکەن؟

ئەوان گوتیان: سەرقاڵی بردنی ئەم ئاسکەین بۆلای ئۆتۆمبیلەکەمان.

جوتیارەکە بە ئەوانی گوت: ئێوە بۆ گواستنەوەی ئاسکەکە نابێت کلکی بگرن بەڵکو دەبێت سود لەدەستەکانی بگرن. کەخودا بەئەوی داوە ئال و سون بە ئەویان گوت: سپاس بۆ پێشنیارەکەت.

ئەوان لەبری ئەوەی ئاسکەکە وەربگێڕنەوە بۆ ئەوەی سەری ئاسکەکە بکرێتە خۆیان ئەمان چیونە پێش ئاسکەکە واتە بە ڕێگەکەیان پێچەوانەوە بویەوە لەبری ئەوەش دەستی بگرن شاخەکانی

ئاسکەکەیان دەگرت وڕایان دەکێشا. نزیکەی پێنج خولەك لە ڕاکێشانی ئاسکەکەو ڕۆشتنیان، ئال بە سونی گوت: سون، جوتیارەکە ڕاستی گوت بەم جۆرە باشترو ئاسانترە.

سون وەڵامی دایەوەو گوتی: بەڵێ ئال، بەلام ئێمە تا زیاتر بڕۆین دورترو دورتر دەبینەوە لە ئۆتۆمبیلەکەمان.

کاتێك کە پێکەنینەکان تەواو بون دەڵێین: ((زۆربەی خەڵکی لە ژیانیاندا لەبەر ئەوەی ڕێگەیەکی ئاسان هەیە بەرەو ئەویّ هەنگاو دەنێن، ئەگەر چی ڕێگەکەشیان پێچەپەوانە بێت. بەلام لە ڕاستیدا لە ئامانجەکانی خۆیان زیاتر وزیاتر دوردەکەونەوە.))

وتاردانەکەی خۆتان بە خوێندنەوەی شێعرێك کۆتای پێ بهێنن:

شیعرێکی زۆر هەن کە پەیوەندیان بە خاڵە سەرەکیەکان وبابەتەکانی وتارەکەی ئێوەوە هەیە. دەتوانن شێعری خۆشەویستی کاریگەر هەڵبژێرن.

چەندین ساڵ لەمەوبەر بە خاك سپاردنی یەکێك لە هاوڕێیاتم کە بەهۆی شێرپەنجەی مێشکەوە مرد، بابەتی بەخاك سپاردنەکە کەلە وەرەقەیکدا نوسیبوم خوێندمەوە. لەسەردەمی جەنگی جیهانی دووەم فڕۆکەوان بوو، ئەو هەرگیز ئەو ئەزمونانەی کە لە ئەفریقای باکور وەری گرتبوو یان فێری بوو بوو بیری نەدەچوویەوە. دوای باسکردنی باش بونی ئەو ئیشە باشەکانی کە لەگەڵ خێزان و، هاوڕێیانی زانکۆی کردبووی، قسەکانم بە خوێندنەوەی ((فڕۆکەوان)) کۆتای پێ هێنا. ئەم شیعرە واتاکەی ئەوەبوو: ((ئەو لەسنورەکانی زەوی زیاتر ڕۆشت نزیکی خودا بویەوە.))

لەبابەتە ئیلهام بەخشەکان سود وەربگرن:

ئێوە دەتوانن وتاردانەکەی خۆتان بەبابەتێکی ئیلهام بەخش کۆتای پێ بهێنن. وەهەروەها ئەو قسە دڵخۆشکەرانەی کەلە وتارەکەدا بەکارتان هێناون، لە یادتان بێت کە ئومێد، هیوا هەمیشە بیرو بۆچوونی مێشکی خەڵکیە. خەڵکی حەز دەکەن بەهۆی ئەنجامدانی ئیشە جۆراوجۆرەکان لە داهاتودا ستایش بکرێن.

هەمیشە ئەوەتان لەبیر بێت کە بیسەران دوچی‌اری کێشەو، نارەحەتی، بێ ئومێدی دەبنەوە، هەموان ئەو شیعرەیان پێ خۆشە کە هانی ئەوان دەدات کە ڕووبەڕووی نارەحەتیەکان ببنەوە.

من ساڵێکە سیمینارەکانی خۆم بە شیعری ڕابرت دەبلیو کۆتای پێ دێنم: ((واز مەهێنە)) یا ((بەردەوام بە!))

کاتێك چیرۆك یان سیعرەکە دووبارە دەڵێیتەوەو، دەبێت وەك ئەکتەرێك بن. دەبێت ووشەکانی خۆتان بژمێرن وبەهەستێکی خۆشەویستانەوە باسی بکەن. ڕاهێنان بکەن لەسەر تەواوی شێوازەکانی ئەم کتێبە. لەکاتی خوێندنەوەی نیوە دێری سەرەکی شیعرەکە دەنگی خۆتان بەرز بکەنەوە، لەکاتی خوێندنەوەی بەشە هەستیارەکە دەنگی خۆتان نزم بکەنەوە. جارجار لەگەڵ ووشە شیعریەکاندا مۆسیقا بەدەنگی بەرز بەکاربهێنن و کاتێك بەیادەوەریەکان گەشتن دەنگی مۆسیقاکە نزم بکەنەوە.

بەتایبەتی دووبەرامبەری بێدەنگیەکانی وتاردان بێ دەنگ بن. لە بێدەنگیە کاریگەریەکان سود وەربگرن کاتێك بەکۆتای دێڕی شیعرەکە گەیشتن، بۆ ئەوەی بیسەران بگەنەوە بە ئێوەدا وئەوەی کە

خوێندوتانەوە لێکی بدەنەوە لەبێدەنگیەکی زۆر سود وەربگرن ئەگەر بابەتە شیعریەکە پێکەنیناویە، پێ بکەنن، ئەگەر بابەتی هەستیاریە بەجدی وەریبگرن.

بەدڵنیایەوە کاتێک گەشتنە کۆتا دێڕی شیعرەکە لەبری دەنگ نزم کردنەوە دەنگی خۆتان بەرز بکەنەوە. چاوەڕێی ((نیشانەی سەرسوڕمان)) بن لەکۆتای شیعرەکەدا.

نیشان بدەن کە وتاردانەکە تەواو بووە:

کاتێک کۆتا ووشەی وتاردانەکە دەڵێن دەبێت هەموان تێ بگەن کە وتاردانەکەتان تەواو بووە. هیچی ئاڵۆزیەك و ناڕونیەك نابێت لە مێشکی بیسەراندا هەبێت. ئەوان دەبێت بزانن کە ئەم کاتە کۆتای وتارەکەیە.

زۆربەی وتاردەران وتارەکانی خۆیان لەپڕدا کۆتای پێ دێنن و دەڵێن: ((سپاس گوزارم)) بەلأم ئەمە شێوازێکی ڕاست نییە: ئەمە کۆتای پێ هێنانێکی بەهێز نییەو لە گرنگی وتاردانەکە کەم دەکاتەوە کاتێك بە کۆتای وتاردانەکە دەگەن، بە شێوەیەکی ڕێك وڕاست بەرامبەر بە کەسەکان بوەستن. جارێکی تریش دەمو چاوێکی هاوڕێیانە بدۆزنەوەو ڕاستەوخۆ بگەڕێنەوە بۆ لای. ئەگەر کاتی گونجاو هەبوو، وەك نیشانەیەك بۆ کۆتای پێ هێنان زەردەخەنەیەك بەرامبەر بە کەسە بکەن. ڕێگری بکەن لە ڕۆشتن بۆ لای سەرشانۆ و کۆکردنەوەی وەرەقەکان یان یاری کردن بە میکرۆفۆنەکان و جل وبەرگەکانتان.

مۆڵەت بدەن ستایشتان بکەن:

ئامادەبوان دەیانەوێت کە دوای کۆتای وتاردانەکە ستایشی ئێوە بکەن. هەندێك لە ئامادەبوان زووتر لەوانی تر تێ دەگەن کە وتاردانەکە تەواو بووە. لەزۆربەی بابەتەکاندا، کاتێك کۆتا قسەی خۆتان دەکەن و واز لە قسەکردن دەهێنن، ئامادەبوان بەتەواوی بێدەنگ دەبن. لەوانەیە ئەوان چاوەڕێی قسەکردن بن لە ئێوە لە بارەی کۆتای بابەتەوە. دوای چەند چرکەیەك، ئامادەبوان دەست بە ستایش کردن دەکەن کەلە یەك کەسەوە بۆ دووکەس ولە دووکەسەوە زیاد دەکات تا دەگاتە ئەوەی کە تەواوی هۆڵەکە چەپڵە لێ دەدەن. کاتێك یەکەم کەس دەستی کرد بە چەپڵە لێدان، ڕاستەوخۆ سەیری ئەوو بکەن، ووشەی سپاستان دەکەم بەکاربهێنن.

بۆ ڕێز گرتن لە ئێوە هەڵدەستنەوەو چەپڵە لێ دەدەن:

ئەگەر وتاردانەکەی ئێوە بە ڕاستی کاریگەر بوویێت و توانیبێتان بە باشی پەیوەندی لەگەڵ بیسەراندا دروست بکەن، یەکێك لە ئامادەبوان هەڵدەستێتەوەوە چەپڵەتان بۆ لێ دەدات. کاتێك وەها ڕووداوێك ڕوویدا ڕاستەوخۆ سەیری ستایش کەرەکە بکەن و بە گوتنی ووشەی سپاستان دەکەم. هانی ئەوانی دیکەش دەدەن بۆ ئەم کارە. کاتێك خەڵکی دەبینن هەندێك لە ئامادەبوان هەستاونەتەوە، چەپڵە لێ دەدەن. ئەوانی دیکەش هەڵدەستن بەجێ بەجێ کردنی هەمان ئیش.

هەندێ کاتیش پێش دێت کە وتاردەر دوای تەواوکردنی وتاردانەکەی خۆی بەبێ دەنگی لەبەردەم ئامادەبواندا دەوەستێت، لەگەڵ بێدەنگی

ئەواندا ڕووبەڕوو دەبێتەوە. بەڵام ئەگەر وتاردەر بەئارامی بوەستێت وچاوەڕێ بێت تا ئەو کاتەی کە بیسەران تێ دەگەن کە بابەتەکە تەواو بووە، ئەوان بەیەکەوە دەست بە لێ دانی چەپڵە دەکەن. زۆربەیان لەسەر کورسیەکانی خۆیان هەڵدەستنەوە.

ئەگەر یەکێك لەو کەسانەی کەلە ڕیزی پێشەوەن لە شوێنەکەی خۆی هەستێتەوە وستایشی ئێوەی کرد، بۆ پێشەوە بڕۆن دانەوێننەوە یان خۆتان کۆڕ بکەنەوە تەوقەی لەگەڵدا بکەن. کاتێك دەستی یەکێك لەوان دەگوشن، ئەوانی دیکەش وا هەست دەکەن کە دەستی ئەوانیش دەگوشن و سپاسی ئەوانیشتان کردووە. دوتر ئەوانیش لەشوێنەکەی خۆیاندا هەڵدەستنەوە و ستایشتان دەکەن. هەر بەم شێوەیە تەواوی هۆڵەکە هەڵدەستنەوە بەردەوام دەبن لەستایش کردن وچەپڵە لێدان.

ئەگەر ئامادەبوان ستایشیان کردن چی نەیان کرد، کاتێك ناسێنەرەکەی ئێوە هاتە سەر شانۆ بۆ لەبری ئەوەی ئەوان سپاسگوزاری ئێوە بکات، پێبکەنن ودەستی ئەو بەگەرمی بگوشن. ئەگەر بارودۆخەکەش گونجاو بوو. لەباوەشی بگرن وبەشێوەیەکی هاوڕێیانە دەست بۆ ئامادەبوان بجولێنن و سەر شانۆ بەجێ بهێڵن.

هێزی باش قسەکردن:

توانای باش قسەکردن لەهەر ئیش وکارێکدا کاریگەری گەورەی لەسەر ژیانی ئێوە دەبێت. باش قسەکردن دەتوانێت سەرنجی ئەو کەسانە ڕابکێشێت کە دەتوانن یارمەتی ئێوە بدەن. هەروەها دەتوانن لە پەیدا کردنی پیشەیەکی باشتردا هاوکاری ئێوە بکەن.

لەهەمووی گرنگتر ئەوەیە توانای باس کردنی وتارێکی گرنگ چی بۆ کۆمەڵێکی بچووک یان چی بۆ کۆمەڵێکی گەورە دەبێتە هۆی ئەوەی کە خەڵکی ڕێزی زیاتری ئێوە بگرن، وەشانازیتان پێوە بکەن. کاتێك دەزانن کە دەتوانن کاریگەریتان لەسەر خەڵکی هەبێت و ئەوان بە شێوە جیاوازەکان ڕازی بکەن، هەستی ئەوەتان بۆ پەیدا دەبێت کە هەموو ئیشێك بە کۆتا بگەیەنن.

پوختە:

قسەکانی کۆتای ئێوە دەتوانێت کاریگەری لەسەر بیسەران هەبێت. هەڵبژاردنی ووشەکانتان بە وردی، دەتوانێت کاریگەری لە سەر بیر وبۆچیون وکردارو هەستی بیسەران هەبێت. هەندێ جاریش ژیانی ئەوان دەگۆڕێت.

بەشی دوانزەیەم

وتاردان بەمەبەستی فرۆشتن

تاکە سێك شتێك نەفرۆشێت هیچی شتێك ڕوو نادات.

"رد موتلی"

هەموو خەڵکی بە ئیشی فرۆشتنەوە سەرقاڵن. پرسیارەکە ئەمەیە: تا چی ڕادەیەك شارەزایتان لەم کارەدا هەیە؟ زۆرێك لە خەڵکی بەهۆی بوونی نەیارێکی زۆر لە خەڵکی یان شکست هێنان لە هاندانی خەڵك بۆ کڕین لە فرۆشتن دوور دەکەونەوە. لە ئەنجامدا هەمان بیرکردنەوە ((لە کڕین)) بۆ زۆرێك لە خەڵکی ئازاردەرە.

بەهەمان شێوەی کەلە بەشی سێدا وتمان خەڵکی لەسەرنەکەوتن وبەرهەڵستی کردنیان زۆر دەترسن. هەندێ کات ئەم ترسانە وەها لەمێشکماندا گەورە دەبن کە دەبنە هۆی ئەوەی کە ژیانیان بگۆڕدرێت. ئەو هەل وشانسانەی کە دێتە پێشەوە بۆیان لەبەر ئەوەی کە ترسی شکست وبەرهەڵستیان هەیە لێیان دووردەکەونەوە.

خەڵکی پەیوەندیانێك هەڵدەبژێرن کە زۆرترین ئەگەری وەرگرتنیان هەبێت. خەڵکانێکیش دەستنیشان دەکەن کە ئەگەر سەرنەکەوتنیان تێدا کەم بێت. خەڵکی لەگەڵ کەسانێکدا پەیوەندی کۆمەڵایەتی دروست

دەكەن وبەردەوام دەبن لەگەڵیاندا كە قەبوڵیان بكەن ((بەهەمان شێوەی كە هەن)) هەر دەبن.

هاندان هۆكاری سەرەكیە:

لەگەڵ ئەم هەموەدا، تەواوی خەڵكی بەشێوازێك خەریكی فرۆشتنن. هەموان بۆ قەبوڵ كردنی بیروبۆچونەكانیان هانی یەكتری دەدەن. تەنانەت ئەگەر هانی خێزانەكت بدەیت بۆ خواردنی ژەمە خۆراكێك لەیەكێك لە چێشتخانەكاندا یان هانی منداڵان دەدەن بۆ ئەوەی بچنە سەر جێگەی خەوەكانیان، بە جۆرێك سەرقاڵی فرۆشتنن.

بێ گومان خەڵكی خۆیان وەها بیرناكەنەوە. بۆ نمونە، جارێكیان بۆ ژمارەیەكی زۆری ژمێریار لە كۆمپانیایەكی گەورەی نێودەوڵەتی قسەم دەكرد. ئەم كۆمپانیا داوای لە من كرد كەلەبارەی جۆرەكانی هاندان و بانگهێشت كردنەوە قسە بكەم. من قسەكانی خۆم بە پرسیارە دەست پێ كرد:((چەند كەس لە ئامادەبوان لێرەدا سەرقاڵی فرۆشتنن؟))

هەموان بەتەواوی بێدەنگ بون. یەكێك لە هۆكارەكان كە ژمێریارە بەناوبانگەكان ژمێریاریان هەڵبژاردووە ئەمەیە كە ئەوان هەرگیز دەست بە فرۆشتنی شتێك ناكەن بە كەسێك و مەسەلەی فرۆشتن بۆ ئەوان گرنگی نییە.

من بۆ چەند چركەیەك بێدەنگ بوم و دواتر گوتم: ((لەوانەیە پرسیارەكەی من تا ئاستی پێویست ڕوون نەبێت. چەند كەس لەئامادەبوانی ئێرە بەڕاستی خەریكی فرۆشتنن؟))

دوای چەند چركەیەك بێدەنگی، بەڕێوبەری گەورەی ڕێكخراوەكە لە مەبەستم تێ گەشت. ئەو بەهێمنی دەستی خۆی بەرز كردەوە سەیری

چواردەوری خۆی کرد. کاتێک ئامادەبووە ژمێریارەکان بینیان کە بەڕێوبەرەکەیان دەستی بەرزکردوەتەوە، یەکە بەیەکە تێ گەشتن کە ئەوانیش سەرقاڵی فرۆشتنن.

هەموان سەرقاڵی فرۆشتنن:

دواتر لەئەوانم پرسی:((چەند کەس لە ئێوە بۆ هێنانی ئیش وکارێکی تازە بۆ کۆمپانیا لێرەدا ئامادەن؟ چی ئەندازەیەك لە دەسکەوت وبەرەوپێش چوونەکانی ئێوە پەیوەندی بە هێنانی کڕیاری زیاتر بۆ کۆمپانیا و زیادبونی دەسکەوتی ساڵانەی کۆمپانیاوە هەیە؟ .))

هەموان بەبێ دواکەوتن دەستی خۆیان بەرز کردەوە. من گوتم: ((لەبەر ئەمە، هەموو ئامادەبوانی حازر لەم کۆمەڵەیەدا سەرقاڵی ئالو وێرن. بابەتەکە ئەمەیە کە تا چی ڕادەیەك شارەزاییان لەم بارەیەوە هەیە؟ تا چەند خولەکێکی تر، بابەتێکتان پێ دەڵێم کە لەکاتی ڕووبەڕووبونەوەی کڕیارە دوودڵەکان، باشتر لە جاران بتوانن هانی ئەوان بدەن وبیانهێنن).

فرۆشتنی بۆچونەکانی خۆتان:

وتاربێژی لەناو خەڵکدا جۆرێکە لە فرۆشتن وشێوازی خستن ڕووی بەرهەم بۆ فرۆشتن زۆر هاوشێوەی شێوازی بەکاربردوو لە وتاربێژی بۆ گشتییە. لەگەڵ ئەمەش، هەرچەند گوێگرەکان ئێوەیان خۆشتر بوێت زیاتر متمانەتان پێ دەکەن، ترسی ئەوان لە قەبوڵ کردنی بۆچوونەکانتان کەمتر دەبێتەوە. هەرچەند متمانە زیاترتان پێ بکەن، زیاتر لە ژێر فشاری ئێوەدا دەبن. کاتێك بەتەواوی متمانەیان بە ئێوەیە، بۆ هەموو ئامۆژگاریەکانی ئێوە گوێ ڕایەڵ دەبن. ئامانج لە وتاربێژی هاوشێوەی

كڕین وفرۆشتنه، ئامانجی قسەكردن بۆ هەركەس وگروپێك بریتیە لە ڕازیكردنیان. بۆ بیركردنەوە ورەفتاركردنیان بە شێوازێكی جیاوازتر.

ئێوه هەمیشه هەڵبژاردنێكتان هەیە: ئێوه دەتوانن ڕازی كەر وكاریگەر بن یان ڕازی كراو وخۆش باوەڕ بن. ئێوه دەتوانن هاوكارو یارمەتی دەری خەڵكی بن یان دەتوانن هاوكاری ویارمەتی خەڵكی بەدەست بێنن. هەڵبژاردنەكە لەدەست خۆتاندایە.

هەواڵە دڵ خۆشكەرەكە ئەوەیە كەئەم كڕین وفرۆشتنه ((وتاردان)) شایەنی فێربوونە هەموو فرۆشیارە ناودارەكانی ئەمڕۆ، ڕۆژێك لە ڕۆژان بێ ناو بوون. زۆربەی ئەو كەسانەی كە ئەمڕۆ لە ١٠٪ كەسە سەركەوتوەكان لە سەردەمانێك لە ١٠٪ی كەسە لاوازەكان بوون. لەگەڵ ڕاهێنان ودووبارە كردنەوەدا ئێوه دەتوانن تواناكانی قایل كردن، پەیوەندی كردنتان زیاد بكەن وكاریگەرتر بن لە فرۆشتندا هەموو تواناكانی فرۆشتن شایەنی فێربوونە.

ترسیان كەمبكەنەوە و كاریگەریەكانتان زیاد بكەن:

وەكو پێشتر ئاماژەم پێدا هەموو كەسێ ترسی هەیە لەو بەرهەمەی كە دەیكڕێت. ترس لە كاریگەریەكەی ترس لە سود وەرگرتن لێی. كەس نایەوێت شتێك بفرۆشێت كە كەس نەیەوەێ، پێویستی پێ نەبێت یان نرخەكەی بەرز بێت.

كەس نایەوێت بڕواتە ناو شتێكەوە كەدواتر ئارەزوو بەنەكردنی بكات (داخ بخوات بۆی) بۆیە هەركاتێك كڕیارێك دێت بۆ بینیی بەرهەمەكەت، خزمەتگوزاریەكەت، یان بیرۆكەكەت ئەو بەسەری سەپێنراوە لە ئەزموونەكانی ڕابردویەوە كە بینیونی بەئاگا، دوودڵ بەگومان بێت لە

ئەنجامدانی هەر هەڵەیەك. یەکەم کارت کە بیکەیت لە مامەڵەکەتدا بریتیە لە کەمکردنەوەی ئەو ترسەی کە هەیەتی جێگەکرتنەوەی بە باوڕبەخۆبوون ودڵنیای.

هەندێ کات پرسیار لە بینەرەکان دەکەم ودەڵێم:"گرنگترین ووشە لە مامەڵەکردن و ژیانی کۆمەلآیەتیدا چیییە؟ ئەو تاکە ووشەیە چییە کە بڕیار دەدات چەند دەفرۆشیت، بە چی خێرایەك دەیکەیت؟ چۆن ژیانێکی ستاندارد، شێوازی ژیانت، هەموو شتێکی خەیاڵی وڕاستی بەدەست دێنیت؟ زۆربەی کاتەکان بۆ وەڵامی ئەمە بێدەنگیەکی درێژ وەڵامەکەی دەبێت، دواتر پێیان دەڵێم "متمانە " گرنگترین ووشەیە بۆ سەرکەوتن لە کێشە گشتیەکاندا، قسەکردن لە کڕین وفرۆشتن، بازرگانیدا بەڵێ"متمانە بوون " بە هۆی ئەوەو خەڵکێکی زیاتر باوڕت پێ دەکات. ئەوان زیاتر کراوە دەبن لەگەڵت کە ئەمەش هەلی ڕازیکردنیان لەلایەن ئێوەوە زیاتر دەکات.

هەموو شتێك کاردەکاتە سەر دڵنیای:

چەرخوفەلەقێك بهێنەرە بەرچاوی خۆت، کاتێك کە بۆیەکەم جار کڕیارەکە دەبینێت سەرێکی چیەرخوفەلەقەکە زۆر بەرزە. ئەمە ترسی کڕیارەکە ئەنوێنێت لە کردنی هەڵە بەرامبەرتان لە کاتی مامەڵە کردنیدا. لایەکەی تری چەرخ و فەلەقەکە زۆر نزمە ئەمەیان ئاستی متمانە بونیەتی لە سەرەتادا.

هەمووشتێك کە لەسەرەتادا ئەیکەین هەر لە پەیوەندی بە موبایل، ئیمەیل، یان کەسی خۆت کاردەکاتە سەر ئەم هاوسەنگیە ئەمەیان ئاستی متمانەکەت زیاد یان کەم دەکات. هەمو شتێك دەژمێررێت.

ڕێگەی قسەکرنتان، ڕۆشتنتان، وتاردانتان، جل وبەرگتان، تەوقەکردنتان بەهەمان شێوە کاریگەری هەیە لە بەرزبونەوەی یان نزم بونەوەی متمانە بوون پێتان.

بەئامانجی ئەوەی کڕین وفرۆشتنێك ڕوویدات دەبێت ترسی کڕیاری بەرامبەرتان دابەزێنن وهەروەها متمانەیان بۆ لای خۆتان بەرز بکەنەوە.

بەم شێوەیە کڕیارەکان دەتوانن بەباوڕەوە هەڵسوکەوتان لەگەڵدا بکەن. "ئێمە دڵێین کەوا "هەموو کەسێك حەز دەکات کە پارە بدات وبکڕێت "نەك بفرۆشێت " هەموو کەسێك گومانی باش، خراپی هەیە وبەئاگایە بەرامبەر هەر هەوڵێك بۆ قایل کردنی بۆ بیرکردنەویان یان کردنی شتێکی جیاوازترلەوەی کە ئێستا دەیکات. هەموو کەسێك زیانی پیێ گەیەنراوە پێشتر، بۆیە بڕیاریان داوە کە چیتر ئەو زیانانە دووبارە نەبنەوە بەبەرزکردنەوەی متمانی خۆتان لایان دەتوانن ئەم ترسە یان "یان ئەم زیان پیێ گەیاندنە کەم بکرێتەوە.

حەوت هەنگا بۆ قایل کردنێکی قایل کەر:

پرۆسەی قایل کردنی کەسێك یان گروپێك پێکدێت لە حەوت هەنگاو.

کاتیێ ئێوە وتاردەدەن و دەتانەوێت بینەرەکانتان قایل بکەن. دەبێت ئەم حەوت هەنگاوی دوابەدوای یەکە لە مێشکتاندا بهێڵنەوە. گەر یەکێك لەم هەنگاوانەتان لە بیر بچێت ئەوا مامەڵەکەتان سەر ناگرێت.

١)خستنەڕوو:

یەکەم هەنگاو لەکڕین وفرۆشتندا خستنەڕووە _ دۆزینەوەی کەسانێك کە بتوانن بەرهەمەکانتان یان خزەتگوزاریەکانتان بکڕن لە ماوەیەکی دیاریکراودا.

خستنەڕوو بەتەواوی کاتێك دەست پێ دەکات کە بتوانن بڕیار بدەن کە ئاخۆ ئەو کڕیارە کێیە، تەمەنی چەندە، پیشەی چییە، ئاستی خوێندەواری، پلەوپایەی، وە بونی ئەزموون لە پێشتردا. کۆمپانیاکان ساڵانە پارەیەکی زۆر خەرج دەکەن بۆ ئەوەی ئەو کەسانە بدۆزنەوە. کە لەوانەیە بەرهەم یان خزمەتگوزاریەکانیان لێ بکڕن. پێش ئەوەی کە ئێوە بفرۆشن یان قسەبکەن دەبێت بەتەواوی سادە بن لەگەڵ ئەو بینەرانەی کە دەتانەوێت ڕازیان بکەن.

چوار پێویستیەکە بۆ خستنە ڕوویەکی باش:

بینەر وبیسەر هەر جۆرێك بن چوار پێویستی هەیە کە دەبێت گرنگیان پێ بدرێت لە لایەن ئێوەوە.

یەکەم، کڕیار دەبێت دەردێکی هەبێت کە خراپتر نەکرابێت. دەبێت هەستی قایل کردن یان بونی بوارێکی نائاسودەی کە ببێتە هۆی سەرقاڵ کردن وخەمبار کردنیان پێش ئەوەی دەست بکەن بە مامەڵە، دەبێت بزانن کە ئەو بەرهەمەتان چی ئازارێك چارەسەر دەکات و لادەبات.

دووەم، کڕیار کەسێکە کە "کێشەی هەیە کە چارەسەر نەکرابێت هەندێ کات کێشەکە سادەیەو دەردەکەوێت، هەندێك کاتیش ئاڵۆزەو دەرناکەوێت لەهەندێ بواریشدا بوونی نییە. لەهەمان کاتدا ئێوە دەبێت ئەو کێشەیە دیاری بکەن کە بەرهەمەکانتان دەتوانن بە شێوازێکی باش کێشەکەیان چارەسەر بکەن.

سێیەم، کڕیار "پێویستی " هەیە کە هێشتا نەسەلمێنراوە ئەوان هەندێ پێشکەوتنیان دەوێت لە ژیانیاندا کە بەرهەمەکانی ئێوە توانای هێنانەدی

هەبێت ئەو پێویستانە چیییە کە بەرهەمەکانتان یان خزمەتگوزاریەکانتان دەیدەن.

چوارەم، کڕیار کەسێکە کە" ئامانجی" هەیە. کە هێشتا بەدی نەهاتوە بۆی ئەرکی ئێوە دیاریکردنی ئەو ئامانجە یان پێشکەوتنەیە کە بەرهەمەکەتان لەماوەیەکی دیاریکراو وبەنرخێکی گونجاوو ماوەیەکی دیاریکراو توانای هێنانەدی هەبێت.

کڕیارو گریمانە:

لەکاتی مامەڵە کردن لەگەڵ کڕیارێکدا یەکەم شت کە دەبێت بیکەن جیاکردنەوەی ئەگەرو گومانەکانە، پێویست پرسیار بکەن بۆ دیاریکردنی ئازارەکان، کێشەکان، پێویستیەکان، ئامانجەکانی کڕیار کە بەرهەمەکەتان یان خزمەتگوزاریەکانتان کە دەتوانێت کەمی بکاتەوە یان لای بدات. یاساکە ئەمەیە "پێویستی نەبێت فرۆشتن نییە"بەلاَم تەنانەت لە خستنەڕوویەکی فرۆشدا وەکو ((یەکتر بینینی بازگانی، سیمیناری کۆمپانیاکان، کۆبونەوەیەکی گەورە)) دەبێت وتارەکانتان بە پێی چوار پێویستیەکە بێت.

وە پێش بینی دەکرێت ئێوە ئەم وتانەتان هەبێت بۆ کێشەکان.

کێشەکان بەڕوونی لە سەرتادا باس بکەن یەکێك لەبەناوبانگترین ڕێگاکان بۆ کردنەوەی گفتوگۆ ئەوەیە کە لەو شوێنەوە قسە بکەیت کە بەهۆیەوە ئامانجەکانتان بگەیەنن لەبارەی بەرهەمەکانتان یان ئەزمون و خزمەتگوزاریەکانتان وەك ئەم دەقە:

"بەپێی کۆمپانیاکانی دلنیای، لەهەر سەد کەسێك کە ئیش دەکەن، لەتەمەنی ٦٥ساڵیدا ١٪ دەبنە دەوڵەمەند، ٤٪ یان خانەدان دەبن، ١٥٪

یان پارەی پاشەکەوتیان دەبێت، ٨٠٪ کەی تریان دەمرن، یان مایە پوچی دەبن یان خانەنشینیان دەبێت یان هەر بەردەوام دەبن لە ئیش کردن. بۆ نمونە:

لەو دوو خولەکەی داهاتودا ئەوەتان بۆ دەردەخەم کە چۆن یەکێك دەبن لەو ٥٪ و ئیتر نیگرانی پارە نابن".

٢)دروستکردنی لێك تێگەشتن و متمانە:

لێکتێگەشتن دروست بکەن بەپرسیارکردنی باش لە کڕیارەکەتان لەبارەی ژیانی کەسی وبازرگانی و بەجوانی گوێ لە وەڵامەکانیان بگرن. ئێوە متمانە دروست دەکەن بەشێوەیەکی کاریگەر بە هۆی ڕونکردنەوەی ئەو سودانەی کە بەرهەمەکانتان هەیانبووە بۆ کەسانی تر لەهەمان حاڵەتدا پرسیار کردن گرنگە بۆ لێکتێگەشتن. بەهۆی پرسیاری کراوەوە، پرسیاری ڕاستگۆیانە، ئێوە دەتوانن ئەوە بدۆزنەوە کە کڕیارەکان چۆن بیرتان لێ دەکەنەوە. گوێ گرتن متمانە دروست دەکات. بەگوێ گرتنی زیاتر بۆ ئەو کەسەی کە پرسیارتان لێ دەکات ئێوە زیاتر خۆشەویست دەکات لای ئەو وە متمانەی پێتان زیاتر دەکات وە کراوەتر دەبێت بۆتان. کڕیار حەزی لە چییە؟

گروپی نەتەوەی بەڕێوبردنی فرۆشیاری. کەبە هەزاران دەوڵەمەندی دروست کردووە وئەوانیش بە بلیۆن دۆلار پارە خەرج دەکەن لە بەرهەمەکانیاندا، کۆمپانیاکانیاندا. ئەم گروپە هەموو ساڵێك ڕاپرسیەك لەنێوان ئەندامەکانید دەکات، دوو پرسیاریان لێ دەکات. ڕاتان چییە بەرامبەر بە ئەو کەسانەی کە سەردانتان دەکەن؟ چی شتێکی ئەو کڕیارەتان بەدڵە؟ ساڵ بەدوای ساڵ وەڵامەکان دەبنە یەك، فرۆشیارە

شارەزاکان دەڵێن ئەوان حەزیان لەو کەسانەیە کە پرسیاری باش دەکەن. بەوردی گوێ بۆ وەڵامەکانیان دەگرن. وە هەوڵ دەدەن ئەو کڕینە بڕیارێکی باش بێت بۆیان، ئەمەش هەمان وەڵامی ئاسایە کە پیاوە فرۆشیارەکان ساڵ بە ساڵ لێی نزیک دەبنەوە "زۆربەی ئەوانەی دێن قسەدەکەن لەسەر بەرهەمەکان وخزمەتگوزاریەکانیان هەرگیز پرسیارم لێ ناکەن وگوێ ناگرن کاتێك هەوڵ دەدەم ئەوەی پێویستمە پێیان بڵێم" گوێ لە کڕیارەکان بگرن گوێ گرتن گومان وخەمەکان ون دەکات و وردە وردە ترسەکانی کەس یان گروپەکان کەم دەکاتەوە. وە دڵنیای زیاتر دەکات.

کاتێك دەبنە گوێ گرێکی باش خەڵك حەزیان لێتان دەبێت، متمانەتان پێ دەکەن، دەکڕنەوە لەگەڵتان، وە بەرهەم وخزمەتگوزاریەکانتان دەکڕن. گوتن فرۆشتن نییە. تەنها کاتێك پرسیار دەکەن، ئەو هیچی زیرەکەکی ناوێت کە زۆر بڵێی لەسەر بەرهەمەکەتان بکەن، بەڵکو ئەوە زۆرباشە بۆ بەرهەم وخزمەتگوزاریەکانتان و وەلە کڕیار دەکات بیر لە کڕینیان بکاتەوە.

دەربڕینی گرێ وەك پرسیارکردن:

لەبری ئەوەی بڵێیت ئەم ئامێری کۆپی کردنە لەهەر خولەکێکدا ٣٢ لاپەرە کۆپی دەکات بڵێ: ئایا دەزانیت ئەم ئامێرە لەهەر خولەکێکدا چەند لاپەڕ کۆپی دەکات؟ لەوانەیە سەرسوڕهێنەر بێت بۆ ئێوە کە بڵێم ١٨ دانە کۆپی دەکات، بەڵام لەبەر ئەوەی ئەم ئامێرە تەکنۆلۆژیای پێشکەوتوی تێدا بەکارهاتووە. لەڕاستیدا ٣٢ دانە کۆپی دەکات لەهەر خولەکێکدا کاتێك هەندێك زانیاری پێشکەشە دەکەیت دوای ئەوەی

پرسیار دەکەیت زۆر بەهێزترە لەوەی کەزانیاریەکی کەم بدەیت لەسەری.
کاتێك کەقسەدەکەم بۆ کۆمەڵێ کەس بەبەردەوامی لەقسەکانمدا پرسیار دەکەم وچاوەڕوانی وەڵام دەکەم ئەگەر گوێ گرەکانیش وەڵامیان لانەبوو، ئەوا وایان لێ دەکات جوڵەیەك یان پەشۆکانێك لە بێدەنگیاندا دروست بکات و وایان لێ دەکات بەشوێن هەر ووشەیەکدا بگەڕێن بۆ وەڵام. دەیان بەستێتەوە بە بابەتەکەوە، دوای ئەوەی کە وەڵامەکەم پێ گوتن هەست دەکەن کە شتێکی سەرسوڕهێنەریان بیستوە. گوێ گر حەزی لەڕێگای پرسیارو وەڵامە لە قسەکردن وپێدانی زانیاریدا.

جەخت کردن لەسەر پەیوەندی:

سید رۆ لیڤیت، لە قوتابخانەی بازرگانی وتویەتی: "هەموو فرۆشتنەکانی سەدەی بیست ویەك فرۆشتنی پەیوەندی دەبن" ئەمەش مانای ئەوەیە کە چۆنیەتی ئەم پەیوەندییە کە دادەمەزرێت لەگەڵ کڕیار یان یان بینەر فاکتەری گرنگی ڕەخنە گرتنە لە بڕیاردان کە چۆن کاریگەر وقایل کەر دەبێ ئەمەش لەبەر ئەوەیە کە هەست وسۆزو بەهاکان دەشێوێنێت. تا زیاتر خەڵکی خۆشیان بوێت باشتر بڕوات پێ بکەن. باشتر بەبەرهەم وخزمەتەکەت پێ دەزانن کاتێك کە ئێوەی خۆش ویست. دەزانێت کە ئێوە چی دەفرۆشن لە کوالیتی بەرز ونرخ وپارەی زۆر وە زیاتر لە هەڵەو کەمو کورتیەکانت دەبورێت لە بەرهەمەکاندا بەبەراورد لەگەڵ پێشبڕکێ کاری ئێوەدا. زۆر خۆش ویستنی ئێوە خاڵی بەهێزی ئێوەیە وە ئەو شتانەی کە دەیڵێت. دەیکەیت جێی خۆی دەگرێت.

ناساندن پێویستی بە وردەكارییە:

یەكەم كاری فرۆشتن بە هەردوو بەشەكەیەوە، بڕیاردان ئەوەیە كەئەمە دەرفەتێكی راستگۆیەو متمانە دامەزراندنە، كەواتە لێ دەكات گفتوگۆیەكی خێرا ئەنجام بدەیت، بەڵام كاتێك ئێوەو كڕیارەكەت ڕازی بن ئەوا ئەوكات كڕیارەكەت متمانەی لا دروست دەبێت دەست بەجێ پێویستی بە بەرهەمەكەت یا خزمەتەكەت دەبێت. نابێت هەرگیز خۆی بە درۆزن دەربخات تەنانەت ئەگەر زۆر لە كڕیارەكانت هەمان پێویستیان هەبێت. نابێت هەرگیز خۆی بەدرۆزن یان فێڵباز خۆی دەربخات كە كڕیارێكی تایبەت كە بەهەمان شێوەیە پێویستی پێ بێت كاتێ كە خەڵكی تر قسەیان بۆ دەكەیت.

بەكارهێنانی ڕێگای ((دكتۆری فرۆشتن)):

وادابنێن كە ئێوە دكتۆری فرۆشتنن لەكاری فرۆشتندا. ئەگەربچیت بۆ لای دكتۆر لەهەر شوێنێكی تایبەتدا، دكتۆر سێ پرۆسە ئەنجام دەدات لەهەر كاتێكدا: سەرەتا دكتۆر تاقی كردنەوە وشیكاری پەستانی خوێن، لێدانی دڵ وپلەی گەرمی دەكات وە كۆمەڵێك پرسیارتان لێ دەكات لەبارەی تەندروستیتەوە لە ڕابردو وئێستاشدا دوای ئەوەی دكتۆر شیكاری وپرسیارەكانی تەواو كرد دەچێتە سەر قۆناغی دووەم: كە دەستنیشان كردنی ئەزمونەكانە. دكتۆری باش ئەوەیە كە ئەنجامی شیكارییەكان هەڵدەسەنگێنێت، پرسیار دەكات ئەگەر دۆزینەوە وئەنجامەكان ڕێك وەك نیشانەكان بێت. كاتێك ئێوە بەئەنجامی دەست نیشانەكە ڕازی بن دكتۆر دەچێتە قۆناغی سێیەمەوە.

سێیەم. قۆناغی ڕاپۆرتە. ئەگەر دکتۆر ئێوەی بینی ڕاستەوخۆ دەست بەجێ کاریگەری ودەرئەنجامەکانی پەسەند کرد بەبێ شیکاری وبیاریکردنی نەخۆشی ئەمە بە بەد ڕەفتارییەکی تەندروستی ئەژمار دەکرێت.

ناسینەوەی پێویستی سەرەتای:

وەك پێشتر ئاماژەی پێ کراوە، کاتێك قسە بۆ کۆمەڵێك کەس دەکەیت وە بەشێوەیەکی خۆکاری یان ئۆتۆماتیکی دێت بە خەیاڵتدا کەچی پیویستە بۆ وتن. چی دەفرۆشیت پێش ئەوەی هەرجۆرە شیکاری وتاقی کردنەوەیەك ئەنجام بدەیت، فرۆشتنەکەت پەك خستوە بەشێوەیەکی بەدڕەفتانە. کاتێك کەسەکە ڕازی دەبێت بەوەی کە ئازاری هەیەو دەیەوێت بڕوات ئازارەکە پێویستی بەچارەسەر هەیە. پێویستە کە ڕازی بکات یان ئامانجێك کەبە ویستی خۆی بێت بۆ چیلە پۆپە ولوتکە. پاشان دەتوانیت بەرهەمەکەت وەك هەڵبژاردەیەکی نمونەی پێشکەش بکەیت بۆ ئەم سەردان کەرو نەخۆشە. ئەگەر پێشتر دەست بکەیت بەباس کردنی بەرهەکەت یان خزمەت گوزاریەکەت، ئەوا لەڕاستیدا سود وقازانجی بەرهەمەکەت لە دەست دەدەیت. سەردانکەرەکە گوێ لە ڕاسپاردنەکانت ناگرێت.

٤) دروست کردنی سیمینار:

چوارەم قۆناغی فرۆشتن بۆ بەرهەمەکانت بەڕێگەیەکی قایل کەر وەك هەڵبژاردەیەکی نمونەی بۆ کڕیارەکە هەموو شتێك چاوەڕوان دەکرێت. بەرهەمەکەتان نابێت زۆر باش بێت. تەنها دەبێت باشترین هەڵبژاردن بێت لەم کاتەدا بۆئەوەی کڕیارەکان بتوانن کێشەکەی خۆیان چارەسەر بکەن

ویان به ئامانجەکەیان بگەن. سیمیناری باش زانیارییەبەدەست هاتوەکان دووبارە دەکاتەوە کاتێك سەرقاڵی ناسینەوەی پێویستیەکانی، دواتر هەنگاو بەهەنگاو نیشانی سەردانکەری بدە، کەچۆن کێشەکان چارەسەر دەکرێن یان ئامانجەکان دێنە دی بە بەرهەم وخزمەتگوزارییەکانت.

سیمینار پێویستیەکی تەواو نییە بۆ قایل کردنی کەسەکە وەك نواندێك، بەلاّم باشترە کەنواندن ونیشان دان بە کڕیار کە بەرهەمەکەت هەڵبژاردەیەکی نمونەییە لە چارەسەری کێشەو کەم کردنەوەی ئازار لەماوەی سیمینارەکەدا پرسیار بکە لە کڕیار لەبارەی ئەوشتانەی کەباست کردووە، کە ئایا ئەوەی باست کردووە بەدڵی بووە؟ فرۆشیاری باش ئەوەیە کەدەسکەوتەکانی خۆی بزانێت. وە فرۆشیاری خراپیش ئەوەیە کە پێشبڕکێ بکات لە ناو سیمینارەکەدا، تەنها لەبارەی شت و قازانجەوە قسە بکات وە لە کۆتاییدا بڵێت: ((ئێ ئێوە چی دەڵێن)) ئەگەر کاتی پێویستتان نەدا بە کڕیارەکانتان بۆ هەڵسەنگاندنی زانیارییەکانتان کە پێتان داون، هیچی شتێك هەڵنابژێرێت بەڵکو هەندێك شت دەڵێت وەك: ((باشە شتێکی زۆر جوان و نایابە، با هەندێ لەبارەیەوە بیر بکەمەوە))کەسەکە لە گوماندا دەمێنێتەوە هەندێ ووشەی وەك. دەمەوێت لەبارەیەوە بیر بکەمەوە یان با لەبارەیەوە بیر بکەمەوە مانای ئەوەیە کە ((خوات لەگەڵ بۆ هەمیشە)).

خەڵك لەمبارەیەوە بیر ناکەنەوە، بەڵکو بەرێزەوە دەڵێن من نازانم چۆن بڕوا بە ئێوە بکەم وەنازانم بۆ دەبێت یان چۆن پێویستە ئەم بەرهەمەی ئێوە لەم کاتەدا بکڕم، بەلاّم سوپاس بۆ هاتنتان.

٥) وەلاّم دانەوە یان ڕووبەڕو بونەوەی بەرهەڵستیەکان:

قۆناغی پێنجەم لە فرۆشتنی نایاب پرسیاری کڕیار، بەرژەوەندی یان بەرهەڵستییە بەبێ بەرهەڵستی شتێك نییە بەناوی فرۆشتن. بەهۆی ئەو ماوە زۆرە لە ئەزموون کە کڕیار هەیبوە لە رابردوودا. هەمیشە کڕیار کۆمەڵێ پرسیاری زۆرت لێ دەکات لەبارەی نرخ، جۆر، مەرج، جۆریەتی، زەمان، قیست و سودەکانی. لە ئەزمونی مندا ئەو کەسانەی کە زۆرتین پارە دەدەن ئەوانەن کە بیریان کردوەتەوە لە هەموو بەرهەڵستیە لۆژیکیەکان کە کڕیار لەوانەیە بەرچاوی ڕۆشن ببێتەوە، وەلآمی ڕازی کەری دەست بکەوێت بۆ هەر بەرهەڵستیەك. کاتێك کە کڕیار توشی بەرهەڵستییەك بوو ئەوا کەسی فرۆشیار دانی پێدا دەنێت و پشت لە کڕیار دەکات وبەهۆی ئەمەی کە توشی بووە. پاشان باسی دەکات کە چۆن ئەو بەرهەڵستیە بە ئاسانی ئاڵوگۆڕ دەکرێت، وە بۆ ئەمە هۆکارێك نییە بۆ پێشکەوتن. لەلایەکی تریشەوە فرۆشیاری خراپ بەهەمان شێوەیە. کاتێك بەرهەڵستیەك دەبیستێت تورە دەبێت وە دڵنیا نییە کە چۆن ڕوبەڕووی ببێتەوە، لەئەنجامدا وردە وردە فرۆشتن لە دەست دەدات.

٦) کۆتای هێنان بە فرۆشتن:

قۆناغی شەشەم لە فرۆشتندا بریتیە لە کۆتای هێنان بە فرۆشتن. ئەمەش بە پرسیار کردن لە کڕیار دێت بەوەی کە بڕیار بدات لە کڕین. لە گۆلفدا دەڵێن: دەدەیت لە تۆپەکە بەلآم تۆپەکە دەخەیتە ناو چیاڵەکە بۆ پارە. لە فرۆشتندا هەموو شتێك کە کردووتە تا ئێستا بۆ یەکسان کردنەوەی ((لێدان بۆ بینین)) بووە. سەرکەوتنی کۆتای ئێوە بە سور بوونی تەواوت دەبێت بەو توانایەی بۆ یارمەتی دانی کڕیارەکەت دەبێت بۆ زاڵ

بوون بەسەر هەر دڵەڕاوکێ یان گومان و هەروەها باشترین بڕیاری کڕینی پێ بڵێیت.

بانگهێشت کردن بۆ کڕین:

لەوانەیە سادەترین ڕێگای کۆتای پێ هێنانی هەر فرۆشتنێك ئەم پرسیارە بێت: ((هیچی پرسیارێك یان بابەتێك هەیە کەمن باسم نەکردبێت؟)) کاتێك کە کڕیار وتی ((نەخێر)) ئێوە بانگێشت نامەی کۆتای پێ هێنان بەکار بێنە بۆ ئەوەی کڕیار بگەیەنینە دواین بڕیار. بڵێ، باشە بۆچی ئەمە هەڵنابـژێریت؟ ئەگەر بەرهەمێکت فرۆشت وەك کەلوپەلی ناومال، یان خانو ئەوا بڵێن: ((حەزت لەمەیە؟)) ئەگەر کڕیار وتی ئەمە زۆر جوان و باشە ئێوەش بڵێن: ((باشە، ئەی بۆ نایکڕیت؟))

ڕێنمونی کردن بۆ فرۆشتن:

لەم ڕێگەیەدا ئێوە دەپرسن: ((ئایا پرسیار یان بابەتێك هەبوو کە من وەلآمم نەدابێتەوە؟))

کاتێك کڕیار گوتی: ((نەخێر))، چاوەڕوانی ئەوش بە کە بڵێت ((بەڵێ)) دواتر بڵێ: باشە هەنگاوی دواتر ئەوەیە. . . . . .

باسی چۆنیەتی کارکردن بکەن بۆ ئەو بەرهەمەی کە دەیفرۆشن. بۆنمونە: ((لەوانەیە بڵێیت: بۆ جێ بەجێ کردنی هەنگاوی دواتر پێویستیم بە ئمزای ئێوەیە لەسەر ئەم فۆرمانەو چیەکێك کە بەبڕی ٢٩٩٥ دۆلار ٠.٥ وە دەیگەڕێنمەوە بۆ ئۆفیسی سەرەکی. من ئەوان بۆ کۆمپانیا دەبەم و داواکارییەکان تەواو دەکەم. ئێمە بەرهەمەکانتان تا دوای نیوەڕۆی چیوباشەمە بۆ دەنێرین. بەبۆچوونی ئێوە چۆنە؟))

لەکڕیارەکانتان بوێت کەبڕیاری کڕین بدەن:

چەند ساڵێك لەمەوبەر کاتێك کەکارتی داشکاندنی فرۆشتنی ریستۆرانتم دەفرۆشت لەم نوسینگەوە بۆ ئەو نوسینگە. پێشکەش کردنێکی پەرۆشانە ئەنجام دەدا، بەڵام کاتێك کاتی ئەوە هات کە بگەڕێم بەدوای فرۆشتندا، بەتەواوی وشك دەبوم دوایش بیرم دەکردەوە باشە حەزت لە چیبیە ئەنجامی بدەیت؟

وادەردەکەوێت کە هەموو کڕیارێك وای وتبێت: ((باشە)) زۆر باش دەردەکەوێت ڕێگەم بدە بیری لێ بکەمەوە. پەیوەندیم پێوە بکەرەوە دوای چەند هەفتەیەك خەڵکێکی زۆر لەهەمو شارەکەدا بیریان دەکردەوە لە بەرهەمەکەم، بەڵام هەر تەلەفۆنەکەم زەنگی لێنەدا دووبارە بۆم دەرکەوت کە: ڕێگە بدە کە بیری لێ بکەمەوە وبۆ دواتر پەیوەندیم پێوە ناکاتەوە. ڕستەی مونەدەبانەی کڕیارەکان بەمانای خواحافیزییە.

ڕۆژێکیان شتێکم بۆ دەرکەوت کە کێشەکە نەلە مشتریەکانمدایە نەلە بەرهەمەکەمدا بەڵکو کێشەکە لەخۆم دایە ترسم لە پرسینی کۆتا پرسیار بوو کەدەبوە هۆی دواکەوتنم. لەمەودوا کێشەکەم چارەسەر کردوو نەم هێشت کەبەم شێوەیە بێت. ڕۆژی دواتر بەیانیەکەی، ڕۆشتم بۆ نوسینگەی کڕیارەکەم وبەرهەمەکەی خۆمم خستە پێش چاوی. ئەو سەری بەشێوەی تەئکید کردن ڕاوەشاند. پێکەنی وگوتی: ((زۆر باشە لەوە دەچی. سەیرێکی ئەو دەکەم، بۆچی دووبارە پەیوەندی بەمنەوە ناکەیت؟)) من هەمو توانایەکی خۆمەوە گوتم: ((من دووبارە پەیوەندیت پێوە ناکەمەوە.)) ئەو بەتوڕەییەوە سەیری منی کردو وتی: ((؟ تۆ چیت وت؟)) دووبارەم کردەوە و گوتم:((من دووبارە

پەیوەندیت پێوە ناکەمەوە. ئێوە هەرشتێك کە بۆ بڕیاردان پێویستە دەزانن. بۆچی بڕیاری کۆتای نادەن؟))

دوای ئەو ووشەسیحراویانەی وت کە پیشەی فرۆشتنەکەی گۆڕیم: ((باشە، ئەگەر دواتر پەیوەندی ناکەیتەوە، کەواتە هەر ئێستا بڕیار دەدەم.)) ئەو قەواڵەکەی ئیمزا کردو پارەکەی پێدام. کاتێك لە نوسینگەکەدا هاتمە دەرەوە، وامەستم دەکرد کەلە سەر هەورەکانم.

دەست بەجێ چیومە نوسینگەیەکی ترەوە. لەم نوسینگەشدا بەرهەمەکەم خستە پێش چاو کاتێك کڕیار بەمنی گوت: ((زۆر باشە، لەوەدەچی دواتر پەیوەندیم پێ بکەیتەوە باشتر بێت.)) بەئەوم گوت: ((داوای لێبوردن دەکەم یان بەداخەوە، من دووبارە پەیوەندیت پێوە ناکەمەوە. ئێوە هەمو زانیاریەکانی بڕیاردانتان لەبەردەمدایە. بۆچی هەرئێستا بڕیار نادەن؟))وە ئەوبردی، وەهەروەها کڕیاری دواتر وکڕیاری دواتریش بردیان، لەو ساتە بەدواوە هەمو شتێکم فرۆشت کەقسەم دەربارەی دەکرد. لەڕۆژێکدا لەوە زیاترم دەفرۆشت کە پێشتر لە هەفتەیەکدا دەفرۆشت، بۆیە داوام لە کڕیارەکان دەکرد کە بڕیاری کڕین بدەن.

ئەوان دژی کەسایەتی ئێوە نین:

لەئەنجامدا تێگەشتم کە کێشەی ترس وبێهێزیم کردنی کۆتا پرسیارە. هەندێك کات ترستان لە ڕەتکردنەوە تەنانەت دەبێتە هۆی لەدەستدانی ئەو کڕیارانەی کە زۆر حەزیان لەم بەرهەمەکەیە.

یەکێك لەهۆکارە سەرەکیەکان بۆ سەرکەوتن بەسەر ترسدا گەشتنە بەو ئەنجامەی کە ڕەتکردنەوە کەسی نییەو تایبەت نییە بەیەك کەس. ئەگەر

خەڵك نەیار بن بەئێوەوە یان بەو شتەی کە دەیفرۆشن، هیچی پەیوەندی نییە بە کەسایەتی ئێوەوە وەك مرۆڤێك یان بەچۆنیەتی ئوشتانەی کە دەیفرۆشن یان پێشکەشی دەکەن. پەیوەندی بەوەوە هەیە کە ئەو کەسە لە گۆمەڵگایەکی بازرگانیدا گەورە بووە یان پێگەشتوە. کەئەبێت بەخشینی بازرگانی ڕەتبکاتەوە یان ئەڕوخێت لەبەردەم بڕیاری کڕین دا، ڕەتکردنەوە پەیوەندی بەکەسەوە نییە.

٧) دووبارە فرۆشتنەوە وناردنەکان:

حەوتەم هەنگاولە فرۆشتندا وەرگرتنەوەی شتە فرۆشراوەکان وناردنەوەیانە لەکڕیارە قایل بووەکان بۆ دەست کەوتنی ئەم ئامانجەش، دەبێت باش ئاگات لە کڕیارەکانتان بێت دوای فرۆشتن بەتایبەتی و ڕاستەوخۆ دوای ئەوەی کە بڕیاری کڕیاری کڕینیان داوە.

ڕێگرتن لەپەشیمان بوونەوەی کڕیارەکان:

ئەمە ڕاستەخۆ دوای ئەوەیە کە کڕیارەکە بڕیاری کڕینی داوە کەئەو خەریکە پەشیمان دەبێتەوە وە بڕیارەکەی دەگۆڕیت. دەبێت ئامادە بن بۆ ئەوە. باشترین فرۆشیارو کڕیارەکان بیرێکی گەورە دەکەنەوە کە چۆن ڕەفتار لەگەڵ کڕیار بکەن پاش فرۆشتن. ئەوان بەتەواوی گەشتونەتە ئە بڕیارەی کە کڕیارەکە بەتەواوی ڕازییە نەك تەنها لەبەرهەمەکە بەڵکو لەو خزمەت گوزاریەش کەبەرهەمەکەی پێ گوازراوەتەوە ودانراوە کە کڕیارەکە دووبارە دەیکڕێتەوە وە پێشنیار دەکات بۆ هاوڕێ کانی.

ئاسانترین و بەقازانجترین فرۆشتن:

١٠ جار ئاسانتره دووباره فرۆشتنەوه بە كڕیارێكی قایل لە فرۆشتن بە كڕیارێكی نوێ كە هەرگیز شتی نەكڕیوه پێشتر. ئەوه مانای ئەوەیە كە دەیەكی كات وپارەو نرخ هەوڵدان دەبات بۆ دووباره فرۆشتنەوه. تا بۆ فرۆشتن بۆ یەكەم جارو دەستپێكردن لەسەرەتاوه ودۆزینەوەی كڕیاری تازه ئەمەش بەهۆی ئەوەوەیە كە پێشتر متمانەتان پەیدا كردووه لەلای كڕیاره ڕازییەكە.

ناردن لەلایەن كڕیاره ڕازیەكە ١٥ جار ئاسانتره لە فرۆشتن كەلە سەرتاوه دەستپێ بكەیت. ئەمەش مانای ئەوەیە كە پانزه یەكی كات وپارەو هەوڵی دەوێت بۆ فرۆشتنی ناردنەوەیەك هۆیەكەشی ئەوەیە كاتێك كە پەیوەندی بە كەسێكەوه دەكەن كە شتێكتان بۆ ناردووه ئێوه باشتری بۆ دەنێرن. متمانەی ئەو كەسە بەدەست دەهێنن. كڕیارەكە پێشتر متمانەی پێ كردووی باوڕی بە چۆنیەتی ئەو شتە هەیە كەدەیفرۆشن. ئەوەی لەسەر ئێوەیە ئەوەیە كە دەبێت زۆر ڕووت وسادە بن بۆ هەر پێویستی وكێشەیەك كە كڕیارەكە هەیەتی، نیشانی بدەن كەبەرهەم وخزمەتگوزارییەكەت ئەو پێداویستییە پڕ دەكاتەوەو كێشەكە چارەسەر دەكات. داوای فەرمانی تر كەن.

فرۆشتن بەگروپ: تیمی پێشكەشكار:

زۆرێك خزمەتگوزاری وبەرهەم لەمڕۆدا ئاڵۆزه، زیاتر لە فرۆشتنێكی ئاسایی كە تیایدا پەیوەندی دەكەن بەتاكێكی بڕیاردەرەوه وتاكێكی بڕیاردەر بڕیاری ئەوه دەدات كەبەرهەمەكەتان بكڕیت یان خزمەتگوزارییەكەت، ئێوه زۆر جار دەبێت بەرهەمەكەتان پێشكەشی هەندێك خەڵكی بكەن لەیەك كاتدا.

کاتێك کە دەتانەوێت پێشکەشکاری بن لەتیمێکدا ئەگەر خۆت بەتەنها بیت یان لەگەڵ خەڵکی تردا لە کۆمپانیایەکدا کە ئەمایش بۆ ئەوانی تردەکان، هەندێ هەنگاو هەن کە پێویستە ڕەچاوی بکەن.

بزانن کەچۆن بڕیاری کڕین دەدەن:

یەکەم جار پێکهاتەی سیاسی کۆمپانیاو ڕێکخراوەکە بدۆزنەوە، چۆن ئەم بڕیارانە دراون؟ چۆن لەڕابردوودا دراون؟ ئەو خاڵە گرنگانە چین کە پێویستە ڕەچاو بکرێن لەکاتی دانی بڕیاری کڕیندا لە ئیشەکەتاندا یان لە پیشەسازی لە بەرهەم وخزمەتگوزاریەکەتاندا؟ ڕێك وەکو ئەوەی کە هەر کەسێك ستراتیژیەتی کڕینی هەیە، هەرکۆمپانیایەکیش ستراتیژیەتی کڕینی هەیە. هەندێك جار حەز دەکەن قسە بۆ جۆرەها فرۆشیاری جیاواز بکەن، هەندێك کۆمپانیا دەیانەوێت پەرەیەکی بەرز بە متمانەیان بدەن لەگەڵ فرۆشیارێکی تاکداو دواتر مامەڵە لەگەڵ ئەو فرۆشیارە بکەن. هەندێك جار پێکهاتەی سیاسی بە شێوەیە کە هەندێك خەڵك دەیانەوێت ئەو فرۆشیارە ببینن وهەست بەئارامی بکەن و واهەست بکەن کە ئەو کەسە کەسی شیاوە کە شتی لا بکڕن وپێداویستیەکانی لەلا پڕ بکەنەوە. هەرچیەیەك بێت بارودۆخەکە ئەرکی ئێوەیە کە پرسیار بکەیت لە پەیوەندی سەرەتاییەکە کە چۆن ئەم بڕیارە ئەدرێت لە کۆمپانیاکەیدا.

کەسەکان بناسن:

پێش لەنیشان دانی بەرهەمەکە بۆ گروپێك، ئەو کەسانە کەلە تیمەکەدا هەن بیان ناسن. ناو شوێنی نیشتە جێبونیان بپرسن. تەنانەت وا باشترە کەلەگەڵ یەك بەیەکی ئەندامانی تیمەکەدا قسەبکەن. ولەوان بپرسن کە

چی شتێك لەهەموی بۆیان گرنگترە وە حەز دەکەن لەم کۆڕەدا چیبیان دەسکەوێت.لەبیرتان بێت کە ئامادەکاری نیشانەی پێشکەوتوییە، گرنگترین ئامادەی زانینی نیازی ئەو کەسانەیە کە بڕیارە قسەیان لەگەڵدا بکەن. موهیمترین هۆکاری کاریگەر لە بڕیاردانی ئەواندا چییە؟

دۆزینەوەی ئەوەی کێ بڕیار کۆتای دەدات:

لەهەر بڕیاردانی هەمو گروپە کڕیارەکاندا کەسێك هەیە کە دەتوانێت بڵێت: ((بەڵێ))وە ئەوانی تریش تەنها بۆیان هەیە نەخێر بڵێن. ئەرکی ئێوە بریتیە لەدیاریکردنی بڕیاری کۆتای (واتە ئەوکەسەی کە دەتوانێت بڕیاری کڕین بدات یاخود هەڵی بوەشێنێتەوە) هەندێك جار لەوانەیە ئەم کەسە لەپێشەوە بوەستێت وپرسیاری زۆر بکات وە هەندێك جاریش لەوانەیە بەبێ دەنگی دانیشێت وڕێگە بەکەسانی تر بدات کە پرسیار بکەن وبەلاّم دەبێت بزانیت کە دەرکردنی بڕیاری کۆتای لە دەستی کێدایە هەروەها تێبینی و لێدوانەکانی خۆتی بۆ بنێریت لە ڕێگای پێشکەش کردنەوە.

دۆزینەوەی کلیلی سود وەرگرتن:

لەهەموو کارێکی فرۆشتندا، کلیلێك هەیەبۆ سود وەرگرتن کە لە کڕیار بکرێت کەڕازی بکرێت لەسەر ئەوشتەی کە دەیکرێت.

پێویستە لەسەرت کەپێشتر ڕاوێژ لەگەڵ کەسێکی شارەزادا بکەیت.

لەکۆمپانیاکاندا پێش ئەوەی بگەیت بە گروپێك لەخەڵك. ئەو شتە چییە لەکۆمپانیاکەدا کەخەڵکی ڕازی دەکات پێش ئەوەی کەبەرهەم یان خزمەتگوزاریەکانت بکڕێت؟

دەرخستنی بەربەستەکان:

پێویستە کە کۆسپ وڕێگرە سەرەتاییەکان بدۆزنەوە بۆ ئەنجام گەیاندنی کرداری فرۆشتن. ئەوهۆکارە چییە کەوادەکات کڕیار پشت لە ئێوە بکات یاخود بەهیچی شێوەیەك شت لە ئێوە نەکڕێت؟

وەڵامی ئەم پرسیارە دەکەوێتە سەر پێویستیەکانی ئێستای کڕیارەکەو ئەزموونەکانی رابردووی، ئەگەر هاوڕێیەکتان هەبو لەکۆمپانیایەکدا دەتوانن پرسیاری لێ بکەن کە سەرەکیترین بەربەست چییە کەوا لەم بڕیاردانە دەکات کە دوابکەوێت؟ دەبێت وەڵامەکان بزانین ئەگەر دەتەوێت فرۆشتنەکە بکەیت، دەبێت بەتەواوی بزانین زۆرترین پێویستیەکان وداواکاریەکانی کڕیارەکە چین وەلە هەمان کاتدا ئەو بەربەستەی دوودڵی دەکات وبڕیاری کڕینی پێ دوادەخات، پاشان دەبێت جەخت لەسەر قازانجە گرنگەکە بکەیتەوە، چەند جارێك لە کاتێکدا پیشانی دەدەیت چۆن ترسە سەرەکیەکەو بەربەستەکە لابراون لەکاتی کێشەکەتاندا.

قسەکردن وەکو فرۆشیارێکی پێشکەوتو:

کاتێك کە نمایش بۆ بینەرێك دەکەن، بەتایبەتی کاتێك کەهەوڵ دەدەن خەڵك بەپێی پێشنیارەکانی ئێوە شت بکڕن، بیرلەوە بکەنەوە کە چۆن ئەو حەوت بەشەی پرۆسەی فرۆشتنی پێشکەوت بەکاردەهێنن، ئەوان یارەتیتان دەدەن ڕونیەکی گەورە پەرە پێ بدەن وکاریگەری زیاد دەکات لەپێشکەش کردنەکەتاندا. ئەوە دوپات بکەنەوە کەپێشنیارەکانتان دەتوانێت ئەو ئازارەی کە بینەرەکە هەیەتی نەیهێڵێت وە ئەو کێشەیەی کە بینەرەکە هەیەتی چارەسەری دەکات. ئەو پێویستیە دیاری بکەن کە

بینەرەکە هەیەتی وپێشنیارەکانتان دەتوانێت ئەو ئامانجە بەدی بهێنێت و ڕێگە بۆ بەدەست هێنانی خۆش بکات.

هۆگری ومتمانە دروست بکەن:

لەسەرەتای قسەکانتانەوە هەندێ کات تەرخان بکەن بۆ قسەکردن بۆ بنیاتنانی متمانەو هۆگری، پرسیار لە بینەرەکان بکەن وچاوەڕێی وەلامیان لێ بکەن، ئایا بەدەنگی بەرز وەلام بدەنەوە یان بۆ خۆیانی جێ بهێلێت گەرم وگوڕ بن ودلخۆش بن بە ئامادەبونی بینەرانتان، ئەم ئیشە هۆگری ومتمانە لەلای خەلکی دروست دەکات وە واله خەلکی دەکات کە دوای ئەو پەیامە پیرۆزە بکەون.

نیازەکانیان ڕوون بکەنەوە:

هاوکاری بینەرەکانتان بن لە ڕوون کردنەوەی ئەو نیازانەی کەهەیانە، لەبیرتان بێت زۆرێك لەکڕیارەکان لەسەرەتادا نازانن کە چیيان پێویستە لەو بەرهەم وخزمەتگوزاریانەی کە ئێوە هەتانە بۆ ئەوەی بیان هێننە دی. تەنیا کاتێك تێ دەگەن کە بەرهەمەکەی ئێوەیان دەوێت یان پێویستیان بەوەیە کە پرسیاریان لێ بکەن.

بیروبۆچونەکانی خۆتان بەڕونی باس بکەن:

بەرهەم وخزمەتگوزاریەکانتان بە باشترین شێوەی هەلبژێردراو بۆ بینەرەکانتان پێشکەش بکەن. ئێوە دەتوانن پێشنیاری ئەوە بکەن دوو یان سێ ڕێگای ڕازیکەر یان پێویست هەیە بۆ چارەسەر کردنی کێشەکان، پاشان نیشانی بدەن کە بەرهەمەکەتان چۆنەو باشترینیان کامەیە بۆ ئەم کۆمەلەیە.

بانگەواز بكەن بۆ كاركردن:

لەكۆتای قسەكانتاندا لەبینەرانتان بوێت كە هەندێ هەنگاو جێ بەجێ بكەن. هێندە بدوێن كە نەبێتە هۆی لەبیركردنی قسەكانی ترتان، تاوەكو وردە وردە كۆتای بە قسەكانتان بهێنن. ئێوە دەبێت بابەتێكی بەهێز باس بكەن ولەخەڵكیتان بوێت ئیشێك بكەن: ئیشێك كە ئەگەر ئامۆژگارییەكانی ئێوە نەبوایە. نەیان دەتوانی ئەنجامی بدەن. ئەو ئیشەی كە دەتانەوێت ئەنجامی بدەن دەبێت بەتەواوی ڕوونی بكەنەوە، لەگەڵ ئەواندا قسەبكەن وپێیان بڵێن كە ئەگەر بەپێی ئامۆژگارییەكانی ئێوە ئیش بكەن ئەوا سەركەوتو دەبن.

وەك كۆتا باس دەبێت بڵێم: گۆڕانی خەڵكی تەنها لەبەر ئەم هۆكارەیە كە وابیردەكەنەو دوای گۆڕانی هەموو شتێك باشتر دەبن. لەبەر ئەمە لەكۆتای گفتوگۆكەی خۆتاندا دەبێت سور بن لەسەر ئەم خاڵە كەتەنها بەپێی ئامۆژگاریەكانی ئێوە ئیش بكەن، شتانێكی باشتر بەدەست دێنن.

پوختە:

هەمو گفتوگۆیەك شێوەیەكە لە فرۆشتن. وەكو هەلێكی قسەكردنی گشتیە، هەرفرۆشتنێكی وتارێك هەڵمەتێمكە بۆ قایل كردنی خەڵك بەهەڵسوكەوت كردن بەشێوەیەكی جیاواز لەوەی كە لەغیابی قسەكردنی ئێوەدا هەیە. كاتێك ئێوە لێزان دەبن لەهونەری فرۆشتنی وتار، زۆر باش دەبیت لەوەی كە ببیتە باشترین یەكێك لەو باشترینانەی بەڕێژەی ١٠٪ وەك فرۆشیارێك لەبوارەكە خۆتدا.

بڵاوکراوەکانی #سایە ٢٠١٨

سەعدی شیرازی/ ئوستادی پەیڤ	عیرفانی
سڵاوله خۆم / جاك كانفیڵد	دەروونزانی
یاساکانی ژیان / ریچارد تێمپلار	دەروونزانی
منداڵی دەوڵەمەند مناڵی زیرەك / رۆبێرت کیۆساکی	دەروونزانی
چۆن لەگەڵ خەڵکی گفتوگۆ بکەین / لیل لۆندز	دەروونزانی
شەوێك لەگەڵ خۆردا / شەمس /	عیرفانی
پەروانە /	عیرفانی

کتێبەکانی #سایە بۆ ماڵی خێزانی کورد

SPEAK TO WIN
BRIAN TRACY

*هـونـەری وتـاربیـژی و هـونـەری نوسیـن.

*پـلان دانـان و پێکـهێنـان بـە زمـانێـکی سـادە.

*باوڕبەخۆبون و زاڵ بـوون بـەسـەر مێشکدا.

*لـە بـەرامبـەر هـەموو بیسـەراندا بـەهێز بێنـە پێش چاو.

*زاڵ بـوون بـەسـەر کـۆڕ و کـۆمـەڵـە بچوکـەکـاندا.

*فـرت وفـێڵی بـازرگـانی: شـێوازەکـانی مـامـۆستا وتـاربـێژەکـان.

*کـۆنـتـرۆڵ کـردنـی نـاوچـەی تـایـبـەت بـەئـێوە.

*لـێدانـی کـۆتـای بـوەشـێنن :هـەنـاسـەیـان بـگـرن.

بۆ بردنەوە قسە بکەن

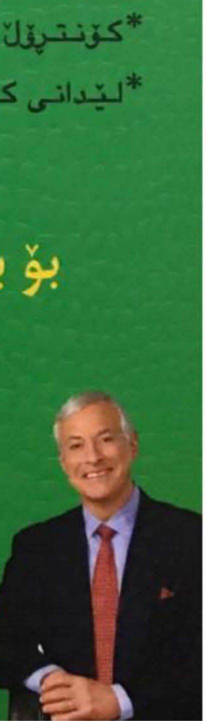

یاساکانی وتاربێژی

SAYA

123456789012